

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА СНАБДЕВАЊЕ
ДИРЕКЦИЈА ЗА НАБАВКУ И ПРОДАЈУ**

бр. 71 – 6
04.06.2014. године
Београд

КОНКУРСНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

јавну набавку добара у отвореном поступку по партијама

ОБУЋА

ЈАВНА НАБАВКА БРОЈ 41/14

Јун 2014. године

На основу чл. 32. и 61. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС" бр. 124/2012, у даљем тексту: Закон), чл. 2. Правилника о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начина доказивања испуњености услова ("Сл. гласник РС" бр. 29/2013), Одлуке о покретању поступка јавне набавке у отвореном поступку, јн. број 41/14, инт. бр. 71-2 од 29.04.2014. године и Решења о образовању комисије за јавну набавку број 41/14, инт. бр. 71-3 од 29.04.2014. године, припремљена је:

Конкурсна документација за јавну набавку – Обућа, ЈН бр. 41/14.

Конкурсна документација садржи:

Ред. бр.	Назив	страна
1.	ОПШТИ ПОДАЦИ О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ	4
2.	ПОДАЦИ О ПРЕДМЕТУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ	5-6
3.	УСЛОВИ ВЕЗАНИ ЗА ПРЕДМЕТ ЈАВНЕ НАБАВКЕ	7
4.	УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У ПОСТУПКУ (ИЗ ЧЛАНА 75. И 76. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА) И УПУТСТВО КАКО СЕ ДОКАЗУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ ТИХ УСЛОВА	8-11
5.	УПУСТВО ПОНУЂАЧУ КАКО ДА САЧИНИ ПОНУДУ	12-25
6.	ОБРАЗАЦ ПОНУДЕ	26-35
7.	ОБРАЗАЦ СТРУКТУРЕ ПОНУЂЕНЕ ЦЕНЕ С УПУТСТВОМ КАКО ДА СЕ ПОПУНИ	36
8.	ОБРАЗАЦ ЗА ОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 75. И 76. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА	37-41
9.	ОБРАЗАЦ ЗА ОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 75. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА ЗА ПОДИЗВОЂАЧА	42-44
10.	ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О ПОШТОВАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНА 75. СТАВ 2. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА	45
11.	ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ ПОНУЂАЧА ДА ЋЕ ОБАВЕСТИТИ НАРУЧИОЦА О ПРОМЕНИ КОЈА ЈЕ У ВЕЗИ СА ИСПУЊЕНОШЋУ УСЛОВА ИЗ ЈАВНЕ НАБАВКЕ	46
12.	ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О НЕЗАВИСНОЈ ПОНУДИ	47
13.	ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ ДА ПОНУЂЕНА ДОБРА У СВЕМУ ОДГОВАРАЈУ УСЛОВИМА КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ	48
14.	МОДЕЛ УГОВОРА	49-64
15.	ИЗЈАВА ПОНУЂАЧА ДА ЋЕ ПРИЛОЖИТИ ИНСТРУМЕНТ ОБЕЗБЕЂЕЊА ЗА ДОБРО ИЗВРШЕЊЕ ПОСЛА – МЕНИЦЕ	65
16.	МЕНИЧНО ПИСМО-ОВЛАШЋЕЊЕ (за озбиљност понуде)	66

17.	МЕНИЧНО ПИСМО-ОВЛАШЋЕЊЕ (за добро извршење посла)	67
18.	МЕНИЧНО ПИСМО-ОВЛАШЋЕЊЕ (Ако понуђач има негативну референцу за јавну набавку чији предмет јавне набавке није истоврсан са предметом ове јавне набавке)	68
19.	ОБРАЗАЦ ТРОШКОВА ПРИПРЕМЕ ПОНУДЕ	69
20.	ТЕХНИЧКЕ СПЕЦИФИКАЦИЈЕ, СОРС И ДИСПОЗИЦИЈА	70-250

НАПОМЕНА:

Приликом израде понуде, молимо да предметну конкурсну документацију детаљно проучите и у свему поступите по њој. За додатне информације и објашњења, потребно је да се благовремено обратите наручиоцу.

Заинтересована лица дужна су да прате портал Јавних набавки и интернет страницу наручиоца како би благовремено били обавештени о изменама, допунама и појашњењима конкурсне документације, јер је наручилац у складу са чл. 63. став 1. Закона дужан да све измене и допуне конкурсне документације објави на Порталу Јавних набавки и на интернет страници наручиоца. У складу са чл. 63. став 2. и 3. Закона о јавним набавкама, наручилац ће, додатне информације или појашњења у вези са припремањем понуде, објавити на порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ

(1) Наручилац: Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају, Немањина 15, 11000 Београд, интернет страница www.nabavke.mod.gov.rs

(2) Врста поступка: отворени поступак по партијама у складу са чланом 32. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 124/12) и осталим подзаконским актима којима се уређују поступци јавних набавки.

(3) Предмет јавне набавке број 41/14 су добра – Обућа.

(4) Поступак јавне набавке се спроводи ради закључења уговора о јавној набавци.

(5) Контакт:

- Контакт особа: вс Марија Марковић, дипл. екон.

- факс: 011/ 300-63-30.

Отварање понуда ће се обавити у просторијама наручиоца: Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају, Београд, Немањина бр. 15, приземље, просторија број 013.

Отварање понуда је јавно, по редоследу пријема понуда, и обавиће се истог дана по истеку рока за подношење понуда.

Отварање понуда је јавно и може присуствовати свако заинтересовано лице. У поступку отварања понуда могу активно учествовати само овлашћени представници понуђача. Представници понуђача дужни су да пре почетка отварања понуда Комисији за јавну набавку поднесу пуномоћје за учешће у поступку отварања понуда, које гласи на особу која присуствује отварању понуда, у противном наступају као јавност и не могу предузимати активне радње у поступку отварања понуда. Писано овлашћење мора имати заводни печат са бројем и датумом издавања, печат и потпис овлашћеног лица.

2. ПОДАЦИ О ПРЕДМЕТУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1) ОПИС ПРЕДМЕТА НАБАВКЕ

Предмет јавне набавке бр. 41/14 у отвореном поступку су добра – **Обућа**, према следећем:

Ред. бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	Количина
ПАРТИЈА 1 – Кломпе			
1.	КЛОМПЕ женске беле <i>Техничке спецификације</i>	пар	1.556
2.	КЛОМПЕ мушке беле <i>Техничке спецификације</i>	пар	854
ПАРТИЈА 2– Ципеле за старешине			
1.	ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке гумени ђон <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	1.033
2.	ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке кожни ђон <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	700
3.	ЦИПЕЛЕ на шнир црне гумени ђон женске <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	300
ПАРТИЈА 3 – Ципеле за Војну хитну помоћ			
1.	Ципеле радне <i>Техничке спецификације</i>	пар	124
ПАРТИЈА 4 – Чизме гардијске			
1.	ЧИЗМЕ црне за ПЈ Гарде М-78 <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	150
ПАРТИЈА 5 – Чизме и ципеле војничке универзалне			
1.	ЦИПЕЛЕ војничке универзалне <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	500
2.	ЧИЗМЕ војничке универзалне <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	4.739
ПАРТИЈА 6 – Ципеле за посаде пловних објеката			
1.	ЦИПЕЛЕ специјалне за посаде пловних објеката <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i>	пар	300
ПАРТИЈА 7 – Чизме ПВЦ и гумене			
1.	ЧИЗМЕ PVC кратке <i>Техничке спецификације</i>	пар	24
2.	ЧИЗМЕ PVC зимске са улошком <i>Техничке спецификације</i>	пар	24
3.	ЧИЗМЕ гумене <i>Техничке спецификације</i>	пар	22

Ред. бр.	НАЗИВ ДОБРА	Јед. мере	Количина
ПАРТИЈА 8 – ПАТИКЕ спортске плитке			
1.	ПАТИКЕ спортске плитке <i>Техничке спецификације</i>	пар	2.928
2.	ПАТИКЕ спортске плитке женске <i>Техничке спецификације</i>	пар	512

Назив и ознака из Општег речника набавке: 18800000 – Обућа.

3. УСЛОВИ ВЕЗАНИ ЗА ПРЕДМЕТ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1) ТЕХНИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Сва предметна добра се израђују у складу са Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом) датим су у делу 20. Конкурсне документације као и овереним узорком, како је наведено у табели у делу 2. Подаци о предмету јавне набавке под тачком 1) Опис предмета набавке Конкурсне документације.

2) КВАЛИТЕТ, УСЛОВИ ИЗРАДЕ И УПОЗНАВАЊЕ СА УЗОРЦИМА

Понуђач са којим се закључи уговор за сва добра обезбеђује основни и помоћни репроматеријал за израду уговорених добара.

Квалитет предметних добара мора да одговара прописима о квалитету - Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом) који су прилог Конкурсне документације, као и овереним узорцима.

Одступања у квалитету су дозвољена само у оквиру задатих толеранција у Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом).

Вандредни пријем и пријем уз бонификације уговорених добара се неће вршити по било ком основу.

Са узорцима тражених добара из партије 2, 4, 5 и 6 овлашћени представници понуђача се могу упознати у Одсеку за ИнМС – ВТИ Жарково Ратка Ресановића бр. 1, уз предходну најаву на телефон 011/2051-699 или 011/2051-551.

Овлашћени представници понуђача са узорцима се могу упознати **најкасније 5 дана пре отварања понуда** и не могу их преузимати на реверс.

3) ОВЕРА УЗОРАКА

Начин овере узорака детаљније је објашњен у члану 3. модела уговора, део 14. Конкурсне документације.

4) КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА – КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ПРИЈЕМ

Квалитативни пријем врши Војна контрола квалитета СМР МО.

Квантитативни пријем врши комисија или лице које одреди крајњи прималац.

Начин квалитативног и квантитативног пријема детаљније је објашњен у члану 4. модела уговора, део 14. Конкурсне документације.

5) АМБАЛАЖА, ТРАНСПОРТ И НАЧИН ПАКОВАЊА:

Предметна добра се испоручују у амбалажи добављача која се не враћа и не плаћа посебно.

Амбалажа и начин паковања детаљније је објашњен у члану 9. модела уговора, део 14. Конкурсне документације.

Организацију транспорта до крајњих примаоца врши добављач о свом трошку.

**4. УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У ПОСТУПКУ
(ИЗ ЧЛАНА 75. И 76. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА)
И УПУТСТВО КАКО СЕ ДОКАЗУЈЕ ИСПУЊЕНОСТ ТИХ УСЛОВА**

Да би **понуђач** могао да учествује у поступку јавне набавке бр. **41/14** мора да испуни следеће услове:

Обавезни услови:

- 1) да је регистрован код надлежног органа, односно уписан у одговарајући регистар (чл. 75. ст.1. тач. 1) Закона);
- 2) да он или његов законски заступник није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, да није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре (чл. 75. ст.1. тач. 2) Закона);
- 3) да му није изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објављивања позива за подношење понуда (чл. 75. ст.1. тач. 3) Закона);
- 4) да је измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије или стране државе када има седиште на њеној територији (чл. 75. ст.1. тач. 4) Закона);
- 5) понуђач је дужан да при састављању понуде изричито наведе да је поштовао обавезе које произилазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада, заштити животне средине, као и да гарантује да је ималац права интелектуалне својине (чл. 75. ст. 2. Закона).

Додатни услови:

- 6) да располаже довољним финансијским капацитетом:
 - за средња и велика правна лица – Мишљење овлашћеног ревизора које није негативно за 2012. годину и пословни добитак или нето добитак исказан у билансу успеха за 2013. годину;
 - за мала правна лица и предузетнике – пословни добитак или нето добитак исказан у билансу успеха за 2013. годину;
- 7) да располаже довољним техничким и кадровским капацитетом:
 - да је понуђач/произвођач адекватно технички опремљен за реализацију предметне набавке;
 - да понуђач има обезбеђен пословни простор за обављање делатности за коју је регистрован;
 - да понуђач има обезбеђен складишни простор за смештај и чување понуђених добара;
 - да понуђач има обезбеђена средства за превоз понуђених добара;
 - да понуђач има оспособљено лице/лица које ће бити одговорно/одговорна за извршење уговорних обавеза.

Испуњеност обавезних услова за учешће у поступку предметне јавне набавке, понуђач доказује достављањем следећих доказа:

- 1) Услов из чл. 75. ст. 1. тач. 1) Закона – **Доказ:** Извод из регистра Агенције за привредне регистре, односно извод из регистра надлежног Привредног суда;
- 2) Услов из чл. 75. ст. 1. тач. 2) Закона – **Доказ:** Правна лица: 1) Извод из казнене евиденције, односно уверење основног суда на чијем подручју се налази седиште домаћег правног лица, односно седиште представништва или огранка страног правног лица, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре; 2) Извод из казнене евиденције Посебног одељења за организовани криминал Вишег суда у Београду, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за неко од кривичних дела организованог криминала; 3) Извод из казнене евиденције, односно уверење надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да законски заступник понуђача није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре и неко од кривичних дела организованог криминала (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта законског заступника). Уколико понуђач има више законских заступника дужан је да достави доказ за сваког од њих. Предузетници и физичка лица: Извод из казнене евиденције, односно надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта).

Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.

- 3) Услов из чл. 75. ст. 1. тач. 3) Закона – **Доказ:** Правна лица: Потврде привредног и прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања делатности, или потврда Агенције за привредне регистре да код тог органа није регистровано, да му је као привредном друштву изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објаве позива за подношење понуда; Предузетници: Потврда прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања делатности, или потврда Агенције за привредне регистре да код тог органа није регистровано, да му је као привредном субјекту изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објаве позива за подношење понуда; Физичка лица: Потврде прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања одређених послова.

Доказ мора бити издат након објављивања позива за подношење понуда.

- 4) Услов из чл. 75. ст. 1. тач. 4) Закона – **Доказ:** Уверење Пореске управе Министарства финансија и привреде да је измирио доспеле порезе и доприносе и уверење надлежне управе локалне самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних лакалних јавних прихода или потврду Агенције за приватизацију да се понуђач налази у поступку приватизације.

Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.

- 5) Услов из чл. 75. ст. 2. Закона – **Доказ:** Потписан и оверен Образац изјаве (**део 10. конкурсне документације**). Изјава мора бити потписана од стране овлашћеног лица

понуђача и оверена печатом. **Уколико понуду подноси група понуђача**, Изјава мора бити потписана од стране овлашћеног лица сваког понуђача из групе понуђача и оверена печатом.

Напомена: Понуђач који је у складу са чланом 78. став 3. Закона поднео захтев за упис у Регистар понуђача, може као доказ испуњености обавезних услова од 1) - 4) доставити Решење АПР-а о усвајању регистрационе пријаве уписа понуђача. Исто може учинити понуђач за свог подизвођача, односно сваки понуђач из групе понуђача. **Уколико претрагом података из Регистра понуђача, наручилац утврди брисање привредног субјекта из Регистра, понуда ће бити одбијена као неприхватљива.**

Испуњеност додатних услова за учешће у поступку предметне јавне набавке, понуђач доказује достављањем следећих доказа:

б) Доказе да располаже неопходним финансијским капацитетима:

- **За средња и велика правна лица:** биланс стања и биланс успеха за последње три године (2011, 2012. и 2013. годину) са приложеним доказом о разврставању за 2012. годину и извештај овлашћеног ревизора за 2012. годину;
 - **За мала правна лица:** биланс стања и биланс успеха за последње три године (2011, 2012. и 2013. годину) са приложеним доказом о разврставању за 2012.годину;
- ИЛИ**
- Извештај о бонитету за јавне набавке (БОН-ЈН) који издаје Агенција за привредне регистре (АПР) за 2011, 2012. и 2013. годину (**важи за сва правна лица**);

Напомена: **За средња и велика правна лица:** Уколико Извештај о бонитету за јавне набавке који издаје Агенција за привредне регистре (АПР) не садржи извештај овлашћеног ревизора за 2012. годину потребно је приложити посебно и извештај овлашћеног ревизора за 2012. годину.

- **За предузетнике и физичка лица:** Биланс успеха за 2011, 2012. и 2013. годину – за предузетника
- или**
- **Извештај о бонитету** за јавне набавке (БОН-ЈН) који издаје Агенција за привредне регистре за 2011., 2012. и 2013. годину.

7) Доказ да располаже довољним техничким и кадровским капацитетом:

- уколико је понуђач уједно и произвођач доказ је сопствена Изјава о техничкој опремљености, уколико понуђач није произвођач доказ је Уговор о пословно-техничкој сарадњи или др. документ из којег се недвосмислено може утврдити да ће, уколико дође до закључења Уговора о јавној набавци са њим, понуђач моћи од произвођача или дистрибутера прибавити потребну количину предметних добара којом би извршио своју уговорну обавезу по основу Уговора о јавној набавци;
- одговарајући доказ о власништву пословног простора или копија уговора о закупу;
- одговарајући доказ о власништву складишног простора или копија уговора о закупу;
- одговарајући доказ о власништву превозних средстава или копија уговора о закупу;
- копија радних књижица и М образаца, или уговор о ангажовању за лице/а која ће бити одговорна за извршење уговорних обавеза.

Уколико понуђач подноси понуду са подизвођачем, понуђач је дужан да за подизвођача достави доказе да испуњава обавезне услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) Закона.

Уколико понуду подноси група понуђача понуђач је дужан да за сваког члана групе достави наведене доказе да испуњава услове из члана 75. став 1. тач. 1) до 4) Закона.

Додатне услове група понуђача испуњава заједно.

Наведене доказе о испуњености услова понуђачи могу доставити у виду неовверених копија, а наручилац може пре доношења одлуке о додели уговора да тражи од понуђача, чија је понуда на основу извештаја комисије за јавну набавку оцењена као најповољнија, да достави на увид оригинал или оверену копију свих или појединих доказа.

Ако понуђач у остављеном, примереном року који не може бити краћи од 5 (пет) дана, не достави на увид оригинал или оверену копију тражених доказа, наручилац ће његову понуду одбити као неприхватљиву.

Понуђачи који су регистровани у регистру који води Агенција за привредне регистре не морају да доставе доказ из чл. 75. ст. 1. тач. 1) Извод из регистра Агенције за привредне регистре, који је јавно доступан на интернет страници Агенције за привредне регистре.

Наручилац неће одбити понуду као неприхватљиву, уколико не садржи доказ одређен конкурсном документацијом, ако понуђач наведе у понуди интернет страницу на којој су подаци који су тражени у оквиру услова јавно доступни.

Ако се у држави у којој понуђач има седиште не издају тражени докази, понуђач може, уместо доказа, приложити своју писану изјаву да испуњава обавезне и додатне услове, дату под кривичном и материјалном одговорношћу оверену пред судским или управним органом, јавним бележником или другим надлежним органом те државе.

Ако понуђач има седиште у другој држави, наручилац може да провери да ли су документи којима понуђач доказује испуњеност тражених услова издати од стране надлежних органа те државе.

Понуђач је дужан да без одлагања писмено обавести наручиоца о било којој промени у вези са испуњеношћу услова из поступка јавне набавке, која наступи до доношења одлуке, односно закључења уговора, односно током важења уговора о јавној набавци и да је документује на прописан начин.

5. УПУТСТВО ПОНУЂАЧИМА КАКО ДА САЧИНЕ ПОНУДУ

1) ПОДАЦИ О ЈЕЗИКУ НА КОЈЕМ ПОНУДА МОРА ДА БУДЕ САСТАВЉЕНА:

Понуда и остала документација која се односи на понуду мора бити јасна и недвосмислена, читко написана на српском језику.

Уколико је Произвођачка спецификација или Изјава произвођача на страном језику мора бити преведена на српски језик.

2) НАЧИН НА КОЈИ ПОНУДА МОРА ДА БУДЕ САЧИЊЕНА

Пожељно је да сва документа поднета у понуди **буду повезана траком** у целину и запечаћена (осим средстава финансијског обезбеђења за озбиљност понуде), тако да се не могу накнадно убацивати, одстрањивати или замењивати појединачни листови, односно прилози, а да се видно не оштете листови или печат.

Понуђач понуду подноси лично или путем поште у затвореној коверти или кутији, затворену на начин да се приликом отварања понуде може са сигурношћу утврдити да се први пут отвара.

На полеђини коверте или на кутији треба да се наведе тачан назив и адреса понуђача, број телефона и име и презиме особе за контакт.

У случају да понуду подноси група понуђача, на коверти или кутији је потребно навести да се ради о групи понуђача и навести називе и адресе свих учесника у заједничкој понуди.

Понуду доставити на адресу: **Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају, Немањина бр. 15, приземље-деловодство, канцеларија 015.**

На коверти мора бити наведено:

"ПОНУДА ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ – ОБУЋА – ЈН БРОЈ 41/14 - НЕ ОТВАРАТИ"

Понуда се сматра благовременом уколико је примљена од стране наручиоца до рока одређеног у позиву за подношење понуда.

Наручилац ће, по пријему одређене понуде, на коверти, односно кутији у којој се понуда налази, обележити време пријема и евидентирати број и датум понуде према редоследу приспећа. Уколико је понуда достављена непосредно наручилац ће понуђачу предати потврду о пријему понуде. У потврди о пријему наручилац ће навести датум и сат пријема понуде.

Понуду коју наручилац није примио у року одређеном за подношење понуда, односно која је примљена по истеку дана и сата до којег се могу понуде подносити, сматраће се неблаговременом.

Понуда мора да садржи:

Поред наведених доказа којима се доказује испуњеност услова за учешће у поступку из чл. 75. и 76. Закона, понуђачи су дужни да доставе и:

- Попуњен, потписан и оверен оригиналан **образац понуде** (део 6. конкурсне документације, 6-I и 6-II);
- Попуњен, потписан и оверен **образац структуре понуђене цене с упутством како да се попуни** (део 7. конкурсне документације),
- Попуњен, потписан и оверен образац о оцени испуњености услова из члана 75. и 76. Закона о јавним набавкама (део 8. конкурсне документације) као и документа из члана 77. Закона о јавним набавкама којима се доказује испуњење услова (наведена у обрасцу);
- **Попуњене, потписане и печатом оверене изјаве:**
 - **Изјаву** понуђача о поштовању обавеза из чл. 75. ст. 2. Закона (део 10. конкурсне документације);
 - **Изјаву** понуђача да ће обавестити наручиоца о промени у вези са испуњеношћу услова из јавне набавке (део 11. конкурсне документације);
 - **Изјаву** о независној понуди (део 12. конкурсне документације);
 - **Изјаву** понуђача да понуђена добра у свему одговарају условима конкурсне документације (део 13. конкурсне документације);
 - **Изјаву** понуђача да ће приликом потписивања уговора приложити инструменте обезбеђења за добро извршење посла-менице (део 15. конкурсне документације);
- **Модел уговора** - понуђач је дужан да попуни, овери и парафира прву страницу (подаци о предузећу), парафира и овери печатом сваку страницу и стави печат и потпис на последњу страницу чиме потврђује да се слаже са Моделом уговора (део 14. конкурсне документације). Понуђачи који подносе заједничку понуду или наступају са подизвођачем/има попуњавају и члан 1.1. односно 1.2. Модела.
- **Инструменте финансијског обезбеђења за озбиљност понуде:**
 - **Менично писмо - овлашћење** да се меница у износу од 3% од укупне вредности понуде без ПДВ-а, без сагласности понуђача може поднети на наплату (део 15. конкурсне документације). За прихватљивост понуде је довољно да је менично овлашћење само потписано и оверено у складу са картоном депонованих потписа;
 - **2 (две) бланко сопствене менице** – само потписане и оверене у складу са картоном депонованих потписа, при чему потпис и печат не смеју прећи бели руб (маргину) меничног бланкета. Приложене менице се враћају изабраном понуђачу по закључењу уговора, а осталим понуђачима по доношењу Одлуке наручиоца;
 - **Штампани извод са интернет странице НБС-а регистра меница и овлашћења** на коме се види да су достављене менице регистроване или копију Захтева за регистрацију меница;
 - **Копију важећег картона депонованих потписа** овлашћених лица код банке, на којој се јасно виде депоновани потписи и печат фирме понуђача, оверену оригиналним печатом банке са датумом овере (овера не старија од месец дана од дана отварања понуда).

НАПОМЕНА: Печати и потписи на меницама и меничном овлашћењу треба да буду у складу са картоном депонованих потписа. Број текућег рачуна на меничном овлашћењу (уколико је попуњен) треба такође да буде у складу са картоном депонованих потписа.

У случају да понуђач није изабран као најповољнији, менице за озбиљност понуде се враћају понуђачу.

Понуђач је дужан да након пријема Одлуке о додели уговора, лично преузме менице од наручиоца, а лице које преузима менице мора да има писмено овлашћење за преузимање меница (овлашћење мора да садржи и бројеве меница које се преузимају).

- **За свако појединачно добро из партија од 1 до 7 Произвођачку спецификацију** из које се недвосмислено може утврдити да понуђена добра у свему одговарају дефинисаним Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом) **или Изјаву произвођача** (оверену на меморандуму произвођача) којом произвођач потврђује да ће произвести предметна добра у свему према датим Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом).
Уколико је Произвођачка спецификација или Изјава произвођача на страном језику мора бити преведена на српски језик.
- **За добра из партије 8 Произвођачку спецификацију или други документ** (Атест, Декларација, Сертификат о квалитету,) и **слику** у боји из кога се недвосмислено може утврдити да свако појединачно добро одговара захтеваном квалитету из техничке спецификације. Слика у боји за добро које се нуди уколико није саставни део Произвођачке спецификације или другог документа (Атест, Декларација, Сертификат о квалитету) мора бити оверена печатом и потписом овлашћеног представника понуђача.

У случају да наступа са подизвођачем, понуђач треба да достави и :

- попуњен, потписан и оверен **образац 6-III (поред Обрасца понуде, део 6-I и 6-II конкурсне документације)**,
- попуњен, потписан и оверен **образац о оцени испуњености услова из члана 75. Закона о јавним набавкама за подизвођача (део 9. конкурсне документације)** и сва документа наведена у обрасцу.

У случају подношења заједничке понуде, за сваког члана групе понуђача доставља се и:

- попуњен, потписан и оверен **образац 6-IV и 6-V (поред Обрасца понуде, део 6-I конкурсне документације)**,
- попуњен, потписан и оверен **образац о оцени испуњености услова из члана 75. и 76. Закона о јавним набавкама за понуђача (део 8. конкурсне документације)** и документа наведена у обрасцу,

Попуњене, потписане и печатом оверене изјаве:

- **Изјаву** понуђача о поштовању обавеза из чл. 75. ст. 2. Закона (део 10. конкурсне документације);
- **Изјаву** понуђача да ће обавестити наручиоца о промени у вези са испуњеношћу услова из јавне набавке (део 11. конкурсне документације);
- **Изјаву** о независној понуди (део 12. конкурсне документације);
- **Изјаву** понуђача да ће приликом потписивања уговора приложити инструменте обезбеђења за добро извршење посла-менице (део 15. конкурсне документације);

Уколико Понуђач не достави претходно наведена документа, Наручилац ће његову понуду одбити као неприхватљиву.

3) ПОСЕБНИ ЗАХТЕВИ ЗА ИЗРАДУ ПОНУДЕ

Понуђач треба да достави понуду у **писаном облику** и на оригиналном обрасцу понуде.

Понуда се саставља тако што понуђач уписује тражене податке у оригиналне обрасце који су саставни део конкурсне документације и прилаже тражена документа.

4) ПОНУДА СА ВАРИЈАНТАМА

Подношење понуде са варијантама није дозвољено.

5) ВАЖЕЊЕ ПОНУДЕ

Понуда мора да важи **најмање 60 (шездесет) дана** од дана отварања понуда.

У случају истека рока важења понуде, наручилац је дужан да у писаном облику затражи од понуђача продужење рока важења понуде.

Понуђач који прихвати захтев за продужење рока важења понуде не може мењати понуду.

У случају да понуђач наведе краћи рок важења понуде, понуда ће бити одбијена као неприхватљива.

6) НАЧИН ИЗМЕНЕ, ДОПУНЕ И ОПОЗИВА ПОНУДЕ

У року за подношење понуде понуђач може да измени, допуни или опозове своју понуду, у **писаном облику**, непосредно или препоручено поштом са повратницом.

Понуђач је дужан да јасно назначи који део понуде мења односно која документа накнадно доставља.

Измену, допуну или опозив понуде треба доставити на адресу: **Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за снабдевање, Дирекција за набавку и продају, Немањина бр. 15, приземље-деловодство, канцеларија 015**, са назнаком:

**"ИЗМЕНА ПОНУДЕ ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ – ОБУЋА – ЈН БРОЈ 41/14 - НЕ
ОТВРАТИ"**

или

**"ДОПУНА ПОНУДЕ ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ – ОБУЋА – ЈН БРОЈ 41/14 - НЕ
ОТВРАТИ"**

или

**"ОПОЗИВ ПОНУДЕ ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ – ОБУЋА – ЈН БРОЈ 41/14 - НЕ
ОТВРАТИ"**

или

**"ИЗМЕНА И ДОПУНА ПОНУДЕ ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ – ОБУЋА – ЈН БРОЈ 41/14 -
НЕ ОТВАТИ"**

На полеђини коверте или на кутији треба да се наведе тачан назив и адреса понуђача, број телефона и име и презиме особе за контакт.

У случају да понуду подноси група понуђача, на коверти или кутији је потребно навести да се ради о групи понуђача и навести називе и адресе свих учесника у заједничкој понуди.

По истеку рока за подношење понуда понуђач не може да повуче нити да мења своју понуду.

7) УЧЕСТВОВАЊЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ ПОНУДИ ИЛИ КАО ПОДИЗВОЂАЧ

Понуђач може да поднесе само једну понуду.

Понуђач који је самостално поднео понуду не може истовремено да учествује у заједничкој понуди или као подизвођач, нити исто лице може учествовати у више заједничких понуда.

У Обрасцу понуде (**део 6. конкурсне документације**), понуђач наводи на који начин подноси понуду, односно да ли подноси понуду самостално, или као заједничку понуду, или подноси понуду са подизвођачем.

8) ПОНУДА СА ПОДИЗВОЂАЧЕМ

Уколико понуђач подноси понуду са подизвођачем дужан је да у Обрасцу понуде (**део 6. конкурсне документације**) наведе да понуду подноси са подизвођачем.

Понуђач је дужан да достави (**поред Обрасца понуде, део 6-I и 6-II**) попуњен, потписан и оверен **образац 6-III**, као и потписан и оверен **образац о оцени испуњености услова из члана 75. Закона о јавним набавкама за подизвођача (део 9. конкурсне документације)** и сва документа наведена у обрасцу.

Уколико има више подизвођача, потребно је наведене обрасце (**образац 6-III и образац о оцени испуњености услова из члана 75. Закона о јавним набавкама за подизвођача**) копирати и поунити за сваког подизвођача посебно.

Понуђач који наступа са подизвођачем/има дужан је да попуни члан 1. тачка 1.2. модела уговора и наведе све подизвођаче.

Понуђач је дужан да у понуди наведе, да ли ће извршење јавне набавке делимично поверити подизвођачу и да наведе проценат укупне вредности набавке који ће поверити подизвођачу, а који **не може бити већи од 50% укупне вредности набавке**, и део предмета набавке који ће извршити преко подизвођача.

Уколико уговор о јавној набавци буде закључен између наручиоца и понуђача који подноси понуду са подизвођачем, тај подизвођач ће бити наведен и у уговору о јавној набавци.

Понуђач у потпуности одговара наручиоцу за извршење обавеза из поступка јавне набавке, односно, за извршење уговорних обавеза, без обзира на број подизвођача.

Понуђач је дужан да наручиоцу на његов захтев, омогући приступ код подизвођача ради утврђивања испуњености услова.

У случају закључења уговора добављач не може ангажовати као подизвођача лице које није навео у понуди. У супротном, наручилац ће реализовати средство обезбеђења и раскинути уговор, осим ако би раскидом уговора наручилац претрпео знатну штету.

Добављач може ангажовати као подизвођача лице које није навео у понуди, ако је на страни подизвођача након подношења понуде настала трајнија неспособност плаћања, ако то лице испуњава све услове одређене за подизвођача и уколико добије претходну сагласност наручиоца.

9) ЗАЈЕДНИЧКА ПОНУДА

Понуду може поднети група понуђача - заједничка понуда (члан 81. став 1. Закона), у ком случају се доставља (поред **Обрасца понуде, део 6-I и 6-III**) попуњен, потписан и оверен **образац 6-IV, образац 6-V**, као и потписан и оверен **образац о оцени испуњености услова из члана 75. и 76. Закона о јавним набавкама за понуђача (део 8. конкурсне документације) и сва документа** наведена у обрасцу.

Уколико има више понуђача у заједничкој понуди, потребно је **образац 6- IV и образац о оцени испуњености услова из члана 75. и 76. Закона о јавним набавкама за понуђача** копирати и попунити за сваког члана групе посебно.

У моделу уговора у члану 1. тачка 1.1. обавезно се морају навести (остали) чланови групе понуђача.

Образац понуде 6-V је споразум којим се понуђачи из групе међусобно и према наручиоцу обавезују на извршење јавне набавке, а који обавезно садржи податке о:

- 1) члану групе који ће бити носилац посла, односно који ће поднети понуду и који ће заступати групу понуђача пред наручиоцем;
- 2) понуђачу који ће у име групе понуђача потписати уговор;
- 3) понуђачу који ће у име групе понуђача дати средство обезбеђења;
- 4) понуђачу који ће издати рачун;
- 5) рачуну на који ће бити извршено плаћање;
- 6) обавезама сваког од понуђача из групе понуђача за извршење уговора.

Понуђачи који поднесу заједничку понуду одговарају неограничено солидарно према наручиоцу.

Сваки понуђач из групе понуђача мора да испуни обавезне услове за учешће у поступку јавне набавке из члана 75. став 1. тачка од 1) до 4) Закона, који се доказују достављањем доказа који су наведени у Обрасцу о оцени испуњености услова из члана 75. Закона о јавним набавкама (тачка од 1. до 5.), а додатне услове испуњавају заједно.

Задруга може поднети понуду самостално, у своје име, а за рачун задругара или заједничку понуду у име задругара, и у том случају се примењују одредбе члана 81. став 8. 9. и 10. Закона о јавним набавкама.

10) НАЧИН И УСЛОВИ ПЛАЋАЊА, ГАРАНТНИ РОК, КАО И ДРУГЕ ОКОЛНОСТИ ОД КОЈИХ ЗАВИСИ ПРИХВАТЉИВОСТ ПОНУДЕ

Захтеви у погледу начина, рока и услова плаћања

Рок плаћања не може бити краћи од **30 дана** од дана испоруке у складиште крајњег примаоца.

Плаћање за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 врше крајњи примаоци на терет Управе за општу логистику СМР МО, књиговодствена шифра "953" конто 4261.

Плаћање за добра из партије 5 (на редном броју 2) за место испоруке ВП 2289 (Интендантски сервис) врши крајњи прималац на терет ЦМО ЗОК ГШ ВС, књиговодствена шифра "250" конто 4261, а за остала добра из партије 5 врше крајњи примаоци на терет Управе за општу логистику СМР МО, књиговодствена шифра "953" конто 4261.

Плаћање се врши уплатом на рачун понуђача.

Понуђачу није дозвољено да захтева аванс.

Уколико је рок плаћања краћи од траженог, понуда ће бити одбијена као неприхватљива.

Начин плаћања детаљније је објашњен у члану 7. модела уговора, део 14. Конкурсне документације.

Захтеви у погледу гарантног рока и рекламације

У случају да се на месту пријема констатује одступање у количини и оштећења на испорученим добрима, купчев прималац је дужан да сачини записник који ће потписати овлашћени представник добављача и тиме потврдити утврђене недостатке.

У случају записнички утврђених недостатака у квалитету и квантитету приликом испоруке добара, понуђач мора исте отклонити у року од **највише 20 дана** од дана сачињавања записника.

Уколико је рок за решавање записнички утврђених недостатака дужи од траженог, понуда ће се одбити као неприхватљива.

Гарантни рок за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 **не може бити краћи од 12 месеци** од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.

Гарантни рок за добра из партије 5 **не може бити краћи од 24 месеци** од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.

Уколико је понуђени гарантни рок краћи од траженог, понуда ће бити одбијена као неприхватљива.

Добављач је у обавези да о свом трошку у року од **највише 20 дана** од добијања писане рекламације, отклони недостатке, односно да испоручи друга условна добра и да о томе обавести Војну контролу квалитета СМР МО.

Уколико је понуђени рок за решавање рекламације дужи од наведеног, понуда ће се одбити као неприхватљива.

Гарантни рок и рекламација детаљније су објашњени у члану 5. модела уговора, део 14. Конкурсне документације.

Захтеви у погледу начина и рока испоруке

Рок испоруке за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 не може бити дужи од **90 дана** од дана потписивања Уговора.

Рок испоруке за добра из партије 5 не може бити дужи од **120 дана** од дана потписивања Уговора, осим за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис).

Рок испоруке добара из партије 5 за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис Немањина 15) не може бити дужи од **25 дана** од дана пријема захтева за испоруку који добављачу доставља Центар за мировне операције ЗОК ГШ ВС, с тим да је крајњи рок за реализацију уговора 31.12.2014. године.

Уколико је понуђени рок испоруке дужи од траженог понуда ће бити одбијена као неприхватљива.

Место и начин испоруке детаљније су објашњени у члану 6. модела уговора, део 14. Конкурсне документације.

11) ВАЛУТА И НАЧИН НА КОЈИ МОРА ДА БУДЕ НАВЕДЕНА И ИЗРАЖЕНА ЦЕНА У ПОНУДИ:

Цена мора бити изражена у динарима, са и без пореза на додату вредност, са урачунатим свим трошковима које понуђач има у реализацији предметне јавне набавке, с тим да ће се за оцену понуде узимати у обзир цена без пореза на додату вредност.

Цена је фиксна и не може се мењати до коначне реализације уговора.

Понуђач може да цену у понуди искаже и у еврима. За прерачун у динаре користиће се средњи девизни курс Народне банке Србије на дан када је започето отварање понуда.

Понуду исказати попуњавањем Обрасца понуде, који је достављен у делу 6 конкурсне документације и Обрасца структуре цене у делу 7. конкурсне документације.

Цена се односи на јединицу мере за понуђено добро и подразумева испоруку у складиште крајњег корисника Наручиоца.

Ако је у понуди исказана неубичајено ниска цена, наручилац ће поступити у складу са чланом 92. Закона.

Обавеза је понуђача да изврши рачунску проверу своје понуде.

Уколико се утврди рачунска грешка наручилац ће поступити сходно члану 93. став 4. Закона о јавним набавкама.

У случају разлике између јединичне и укупне цене, меродавна је јединична цена.

12) ПОДАЦИ О ДРЖАВНОМ ОРГАНУ ИЛИ ОРГАНИЗАЦИЈИ, ОДНОСНО ОРГАНУ ИЛИ СЛУЖБИ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ АУТОНОМИЈЕ ИЛИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ГДЕ СЕ МОГУ БЛАГОВРЕМЕНО ДОБИТИ ИСПРАВНИ ПОДАЦИ О ПОРЕСКИМ ОБАВЕЗАМА, ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТИ ПРИ ЗАПОШЉАВАЊУ, УСЛОВИМА РАДА И СЛ., А КОЈИ СУ ВЕЗАНИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ

Подаци о пореским обавезама се могу добити у Пореској управи, Министарства финансија и привреде.

Подаци о заштити животне средине се могу добити у Агенцији за заштиту животне средине и у Министарству пољопривреде и заштите животне средине.

Подаци о заштити при запошљавању и условима рада се могу добити у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјалне политике.

13) ПОДАЦИ О ВРСТИ, САДРЖИНИ, НАЧИНУ ПОДНОШЕЊА, ВИСИНИ И РОКОВИМА ОБЕЗБЕЂЕЊА ИСПУЊЕЊА ОБАВЕЗА ПОНУЂАЧА

Понуђач је дужан да обезбеди испуњење својих уговорних обавеза, достављањем следећих средстава:

Инструменти финансијског обезбеђења за испуњење уговорних обавеза:

- **Две бланко сопствене менице** – само потписане и оверене у складу са картоном депонованих потписа. Потпис и печат не смеју да захвате бели руб (маргину) меничног бланкета. У складу са Законом о платном промету ("Сл. гласник РС" бр 31/11) менице морају бити регистроване у Регистру меница и овлашћења који се води код НБС,
- **Менично овлашћење** да се меница, без сагласности добављача, може поднети пословној банци на наплату у износу од **10% од укупне вредности уговора без ПДВ-а** (односно **15% укупне вредности уговора без ПДВ-а** уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке), у случају неиспуњења уговорних обавеза, значајних кашњења у испоруци или једностраног раскида уговора,
- **Извод са интернет странице НБС- Регистра меница и овлашћења** на коме се види да је регистрованим меницама основ издавања „УГОВОР О ПРОМЕТУ РОБЕ И УСЛУГА“ - у складу са Одлуком о ближим условима, садржини и начину вођења Регистра меница и овлашћења ("Сл. гласник" РС бр. 56/11),
- **Копија картона депонованих потписа** овлашћених лица код банке на којој се јасно виде депоновани потписи и печат фирме понуђача, оверена оригиналним печатом банке са датумом овере (овера не старија од месец дана од дана отварања понуде).

НАПОМЕНА: Печати и потписи на меницама и меничном овлашћењу треба да буду у складу са картоном депонованих потписа. Број текућег рачуна на меничном овлашћењу (уколико је попуњен) треба такође да буде у складу са картоном депонованих потписа.

Напред наведена средства финансијског обезбеђења се враћају изабраном понуђачу након коначне реализације уговора и истека гарантног рока.

Понуђач је дужан да након престанка важења уговора, односно коначне реализације уговора и истека гарантног рока, лично преузме менице од наручиоца, а лице које преузима менице мора да има писмено овлашћење за преузимање меница (овлашћење мора да садржи и бројеве меница које се преузимају).

14) ЗАШТИТА ПОВЕРЉИВОСТИ ПОДАТАКА КОЈЕ НАРУЧИЛАЦ СТАВЉА ПОНУЂАЧИМА НА РАСПОЛАГАЊЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И ЊИХОВЕ ПОДИЗВОЂАЧЕ

Предметна набавка не садржи поверљиве информације које наручилац ставља на располагање. Подаци које понуђач оправдано значи као "**поверљиво**", биће коришћени само за намене позива и неће бити доступни ником изван круга лица која буду укључена у поступак јавне набавке. Ови подаци неће бити објављени приликом отварања понуда нити у наставку поступка или касније.

Комисија Дирекције за набавку и продају Управе за снабдевање СМР МО Београд ће као поверљиве третирати оне документе који у десном горњем углу великим словима имају исписано "Поверљиво", а испод тога потпис лица које је потписало понуду. Ако се поверљивим сматра само поједини податак у документу, поверљиви део мора бити подвучен црвено, а у истом реду уз десну ивицу мора бити исписано "Поверљиво".

Уколико је понуђач на начин горе наведен означио поверљивост докумената, наручилац је дужан да чува као поверљиве све податке о понуђачима садржане у понуди који су посебним прописом утврђени као поверљиви и које је као такве понуђач означио у понуди (члан 14. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама).

Комисија Дирекције за набавку и продају Управе за снабдевање СМР МО Београд не одговара за поверљивост података који нису означени на наведени начин.

Неће се сматрати поверљивом цена и остали подаци из понуде који су од значаја за примену елемената критеријума и рангирање понуде, у складу са чланом 14. став 2. Закона о јавним набавкама.

15) ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ИЛИ ПОЈАШЊЕЊА, ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Заинтересовано лице може, у писаном облику путем поште на адресу Дирекција за набавку и продају Управе за снабдевање СМР МО, Немањина 15 Београд или факсом на број 011/300-63-30 тражити од наручиоца додатне информације или појашњења у вези припремања понуде, најкасније 5 (пет) дана пре истека рока за подношење понуде.

Наручилац ће заинтересованом лицу у року од 3 (три) дана од дана пријема писаног захтева за додатним информацијама или појашњењима конкурсне документације, одговор доставити у писаном облику и истовремено ће ту информацију објавити на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Захтев за додатним информацијама или појашњењима упућују се са напоменом "Захтев за додатним информацијама или појашњењима конкурсне документације, ЈН бр. 41/14".

Ако наручилац измени или допуни конкурсну документацију 8 (осам) или мање дана пре истека рока за подношење понуда, дужан је да продужи рок за подношење понуда и објави обавештење о продужењу рока за подношење понуда.

По истеку рока предвиђеног за подношење понуда наручилац не може да мења нити да допуњује конкурсну документацију.

Тражење додатних информација и појашњења у вези са припремањем понуде телефоном није дозвољено.

Комуникација у поступку јавне набавке врши се искључиво на начин одређен чл. 20. Закона.

16) ДОДАТНА ОБЈАШЊЕЊА ОД ПОНУЂАЧА ПОСЛЕ ОТВАРАЊА ПОНУДЕ И КОНТРОЛА КОД ПОНУЂАЧА ОДНОСНО ЊЕГОВОГ ПОДИЗВОЂАЧА

После отварања понуда наручилац може приликом стручне оцене понуда да у писаном облику захтева од понуђача додатна објашњења која ће му помоћи при прегледу, вредновању и упоређивању понуда, а може да врши контролу (увид) код понуђача/произвођача, односно његовог подизвођача (члан 93. Закона).

Уколико наручилац оцени да су потребна додатна објашњења или је потребно извршити контролу (увид) код понуђача, односно његовог подизвођача, наручилац ће понуђачу оставити примерени рок да поступи по позиву наручиоца, односно да омогући наручиоцу контролу (увид) код понуђача, као и код његовог произвођача.

Наручилац може уз сагласност понуђача да изврши исправке рачунских грешака уочених приликом разматрања понуде по окончаном поступку отварања.

У случају разлике између јединичне и укупне цене, меродавна је јединична цена.

Ако се понуђач не сагласи са исправком рачунских грешака, наручилац ће његову понуду одбити као неприхватљиву.

17) ДОДАТНО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ИСПУЊЕЊА УГОВОРНИХ ОБАВЕЗА ПОНУЂАЧА КОЈИ СЕ НАЛАЗИ НА СПИСКУ НЕГАТИВНИХ РЕФЕРЕНЦИ

Понуђач који се налази на списку негативних референци који води Управа за јавне набавке, у складу са чланом 83. Закона, а који има негативну референцу за предмет набавке који није истоврстан предмету ове набавке, а уколико таквом понуђачу буде додељен уговор, **дужан је да у тренутку закључења уговора** преда наручиоцу додатно обезбеђење испуњења уговорне обавезе, односно уместо средства обезбеђења за извршење уговорних обавеза у износу од 10% (описано у делу 5, тачки 13) конкурсне документације) преда средства обезбеђења за извршење уговорних обавеза на износ од 15 % укупне вредности уговора (без ПДВ-а).

18) ВРСТА КРИТЕРИЈУМА ЗА ДОДЕЛУ УГОВОРА

Избор најповољније понуде ће се извршити применом критеријума "**најнижа понуђена цена**".

У ситуацији када постоје понуде понуђача који нуде предметна добра домаћег порекла и понуде понуђача који нуде добра страног порекла, примењује се одредба члана 86. Закона. **Понуђач који нуди добра домаћег порекла може као саставни део понуде поднети и доказ о домаћем пореклу добара. Доказ је Уверење о домаћем пореклу робе које издаје Привредна комора Србије (Правилник о начину доказивања испуњености услова да су понуђена добра домаћег порекла, "Сл. гласник РС" бр. 33/13).**

Када понуђач достави доказ да нуди добра домаћег порекла, наручилац ће, пре рангирања понуда, позвати све остале понуђаче чије су понуде оцењене као прихватљиве да се изјасне да ли нуде добра домаћег порекла и да доставе доказ.

19) ЕЛЕМЕНТИ КРИТЕРИЈУМА НА ОСНОВУ КОЈИХ ЋЕ НАРУЧИЛАЦ ИЗВРШИТИ ДОДЕЛУ УГОВОРА У СИТУАЦИЈИ КАДА ПОСТОЈЕ ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ПОНУДА СА ИСТОМ ПОНУЂЕНОМ ЦЕНОМ

Уколико две или више понуда имају исту најнижу понуђену цену, као најповољнија биће изабрана понуда оног понуђача који је понудио краћи рок испоруке. У случају истог понуђеног рока испоруке, као најповољнија биће изабрана понуда оног понуђача који је понудио дужи рок плаћања.

20) ПОШТОВАЊЕ ОБАВЕЗА КОЈЕ ПРОИЗИЛАЗЕ ИЗ ВАЖЕЋИХ ПРОПИСА

Понуђач је дужан да у оквиру своје понуде достави изјаву дату под кривичном и материјалном одговорношћу да је поштовао све обавезе које произилазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада, заштити животне средине, као и да је ималац права интелектуалне својине. (део 10. конкурсне документације).

21) КОРИШЋЕЊЕ ПАТЕНТА И ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПОВРЕДУ ЗАШТИЋЕНИХ ПРАВА ПОНУЂАЧА

Накнаду за коришћење патената, као и одговорност за повреду заштићених права интелектуалне својине трећих лица сноси понуђач.

22) ОДБИЈАЊЕ ПОНУДЕ

На основу чланова 106. и 107. став 1. Закона о јавним набавкама наручилац је дужан да, пошто прегледа и оцени понуде, одбије све неприхватљиве понуде.

Наручилац ће одбити понуду уколико поседује доказ да је понуђач у претходне три године у поступку јавне набавке, поступио супротно одредбама члана 82. став 1., 2. и 3. Закона.

Наручилац може одбити понуду ако поседује доказ из члана 82. става 3. тачка 1) Закона о јавним набавкама, који се односи на поступак који је спровео или уговор који је закључио и други наручилац ако је предмет јавне набавке истоврстан.

Наручилац ће понуду понуђача, који је на списку негативних референци, одбити као неприхватљиву, ако је предмет јавне набавке за коју је добио негативну референцу истоврстан са предметом ове јавне набавке.

23) ОБУСТАВЉАЊЕ ПОСТУПКА

Наручилац је дужан да на основу члана 109. став 1. Закона о јавним набавкама обустави поступак јавне набавке уколико нису испуњени услови за доделу уговора из члана 107. став 3. Закона о јавним набавкама.

Наручилац може да обустави поступак и из објективних и доказивих разлога, који се нису могли предвидети у време покретања поступка у складу са чланом 109. став 2. Закона о јавним набавкама.

Предметну одлуку наручилац ће образложити и навести разлоге обуставе поступка.

24) ОДЛУКА О ДОДЕЛИ УГОВОРА

Комисија за јавну набавку наручиоца саставља писани извештај о стручној оцени понуда, на основу којег наручилац доноси одлуку о додели уговора, чл. 108. став 1 ЗЈН.

Одлука о додели уговора биће донета у року од 25 (двадесет пет) дана од дана отварања понуда.

Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора достави свим понуђачима у року од 3 (три) дана од дана доношења одлуке.

25) ЗАШТИТА ПРАВА У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Захтев за заштиту права може да поднесе понуђач, односно свако заинтересовано лице, или пословно удружење у њихово име.

Захтев за заштиту права подноси се Републичкој комисији, а предаје наручиоцу.

Примерак захтева за заштиту права подносилац истовремено доставља Републичкој комисији.

Захтев за заштиту права се доставља непосредно, факсом на број 011/300-6330 или препорученом пошиљком са повратницом. Захтев за заштиту права се може поднети у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, осим уколико Законом није другачије одређено. О поднетом захтеву за заштиту права наручилац обавештава све учеснике у поступку јавне набавке, односно објављује обавештење о поднетом захтеву на Порталу јавних набавки, најкасније у року од 2 (два) дана од дана пријема захтева.

Уколико се захтевом за заштиту права оспорава врста поступка, садржина позива за подношење понуда или конкурсне документације, захтев ће се сматрати благовременим уколико је примљен од стране наручиоца најкасније 7 (седам) дана пре истека рока за подношење понуда, без обзира на начин достављања. У том случају подношење захтева за заштиту права долази до застоја рока за подношење понуда.

После доношења одлуке о додели уговора из чл. 108. Закона или одлуке о обустави поступка јавне набавке из чл. 109. Закона, рок за подношење захтева за заштиту права је 10 (десет) дана од дана пријема одлуке.

Захтевом за заштиту права не могу се оспоравати радње наручиоца предузете у поступку јавне набавке ако су подносиоцу захтева били или могли бити познати разлози за његово подношење пре истека рока за подношење понуда, а подносилац захтева га није поднео пре истека тог рока.

Ако је у истом поступку јавне набавке поново поднет захтев за заштиту права од стране истог подносиоца захтева, у том захтеву се не могу оспоравати радње наручиоца за које је подносилац захтева знао или могао знати приликом доношења претходног захтева.

Подносилац захтева је дужан да на рачун буџета Републике Србије уплати таксу у износу од 80.000,00 динара уколико оспорава одређену радњу наручиоца пре отварања понуда на број жиро рачуна: 840-742221843-57, шифра плаћања: 153, позив на број: 97 50-016, сврха уплате: Републичке административне такса са знаком јавне набавке на коју се односи (број или друга ознака конкретне јавне набавке), корисник: буџет Републике Србије.

Уколико подносилац захтева оспорава одлуку о додели уговора такса износи 80.000,00 динара уколико понуђена цена понуђача којем је додељен уговор није већа од 80.000.000,00 динара, односно такса износи 0,1% понуђене цене понуђача којем је додељен уговор ако је та вредност већа од 80.000.000,00 динара.

Уколико подносилац захтева оспорава одлуку од обустави поступка јавне набавке или радњу наручиоца од момента отварања понуда до доношења одлуке о додели уговора или обустави поступка, такса износи 80.000,00 динара уколико процењена вредност јавне набавке (коју ће подносилац сазанати на отварању понуда или из записника о отварању понуда) није већа од 80.000.000,00 динара, односно такса износи 0,1% процењене вредности јавне набавке ако је та вредност већа од 80.000.000,00 динара.

Поступак заштите права понуђача регулисан је одредбама чл. 138.- 167. Закона.

26) РОК У КОЈЕМ ЋЕ УГОВОР БИТИ ЗАКЉУЧЕН

Уговор о јавној набавци ће бити закључен са понуђачем којем је додељен уговор у року од 8 (осам) дана од дана протеча рока за подношење захтева за заштиту права из члана 149. Закона.

У случају да је поднета само једна понуда наручилац може закључити уговор пре истека рока за подношење захтева за заштиту права, у складу са чланом 112. став 2. тачка 5) Закона.

Позив за закључење уговора ће бити достављен факсом с тим што је потребно да понуђач на истом позиву потврди датум пријема, да исти овери печатом и врати га факсом наручиоцу.

Ако понуђач којем је додељен уговор одбије да закључи уговор о јавној набавци, наручилац може закључити уговор са првим следећим најповољнијим понуђачем, у складу са чланом 113. став 3. Закона.

27) ТРОШКОВИ ПРИПРЕМАЊА ПОНУДЕ

Понуђач може да у оквиру понуде достави укупан износ и структуру трошкова припремања понуде (део 18. конкурсне документације).

Трошкове припреме и подношења понуде сноси искључиво понуђач и не може тражити од наручиоца накнаду трошкова.

28) ПАРТИЈЕ

Понуђач може да поднесе понуду за једну или више партија. Понуда мора да обухвати најмање једну целокупну партију.

У случају да понуђач поднесе понуду за више партија, она мора бити поднета тако да се може оцењивати за сваку партију посебно.

Докази из чл. 75. и 76. Закона, у случају да понуђач поднесе понуду за више партија, не морају бити достављени за сваку партију посебно, односно могу бити достављени у једном примерку за више партија.

6. ОБРАЗАЦ ПОНУДЕ

6-I ПОНУДА

Понуда број _____ (навести број понуде) од _____ (датум), за јавну набавку - Обућа, ЈН бр. 41/14.

НАПОМЕНА:

Понуђач мора да попуни Образац понуде, да га потпише и овери печатом.

У случају заједничке понуде образац понуде потписују (парафирају) и оверавају печатом сви чланови групе понуђача.

1. Понуду дајемо: (обавезно заокружити)

а) самостално	б) са подизвођачем	ц) заједничка понуда
попуњава се и доставља део 6-I и 6-II	попуњава се и доставља део 6-I, 6-II и 6-III	попуњава се и доставља део 6-I, 6-IV и 6-V

2. Услови понуде:

Број партије	Врста производа	Јед. мере	Количина	Цена по јед. мере (без ПДВ)	Укупно динара
Партија 1.	КЛОМПЕ женске беле <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	1.556		
	КЛОМПЕ мушке беле <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	854		
	Вредност понуђених добара без ПДВ				
	Вредност ПДВ-а				
	Укупна вредност понуде за партију 1.				

Број партије	Врста производа	Јед. мере	Количина	Цена по јед. мере (без ПДВ)	Укупно динара	
Партија 2.	ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке гумени ђон <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	1.033			
	ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке кожни ђон <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	700			
	ЦИПЕЛЕ на шнир црне гумени ђон женске <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	300			
	Вредност понуђених добара без ПДВ					
	Вредност ПДВ-а					
	Укупна вредност понуде за партију 2.					
Партија 3.	Ципеле радне <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	124			
	Вредност ПДВ-а					
	Укупна вредност понуде за партију 3.					
Партија 4.	ЧИЗМЕ црне за ПЈ Гарде М-78 <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	150			
	Вредност ПДВ-а					
	Укупна вредност понуде за партију 4.					

Број партије	Врста производа	Јед. мере	Количина	Цена по јед. мере (без ПДВ)	Укупно динара	
Партија 5.	ЦИПЕЛЕ војничке универзалне <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	500			
	ЧИЗМЕ војничке универзалне <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	4.739			
	Вредност понуђених добара без ПДВ					
	Вредност ПДВ-а					
	Укупна вредност понуде за партију 5.					
Партија 6.	ЦИПЕЛЕ специјалне за посаде пловних објеката <i>Техничке спецификације и оверен узорак</i> Произвођач: _____	пар	300			
	Вредност ПДВ-а					
	Укупна вредност понуде за партију 6.					
Партија 7.	ЧИЗМЕ PVC кратке <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	24			
	ЧИЗМЕ PVC зимске са улошком <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	24			
	ЧИЗМЕ гумене <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	22			
	Вредност понуђених добара без ПДВ					
	Вредност ПДВ-а					
Укупна вредност понуде за партију 7.						

Број партије	Врста производа	Јед. мере	Количина	Цена по јед. мере (без ПДВ)	Укупно динара	
Партија 8.	ПАТИКЕ спортске плитке <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	2.928			
	ПАТИКЕ спортске плитке женске <i>Техничке спецификације</i> Произвођач: _____	пар	512			
	Вредност понуђених добара без ПДВ					
	Вредност ПДВ-а					
	Укупна вредност понуде за партију 8.					
Понуда важи _____ (најмање 60 дана) дана од дана отварања понуде.						
Рок плаћања је _____ (не може бити краћи од 30 дана) дана од дана пријема добара у складиште крајњег примаоца.						
Рок испоруке за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 је _____ (не може бити дужи од 90 дана) дана од дана потписивања Уговора.						
Рок испоруке за добра из партије 5 је _____ (не може бити дужи од 120 дана) дана од дана потписивања Уговора, осим за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис).						
Рок испоруке добара из партије 5 за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис <u>Немањина 15</u>) је _____ (не може бити дужи од 25 дана) дана од дана пријема захтева за испоруку који добављачу доставља Центар за мировне операције ЗОК ГШ ВС, с тим да је крајњи рок за реализацију уговора 31.12.2014. године.						
Рок за отклањање недостатака у квалитету и квантитету приликом испоруке добара је _____ (не може бити дужи од 20 дана) дана од дана сачињавања Записника о недостацима.						
Гарантни рок за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 је _____ (не може бити краћи од 12 месеца) месеци од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.						
Гарантни рок за добра из партије 5 је _____ (не може бити краћи од 24 месеца) месеци од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.						

Рок за решавање рекламације је _____ (не може бити дужи од 20 дана) дана од дана пријема писане рекламације.

Квалитет, начин транспорта и амбалажа, место испоруке и остали услови у свему према условима из конкурсне документације.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

6-II ПОДАЦИ О ПОНУЂАЧУ

НАЗИВ ПОНУЂАЧА:	
АДРЕСА ПОНУЂАЧА: Место и општина	
МАТИЧНИ БРОЈ ПОНУЂАЧА:	
ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ ПОНУЂАЧА (ПИБ):	
ИМЕ ОСОБЕ ЗА КОНТАКТ:	
ЕЛЕКТРОНСКА АДРЕСА ПОНУЂАЧА (e-mail):	
ТЕЛЕФОН:	
ТЕЛЕФАКС:	
БРОЈ РАЧУНА ПОНУЂАЧА И НАЗИВ БАНКЕ:	
ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ЗА ПОТПИСИВАЊЕ УГОВОРА: (име и презиме одговорног лица)	

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.
(читак отисак печата)

(потпис)

6-III ПОДАЦИ О ПОДИЗВОЂАЧУ

1)	НАЗИВ ПОДИЗВОЂАЧА:	
	АДРЕСА ПОДИЗВОЂАЧА: Место и општина	
	МАТИЧНИ БРОЈ:	
	ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ (ПИБ):	
	ИМЕ ОСОБЕ ЗА КОНТАКТ:	
	ПРОЦЕНАТ УКУПНЕ ВРЕДНОСТИ КОЈИ ЋЕ ИЗВРШИТИ ПОДИЗВОЂАЧ:	
	ДЕО ПРЕДМЕТА НАБАВКЕ КОЈИ ЋЕ ИЗВРШИТИ ПОДИЗВОЂАЧ	
2)	НАЗИВ ПОДИЗВОЂАЧА:	
	АДРЕСА ПОДИЗВОЂАЧА: Место и општина	
	МАТИЧНИ БРОЈ:	
	ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ (ПИБ):	
	ИМЕ ОСОБЕ ЗА КОНТАКТ:	
	ПРОЦЕНАТ УКУПНЕ ВРЕДНОСТИ КОЈИ ЋЕ ИЗВРШИТИ ПОДИЗВОЂАЧ:	
	ДЕО ПРЕДМЕТА НАБАВКЕ КОЈИ ЋЕ ИЗВРШИТИ ПОДИЗВОЂАЧ	

Напомена:

Табелу "Подаци о подизвођачу" попуњавају само они понуђачи који подносе понуду са подизвођачем, а уколико има већи број подизвођача од места предвиђених у табели, потребно је да се наведени образац копира у довољном броју примерака, да се попуни и достави за сваког подизвођача.

Место и датум:

Понуђач:

_____ (штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

_____ (потпис)

6-IV ПОДАЦИ О УЧЕСНИКУ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ ПОНУДИ

1)	НАЗИВ УЧЕСНИКА У ЗАЈЕДНИЧКОЈ ПОНУДИ:	
	АДРЕСА: Место и општина	
	МАТИЧНИ БРОЈ:	
	ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ (ПИБ):	
	ИМЕ ОСОБЕ ЗА КОНТАКТ:	
2)	НАЗИВ ПОДИЗВОЂАЧА:	
	АДРЕСА ПОДИЗВОЂАЧА: Место и општина	
	МАТИЧНИ БРОЈ:	
	ПОРЕСКИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ (ПИБ):	
	ИМЕ ОСОБЕ ЗА КОНТАКТ:	

Напомена:

Табелу "Подаци о учеснику у заједничкој понуди" попуњавају само они понуђачи који подносе заједничку понуду, а уколико има већи број учесника у заједничкој понуди од места предвиђених у табели, потребно је да се наведени образац копира у довољном броју примерака, да се попуни и достави за сваког.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

6-V СПОРАЗУМ

КОЈИМ СЕ ПОНУЂАЧИ ИЗ ГРУПЕ МЕЂУСОБНО И ПРЕМА НАРУЧИОЦУ ОБАВЕЗУЈУ НА ИЗВРШЕЊЕ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

У вези са позивом за подношење понуда објављеном на Порталу јавних набавки и интернет страници Министарства одбране, за јавну набавку добара број 41/14 – Обућа, у отвореном поступку по партијама, достављамо **Споразум којим се међусобно и према наручиоцу обавезујемо на извршење јавне набавке** према следећем:

1.	Члан групе који је носилац посла, односно који подноси понуду и који ће заступати групу понуђача пред наручиоцем је
	Назив: Адреса:
2.	Члан групе који ће у име групе понуђача потписати уговор је
	Назив: Адреса:
3.	Члан групе који у име групе понуђача даје средство обезбеђења за озбиљност понуде је
	Назив: Адреса:
	Члан групе који ће у име групе понуђача дати средство обезбеђења за добро извршење посла је
	Назив: Адреса:
4.	Члан групе који ће издати рачун је
	Назив: Адреса:
5.	Рачун на који ће бити извршено плаћање је
	Број рачуна: Банка:

Обавезе сваког од понуђача из групе понуђача за извршење уговора	
Назив члана групе понуђача	Обавезе члана групе понуђача за извршење уговора
6.	

У _____, дана _____ године, Споразум потписали

Назив члана групе понуђача:

Потпис одговорног лица и печат
члана групе понуђача:

1. _____

М.П. _____ потпис

2. _____

М.П. _____ потпис

3. _____

М.П. _____ потпис

4. _____

М.П. _____ потпис

5. _____

М.П. _____ потпис

7. ОБРАЗАЦ СТРУКТУРЕ ПОНУЂЕНЕ ЦЕНЕ СА УПУТСТВОМ КАКО ДА СЕ ПОПУНИ

Број и назив партије _____

Ред. бр. добра	Назив појединачног добра из партије	Количина	Јединична цена без ПДВ-а	Јединична цена са ПДВ-ом	Укупна цена без ПДВ-а	Укупна цена са ПДВ-ом
1	2	3	4	5	6 (3*4)	7 (3*5)
1.						
2.						
3.						
УКУПНО:						

Понуђач треба да попуни образац структуре цене на следећи начин:

У колони 1 - унети редни број добра из партије

У колони 2 – назив појединачног добра из партије

У колони 3 – уписати количину

У колону 4 - уписати колико износи јединична цена без ПДВ-а

У колони 5 - уписати колико износи јединична цена са ПДВ-ом

У колони 6 – уписати укупну цену без ПДВ-а и то тако што се помножи јединична цена без ПДВ-а (наведена у колони 4.) са траженом количином (која је наведена у колони 3). На крају уписати укупну цену добра без ПДВ-а.

У колони 7 - уписати укупну цену са ПДВ-а и то тако што се помножи јединична цена са ПДВ-ом (наведена у колони 5.) са траженом количином (која је наведена у колони 3). На крају уписати укупну цену добра са ПДВ-а.

НАПОМЕНА: Образац копирати у потребном броју примерака у зависности од броја понуђених партија.

При попуњавању обрасца водити рачуна да **збир попуњених ставки** структуре цене даје **тачну вредност** из колони 6 и 7 овог обрасца.

Такође, водити рачуна да вредности исказане у овом обрасцу буду **исте као вредности унете у Образац понуде** (део 6. КД).

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

**8. ОБРАЗАЦ ЗА ОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 75. И 76. ЗАКОНА
О ЈАВНИМ НАБАВКАМА**

Испуњеност услова из члана 75. и 76. Закона о јавним набавкама, понуђач доказује тако што уз овај попуњен, потписан и оверен образац доставља следеће доказе:

А) Правно лице

<i>Ред. број</i>	<i>Назив документа</i>	<i>број и датум издавања</i>	<i>издат од стране:</i>
1.	Извод из регистра Агенције за привредне регистре, односно извод из регистра надлежног Привредног суда		
2.	1) Извод из казнене евиденције, односно уверење основног суда на чијем подручју се налази седиште домаћег правног лица, односно седиште представништва или огранка страног правног лица, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре; 2) Извод из казнене евиденције Посебног одељења за организовани криминал Вишег суда у Београду, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за неко од кривичних дела организованог криминала; 3) Извод из казнене евиденције, односно уверење надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да законски заступник понуђача није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре и неко од кривичних дела организованог криминала (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта законског заступника). Уколико понуђач има више законских заступника дужан је да достави доказ за сваког од њих. Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		
3.	Потврде привредног и прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања делатности, или потврда Агенције за привредне регистре да код тог органа није регистровано, да му је као привредном друштву изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објаве позива за подношење понуда Доказ мора бити издат након објављивања позива за подношење понуда.		

<i>Ред. број</i>	<i>Назив документа</i>	<i>број и датум издавања</i>	<i>издат од стране:</i>
4.	<p>Уверење Пореске управе Министарства финансија и привреде да је измирио доспеле порезе и доприносе и уверење надлежне управе локалне самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода или потврду Агенције за приватизацију да се понуђач налази у поступку приватизације.</p> <p>Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.</p>		
5.	<p>Услов из чл. 75. ст. 2. Закона – Доказ: Потписан и оверен Образац изјаве (део 10. конкурсне документације). Изјава мора бити потписана од стране овлашћеног лица понуђача и оверена печатом. Уколико понуду подноси група понуђача, Изјава мора бити потписана од стране овлашћеног лица сваког понуђача из групе понуђача и оверена печатом.</p>		
6.	<p>Доказе да располаже неопходним финансијским капацитетима:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ За средња и велика правна лица: биланс стања и биланс успеха за последње три године (2011, 2012. и 2013. годину) са приложеним доказом о разврставању за 2012. годину и извештај овлашћеног ревизора за 2012. годину; ➤ За мала правна лица: биланс стања и биланс успеха за последње три године (2011, 2012. и 2013. годину) са приложеним доказом о разврставању за 2012. годину; <p>ИЛИ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Извештај о бонитету за јавне набавке (БОН-ЈН) који издаје Агенција за привредне регистре (АПР) за 2011, 2012. и 2013. годину (важи за сва правна лица); <p>Напомена: За средња и велика правна лица: Уколико Извештај о бонитету за јавне набавке који издаје Агенција за привредне регистре (АПР) не садржи извештај овлашћеног ревизора за 2012. годину потребно је приложити посебно и извештај овлашћеног ревизора за 2012.годину.</p>		

<i>Ред. број</i>	<i>Назив документа</i>	<i>број и датум издавања</i>	<i>издат од стране:</i>
7.	<p>Доказ да располаже довољним техничким и кадровским капацитетом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уколико је <u>понуђач уједно и произвођач</u> доказ је сопствена <u>Изјава о техничкој опремљености</u>, - уколико <u>понуђач није произвођач</u> доказ је <u>Уговор о пословно-техничкој сарадњи или др. документ</u> из којег се недвосмислено може утврдити да ће, уколико дође до закључења Уговора о јавној набавци са њим, понуђач моћи <u>од произвођача или дистрибутера</u> прибавити потребну количину предметних добара којом би извршио своју уговорну обавезу по основу Уговора о јавној набавци; - одговарајући доказ о власништву пословног простора или копија уговора о закупу; - одговарајући доказ о власништву складишног простора или копија уговора о закупу; - одговарајући доказ о власништву превозних средстава или копија уговора о закупу; - копија радних књижица и М образаца, или уговор о ангажовању за лице/а која ће бити одговорна за извршење уговорних обавеза 		

ДОКУМЕНТА СЛОЖИТИ ПО НАВЕДЕНОМ РЕДОСЛЕДУ

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

Б) Предузетник и физичко лице

<i>Ред. број</i>	<i>Назив документа</i>	<i>број и датум издавања</i>	<i>издат од стране:</i>
1.	Извод из регистра Агенције за привредне регистре, односно извод из регистра надлежног Привредног суда.		
2.	Извод из казнене евиденције, односно надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта). Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		
3.	<u>Предузетници:</u> Потврда прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања делатности, или потврда Агенције за привредне регистре да код тог органа није регистровано, да му је као привредном субјекту изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објаве позива за подношење понуда; <u>Физичка лица:</u> Потврде прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања одређених послова. Доказ мора бити издат након објављивања позива за подношење понуда.		
4.	Уверење Пореске управе Министарства финансија и привреде да је измирио доспеле порезе и доприносе и уверење надлежне управе локалне самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода или потврду Агенције за приватизацију да се понуђач налази у поступку приватизације. Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		
5.	Услов из чл. 75. ст. 2. Закона – Доказ: Потписан и оверен Образац изјаве (део 10. конкурсне документације). Изјава мора бити потписана од стране овлашћеног лица понуђача и оверена печатом. Уколико понуду подноси група понуђача , Изјава мора бити потписана од стране овлашћеног лица сваког понуђача из групе понуђача и оверена печатом.		
6.	Биланс успеха за 2011, 2012. и 2013. годину – за предузетника или Извештај о бонитету за јавне набавке (БОН-ЈН) који издаје Агенција за привредне регистре за 2011, 2012. и 2013. годину		

Ред. број	Назив документа	број и датум издавања	издат од стране:
7.	<p>- сопствена <u>Изјава о техничкој опремљености и Уговор о пословно-техничкој сарадњи или др. документ (уколико понуђач није произвођач)</u> из којег се недвосмислено може утврдити да ће, уколико дође до закључења Уговора о јавној набавци са њим, понуђач моћи <u>од произвођача или дистрибутера</u> прибавити потребну количину предметних добара којом би извршио своју уговорну обавезу по основу Уговора о јавној набавци;</p> <p>- одговарајући доказ о власништву пословног простора или копија уговора о закупу;</p> <p>- одговарајући доказ о власништву складишног простора или копија уговора о закупу;</p> <p>- одговарајући доказ о власништву превозних средстава или копија уговора о закупу;</p> <p>- копија радних књижица и М образаца, или уговор о ангажовању за лице/а која ће бити одговорна за извршење уговорних обавеза</p>		

ДОКУМЕНТА СЛОЖИТИ ПО НАВЕДЕНОМ РЕДОСЛЕДУ

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

**9. ОБРАЗАЦ ЗА ОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ ЧЛАНА 75. ЗАКОНА О
ЈАВНИМ НАБАВКАМА ЗА ПОДИЗВОЂАЧА**

У складу са чланом 80. став 5. и став 7. Закона о јавним набавкама, понуђач доказује испуњеност услова из члана 75. Закона о јавним набавкама за подизвођача, тако што уз овај попуњен, потписан и оверен образац доставља следеће доказе:

А) Правно лице

Ред. број	Назив документа	број и датум издавања	издат од стране:
1.	Извод из регистра Агенције за привредне регистре, односно извод из регистра надлежног Привредног суда		
2.	1) Извод из казнене евиденције, односно уверење основног суда на чијем подручју се налази седиште домаћег правног лица, односно седиште представништва или огранка страног правног лица, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре; 2) Извод из казнене евиденције Посебног одељења за организовани криминал Вишег суда у Београду, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за неко од кривичних дела организованог криминала; 3) Извод из казнене евиденције, односно уверење надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да законски заступник понуђача није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре и неко од кривичних дела организованог криминала (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта законског заступника). Уколико понуђач има више законских заступника дужан је да достави доказ за сваког од њих. Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		
3.	Потврде привредног и прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања делатности, или потврда Агенције за привредне регистре да код тог органа није регистровано, да му је као привредном друштву изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објаве позива за подношење понуда Доказ мора бити издат након објављивања позива за подношење понуда.		

Ред. број	Назив документа	број и датум издавања	издат од стране:
4.	Уверење Пореске управе Министарства финансија и привреде да је измирио доспеле порезе и доприносе и уверење надлежне управе локалне самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода или потврду Агенције за приватизацију да се понуђач налази у поступку приватизације. Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		

ДОКУМЕНТА СЛОЖИТИ ПО НАВЕДЕНОМ РЕДОСЛЕДУ

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

Б) Предузетник и физичко лице

Ред. број	Назив документа	број и датум издавања	издат од стране:
1.	Извод из регистра Агенције за привредне регистре, односно извод из регистра надлежног Привредног суда		
2.	Извод из казнене евиденције, односно надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта). Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		
3.	<u>Предузетници:</u> Потврда прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања делатности, или потврда Агенције за привредне регистре да код тог органа није регистровано, да му је као привредном субјекту изречена мера забране обављања делатности, која је на снази у време објаве позива за подношење понуда; <u>Физичка лица:</u> Потврде прекршајног суда да му није изречена мера забране обављања одређених послова. Доказ мора бити издат након објављивања позива за подношење понуда.		
4.	Уверење Пореске управе Министарства финансија и привреде да је измирио доспеле порезе и доприносе и уверење надлежне управе локалне самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних лакалних јавних прихода или потврду Агенције за приватизацију да се понуђач налази у поступку приватизације. Доказ не може бити старији од 2 (два) месеца пре отварања понуда.		

ДОКУМЕНТА СЛОЖИТИ ПО НАВЕДЕНОМ РЕДОСЛЕДУ

Место и датум:

Понуђач:

_____ (штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

_____ (потпис)

10. ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О ПОШТОВАЊУ ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛ. 75. СТ. 2. ЗАКОНА

ИЗЈАВЉУЈЕМ

под кривичном, материјалном и моралном одговорношћу да смо испунили обавезе које произилазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада и заштити животне средине, као и да понуђач гарантује да је ималац права интелектуалне својине.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

**11. ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ ПОНУЂАЧА ДА ЋЕ ОБАВЕСТИТИ НАРУЧИОЦА О
ПРОМЕНИ КОЈА ЈЕ У ВЕЗИ СА ИСПУЊЕНОШЋУ УСЛОВА ИЗ ЈАВНЕ
НАБАВКЕ**

ИЗЈАВЉУЈЕМ

под кривичном, материјалном и моралном одговорношћу да ћемо без одлагања обавестити наручиоца о било којој промени у вези са испуњеношћу услова из поступка јавне набавке, а која наступи до доношења одлуке, односно закључења уговора, односно током важења уговора о јавној набавци, и да ћемо о томе доставити доказ.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

12. ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О НЕЗАВИСНОЈ ПОНУДИ

ИЗЈАВЉУЈЕМ

под пуном кривичном и материјалном одговорношћу да понуду за јавну набавку бр. 41/14 – Обућа, подносим независно, без договора са другим понуђачима или заинтересованим лицима.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

**13. ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ ДА ПОНУЂЕНА ДОБРА У СВЕМУ ОДГОВАРАЈУ
УСЛОВИМА КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ**

ИЗЈАВЉУЈЕМ

под пуном моралном, кривичном и материјалном одговорношћу да понуђена добра у отвореном поступку јавне набавке број 41/14 – Обућа, у свему одговарају условима конкурсне документације.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

14. МОДЕЛ УГОВОРА

(ПОПУНИТИ ПРВУ СТРАНУ, СВАКУ СТРАНИЦУ ПАРАФИРАТИ И ОВЕРИТИ ПЕЧАТОМ, ПОСЛЕДЊУ СТРАНИЦУ ОВЕРИТИ ПЕЧАТОМ И ПОТПИСАТИ)

МОДЕЛ УГОВОРА број 71 - 38 - - 14

закључен између:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ – СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ- УПРАВА ЗА СНАБДЕВАЊЕ- ДИРЕКЦИЈА ЗА НАБАВКУ И ПРОДАЈУ Београд, Немањина бр. 15, коју заступа директор пуковник др Александар Буквић, дипл. инж. - у даљем тексту **Наручилац**,
Матични број: 07093608
ПИБ: 102116082
Бр. потврде о евиденцији ПДВ-а: 135328814
Телефон: 011/2059-181; 011/2059-019
Телефакс: 011/300-63-30
Текући рачун број: 840-1620-21

и

Предузећа _____ које заступа _____, - у даљем тексту **Добављач**,
Матични број: _____
ПИБ: _____
Бр. потврде о евиденцији ПДВ-а: _____
Телефон: _____
Телефакс: _____
Текући рачун број: _____

Правни основ:

Јавна набавка бр. 41/14 – Обућа; Одлука о додели уговора бр. _____ од _____ 2014. године, и понуда понуђача бр. _____ од _____ 2014. године.

ПРЕДМЕТ УГОВОРА

Ч л а н 1.

Наручилац и Добављач су се сагласили да је предмет уговора

Као у понуди

Добављач се обавезује да за Наручиоца у складу са важећим прописима и овим уговором, испоручи добра по врсти, количини, цени, квалитету и роковима, а Наручилац - крајњи примаоци наручиоца преузму и плате испоручено.

Ч л а н 1.1.

(ПОПУЊАВА СЕ САМО У СЛУЧАЈУ ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОНУДЕ)

Уговорне стране су сагласне да Добављач наступа као члан групе понуђача, чији су чланови групе следећи:

Ч л а н 1.2.

(ПОПУЊАВА СЕ САМО У СЛУЧАЈУ ПОНУДЕ СА ПОДИЗВОЂАЧЕМ/ИМА)

Уговорне стране су сагласне да Добављач наступа са подизвођачем/има:

Ц Е Н А

Ч л а н 2.

Цене из члана 1. овог уговора односе се на испоручену јединицу мере и подразумевају испоруку у складиште крајњег примаоца.

Цене су без пореза на додату вредност и фиксне су, односно не могу се мењати до коначне реализације уговора.

Укупна вредност уговора без ПДВ-а износи (**као у понуди**) динара, а укупна вредност уговора са обрачунатим ПДВ - ом износи (**као у понуди**) динара.

КВАЛИТЕТ, УСЛОВИ ИЗРАДЕ И ОВЕРА УЗОРАКА

Ч л а н 3.

Добављач за сва добра обезбеђује основни и помоћни репроматеријал за израду уговорених добара.

Квалитет предметних добара мора да одговара прописима о квалитету - Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом) који су прилог Уговора, као и овереним узорцима.

Одступања у квалитету су дозвољена само у оквиру задатих толеранција у Техничким спецификацијама (са припадајућим СОРС-ом).

Вандредни пријем и пријем уз бонификације уговорених добара се неће вршити по било ком основу.

Добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 се израђују према структури величинских бројева датим у прилогу Уговора.

Добра из партије 5 за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис) се израђују према захтеву за испоруку који Центар за мировне операције ЦМО ГШ ВС доставља добављачу, а остала добра из партије 5 се израђују према структури величинских бројева датим у прилогу Уговора.

Управа за општу логистику СМР МО задржава право измене диспозиције – места испоруке и количина по месту испоруке, с тим да су укупно уговорене количине непромењиве.

За добра из партија од 1 до 7 добављач је дужан да пре серијске производње изврши оверу сопствених узорака.

Оверу узорака за добра из партија од 1 до 6 врши Одсек за ИнМС ВТИ – Жарково (контакт телефони: 011/2051-699, 2051-551), а за партију 7 врши Војномедицинска академија (контакт телефони: 066/8715-805 или 066/8715-802).

За добра из партије 8 не врши се овера узорака.

➤ **Овера узорака за добра из партија од 1 до 6**

Оверу узорака за добра из партија од 1 до 6 врши Одсек за ИнМС ВТИ Жарково (контакт телефони: 011/2051-699 или 011/2051-551). Овера узорака се врши на основу званичног захтева добављача који се доставља на адресу: Одсек за ИнМС Војнотехнички институт – Београд, Ратка Ресановића бр. 1. У захтеву добављач наводи датум достављања узорака, број уговора, назив и количину узорака.

Добављачу узорци добара из партија 2, 4, 5 и 6, а са којима је могао да се упозна пре достављања понуда за јавну набавку, служе као смерница за израду сопствених узорака за оверу за серијску производњу. Наведене узорке, добављач може преузети на реверс у Одсеку за ИнМС–ВТИ Жарково (контакт телефони: 011/2051-699, 2051-551).

Добављач је у обавези да узорке које је преузео на реверс, по извршеној овери сопствених узорака за производњу и квалитативни пријем, врати Одсеку за ИнМС–ВТИ Жарково, а најкасније за 60 дана од дана потписивања уговора.

Овера узорака добара из партија од 1 до 6 врши се органолептички и она је бесплатна.

За оверу узорака добара из партије 1 добављач је дужан да достави један пар клонпи (мушке или женске).

За оверу узорака добара из партија од 2 до 6 добављач је дужан да достави од сваког уговореног добра по један пар обуће.

По извршеној овери Одсек за ИнМС – ВТИ Жарково је у обавези да оверене узорке (један полупар) пломбира и изда добављачу ради серијске производње и квалитативног пријема. Други полупар овереног узорка остаје у власништву Одсека за ИнМС – ВТИ Жарково.

Крајњи рок за органолептичку оверу узорака је 60 дана од дана потписивања уговора, а добављач у дефинисаном року може и више пута доставити узорке на оверу. Уколико добављач не изврши органолептичку оверу узорака у наведеном року, наручилац задржава право да покрене поступак за раскид уговора.

Рок за оверу узорака од стране Одсека за ИнМС ВТИ, односно за обавештење о одбијању овере са разлзима одбијања је највише 5 радних дана од дана достављања узорака, за сваки покушај овере узорка. Уколико је овера узорака трајала дуже, Одсек за ИнМС дужан је да достави обавештење добављачу, Дирекцији за набавку и продају УСн и УОЛ, и о броју дана кашњења при овери узорака и рок испоруке се продужава за тај број дана у кашњењу овере узорака.

➤ **Овера узорака за добра из партије 7**

Оверу узорака готових добара из партије 7 врши Војномедицинска академија (лица за контакт: цл Оливера Пејовић или заставник Зоран Милићевић, контакт телефони: 011/2051-699, 2051-551). Овера узорака се врши на основу званичног захтева добављача који се доставља на адресу: Војномедицинска академија Црнотравска 17 Београд, Одељење за општу логистику. У захтеву добављач наводи датум достављања узорака, број уговора, назив и количину узорака.

Овера узорака готових добара из партије 7 врши се органолептички и она је бесплатна.

За оверу узорака добављач је дужан да достави од сваког уговореног добра по један пар чизама.

Овлашћена лица Војномедицинске академије за оверу узорака у обавези су да овере узорке и исте врате добављачу ради серијске производње и квалитативног пријема. Оверени узорци готових добара улазе у укупне оверене количине за квалитативни пријем.

Крајњи рок за органолептичку оверу узорака је 60 дана од дана потписивања уговора, а добављач у дефинисаном року може и више пута доставити узорке на оверу. Уколико добављач не изврши органолептичку оверу узорака у наведеном року, наручилац задржава право да покрене поступак за раскид уговора.

Рок за оверу узорака од стране Војномедицинске академије, односно за обавештење о одбијању овере са разлзима одбијања је највише 5 радних дана од дана достављања узорака, за сваки покушај овере узорка. Уколико је овера узорака трајала дуже, Војномедицинска академија је дужна да достави обавештење добављачу, Дирекцији за набавку и продају УСн и УОЛ о броју дана кашњења при овери узорака и рок испоруке се продужава за тај број дана у кашњењу овере узорака.

КВАЛИТАТИВНИ И КВАНТИТАТИВНИ ПРИЈЕМ

Ч л а н 4.

Општи део

Добављач преузима потпуну одговорност за квалитет израде уговорених добара и обавезује се да ће произведена добра у свему одговарати квалитету који је прописан у техничкој спецификацији (са припадајућим СОРС-ом) који су саставани део уговора, односно овереним узорцима за производњу.

Квалитативни пријем врши Војна контрола квалитета СМР МО у складишту добављача.

Добављач се обавезује да у року не дужем од 15 дана од дана потписивања уговора изради План производње-термин план реализације уговора и исти достави ВКК СМР МО. План производње-термин план реализације уговора је документ којим се идентификују предмети-добра производње, потребни ресурси и рокови за реализацију уговора. Форма Плана производње-термин плана реализације уговора није прецизно дефинисана и њу добављач прилагођава сопственим потребама и захтевима Уговора.

Добављач се обавезује да пре почетка реализације уговора изради и са надлежним проверавачем ВКК СМР МО усагласи План квалитета и/или План контролисања добара која су предмет уговора. План квалитета је документ којим се за специфични производ, процес или уговор утврђује које се процедуре и одговарајући ресурси морају применити, ко мора да их примени и када. План контролисања је документ добављача и представља плански и технички документ Плана квалитета или плана контроле квалитета којим се дефинише мерење, контролисање и испитивање једне или више карактеристика производа или процеса са вођењем записа о квалитету ради утврђивања усаглашености са специфираним захтевима. Форма Плана квалитета и Плана контролисања добара није прецизно дефинисана и њу добављач прилагођава сопственим потребама и захтевима Уговора.

Добављач је у обавези да благовремено обавести Војну контролу квалитета СМР МО, писано телефаксом на број **011/2505-880** или Е-mailом на адресу vkk@mod.gov.rs о припремљености добара, која су предмет уговора, за извршење пријема при чему наводи број уговора, место извршења пријема (искључиво у Републици Србији), количину и врсту добара која ће бити припремљена за пријем. Војна контрола квалитета СМР МО је у обавези да отпочне контролу квалитета добара у року од 5 радних дана од захтеваног дана за пријем. Један примерак захтева за квалитативни пријем добављач доставља и Управи за општу логистику у писаној форми телефаксом на број 011/3006-299.

Добављач се обавезује да проверавачу ВКК СМР МО, без надокнаде, обезбеди услове потребне за контролу квалитета предмета уговора, укључујући простор и услуге административног и техничког особља, телефонске везе и материјално обезбеђење радног простора.

Квалитативни пријем добара из партије 1, 3, 6, 7 и 8

ВКК СМР МО је дужна да изврши органолептички квалитативни пријем у року од 10 дана од захтеваног дана за пријем. Уколико ВКК из било којих разлога у датом року не изврши квалитативни пријем, ВКК о томе писаним путем обавештава добављача, Дирекцију за набавку и продају УСн СМР МО и УОЛ СМР МО са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

За добра из партије 1, 3, 6, и 7 врши се само органолептичка провера квалитета на основу прописане Техничке спецификације и овереног узорка за производњу од стране Одсек за ИнМС
Конкурсна документација бр. 41/14 – Обућа

ВТИ. За наведена уговорена добра добављач је дужан да проверавачу ВКК СМР МО достави Произвођачку спецификацију или други документ (Атест, Декларација, Сертификат о квалитету, Лабораторијска анализа акредитоване лабораторије земље произвођача или из Републике Србије) из кога се недвосмислено може утврдити да свако појединачно добро одговара захтеваном квалитету из Техничке спецификације и Изјаву у којој ће под пуном материјалном и кривичном одговорношћу гарантовати да су готова добра у свему израђена према траженим Техничким спецификацијама, а која ће бити саставни део Записника о квалитативном пријему.

За добра из партије 8 врши се само органолептичка провера квалитета на основу произвођачке спецификације и слике уговореног добра које је добављач доставио у својој понуди, а која је саставни део уговора. Добављач је дужан да проверавачу ВКК СМР МО достави Изјаву у којој ће под пуном материјалном и кривичном одговорношћу гарантовати да су уговорена добра у свему израђена према произвођачкој спецификацији из Уговора, а која ће бити саставни део Записника о квалитативном пријему.

За добра из партије 1, 3, 6, 7 и 8 проверавач ВКК СМР МО је у обавези да методом случајног узорковања издвоји најмање 15% од припремљених добара за испоруку ради органолептичког квалитативног пријема. Проверавач може по слободној процени узорковати и већи број пари за органолептички квалитативни пријем.

Проверавач/и ВКК СМР МО сачињава/ју записник о извршеном органолептичком квалитативном пријему и уколико су добра условна у органолептичком погледу, сачињава Решење о квалитативном пријему.

Ако ВКК приликом органолептичког пријема готових добара уочи недостатке и наложи њихово отклањање и ако се приликом поновљеног органолептичког квалитативног пријема уоче исти или нови недостаци, та количина готових добара се добављачу ставља на располагање и њен пријем се више неће разматрати нити вршити.

Уколико добављач није сагласан са налазом проверавача при органолептичком квалитативном пријему може захтевати поновни комисијски органолептички квалитативни пријем. Исти врши мешовита комисија коју сачињавају два члана добављача, два члана наручиоца и један неутрални члан (стручно лице из предметне области), које споразумно одређују наручилац и добављач. Комисија има задатак да потврди или демантује првобитни налаз органолептичког квалитативног пријема проверавача и не може да доноси било какве одлуке које су у супротности са Уговором. Трошкове поновљеног комисијског пријема сноси страна чије су тврдње оспорене. Налаз мешовите комисије је коначан за обе стране.

Добављач има обавезу да приликом сваког квалитативног пријема стави на увид и располагање обједињени преглед уговорених и припремљених количина за испоруку, по врсти и количини добара. Пре отпочињања квалитативног пријема, добављач је у обавези да контролном органу наручиоца омогући проверу да ли су припремљене количине у складу са уговореним. Обједињени преглед уговорених и примљених добара, оверен од стране проверавача квалитета ВКК СМР МО је саставни део Записника о пријему.

Добављач је у обавези да издвоји добра која су предмет уговора, од осталих добара намењених тржишту у посебну просторију или део магацинског простора. Прегледане и примљене количине добара, проверавач/и ВКК СМР МО видно обележава/ју са одговарајућим печатом.

Решење се доноси у року од 5 радних дана од датума записника о органолептичком квалитативном пријему. Уколико се решење не донесе у назначеном року, ВКК о томе писаним

путем обавештава добављача, Дирекцију за набавку и продају УСн и УОЛ са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења

Један примерак решења и записника о пријему/одбијању добара које је донела ВКК обавезно се доставља УОЛ ради праћења реализације Уговора.

Добављач не може да врши испоруку добара пре добијања Решења о квалитативном пријему од стране надлежног контролног органа наручиоца.

Квалитативни пријема за партију 2, 4 и 5

За добра из партије 2, 4 и 5 врши се органолептичка и лабораторијска провера квалитета репроматеријала и готовог добра према техничкој спецификацији (са припадајућим СОРС-ом).

Квалитативни пријем репроматеријала – коже

Број узорака коже за испитивања се одређује према броју кожа припремљених за испоруку, и то:

број кожа	органолептички преглед*	Број узорака за лабораторијску проверу у I степену	Број узорака за лабораторијску проверу у II степену
до 100 комада	20	3	3
од 101 – 250 комада	40	4	4
од 251- 500 комада	60	6	6

* узорци коже за органолептички преглед су цели комади коже без сечења.

Један узорак чини један комад коже.

Органолептичка контрола квалитета коже обавља се на издвојеном броју узорака узетих из партија кожа припремљених за пријем.

Утврђују се сва својства коже која се могу запазити визуелним посматрањем, опипавањем, мерењем дебљине и сл.

Ако проверавач ВКК оцени да квалитет коже припремљене за испоруку у органолептичком погледу не одговара, одбија се пријем целе количине коже и узорци за лабораторијско испитивање се не узимају.

Уколико проверавач ВКК оцени да кожа припремљена за испоруку одговара уговореном квалитету у органолептичком изгледу, издваја узорке за лабораторијска испитивања (контролу и I степену) обележава, пломбира, пакује у погодну амбалажу уз пропратни акт и картицу са подацима о кожи упућује надлежној лабораторији на испитивање а контраузорци за испитивање у (II степену) суперанализу остају на чувању код добављача до суперанализе или истека гарантног рока. Узорци коже за лабораторијска испитивања узимају се из количина коже издвојених за органолептички преглед.

Транспорт узорака на лабораторијску анализу и /или суперанализу извршиће добављач о свом трошку.

Величина једног узорка и контраузорка коже је 50 x 30 цм.

Величина узорка за лабораторијска испитивања осталог репроматеријала који се лабораторијски испитује према Техничкој спецификацији (са припадајућим СОРС-ом), издваја се и упућује надлежној лабораторији у следећим количинама.

Укупна количина репроматеријала за испоруку	Број узорака за лабораторијску проверу у I степену	Број узорака за лабораторијску проверу у II степену
до 500 пари	2	2
од 500-1000 пари	3	3
од 1000- 2000 пари	4	4

Један узорак чини 1 (један) полупар. На сваких даљих 1000 пари узима се по 1(један) узорак (један полупар за испитивање у I степену и један полупар за испитивање у II степену) .

ВКК СМР МО је дужна да изврши органолептички квалитативни пријем основног репроматеријала у року од 10 дана од захтеваног дана за пријем. Уколико ВКК из било којих разлога у датом року не изврши квалитативни пријем, ВКК о томе писаним путем обавештава добављача, Дирекцију за набавку и продају УСн и УОЛ са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

Добављач је у обавези да издвоји репроматеријал од осталих добара намењених тржишту у посебну просторију или део магацинског простора.

Проверавач/и ВКК СМР МО сачињава/ју записник о извршеном органолептичком квалитативном пријему репроматеријала и уколико је репроматеријал услован у органолептичком погледу, сачињавају пропратни акт (у два примерка) за лабораторијску проверу квалитета.

Ако ВКК приликом органолептичког пријема репроматеријала уочи недостатке и наложи њихово отклањање и ако се приликом поновљеног органолептичког квалитативног пријема уоче исти или нови недостаци, та количина репроматеријала се добављачу ставља на располагање и њен пријем се више неће разматрати нити вршити.

Уколико добављач није сагласан са налазом проверавача при органолептичком квалитативном пријему може захтевати поновни комисијски органолептички квалитативни пријем. Исти врши мешовита комисија коју сачињавају два члана добављача, два члана наручиоца и један неутрални члан (стручно лице из предметне области), које споразумно одређују наручилац и добављач. Комисија има задатак да потврди или демантује првобитни налаз органолептичког квалитативног пријема проверавача и не може да доноси било какве одлуке које су у супротности са Уговором. Трошкове поновљеног комисијског пријема сносиће страна чије су тврдње оспорене.

Добављач преузима на чување контраузорке репроматеријала до суперанализе или истека гарантног рока.

У случајевима кад нека од уговорних страна није сагласна са налазима лабораторије у I степену, уговорне стране ће споразумно ангажовати независну акредитовану лабораторију за вршење суперанализе.

Резултати суперанализе су коначни за обе стране а трошкове ангажовања лабораторије за суперанализу сносиће страна чије су тврдње оспорене.

Након добијања извештаја о лабораторијском испитивању, надлежни орган Војне контроле квалитета доноси решење о пријему, односно одбијању репроматеријала са разлосима одбијања. Решење се доноси у року од 5 радних дана од датума када је лабораторијска анализа заведена у деловодни протокол ВКК СМР МО. Уколико се решење не донесе у назначеном року, ВКК о томе писаним путем обавештава добављача, Дирекцију за набавку и продају УСн и УОЛ са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

По добијању решења о квалитативном пријему репроматеријала добављач може отпочети серијску прозводњу

Прегледане и примљене количине репроматеријала проверавач/и ВКК СМР МО видно обележава/ју са одговарајућим печатом.

Уколико се добра из партија 2, 4 и 5 производе ван Републике Србије, добављач је у обавези да достави ВКК (контакт тел.011/2051-488) записник о органолептичком квалитативном пријему и узорковању репроматеријала оверен од стране овлашћене институције са којом је добављач закључио уговор и запечаћене узорке и контраузорке који су узорковани и запечаћени од стране овлашћене институције, с тим да записник и остала пратећа документација уз узорке морају бити преведени на српски језик и оверени од стране овлашћеног судског тумача. Узорци се достављају на лабораторијску проверу квалитета о трошку добављача (искључиво у Србији), а контраузорци оверени од стране ВКК остају на чувању код добављача.

Квалитативни пријем готовог добра

ВКК СМР МО је дужна да изврши органолептички квалитативни пријем готовог добра у року од 10 дана од захтеваног дана за пријем. Уколико ВКК из било којих разлога у датом року не изврши квалитативни пријем, ВКК о томе писаним путем обавештава продавца, УСн СМР МО и УОЛ СМР МО са образложењем кашњења, а продавцу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

За добра из партија 2, 4 и 5 проверавач ВКК СМР МО је у обавези да методом случајног узорковања издвоји најмање 10% од припремљених добара за испоруку ради органолептичког квалитативног пријема. Проверавач може по слободној процени узорковати и већи број комада за органолептички квалитативни пријем.

Ако ВКК приликом органолептичког пријема готовог добра уочи недостатке и наложи њихово отклањање и ако се приликом поновљеног органолептичког квалитативног пријема уоче исти или нови недостаци, та количина готовог добра се добављачу ставља на располагање и њен пријем се више неће разматрати нити вршити.

Уколико добављач није сагласан са налазом проверавача при органолептичком квалитативном пријему готовог добра, може захтевати поновни комисијски органолептички квалитативни пријем. Исти врши мешовита комисија коју сачињавају два члана добављача, два члана наручиоца и један неутрални члан (стручно лице из предметне области), које споразумно одређују наручилац и добављач. Комисија има задатак да потврди или демантује првобитни налаз органолептичког квалитативног пријема проверавача и не може да доноси било какве одлуке које су у супротности са Уговором. Резултати комисијског органолептичког квалитативног пријема су коначни за обе стране, а трошкове поновљеног комисијског органолептичког квалитативног пријема сносиће страна чије су тврдње оспорене.

Проверавач/и ВКК СМР МО сачињава/ју записник о извршеном органолептичком квалитативном пријему готовог добра и уколико је готово добро условно у органолептичком

погледу, сачињавају пропратни акт (у два примерка) за лабораторијску проверу квалитета. картицу са подацима о ципели-чизми и упућује надлежној лабораторији на испитивање.

Величина узорка за лабораторијска испитивања готове обуће (јачина лепљења ђонова, квалитет репроматеријала) уколико техничком спецификацијом није другачије одређено издваја се и упућује надлежној лабораторији у следећим количинама:

Редни број	Укупна количина обуће за испоруку	Број узорака за лабораторијску проверу у I степену	Број узорака за лабораторијску проверу у II степену
1.	до 500 пари	2	2
2.	од 501 – 1000	3	3
3.	На сваких даљих 1000 пари по 1 пар		

*Величина једног узорка и једног контра узорка је један пар обуће (по један полупар за узорак и контра узорак).

Добављач је у обавези да увећа број уговорених добара за број узорака који се издваја за лабораторијску проверу (испитивања у првом и другом степену). Контраузорци остају на чувању код добављача и исти је у обавези да их чува до истека гарантног рока.

Транспорт узорака на лабораторијску анализу и /или суперанализу извршиће добављач о свом трошку.

У случајевима кад нека од уговорних страна није сагласна са налазима лабораторије у I степену, уговорне стране ће споразумно ангажовати независну акредитовану лабораторију за вршење суперанализе.

Резултати суперанализе су коначни за обе стране а трошкове ангажовања лабораторије за суперанализу сносиће страна чије су тврдње оспорене.

Након добијања извештаја о лабораторијском испитивању, надлежни орган Војне контроле квалитета доноси решење о пријему, односно одбијању готовог добра са разлозима одбијања. Решење се доноси у року од 5 радних дана од датума када је лабораторијска анализа заведена у деловодни протокол ВКК СМР МО. Уколико се решење не донесе у назначеном року, ВКК о томе писаним путем обавештава добављача, Дирекцију за набавку и продају УСн и УОЛ са образложењем кашњења, а добављачу се продужава рок испоруке за број дана кашњења.

Добављач не може да врши испоруку добара пре добијања Решења о квалитативном пријему од стране надлежног контролног органа наручиоца.

Квантитативни пријем врши комисија или лице које одреди крајњи прималац. Квантитативни пријем (утврђивање присуства печата ВКК СМР МО, бројање, мерење и појединачни преглед сваког паковања) врши се у складишту крајњег примаоца о чему се сачињава и комисијски Записник о квалитативном и квантитативном пријему.

ГАРАНЦИЈА И РЕКЛАМАЦИЈА

Ч л а н 5.

У случају да се на месту пријема констатује одступање у количини и оштећења на испорученим добрима, крајњи прималац је дужан да сачини записник који ће потписати овлашћени представник добављача и тиме потврдити утврђене недостатке.

Приговор у погледу количине, оштећења и других недостатака, крајњи прималац доставља у року од 72 сата добављачу путем телефона, што потврђује путем телефакса или препорученим писмом.

Рок за отклањање недостатака у квалитету и квантитету приликом испоруке добара је **(као у понуди)** дана од дана сачињавања Записника о недостацима.

Гарантни рок за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 је **(као у понуди)** месеци од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.

Гарантни рок за добра из партије 5 је **(као у понуди)** месеци од дана испоруке добара у складиште крајњег примаоца.

Крајњи прималац ће у случају евентуалних недостатака у квалитету и очигледних грешака као и накнадног испољавања скривених мана (све оно што није било могуће утврдити у редовном поступку контроле квалитета) или рекламације било које врсте у почетној фази употребе добара и у периоду гарантног рока за сваки утврђени недостатак упознати добављача, Дирекцију за набавку и продају УСн СМР МО и Војну контролу квалитета о чему ће сачинити комисијски записник који ће доставити добављачу са захтевом за отклањање недостатака на добрима код којих је дошло до одступања у квалитету.

Добављач је у обавези да у року од **(као у понуди)** дана од пријема писане рекламације, реши рекламацију, односно о свом трошку отклони недостатке на рекламираним добрима или испоручи исправна добра без недостатака и о томе обавести Војну контролу квалитета.

Уколико добављач није у могућности да отклони недостатке, односно испоручи нова добра, комисија наручиоца ће извршити процену штете коју је добављач у обавези да надокнади наручиоцу.

Код решавања рекламације наручилац (односно Војна контрола квалитета) може захтевати суперанализу добара из складишта крајњег примаоца.

МЕСТО, РОК И НАЧИН ИСПОРУКЕ

Ч л а н 6.

Добављач је дужан да уговорена добра испоручи према диспозицији која је прилог Уговора.

Места испоруке:

- ВП 2977 Београд, ул. Генерала Павла Јуришића Штурма 33, лице за контакт: _____;
- ВП 9857 Београд, ул. Кнеза Милоша 33, лице за контакт: _____;
- ВП 2078-5 Младеновац, ул. Хајдук Вељкова бб, лице за контакт: _____;
- ВП 2289 (Интендантски сервис) Београд, ул. Немањина 15, лице за контакт _____;
- ВП 2289 Београд, Јована Мариновића бб, лице за контакт _____;

- ВП 2079-4 Ниш, ул. Чегарска бб, лице за контакт: _____;
- ВТИ Жарково, ул. Ратка Ресановића бр. 1, лице за контакт _____;
- ВП 2895 Лађевци, село Лађевци, лице за контакт _____;
- ВМА Београд, ул. Црнотравска 17, лице за контакт _____;
- ВБ Ниш, ул. Булевар Зорана Ђинђића бб, лице за контакт: _____;
- ЦВМУ Београд, ул. Северни булевар бр. 1, лице за контакт: _____;
- ВМЦ Нови Сад, ул. Трг Владике Николаја број 5 Петроварадин, лице з контакт _____,
- ВП 2827 Нови Сад, ул. 1300 Каплара 11, лице за контакт _____,
- Складиште "КАЧАРЕВО", ул. ЈНА бб Качарево, лице за контакт: _____.

Рок испоруке за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 је **(као у понуди)** дана од дана потписивања Уговора.

Рок испоруке за добра из партије 5 је **(као у понуди)** дана од дана потписивања Уговора, осим за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис).

Рок испоруке за добра из партије 5 за место испоруке ВП 2289 Београд (Интендантски сервис Немањина 15) је **(као у понуди)** дана од дана пријема захтева за испоруку који добављачу доставља Центар за мировне операције ЗОК ГШ ВС, с тим да је крајњи рок за реализацију уговора 31.12.2014. године.

Добављач је у обавези да телефоном и у писаном облику, путем факса најави испоруку уговорених добара најмање 3 (три) дана пре испоруке истих.

Испорука се врши превозом кога обезбеђује и плаћа добављач. Врсту превоза одређује добављач.

Испорука се сматра извршеном даном предаје добара примаоцу што се доказује овереном отпремницом.

Наручилац, тј. Управа за општу логистику, задржава право измене диспозиција – места испоруке и количина по месту испоруке с тим да су укупно уговорене количине непромењиве.

П Л А Ћ А Њ Е

Ч л а н 7.

Исплату испоручених добара из члана 1. овог уговора врше крајњи примаоци, у року од **(као у понуди)** дана од дана пријема добара у складиште крајњег примаоца.

Плаћање за добра из партије 1, 2, 3, 4, 6, 7 и 8 врше крајњи примаоци на терет Управе за општу логистику СМР МО, књиговодствена шифра "953" конто 4261.

Плаћање за добра из партије 5 (на редном броју 2) за место испоруке ВП 2289 (Интендантски сервис) врши крајњи прималац на терет ЦМО ЗОК ГШ ВС, књиговодствена шифра "250" конто 4261, а за остала добра из партије 5 врше крајњи примаоци на терет Управе за општу логистику СМР МО, књиговодствена шифра "953" конто 4261.

Добављач је дужан да одмах, а најкасније 7 дана по испоруци добара достави крајњем примаоцу исплатну документацију, коју чине следећа **оригинална** документа:

- рачун за исплату, у два примерка,

- отпремница потписана од стране примаоца добара,
 - записник о квалитативном пријему ВКК СМР МО;
 - решење о квалитативном пријему ВКК СМР МО,
- а Дирекцији за набавку и продају Управе за снабдевање СМР МО један примерак рачуна и отпремнице са напоменом "ЗА ЕВИДЕНЦИЈУ".

Уколико Додављач не достави крајњем примаоцу исплатну документацију у року из претходног става, рок плаћања се продужава за онолико дана колико је Додављач каснио са достављањем исплатне документације.

У рачуну морају бити наведени сви елементи: број уговора и датум, број и датум отпреме - товарног листа, назив добра из члана 1. овог уговора, испоручена количина, појединачна цена и укупан износ, текући рачун добављача и друго што је битно за исплату и евиденцију.

Уколико је дошло до кашњења у испоруци добара из разлога наведених у члану 3. и 4. уговора, добављач је дужан да то документује достављањем уз рачун и копије потврде о кашњењу добијене од Одсека за ИнМС – ВТИ, ВМА или ВКК. За број дана кашњења по овом основу неће се обрачунавати и наплаћивати уговорна казна.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Ч л а н 8.

Порез на додату вредност се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/04, 86/04 – испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013 и 6/2014 – усклађени дин. изн.)

АМБАЛАЖА И НАЧИН ПАКОВАЊА

Ч л а н 9.

Трошкове амбалаже сноси добављач и амбалажа се не враћа.

Добра из партије 1 се пакују како је прописано у техничкој спецификацији.

Добра из партије 2 се пакују како је прописано у техничкој спецификацији.

Добра из партије 3 се пакују у произвођачку парску амбалажу, а затим се 10 пари истог величинског броја пакује у петослојну картонску кутију.

Добра из партије 4 се пакује тако што се у сваку сару чизме ставља искројен картон који треба да држи форму саре да се не би деформисала. Пар чизама се пакује у картонску кутију, а затим се таквих пет кутија пакује у већу картонску кутију.

Добра из партије 5 се пакују како је прописано у техничкој спецификацији.

Добра из партије 6 се пакују у произвођачку парску амбалажу, а затим се 10 пари истог величинског броја пакује у петослојну картонску кутију.

Добра из партије 7 се пакују прво парски у провидну најлонску кесу, а затим одговарајући број пари истог величинског броја у петослојну картонску кутију.

Добра из партије 8 се пакују у произвођачку парску амбалажу, а затим се 10 пари истог величинског броја пакује у петослојну картонску кутију.

Амбалажне-транспортне кутије затварају се по отворима квалитетном лепљивом траком, која обухвата цео обим кутије (по дужини и висини) и искључиво је из једног дела.

Амбалажне-транспортне кутије за добра из партије 5 се шинују најмање два пута.

На ужој страни транспортне амбалажне-кутије, у горњем десном углу лепи се папирна етикета формата А5 која садржи следеће податке:

- назив и место добављача /произвођача,
- број уговора,
- назив добра,
- количину,
- величински број,
- просечну бруто масу кутије и
- годину производње.

Транспортне-амбалажне кутије морају бити нове и не смеју садржати било какве додатне штампане или писане натписе, етикете и сл.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Ч л а н 10.

Уколико добављач не изврши испоруку добара у уговореном року дужан је да наручиоцу плати уговорну казну у висини од 2‰ (промила) од укупне вредности добара са ПДВ-ом испоручених са закашњењем, за сваки дан закашњења.

Уговорна казна може бити највише 5% од укупне вредности добара са ПДВ-ом испоручених са закашњењем.

Наплату уговорне казне врши Наручилац одбијањем од рачуна при исплати добара испоручених са закашњењем и то без претходног обавештења.

Ако добављач не изврши у било ком проценту, било коју уговорну обавезу, једнострано раскине уговор, закасни са испоруком добара преко рока који је покривен напред наведеним казним одредбама, наручилац (по образложеном захтеву покретача набавке, а у складу са овим уговором), без сагласности добављача, има право да депоновани инструмент обезбеђења извршења уговорних обавеза, меницу, поднесе на наплату Банци код које има отворен текући рачун, на износ од 10 % од укупне вредности уговора без ПДВ-а (односно 15% укупне вредности уговора без ПДВ-а уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке).

Наручилац има право да једнострано раскине уговор уколико добављач не изврши уговорне обавезе, закасни са испоруком добара преко рока који је покривен напред наведеним казним одредбама, а депоновани инструмент обезбеђења извршења уговорних обавеза, меницу, поднесе на наплату Банци код које има отворен текући рачун, на износ од 10 % од укупне вредности уговора без ПДВ-а (односно 15% укупне вредности уговора без ПДВ-а уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке).

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Ч л а н 11.

Уговорне стране су се сагласиле да евентуалне спорове, поводом овог уговора, решавају споразумно.

У случају да се не постигне сагласност о спорним питањима за решавање спорова надлежан је Привредни суд у Београду.

ИЗМЕНА, ДОПУНА И РАСКИД УГОВОРА

Ч л а н 12.

Овај уговор може бити измењен или допуњен, односно споразумно раскинут, у истој форми сагласношћу уговорних страна.

Наручилац задржава право да једнострано раскине уговор из разлога наведених у члану 10. овог уговора.

ТАЈНОСТ ПОДАТАКА

Ч л а н 13.

Уговорне стране дужне су да се придржавају Закона о тајности података ("Сл. гласник РС", бр 104/09) и Уредбе о критеријумима за утврђивање података за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности ("Сл. лист СРЈ" бр. 54/94 и "Сл. гласник РС" бр. 88/2009 и 111/2009) и Уредбе о посебним мерама заштите тајних података које се односе на утврђивање испуњености организационих и техничких услова по основу уговорног односа ("Сл. гласник РС" бр. 63/2013).

ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Ч л а н 14.

Добављач се обавезује да ће без одлагања обавестити наручиоца о свим променама које наступе у току трајања уговора.

За све што није изричито прецизирано овим уговором примењују се одредбе Закона о облигационим односима ("Сл. лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, "Сл. лист СРЈ" бр. 31/93 и „Сл. лист СЦГ, бр. 1/2003 – Уставна повеља).

Уговор је састављен у три истоветна примерка, по један примерак за сваку уговорну страну, а један примерак за потребе Војне контроле квалитета.

Наручилац задржава право да уговор умножи и изводно достави у потребном броју својим крајњим корисницима.

Уговор је потписан дана _____ 2014. године.

ДОБАВЉАЧ:

НАРУЧИЛАЦ:

(штампано име и презиме одговорног лица)

(штампано име и презиме одговорног лица)

(потпис и печат)

(потпис и печат)

НАПОМЕНА: Уговор ће се сачинити за сваку партију појединачно са елементима из датог Модела уговора и понуде понуђача, (одређени чланови уговора ће бити прилагођени конкретној партији на коју се односе).

15. ИЗЈАВА ПОНУЂАЧА ДА ЋЕ ПРИЛОЖИТИ ИНСТРУМЕНТ ОБЕЗБЕЂЕЊА ЗА ДОБРО ИЗВРШЕЊЕ ПОСЛА - МЕНИЦЕ

Беспоговорно се обавезујемо да ћемо приликом закључења уговора издати Наручиоцу инструмент обезбеђења уговорних обавеза – **2 (две) бланко сопствене менице (само потписане и оверене у складу са картоном депонованих потписа)**, као гаранцију испуњења уговорне обавезе, односно као гаранцију за добро извршење посла.

Сагласни смо да се, по захтеву Наручиоца, издати инструмент обезбеђења плаћања може поднети банци гаранту код које се води наш рачун и то у случају да једнострано раскинемо уговор или закаснимо са испуњењем уговорне обавезе.

Сагласни смо да уз бланко оверене менице, приложимо и:

- **Копију картона депонованих потписа овлашћених лица** коју је издала банка код које се води наш текући рачун, на којој се јасно виде депоновани потписи и печат наше фирме, оверену **оригиналним** печатом банке са датумом овере (овера не старија од 30 дана од дана отварања понуда).

- **Менично овлашћење (само потписано и оверено печатом)** да се менице, без наше сагласности, могу поднети пословној банци на наплату у износу од 10% од укупне вредности уговора без ПДВ-а (односно 15% укупне вредности без ПДВ-а напред наведеног уговора уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке) у случају неиспуњења уговорних обавеза, значајних кашњења у испоруци или једностраног раскида уговора.

- **Извод са интернет странице НБС регистра меница и овлашћења** као доказ о регистрацији меница чији је основ издавања **"УГОВОР О ПРОМЕТУ РОБЕ И УСЛУГА"**, у складу са Одлуком о ближим условима, садржини и начину вођења регистра меница и овлашћења ("Сл. гласник РС" бр. 56/11).

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.
(читак отисак печата)

(потпис)

Напомена: Изјава се прилаже уз понуду а менице за испуњење уговорне обавезе се достављају приликом потписивања уговора.

16. МЕНИЧНО ПИСМО - ОВЛАШЋЕЊЕ

(ДОСТАВЉА СЕ УЗ ПОНУДУ)

На основу Закона о меници („Сл. Лист ФНРЈ“ бр. 104/46, „Сл. Лист СФРЈ“ бр. 16/65, 54/70, 57/89 и „Сл. Лист СРЈ“ бр. 46/96), Закона о платном промету („Сл. Лист СРЈ“ број 3/02, 5/03 и „Сл. Гласник РС“ бр. 43/04, 62/06, 111/09, 31/11), Одлуке о облику, садржини и начину коришћења јединствених инструмената платног промета („Сл. гласник РС“ бр. 57/04 и 82/04), Одлуке о начину вршења принудне наплате с рачуна клијента („Сл. гласник РС“ бр. 47/11) и Одлуке о ближим условима, садржини и начину вођења регистра меница и овлашћења („Сл. гласник РС“ бр. 56/11),

_____, ПИБ: _____ даје
(навести фирму) (место)

МЕНИЧНО ПИСМО-ОВЛАШЋЕЊЕ за корисника бланко-сопствене менице

Дирекцији за набавку и продају Управе за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране да депоновану бланко-сопствену меницу може предати Банци на наплату, у износу од 3% од укупне вредности понуде без ПДВ-а, по основу неиспуњења обавеза по понуди број _____ од _____. 2014. године и то на терет рачуна који је отворен код Банке: _____

(навести банку и број текућег рачуна)

На основу овог овлашћења Дирекција за набавку и продају Управе за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране може попунити меницу са клаузулом “без протеста, без трошкова” на износ од _____ дин. по основу напред наведене понуде, а у случају: (3% вредности понуде без ПДВ-а)

а) да Понуђач повуче своју понуду у току периода важности понуде и

б) да Понуђач, у случају да Корисник гаранције прихвати његову понуду:

- не потпише Уговор о јавној набавци _____ (навести врсту добара, партију), сагласно прихваћеним условима из конкурсне документације;
- не достави гаранцију за добро извршење посла сагласно условима из конкурсне документације.

Дужник се одриче права:

- на повлачење овог овлашћења;
- на опозив овог овлашћења;
- на стављање приговора на задужење по овом основу за наплату;
- на сторнирање задужења по овом основу за наплату.

Менице су потписане од стране овлашћеног лица (прилог: оверена копија картона депонованих потписа овлашћених лица за располагање средствима на рачунима).

Прилог: - 2 (две) бланко сопствене менице серијски број _____ и _____.

- оверена копија картона депонованих потписа овлашћених лица за располагање средствима на рачуну.

Место и датум:

Понуђач:

_____ (штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

_____ (потпис)

17. МЕНИЧНО ПИСМО - ОВЛАШЋЕЊЕ

На основу Закона о меници („Сл. Лист ФНРЈ“ бр. 104/46, „Сл. Лист СФРЈ“ бр. 16/65, 54/70, 57/89 и „Сл. Лист СРЈ“ бр. 46/96), Закона о платном промету („Сл. Лист СРЈ“ број 3/02, 5/03 и „Сл. Гласник РС“ бр. 43/04, 62/06, 111/09, 31/11), Одлуке о облику, садржини и начину коришћења јединствених инструмената платног промета („Сл. гласник РС“ бр. 57/04 и 82/04), Одлуке о начину вршења принудне наплате с рачуна клијента („Сл. гласник РС“ бр. 47/11) и Одлуке о ближим условима, садржини и начину вођења регистра меница и овлашћења („Сл. гласник РС“ бр. 56/11),

_____, ПИБ: _____ даје
(навести фирму) (место)

МЕНИЧНО ПИСМО-ОВЛАШЋЕЊЕ за корисника бланко-сопствене менице

Дирекцији за набавку и продају Управе за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране бланко-сопствену меницу _____
(навести серијски број менице)

да депоновану сопствену меницу може предати Банци на наплату, по основу неиспуњења обавеза по уговору о јавној набавци број _____ од _____.2014. године и то на терет рачуна који је отворен код Банке:

(навести банку и број текућег рачуна)

На основу овог овлашћења Дирекција за набавку и продају Управе за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране може попунити меницу са клаузулом “без протеста, без трошкова” на износ од _____ динара (10% укупне вредности уговора без ПДВ-а), по основу напред наведеног уговора.

Дужник се одриче права:

- на повлачење овог овлашћења;
- на опозив овог овлашћења;
- на стављање приговора на задужење по овом основу за наплату;
- на сторнирање задужења по овом основу за наплату.

Менице су потписане од стране овлашћених лица (прилог: оверена копија картона депонованих потписа овлашћених лица за располагање средствима на рачунима).

Прилог: - 2 (две) бланко сопствене менице серијски број _____ и _____.
- оверена копија картона депонованих потписа овлашћених лица за располагање средствима на рачуну.

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П. _____
(читак отисак печата) (потпис)

Напомена: доставља се са меницама и картоном депонованих потписа приликом потписивања Уговора.

18. МЕНИЧНО ПИСМО–ОВЛАШЋЕЊЕ

Ако понуђач има негативну референцу за јавну набавку, чији предмет јавне набавке није истоврсан са предметом ове јавне набавке

На основу Закона о меници („Сл. Лист ФНРЈ“ бр. 104/46, „Сл. Лист СФРЈ“ бр. 16/65, 54/70, 57/89 и „Сл. Лист СРЈ“ бр. 46/96), Закона о платном промету („Сл. Лист СРЈ“ број 3/02, 5/03 и „Сл. Гласник РС“ бр. 43/04, 62/06, 111/09, 31/11), Одлуке о облику, садржини и начину коришћења јединствених инструмената платног промета („Сл. гласник РС“ бр. 57/04 и 82/04), Одлуке о начину вршења принудне наплате с рачуна клијента („Сл. гласник РС“ бр. 47/11) и Одлуке о ближим условима, садржини и начину вођења регистра меница и овлашћења („Сл. гласник РС“ бр. 56/11),

_____, ПИБ: _____ даје
(навести фирму) _____ (место)

МЕНИЧНО ПИСМО-ОВЛАШЋЕЊЕ за корисника бланко-сопствене менице

Дирекцији за набавку и продају Управе за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране бланко-сопствену меницу _____

(навести серијски број менице)

да депоновану сопствену меницу може предати Банци на наплату, по основу неиспуњења обавеза по уговору о јавној набавци број _____ од _____. 2014. године и то на терет рачуна који је отворен код Банке: _____

(навести банку и број текућег рачуна)

На основу овог овлашћења Дирекција за набавку и продају Управе за снабдевање Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране може поунити меницу са клаузулом "без протеста, без трошкова" на износ од _____ динара (15% укупне вредности уговора без ПДВ-а) уколико је дужник добио негативну референцу за јавну набавку која није истоврсна са предметом ове јавне набавке.

Дужник се одриче права:

- на повлачење овог овлашћења;
- на опозив овог овлашћења;
- на стављање приговора на задужење по овом основу за наплату;
- на сторнирање задужења по овом основу за наплату.

Менице су потписане од стране овлашћених лица (прилог: оверена копија картона депонованих потписа овлашћених лица за располагање средствима на рачунима)

Прилог: - 2 (две) бланко сопствене менице серијски број _____ и _____
- оверена копија картона депонованих потписа овлашћених лица за располагање средствима на рачуну.

Место и датум:

Понуђач:

_____ (штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

_____ (потпис)

Напомена: доставља се приликом потписивања Уговора, само потписано и оверено печатом, са меницама и картоном депонованих потписа.

19. ОБРАЗАЦ ТРОШКОВА ПРИПРЕМЕ ПОНУДЕ

У складу са чланом 88. став 1. Закона, понуђач _____, доставља укупан износ и структуру трошкова припремања понуде, како следи у табели:

Ред. Бр.	Врста трошка	Износ без ПДВ-а	Износ са ПДВ-ом
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
	УКУПАН ИЗНОС ТРОШКОВА ПРИПРЕМАЊА ПОНУДЕ:		

Трошкове припреме и подношења понуде сноси искључиво понуђач и не може тражити од наручиоца накнаду трошкова.

Ако је поступак јавне набавке обустављен из разлога који су на страни наручиоца, наручилац је дужан да понуђачу надокнади трошкове израде узорка или модела, ако су израђени у складу са техничким спецификацијама наручиоца и трошкове прибављања средстава обезбеђења, под условом да је понуђач тражио накнаду тих трошкова у својој понуди.

НАПОМЕНА: *Достављање овог обрасца није обавезно.*

Место и датум:

Понуђач:

(штампано име и презиме одговорног лица)

М.П.

(читак отисак печата)

(потпис)

I КЛОМПЕ

1. Кломпе (мушке и женске)

- Кломпе (мушке и женске) израђују се у белој боји у уобичајеном карактеристичном облику (слика 1), са дрвеним несавитљивим доњиштем, са газећим слојем од полиуретана светле боје, који не оставља трагове при хабању;
- Горњиште кломпи одговарајућим поступком се трајно обликује према облику врха калупа;
- Горњиште кломпи је прозумбано и на подесан и квалитетан начин је причвршћено за дрвено доњиште.

Слика 1 – Начелан изглед кломпе (мушка и женска)

Основне мере кломпи одређене су димензијама табанице дрвеног доњишта у тзв. француском систему по коме ова дужина за број 42 износи 28 cm.

- **Основни материјали за израду кломпи:**

Ред. бр.	НАЗИВ МАТЕРИЈАЛА	СТАНДАРД КВАЛИТЕТА	НАМЕНА
1.	Кожа шпалт бокс беле боје, од 1,8 до 2,0 mm	По типу широке потрошње и овереном узорку	Горњиште
2.	Дрвено доњиште са газећим слојем од полиуретана	По типу широке потрошње и овереном узорку	Доњиште
3.	Остало	По типу широке потрошње и овереном узорку	Према месту уградње и функцији.

- **Конструкција и израда**

Основни конструкциони елементи, саставни делови и поступак израде су у свему према прописима струке и овереном узорку.

- **Означавање и паковање**

Означавање кломпи врши се у складу са Правилником о означавању обуће («Службени гласник РС», број 1/14).

Кломпе дрвене се пакују прво у парску амбалажу (алтернативно у провидну најлонску кесу), а затим одговарајући број пари истог величинског броја у транспортну амбалажу;

Транспортна амбалажа је од петослојне лепенке, квалитета К2Ш, димензија (570 x 380 x 320) mm;

Транспортна амбалажа се одоздо и одозго затвара лепљивом траком.

II ЦИПЕЛЕ за старешине

1. ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке, гумени ђон

Квалитет материјала

Калуни

- За израду ципела на шнир црних, мушких неопходна је примена калупа који испуњавају анатомске захтеве за модну обућу опште намене, посебно у вези са потребном дужином и ширином табанице калупа и обимом у пределу прстију;
- Основне мере серије калупа израђених применом француског система развођења, који се користе за производњу ципела, прописане су у табели 1.

Табела 1 - Основне мере калупа

Величински број у француском систему мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Дужина табанице у mm	271,86	278,52	285,18	291,84	298,50	305,16	311,82	318,48	325,14	331,80
Ширина табанице у mm	90,16	91,87	93,58	95,29	97,00	98,71	100,42	102,13	103,84	105,55
Обим прстију у mm	237,50	242,00	246,50	251,00	255,50	260,00	264,50	269,00	273,50	278,00

Ђонови

- *Димензије и изглед*

Ђонови за производњу ципела су гумени са потпетицом и оквиром ширине око 5 mm са аплицираном имитацијом ситног штепа и радле, а на газећем делу одговарајућом шаром, према овереном узорку, израђени у црној боји. Изглед ђона монтираног на готовој ципели приказан је на слици 1. Димензије ђонова морају бити усклађене и градиране сразмерно, тако да се обезбеди потребан распон структуре величинских бројева према основним димензијама калупа за ципеле из табеле 1.

- *Квалитет гуменог материјала за израду ђона*

Гумени део ђона се израђује од гуменог материјала слабијег карактеристичног мириса у црној боји, следећих карактеристика:

- густина..... $0,95 \pm 0,05 \text{ g/cm}^3$ (SRPS ISO 2781:1997),
- тврдоћа..... $65 \pm 5 \text{ HShA}$ (SRPS G.S2.125:1986),
- губитак масе хабањем највише 130 mm^3 (SRPS G.S2.301:1990),
- отпор према цепању..... најмање 4 daN/cm (SRPS ISO 20344:2008, 8.2.),
- отпорност према савијању повећање зареза до 4 mm (SRPS ISO 20344:2008, 8.4.2.3).

- *Чврстоћа везе између ђона и горњишта*

Спој лепљеног ђона са горњиштем ципеле мора имати чврстоћу везе најмање 4 daN/cm, (тачка 5.2, SRPS ISO 20344:2008).

Кожа за лице горњишта (без поставе)

Лице горњишта ципела се израђује од готове говеђе коже - бокс хидрофобирани (120 мин.), дебљине 1,2 – 1,4 mm у црној боји (COPC 1050/92).

Кожа за поставу

Комплетна постава ципела се израђују од коже говеђе поставне, благо брушене у нијансама тамно смеђе боје према узорку, дебљине (0,7 - 0,9) mm (COPC 0472/84).

Бранзол

Бранзол се израђује од коже окрајина ЗНО (COPC 1047/84) или врат ЗНО (COPC 1046/84), дебљине 2,0 - 2,2 mm.

Табаница

Израда улепљујуће табанице је са уметком испод свода стопала и танким сунђером (сузом) испод петног дела са трајним означавањем произвођача жигом на лицу петног дела, према овереном узорку за серијску производњу.

Подсводна попуна гленка

За попуну и ојачање свода користи се челични гленк по типу широке потрошње (слика 16).

Пертле

Пертле (везице) се израђују од синтетичког предива црне боје, кружног су попречног пресека, варене на крајевима у дужини око 15 mm и морају бити следећих карактеристика:

- дужина једне пертле најмање 800 mm (SRPS F.S2.015),
- пречник пертли најмање Ø 3 mm (SRPS F.S2.015).

Конац синтетички обућарски

За шивење искројених делова ципела користи се конац синтетички обућарски у црној боји, Nm 30/3 или Nm 40/3.

Термопластични материјали

За израду капне и луба ципела за заштиту прстију и пете користе се наменске термофлекс плоче по типу широке потрошње, дебљине 1,3 – 1,5 mm.

Лепак обућарски

За спајање склопа горњишта и ђона, користи се неопренско лепило, које обезбеђује прописану јачину везе унутар склопова ципела.

Сунђер

За испуну међуслоја крагне користи се сунђер меки некаширани, одговарајуће дебљине, по типу широке потрошње.

Облик и спољни изглед, мере, конструкција и начин израде

- **Облик и спољни изглед**

Облик ципела дефинисан је овереним узорком. Ципеле се затварају везивањем пертлама преко језика кроз отворе за провлачење и притезање. Постава оглава додатно је заштићена залепљеном међупоставом од одговарајуће памучне тканине по типу широке потрошње. Табани су заштићени уложном табаницом са налепљеном поставом преко амортизујуће подлоге.

Спољни изглед полупара ципеле приказан је фотографијом на слици 1.

Слика 1 – Изглед ципела на шнир, гумени ђон

Конструкција и начин израде

▪ Конструкција и монтажа

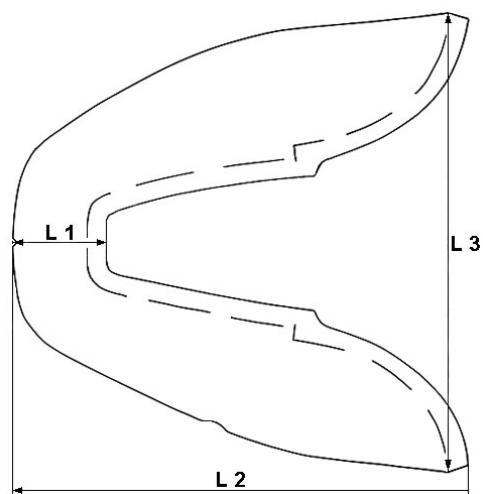
Конструкције ципеле се заснива на стручним принципима обућарског моделарства и технологије. Начелно, полазећи од конструкције горњих и доњих делова модела у средњем броју, израђују се одговарајући шаблони сваког саставног дела у свим предвиђеним величинским бројевима према утврђеном кораку развођења на градир машини, на основу којих се израђују серије ножева за исецање саставних делова из коже и других прописаних репроматеријала.

▪ Саставни делови горњишта и доњишта

Саставни делови горњишта и доњишта израђени према напред дефинисаним табелама мера, обезбеђују пропорционалан однос свих саставних делова ципеле, чиме се постиже потребан квалитет и функционалност обуће.

Изглед саставних делова мушке ципеле на шнир са гуменим ђоном је приказан на сликама и одговарајућим табелама мера:

- Предњица (оглава) мушке ципеле са гуменим ђоном, изглед и табела раста приказани су на слици 2, са табелом 2:**

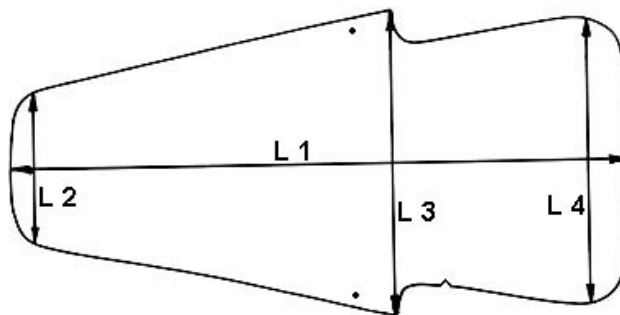

Слика 2 – Изглед предњице (оглаве)

Табела 2 – Табела пропорционалног раста предњице (оглаве):

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	44	44,5	45	45,5	46	46,5	47	47,5	48	48,5
	L 2	217	220	223	226	229	232	235	238	241	244
	L 3	218	220	222	224	226	228	230	232	234	236

- **Предњи део (тренч) мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 3, са табелом 3:

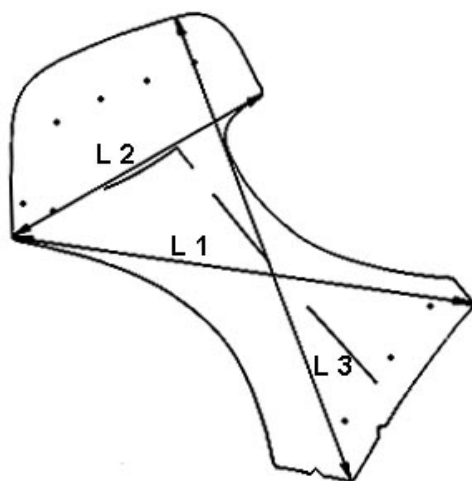

Слика 3 – Изглед предњег дела (тренча)

Табела 3 – Табела пропорционалног раста предњег дела (тренча) мушке ципеле са гуменим ђоном:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	179	181,5	184	186,5	189	191,5	194	196,5	199	201,5
	L 2	44	44,5	45	46,5	47	47,5	48	48,5	49	49,5
	L 3	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
	L 4	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92

- **Сара мушке ципеле на шнир са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 4, са табелом 4:

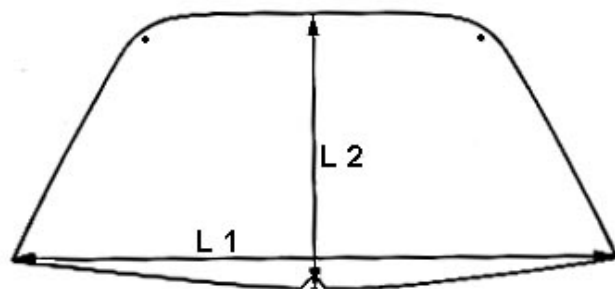

Слика 4 – Изглед саре

Табела 4 – Табела пропорционалног раста саре:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	129	132	135	138	141	144	147	150	153	156
	L 2	81	82,5	84	85,5	87	88,5	90	91,5	93	94,5
	L 3	141	143	145	147	149	151	153	155	157	159

- **Нашиваћи луб мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 5, са табелом 5:

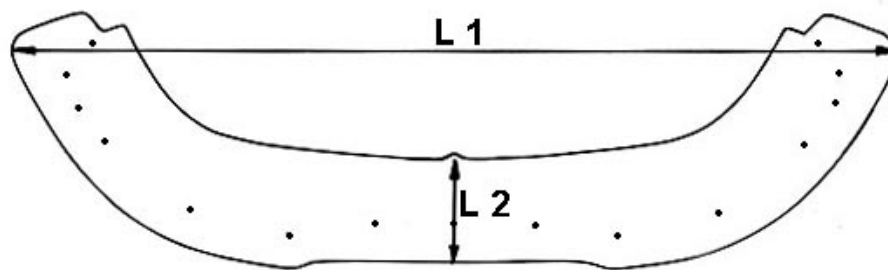

Слика 5 – Изглед нашиваћег луба

Табела 5 – Табела пропорционалног раста нашиваћег луба:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	154	157	160	163	166	169	172	175	178	181
	L 2	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81

- **Крагна мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 6, са табелом 6:

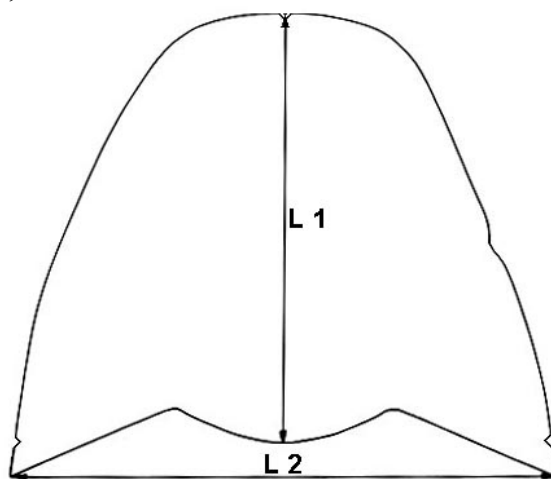

Слика 6 – Изглед крагне

Табела 6 – Табела пропорционалног раста крагне:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	
Димензије	L 1	239	245	251	257	263	269	275	281	287	293	
	у mm	L 2	27,5	28	28,5	29	29,5	30	30,5	31	31,5	32

- **Постава предњице (оглаве) мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 7, са табелом 7:

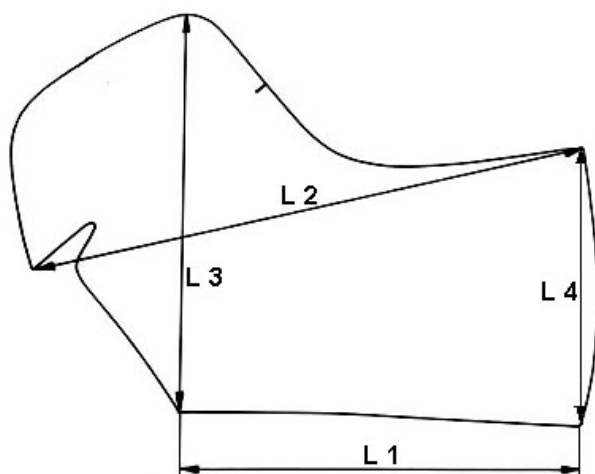

Слика 7 – Изглед поставе предњице (оглаве)

Табела 7 – Табела пропорционалног раста поставе предњице (оглаве):

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	
Димензије	L 1	156,5	160	163,5	167	170,5	174	177,5	181	184,5	187	
	у mm	L 2	202,5	206	209,5	213	216,5	220	223,5	227	230,5	234

- **Постава саре мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 8, са табелом 8:

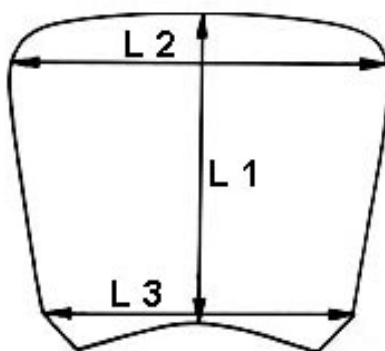

Слика 8 – Изглед поставе саре

Табела 8 – Табела пропорционалног раста поставе саре:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	122	124	126	128	130	132	134	136	138	140
	L 2	168	172	176	180	184	188	192	196	200	204
	L 3	120	122	124	126	128	130	132	134	136	138
	L 4	83.5	85	86.5	88	89.5	91	92.5	94	95.5	97

- **Постава језика ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 9, са табелом 9:

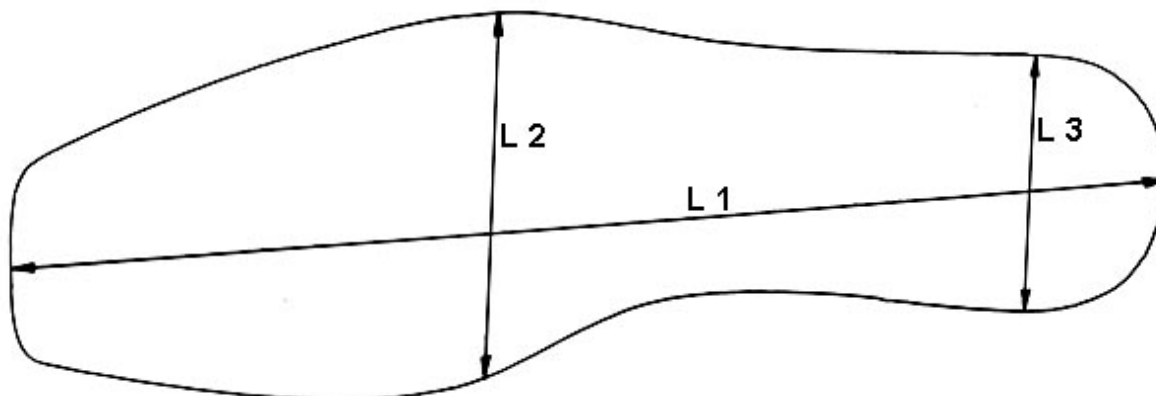

Слика 9 – Изглед поставе језика

Табела 9 – Табела пропорционалног раста поставе језика:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
	L 2	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
	L 3	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74

- **Уложна табаница мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 10, са табелом 10:

Слика 10 – Изглед уложне табанице

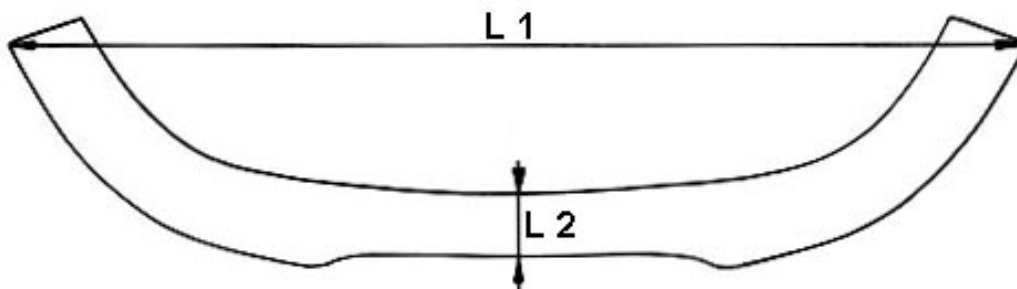
Табела 10 – Табела пропорционалног раста уложне табанице:

Величински број у

француском
систему мера

Величински број у француском систему мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије L 1	272,36	279,02	285,68	292,34	299	305,66	312,32	318,98	325,64	332,30
Димензије L 2	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98
Димензије L 3	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73

- **Сунђер крагне мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 11, са табелом 11:

Слика 11 – Изглед сунђера крагне

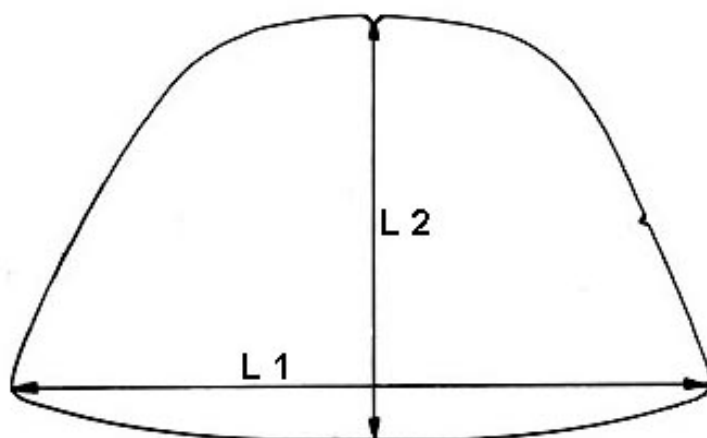
Табела 11 – Табела пропорционалног раста сунђера крагне:

Величински број у

француском
систему мера

Величински број у француском систему мера	39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије L 1	219	231	234	246	258
Димензије L 2	13	14	15	16	17

- **Термопластична капна мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 12, са табелом 12:

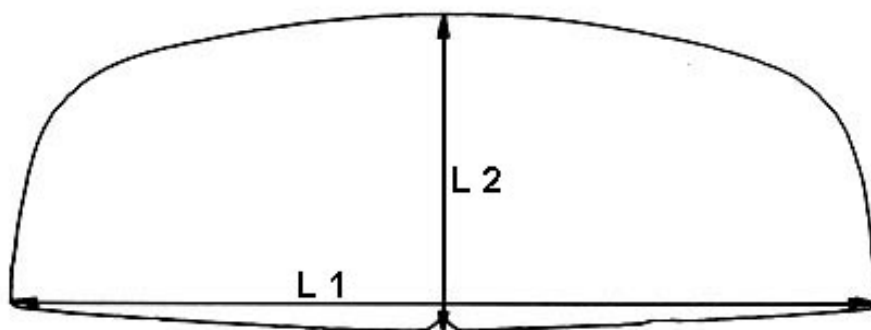

Слика 12 – Изглед термопластичне капне

Табела 12 – Табела пропорционалног раста термопластичне капне:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48	
Димензије	L 1	154	158	162	166	170	
	у mm	L 2	93	95	97	99	101

- **Термопластични луб мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 13, са табелом 13:

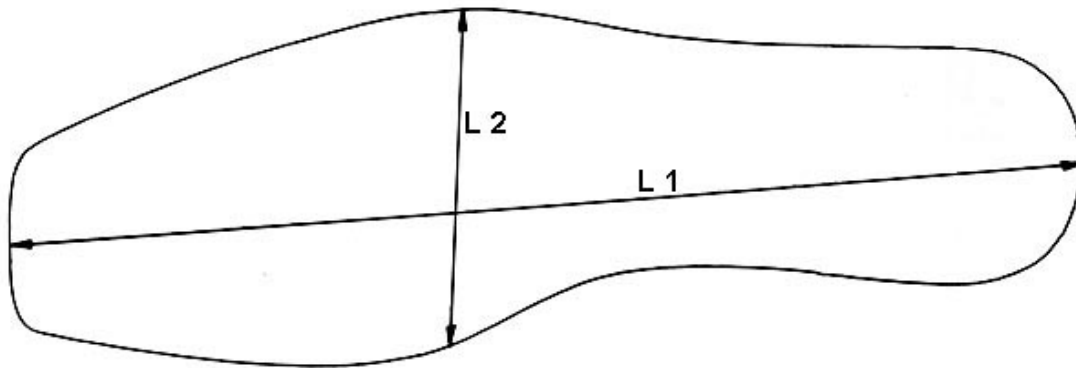

Слика 13 – Изглед термопластичног луба

Табела 13 – Табела пропорционалног раста термопластичног луба:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48	
Димензије	L 1	184	193	202	211	220	
	у mm	L 2	68	70	72	74	76

- **Цвикаћа табаница (бранзол) мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 14, са табелом 14:

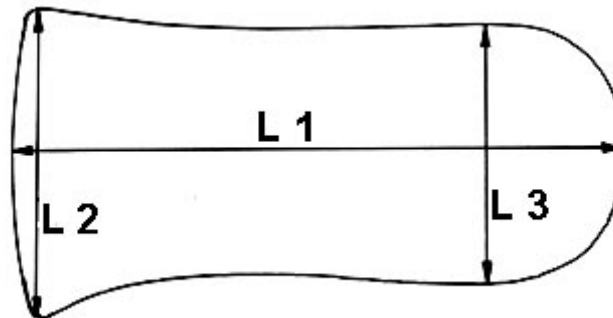

Слика 14 – Изглед цвикаће табанице (бранзола)

Табела 14 – Табела пропорционалног раста цвикаће табанице (бранзола):

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	270,36	277,02	283,68	290,34	297	303,66	310,32	316,98	323,64	330,30
	L 2	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98

- **Гленк лепенка цвикаће табанице мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 15, са табелом 15:

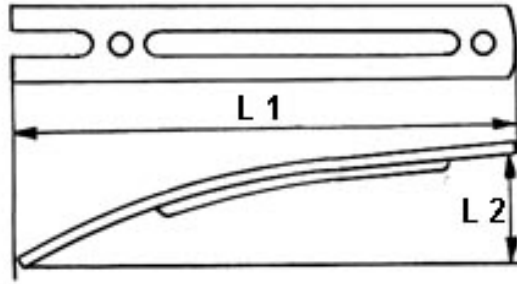

Слика 15 – Изглед гленк лепенке цвикаће табанице

Табела 15 – Табела пропорционалног раста гленк лепенке цвикаће табанице:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије у mm	L 1	140,68	147,34	154	160,66	167,32
	L 2	74	76	78	80	82
	L 3	60	62	64	66	68

- **Челични гленк цвикаће табанице мушке ципеле са гуменим ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 16, са табелом 16:

Слика 16 – Изглед челичног гленка цвикаће табанице

Табела 16 – Табела пропорционалног раста челичног гленка цвикаће табанице:

Величински број у француском систему мера		39-41	42-43	44-45	46-48
Димензије	L 1	100	105	110	115
	у mm			10	
	L 2				

Означавање, паковање и начин чувања

▪ Означавање

Означавање ципела врши се у складу са Правилником о означавању обуће («Службени гласник РС», број 1/14).

Парска амбалажа садржи уобичајене податке о називу производа, години производње и произвођачу (продавцу) и податак о величинском броју упакованих ципела.

▪ Паковање и складиштење

Ципеле се пакују прво у парску амбалажу, уз евентуално коришћење међупапира, а затим се по десет упакованих пари истог величинског броја пакује у транспортну амбалажу. Транспортна амбалажа је од петослојне лепенке, квалитета К2Ш, одговарајућих димензија. Транспортна амбалажа се одозго и одоздо затвара лепљивом траком.

На бочној страни транспортне кутије, у горњем десном углу лепи се папирна етикета формата А5 са следећим подацима:

- назив и место продавца/произвођача,
- номенклатурни број из уговора,
- назив производа и боја ципеле;
- број стандарда,
- величински број,
- број комада,
- година производње.

Ципеле се чувају у сувим условним просторијама без директног утицаја сунчеве светлости.

▪ Лабораторијска провера квалитета

Лабораторијска провера квалитета се врши према следећим стандардима:

SRPS ISO 2781:1997 Гума – Одређивање густине гуме

SRPS EN ISO 20344:2008 Опрема за личну заштиту – Методе испитивања обуће

SRPS F.S2.016:1986	Текстил – Метражна роба – Одређивање масе по јединици дужине и јединици површине
SRPS G.S2.125:1986	Гума – Одређивање тврдоће методом утискивања игле (тврдоћа по Шору А и Д)
SRPS G.S2.301:1990	Гума – Одређивање отпорности према хабању на уређају са цилиндричним ваљком
SRPS G.S2.735:1970	Физикална испитивања гуме и пластичних маса – Испитивање отпора према цепању гуме, фолија из пластичних маса и еластичних пенастих производа
COPC 0472/84	Готова кожа – Кожа поставна
COPC 1046/84	Готова кожа – Кожа ђонска врат: Комерц и обрађен против утицаја зноја
COPC 1047/84	Готова кожа – Кожа ђонска окрајина обрађена против утицаја зноја
COPC 1050/92	Готова кожа – Бокс класични и хидрофобирани

2. ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке кожни ђон

Квалитет материјала

▪ Калупи

За израду ципела на шнир црних мушких, кожни ђон (у даљем тексту ципеле) неопходна је примена калупа који испуњавају анатомске захтеве за модну обућу опште намене, посебно у вези са потребном дужином и ширином табанице калупа и обимом у пределу прстију.

Основне мере серије калупа израђених применом француског система развођења, који се користе за производњу ципела, прописане су у табели 1.

Табела 1 - Основне мере калупа:

Величински број у француском систему мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Дужина табанице у mm	276,02	282,68	289,34	296,00	302,66	309,32	315,98	322,64	329,30	335,96
Ширина табанице у mm	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104
Обим калупа у тачки прегива прстију у mm	242	245	248	251	254	257	260	263	266	269

▪ Квалитет готове коже

Лице горњишта ципела се израђује од готове говеђе коже – бокс класичан, глат, дебљине 1,2 – 1,4 mm у црној боји (COPC 1050/92).

Комплетна постава ципела се израђују од коже говеђе поставне, благо брушене у нијансама тамно смеђе боје, дебљине 0,7 -0,9 mm (COPC 0472/84).

Бранзол се израђује од коже окрајина ЗНО (COPC 1047/84) или врат ЗНО (COPC 1046/84), дебљине 2,0 - 2,2 mm.

Кожа за ђон је КРУПОН АГО дебљине 4,2 – 4,7 mm, квалитета према COPC 1045/84 (као кожа ЗНО без отпорности на зној).

- **Остали материјал:**

-Гумено полупенце је густине највише $1,3 \text{ g/cm}^3$, тврдоће $75 \pm 5 \text{ °Sh A}$ и са отпорношћу према хабању од највише 200 mm^3 . Јачина лепљења гуменог полупенцета и кожног ђона мора да износи најмање 210 N/ципели . Квалитет гуменог полупенцета се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

-Гленк челични, луб и капна од термопластичног материјала, пертле кружног попречног пресека у дужини 80 до 85 cm, конач и остали материјал су квалитета према овереном узорку.

Облик и спољни изглед, конструкција, начин израде и мере

- **Облик и спољни изглед**

Ципеле се затварају везивањем пертлама преко језика кроз отворе за провлачење и притезање. Постава оглава додатно је заштићена залепљеном међупоставом од одговарајуће памучне тканине по типу широке потрошње. Табани су заштићени уложном табаницом са налепљеном поставом преко амортизујуће подлоге.

Спољни изглед полупара ципеле приказан је фотографијом на слици 1.

Слика 1 - Спољашњи изглед ципеле

- **Конструкција и начин израде**

Конструкције ципеле се заснива на стручним принципима обућарског моделарства и технологије. Начелно, полазећи од конструкције горњих и доњих делова модела у средњем броју, израђују се одговарајући шаблони сваког саставног дела у свим предвиђеним величинским бројевима према утврђеном кораку развођења на градир машини, на основу којих се израђују серије ножева за исецање саставних делова из коже и других прописаних репроматеријала.

Ђон је напуштен и украшен са прошивеним кедером по целој дужини ципеле. Спајање ђона са горњиштем се врши лепљењем и прошивањем у предњем делу кроз канал испод полупенцета.

Пета је слагана, са олакшаним међуслојевима од масонита и другог одговарајућег материјала, са гуменом заштитом на нагазном делу "натпетницом".

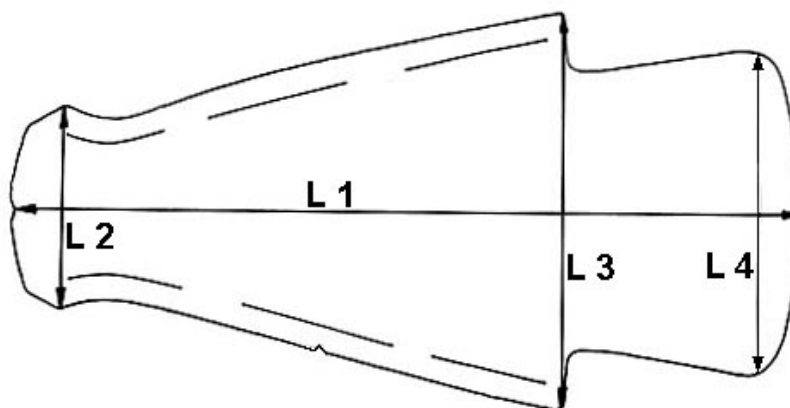
Израда улепљујуће украсно шивене табанице је са уметком испод свода стопала и танким сунђером (сузом) испод петног дела, према овереном узорку.

Мере саставних делова горњишта и доњишта

Саставни делови горњишта и доњишта израђени према напред дефинисаним табелама мера, обезбеђују пропорционалан однос свих саставних делова ципеле, чиме се постиже потребан квалитет и функционалност обуће.

Изглед саставних делова мушке ципеле на шнир са кожним ђоном је приказан на сликама и одговарајућим табелама мера:

- **Предњи део ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 2, са табелом 2:

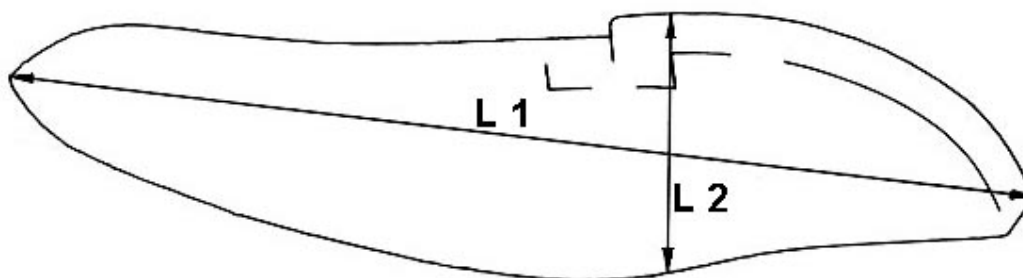

Слика 2 – Изглед предњег дела ципеле

Табела 2 – Табела пропорционалног раста предњег дела ципеле:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	216	220	224	228	232	236	240	244	248	252
	L 2	109	110,5	112	113,5	115	116,5	118	119,5	121	122,5
	L 3	218	220	222	224	226	228	230	232	234	236
	L 4	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99

- **Предњи – спољашни део ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 3, са табелом 3:

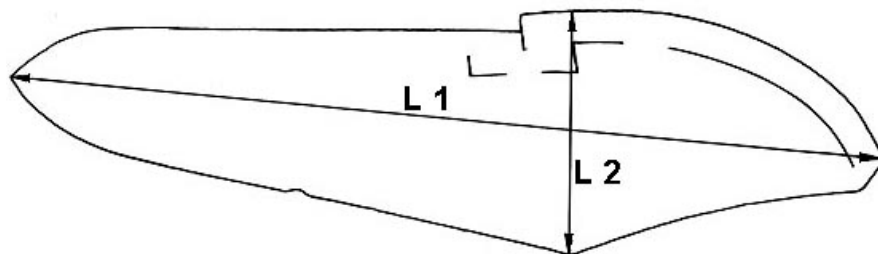

Слика 3 – Изглед предњег - спољњег дела ципеле

Табела 3 – Табела пропорционалног раста предњег - спољњег дела ципеле:

Величински број у француском систему	мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	257	262	267	272	277	282	287	292	297	302
	L 2	62	63,5	65	66,5	68	69,5	71	72,5	74	75,5

- **Предњи унутрашњи део ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 4, са табелом 4:

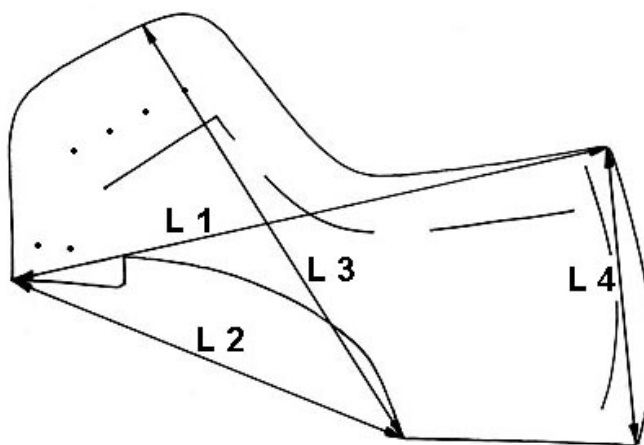

Слика 4. – Изглед предњег унутрашњег дела ципеле

Табела 4 – Табела пропорционалног раста предњег унутрашњег дела ципеле:

Величински број у француском систему	мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	257	262	267	272	277	282	287	292	297	302
	L 2	70,5	72	73,5	75	76,5	78	79,5	81	81,5	83

- **Сара ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 5, са табелом 5:

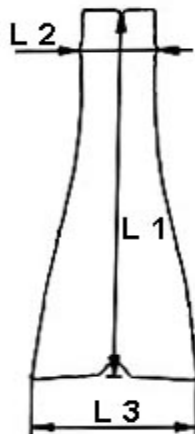
Слика 5. – Изглед саре ципеле

Табела 5 – Табела пропорционалног раста саре ципеле:

Величински број у француском систему	мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије	L 1	178	181	184	187	190	193	196	199	202	205

y mm	L 2	123	125	127	129	131	133	135	137	139	141
	L 3	142	144	146	148	150	152	154	156	158	160
	L 4	86	87,5	89	90,5	92	93,5	95	96,5	98	99,5

- **Задња паска ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 6, са табелом 6:

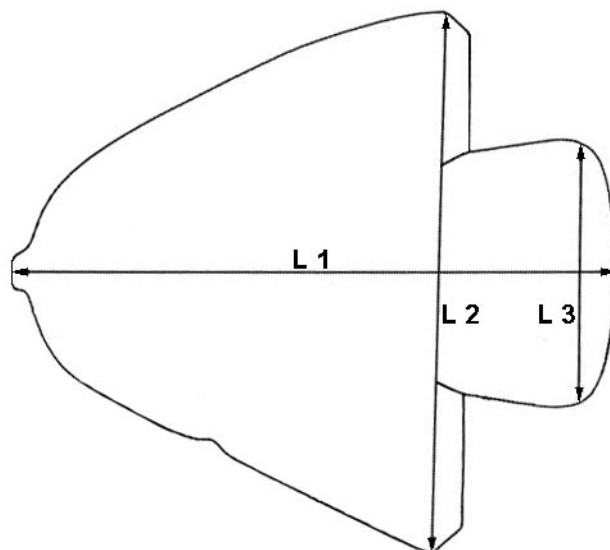

Слика 6 – Изглед задње паске ципеле

Табела 6 – Табела пропорционалног раста задње паске ципеле:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	96,5	98	99,5	101	102,5	104	105,5	107	108,5	110
	L 2	16	16,5	17	17,5	18	18,5	19	19,5	20	20,5
	L 3	39	39,5	40	40,5	41	41,5	42	42,5	43	43,5

- **Постава предњице (оглаве) ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 7, са табелом 7:

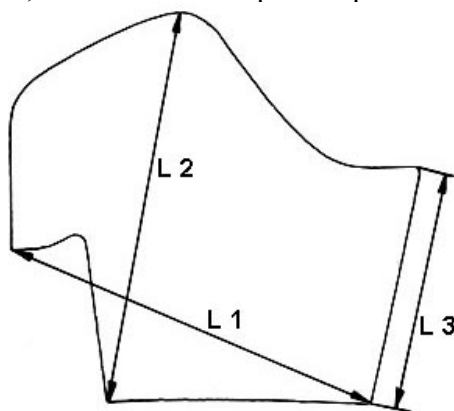
Слика 7. – Изглед поставе предњице (оглаве) ципеле

Табела 7 – Табела пропорционалног раста поставе предњице (оглаве) ципеле:

Величински број у француском систему		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
--------------------------------------	--	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

мера	L 1	222	226	230	234	238	242	246	250	254	258
Димензије у mm	L 2	203	206	209	211	214	217	220	223	226	229
	L 3	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109

- **Постава спољне саре ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 8, са табелом 8:

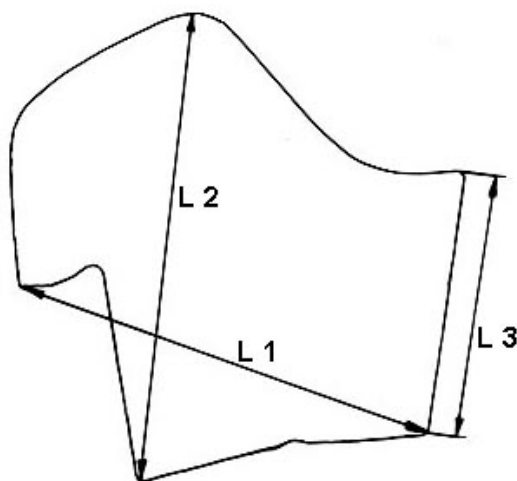

Слика 8 – Изглед поставе спољне саре ципеле

Табела 8 – Табела пропорционалног раста поставе спољне саре ципеле:

Величински број у француском систему мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	
Димензије у mm	L 1	115	118	121	124	127	130	133	136	139	142
	L 2	119	121	123	125	127	129	131	133	135	137
	L 3	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82

- **Постава унутрашње саре ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 9, са табелом 9:

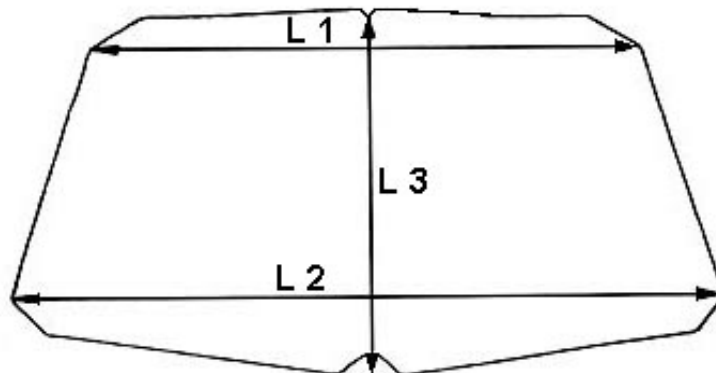
Слика 9 – Изглед поставе унутрашње саре ципеле

Табела 9 – Табела пропорционалног раста поставе унутрашње саре ципеле:

Величински број у француском систему мера	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Димензије у mm	L 1	115	118	121	124	127	130	133	136	139	142
	L 2	128	130	132	134	136	138	140	142	144	146
	L 3	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82

- **Постава луба (клизач) ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 10, са табелом 10:

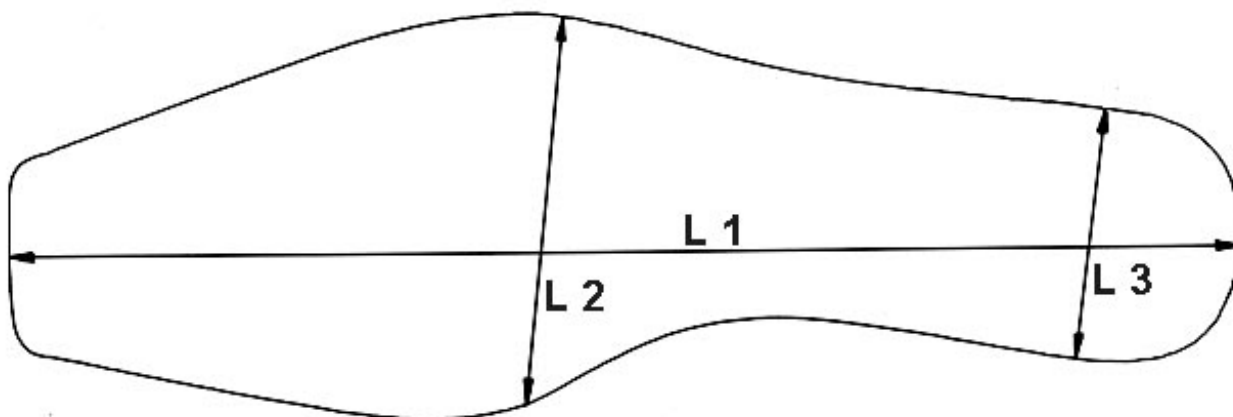

Слика 10 – Изглед поставе луба (клизача) ципеле

Табела 10 – Табела пропорционалног раста поставе луба (клизача) ципеле:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	122	124	126	128	130	132	134	136	138	140
	L 2	156	159	162	165	168	171	174	177	180	183
	L 3	79	80,5	82	83,5	85	86,5	88	89,5	91	92,5

- **Уложна табаница ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 11, са табелом 11:

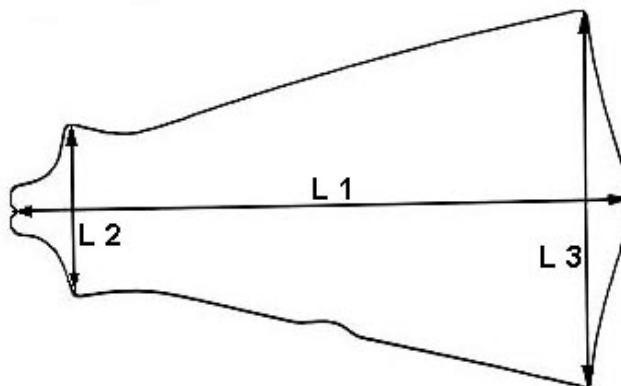

Слика 11 – Изглед уложне табанице ципеле

Табела 11 – Табела пропорционалног раста уложне табанице ципеле:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	279,36	286,02	292,68	299,34	306	312,66	319,32	325,98	332,64	339,30
	L 2	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99

- **Међупостава (цвишна) предњег дела ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 12, са табелом 12:

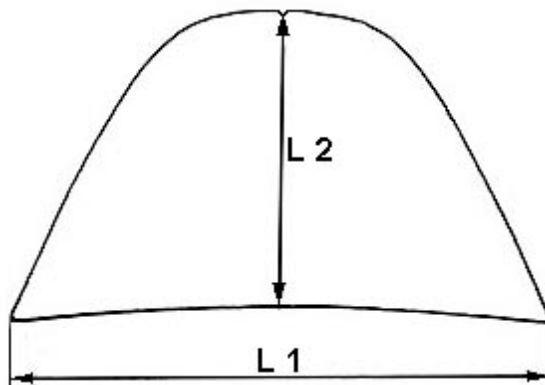

Слика 12 – Изглед међупоставе (цвишне) предњег дела ципеле

Табела 12 – Табела пропорционалног раста међупоставе (цвишне) предњег дела ципеле:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије у mm	L 1	157	163,5	170	176,5	183
	L 2	44	45	46	47	48
	L 3	97	100	103	106	109

- **Термопластична капна ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 13, са табелом 13:

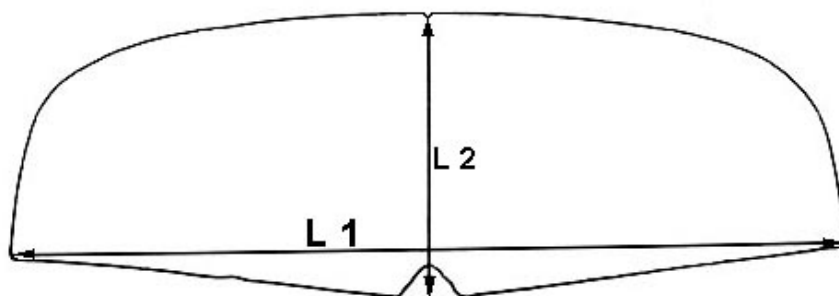

Слика 13 – Изглед термопластичне капне ципеле

Табела 13 – Табела пропорционалног раста термопластичне капне ципеле:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије у mm	L 1	128	132	136	140	144
	L 2	71	73	75	77	79

- **Термопластични луб ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 14, са табелом 14:

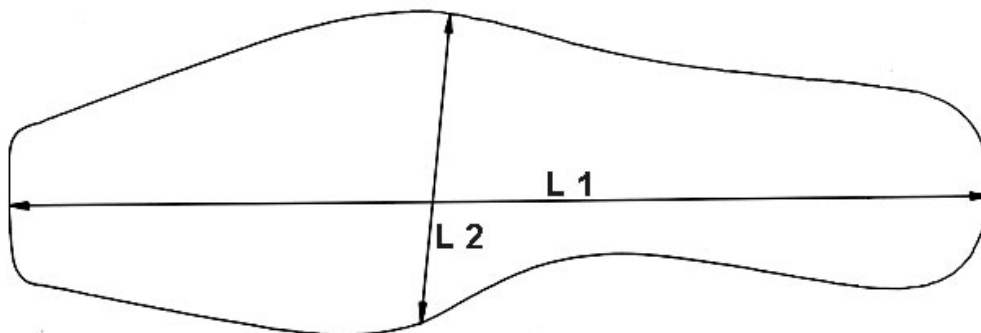

Слика 14 – Изглед термопластичног луба ципеле

Табела 14 – Табела пропорционалног раста термопластичног луба ципеле:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије у mm	L 1	208	219	230	242	253
	L 2	73	75	77	79	81

- **Цвикаћа табаница (бранзол) ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 15, са табелом 15:

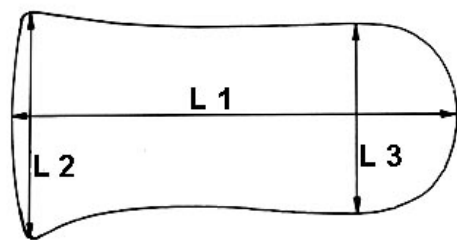

Слика 15 – Изглед цвикаће табанице (бранзола) ципеле

Табела 15 – Табела пропорционалног раста цвикаће табанице (бранзола) ципеле:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	277,36	284,02	290,68	297,34	304	310,66	317,32	323,98	330,64	337,30
	L 2	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99

- **Гленк лепенка цвикаће табанице ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 16, са табелом 16:

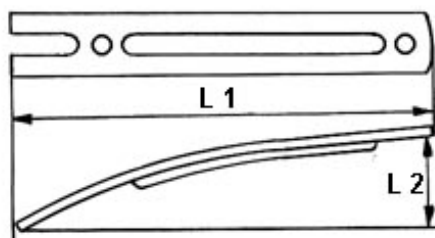

Слика 16 – Изглед гленк лепенке цвикаће табанице ципеле

Табела 16 – Табела пропорционалног раста гленк лепенке цвикаће табанице ципеле:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије у mm	L 1	140,68	147,34	154	160,66	167,32
	L 2	74	76	78	80	82
	L 3	57	59	61	63	65

- **Челични гленк цвикаће табанице ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 17, са табелом 17:

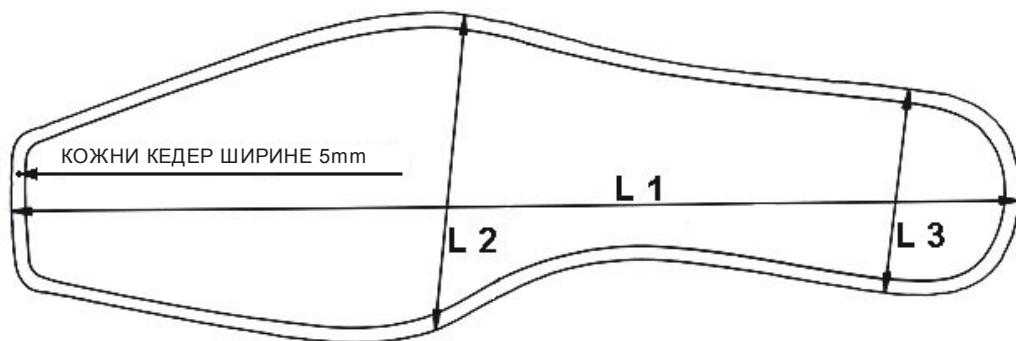

Слика 17 – Изглед челичног гленка цвикаће табанице ципеле

Табела 17 – Табела пропорционалног раста челичног гленка цвикаће табанице ципеле:

Величински број у француском систему мера		39-41	42-43	44-45	46-48
Димензије у mm	L 1	100	105	110	115
	L 2			10	

- **Кожни ђон ципеле**, изглед и табела раста приказани су на слици 18, са табелом 18:

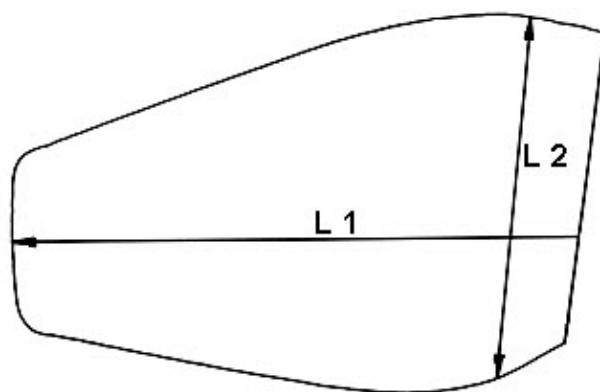

Слика 18. – Изглед кожног ђона ципеле

Табела 18 – Табела пропорционалног раста кожног ђона ципеле:

Величински број у француском систему мера		39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Димензије у mm	L 1	289,36	296,02	302,68	309,34	316,00	322,66	329,32	335,98	342,64	349,30
	L 2	100	1091	102	103	104	105	106	107	108	109
	L 3	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78

- **Гумена пенцета ципеле са кожним ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 19, са табелом 19:

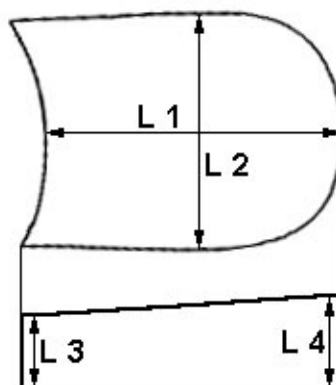

Слика 19 – Изглед гумене пенцете ципеле са кожним ђоном

Табела 19 – Табела пропорционалног раста гумене пенцете ципеле са кожним ђоном:

Величински број у француском систему мера		39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
Димензије у mm	L 1	150	157	164	171	177
	L 2	101	103	105	107	109

- **Монтажна потпетица ципеле са кожним ђоном**, изглед и табела раста приказани су на слици 20, са табелом 20:

Слика 20 – Изглед монтажне потпетице ципеле са кожним ђоном

Табела 20 – Табела пропорционалног раста монтажне попетице ципеле са кожним ђоном:

Величински број у француском систему мера	39 - 40	41 - 42	43 - 44	45 - 46	47 - 48
L 1	77	81	85	89	93
Димензије у mm	L 2 70	L 3 72	L 4 74	76	78
			22		
			25		

Означавање, паковање и начин чувања

▪ Означавање

Означавање ципела врши се у складу са Правилником о означавању обуће («Службени гласник РС», број 1/14).

▪ Паковање и складиштење

Ципеле се пакују прво у парску амбалажу, уз евентуално коришћење међупапира, а затим се по десет упакованих пари истог величинског и ширинског броја пакује у транспортну амбалажу. Транспортна амбалажа је од петослојне лепенке, квалитета К2Ш, одговарајућих димензија. Транспортна амбалажа се одозго и одоздо затвара лепљивом траком.

На бочној страни транспортне кутије, у горњем десном углу лепи се папирна етикета формата А5 са следећим подацима:

- назив и место продавца / произвођача,
- номенклатурни број из уговора,
- назив производа и боја,
- број стандарда,
- величински број,
- број комада,
- година производње.

Ципеле се чувају у сувим условним просторијама без директног утицаја сунчеве светлости.

Лабораторијска провера квалитета се врши према следећим стандардима:

SRPS ISO 2781:1997	Гума – Одређивање густине гуме
SRPS F.S2.016:1986	Текстил – Метражна роба – Одређивање масе по јединици дужине и јединици површине
SRPS G.S2.125:1986	Гума – Одређивање тврдоће методом утискивања игле (тврдоћа по Шору А и Д)
SRPS G.S2.301:1990	Гума – Одређивање отпорности према хабању на уређају са цилиндричним ваљком
COPC 0472/84	Готова кожа – Кожа поставна
COPC 1045/84	Готова кожа – Кожа ђонска крупон: Комерц за ђон, за међуђон и обрађен против утицаја зноја
COPC 1046/84	Готова кожа – Кожа ђонска врат: Комерц и обрађен против утицаја зноја
COPC 1047/84	Готова кожа – Кожа ђонска окрајина обрађена против утицаја зноја
COPC 1050/92	Готова кожа – Бокс класични и хидрофобирани

3. Ципеле женске са гуменим ђоном

- **МОДЕЛ:** Према овереном узорку;
- **ЛИЦЕ:** Израђује се од коже јунећа-говећа на па дебљине од 1,1 до 1,3 mm, квалитет према SRPS G.B1.056;
- **ПОСТАВА:** Комплетна постава са улепљујућом табаницом, израђује се од природне јунеће поставне коже дебљине од 0,7 до 0,9 mm;
- **ТЕМЕЉНА ТАБАНИЦА (бранзол):** Израђује се од целтекса са појачањем од лепенке и челичним гленком;
- **КАПНА:** Термопластична, отпорна на савијање;
- **ЛУБ:** Израђује се од конита или другог одговарајућег материјала;
- **ЋОН:** Израђује се од ребрастог неолита или полиуретана или TP гуме;
- **НАЧИН ИЗРАДЕ:** Лепљење;
- На постави мора бити утиснут величински број и ознака артикала.

III ЦИПЕЛЕ за ВХП

1. Ципеле радне

- Тип ципеле: заштитна ципела;
- Горњи део: водоодбојна зрнаста кожа;
- Дебљина коже: 1,6 – 1,8 mm;
- Челична капа: мора да издржи удар од 200 J;
- Ћон: двокомпонентни бризгани полиуретан;
- Боја ђона: црно/сива;
- Карактеристике ђона: антистатик, отпоран на нафту и уља;
- Језик ципеле, тип: жаба језик;
- Везивање / пертлање: ринглице (металне) у три реда;
- Тежина пара ципела величине 42: 850 грама (толеранција +8%)
- Постава: текстилна;
- Уложак: анатомски;
- Ципела треба да испуњава захтеве из стандарда EN 20345:2004/A1:2007.
- Ниво заштите: S1 (основна својства плус: затворени задњи део, антистатична својства, пета која апсорбује енергију);

Начелан изглед ципеле радне приказан је на слици 1.

Слика 1 – Начелан изглед ципеле радне

IV ЧИЗМЕ гардијске

Чизме за почасне јединице Гарде израђују се према СОРС 6159/84 и измени број 1, прилог 1 и овереном узорку.

V ЧИЗМЕ и ЦИПЕЛЕ војничке универзалне

1. ЧИЗМЕ војничке универзалне

Чизме војничке универзалне (у даљем тексту ЧВУ) се израђују са кожном поставом.

КВАЛИТЕТ МАТЕРИЈАЛА

Калупи

За израду ЧВУ је неопходна примена калупа који испуњавају анатомске захтеве за војничку теренску обућу опште намене, посебно у вези са потребном дужином и ширином табанице калупа и обимом у пределу прстију.

За производњу ЧВУ се прописује примена серије калупа произведених у центиметарском (у даљем тексту: „см“) систему развођења.

Пропорционални раст, односно смањење димензија свих величинских бројева калупа у односу на референтни средњи број, мора да одговара задатом кораку на машини за израду калупа, чиме се обезбеђује одрживост анатомских и других особина калупа у свим величинским бројевима. Употреба серије калупа, према асортиману бројева и назначеним мерама у табели 1, одобрава се пре почетка производње, приликом овере узорака и контролом димензија на референтном узорку у величинском броју 43/9 (275/106).

Основне мере серије калупа израђених у „см“ систему развођења, који се користе за производњу ЧВУ приказане су на слици 1 и прописане су у табели 1.

Слика 1 – Основне димензије калупа

Табела 1 - Основне мере калупа ЧВУ

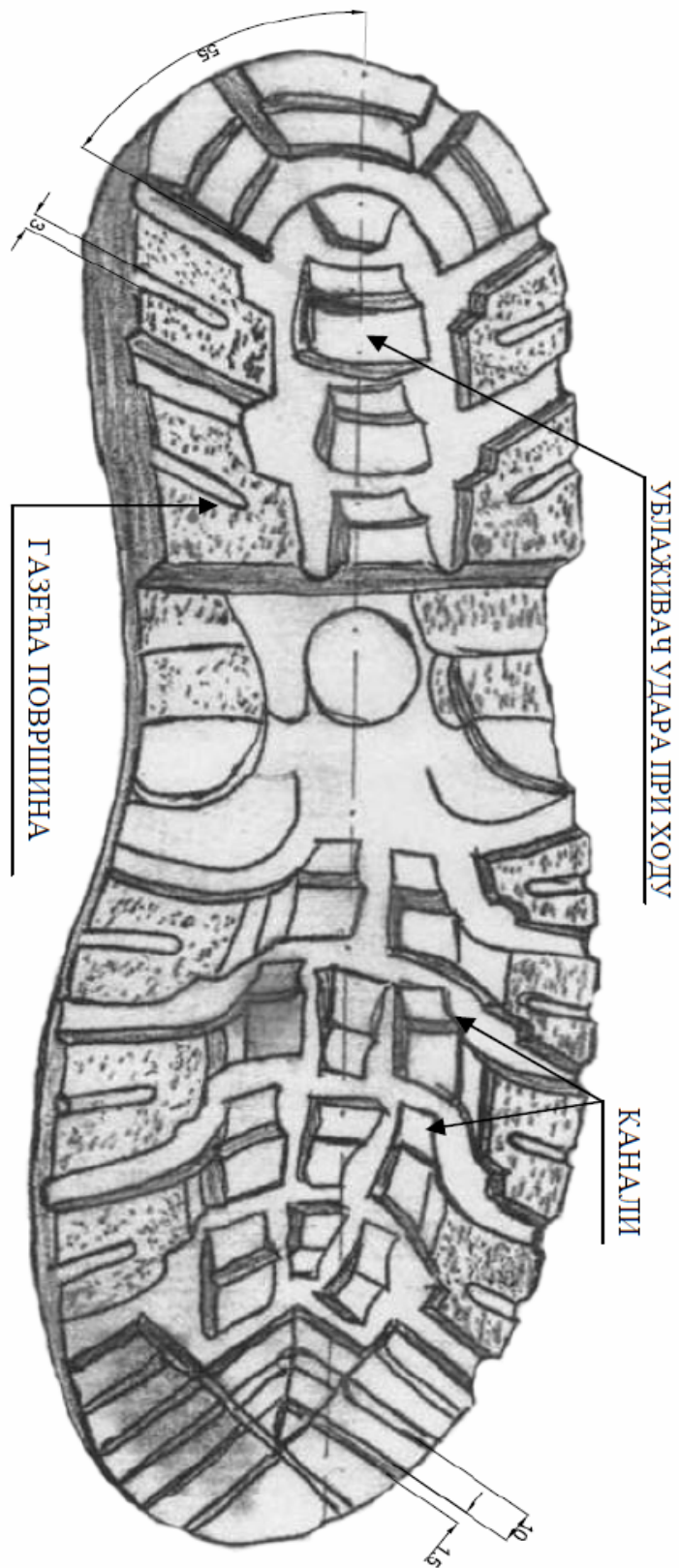
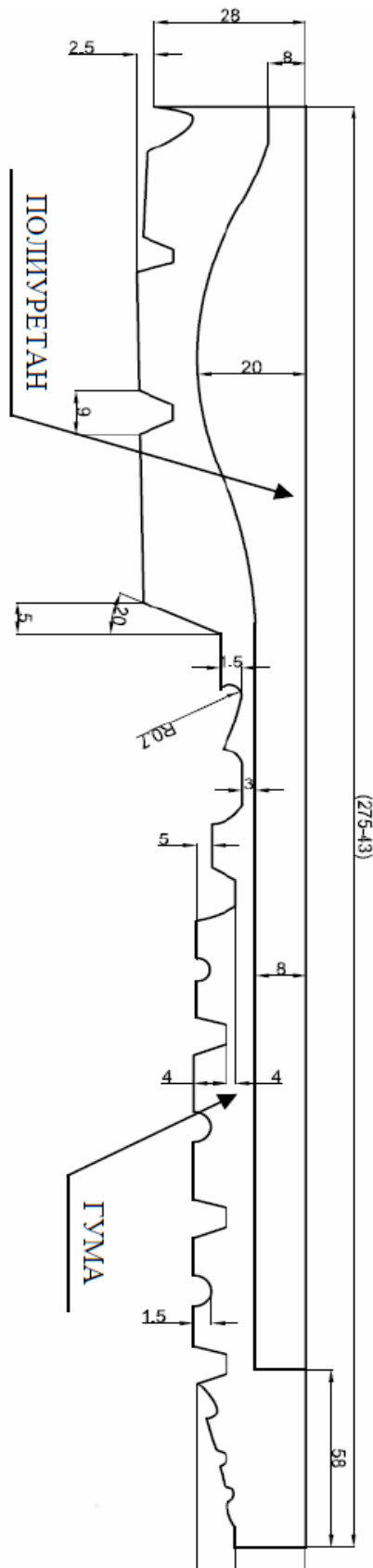
Величински број у „см“ систему мера	Величински број у „француском“ систему мера	Дужина табанице (mm)	Бројна ознака у „француском“ систему мера					
			Ширина табанице (mm)			Обим риста (mm)		
			8	9	10	8	9	10
235	36	245	97			243		
240	37	250	97			244		

245	38	255	97			245		
250	39	260	99			248		
255	39.5	265	99			249		
260	40	270	99	100		250	251	
265	41	275	100	102	103	252	254	255
270	42	280	103	104	105	256	257	258
275	43	285	105	106	107	259	260	261
280	44	290	107	109	110	262	264	265
290	45	300	110	112	113	271	273	274
295	46	305	113	114	115	275	276	277
300	47	310		116	117		280	281
305	48	315		117	119		282	284

Ђонови

Димензије и изглед

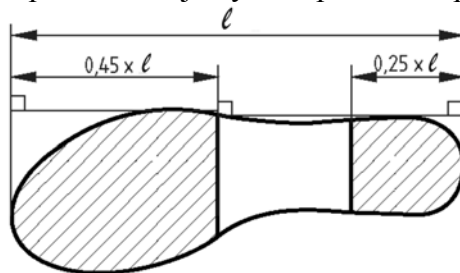
За ЧВУ израђују се гуменополиуретански ђонови у црној боји, тако да газећи део буде гумени, а остали део од полиуретана. Димензије и изглед ђона за величински број 275-43, приказани су на слици 2. Димензије ђонова за остале величинске бројеве се градирају сразмерно димензијама приказаним на слици 2, тако да се не промени спољашни визуелни изглед ђона и обезбеди потребан распон структуре величинских бројева из табеле 1.

Слика 2 – Димензије и изглед ђона ЧВУ (за величински број 275-43)
 Конкурсна документација бр. 41/14 – Обућа

Област крампона

Област крампона на ђону ЧВУ, приказана на слици 3 као осенчена област, која покрива најмање 70 % ђона, мора имати крампоне који су отворени са стране.

Слика 3 — Област крампона

Дебљина ђона са крампонима

Дебљина ђонова са крампонима за наведене вишеслојне ђонове не сме бити мања од 4 mm према SRPS EN ISO 20344:2008, тачка 8.1.

Висина крампона

Висина крампона за вишеслојне ђонове не сме бити мања од 2,5 mm према SRPS EN ISO 20344:2004, тачка 8.1.

Гумени део ђона

Гумени део ђона се израђује од гуменог материјала слабијег карактеристичног мириса у црној боји, следећих карактеристика:

- густина.....1,1 до 1,20 g/cm³ према SRPS ISO 2781,
- тврдоћа..... 65 до 70 HShA према SRPS G.S2.125,
- губитак масе хабањем највише 95 mm³ према SRPS G.S2.301,
- чврстоћа према цепању..... најмање 40 N/mm према методи А, SRPS G.S2.735:1970,
- отпорност према савијањуповећање зареза 4 mm према SRPS EN ISO 20344:2008, тачка 8.4.2.3.

Полиуретански део ђона

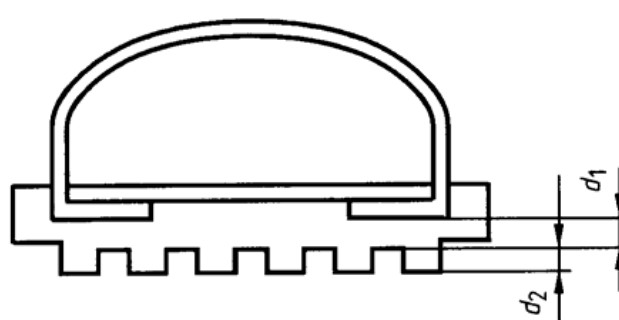
Полиуретански део ђона се израђује од полиуретанске масе црне боје, следећих карактеристика:

- густина..... 0,3 до 0,9 g/cm³ према SRPS ISO 2781,
- тврдоћа..... од 50 до 90 HShA према SRPS G.S2.421.

Чврстоћа цепања

Чврстоћа цепања епрувета лепљених делова склопа ђона за ЧВУ, линије сечења епрувета приказане на сл.4, не сме бити мања од (према SRPS EN ISO 20344:2008, тачка 8.2):

- 7 N/mm за материјал са густином већом од 0,9 g/cm³,
- 4 N/ mm за материјал са густином мањом или једнаком 0,9 g/cm³.

Слика 4 — Линеје сечења епрувета за одређивање чврстоће цепања лепљених делова склопа ђона ЧВУ

Кожа за горњиште (без језика, поставе и крагне)

Горњиште ЧВУ се израђује од природне коже говеђе или јунеће, семихром хидрофобиране, половине са пресованим лицем у црној боји, дебљине $(2,2 \pm 0,2)$ mm према СОРС 1049.

Кожа за језике

Језици за горњишта се израђују од коже бокс за језике, половине са глат или пресованим лицем израђене у црној боји, дебљине $(1,3 \pm 0,1)$ mm према СОРС 1051.

Кожа за крагну

Крагна ЧВУ се израђује од коже говеђе или јунеће обућарске напе са глат лицем у црној боји, дебљине $(1,1 - 1,3)$ mm према SRPS G.B1.056 са одговарајућом сунђерастом испуном.

Кожна за поставу

Постава за оглав, сарице и газећи део омекшане табанице ЧВУ исеца се од готове коже поставне, израђене у нијансама беж или смеђе боје, према овереном узорку, дебљине $(1,1-1,3)$ mm, према СОРС 0472.

Метални делови (хакнице и прстенчићи)

Металне хакнице и прстенчићи за провлачење пертле (везица) се уграђују у сваки пар ЧВУ по следећем:

- за величинске бројеве од 36 до 41 по 20 хакница и 20 прстенчића,
- за величинске бројеве од 42 до 48 по 24 хакнице и 24 прстенчића.

Хакнице се израђују од челика са декоративним површинским слојем у црној боји који је накнадно заштићен лаком, уз потврду о квалитету примењеног материјала и декоративног слоја заштите.

Прстенчићи се израђују од месинга и заштићују електрохемијским оксидним слојем у црној боји са накнадном заштитом лаком, уз потврду о квалитету примењеног материјала и декоративног слоја заштите.

Пертле

Пертле (везице) се израђују од синтетичког предива црне боје, кружног попречног пресека, варене на крајевима у дужини од 10 до 15 mm и морају бити следећих карактеристика:

- дужина једне пертле најмање 2000 mm (према SRPS F.S2.015),

- пречник пертли најмање Ø 4,5 mm (према SRPS F.S2.015),
- прекидна сила најмање 100 daN (према SRPS EN ISO 13934-1),
- отпорност на хабање..најмање 15000 циклуса-без оштећења (према SRPS F.S2.023),
- смањена запаљивоствреме дејства пламена 15 s, време горења 0 s (према SRPS F.S9.060),

Квалитет пертли се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

Крај синтетички обућарски

За шивење искројених делова ЧВУ користе се следеће врсте краја синтетичког обућарског:

- крај за шивење липне кроз бранзол и искројених делова горњишта (подужне масе Nm=30/3 или Nm=40/3),
- крај за шивење "good year" (1,4 mm),
- крај за шивење руба кедера кроз међуђон (1,2 mm),

Квалитет краја синтетичког обућарског се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

Термопластични материјали

За израду капне ЧВУ за заштиту прстију користи се материјал од термопластике, дебљине (1,3 – 1,5) mm.

За израду луба ЧВУ за заштиту пете користи се материјал од термопластике, дебљине (1,5 – 1,7) mm.

Квалитет термопластичних материјала за ЧВУ се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

Лепак обућарски

За лепљење гумених делова склопа ђона и појединих делова склопа горњишта, користи се неопренско лепило, које обезбеђује прописану јачину везе унутар склопова ЧВУ.

Амортизујућа подлога

Амортизујућа подлога за уложну табаницу дебљине (3 – 4) mm, израђује се од водоодбојних полимерних материјала, на коју се налепљује кожа за поставу за ЧВУ.

Сунђер

За испуну међуслоја горњишта, језика и крагне користи се сунђер меки некаширани, одговарајуће дебљине, квалитета према овереном узорку.

ОБЛИК И СПОЉНИ ИЗГЛЕД, МЕРЕ, КОНСТРУКЦИЈА И НАЧИН ИЗРАДЕ

Облик и спољни изглед

Облик ЧВУ одговара дизајну и моделима војне теренске обуће са сарама средње висине. ЧВУ се затварају везивањем пертлама преко високог затвореног језика кроз хакнице за брзо притезање. Скочни зглобови, стопала изнад риста (језик) и на нивоу комплетног горњег отвора сара (крагна), додатно су заштићени залепљеном међупоставом од одговарајућег сунђера. Табани су заштићени уложном табаницом са налепљеном поставом преко амортизујуће подлоге.

Спољни изглед ЧВУ приказан је на слици 5.

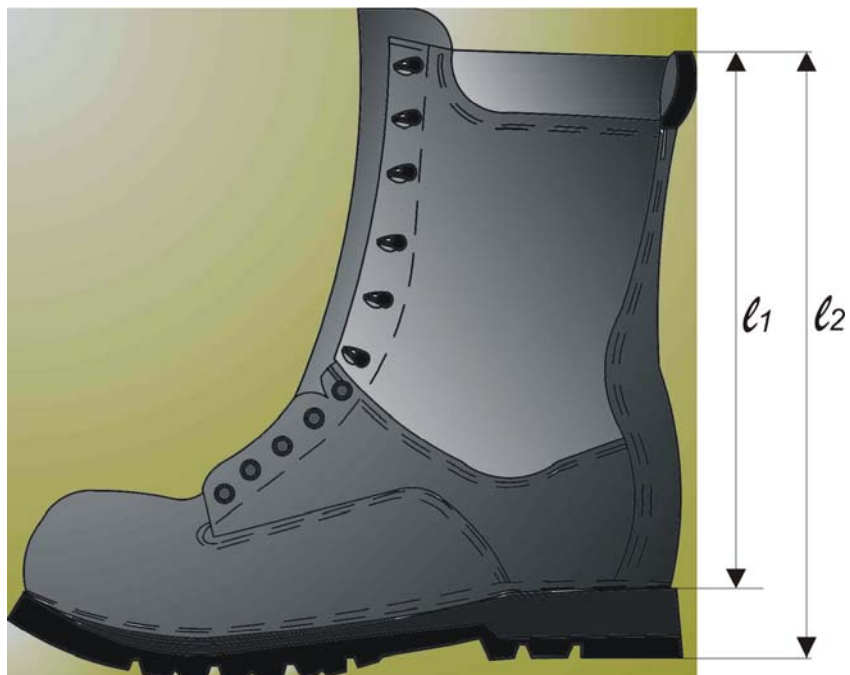

Слика 5 – Спољни изглед ЧВУ

Мере

Спољне димензије

Спољне димензије ЧВУ приказане су на слици 6 и прописане у табели 2.

Слика 6 — Изглед и спољне димензије ЧВУ

Табела 2 - Спољне димензије ЧВУ

Величински број у „см“ систему мера	Величински број у „француском“ систему мера	Димензије ЧВУ (mm)		
		<i>l</i> 1	<i>l</i> 2	Толеранција
235	36	215	250	5
240	37	218	253	5
245	38	221	256	5
250	39	223	258	5
255	39.5	223	258	5
260	40	228	263	5
265	41	231	266	5
270	42	236	271	5
275	43	240	275	5
280	44	248	283	5
290	45	253	288	5
295	46	257	292	5
300	47	260	295	5
305	48	263	298	5

Маса

Маса једног пара ЧВУ у средњем величинском броју 43/9 (275/106) износи до 2100 g.

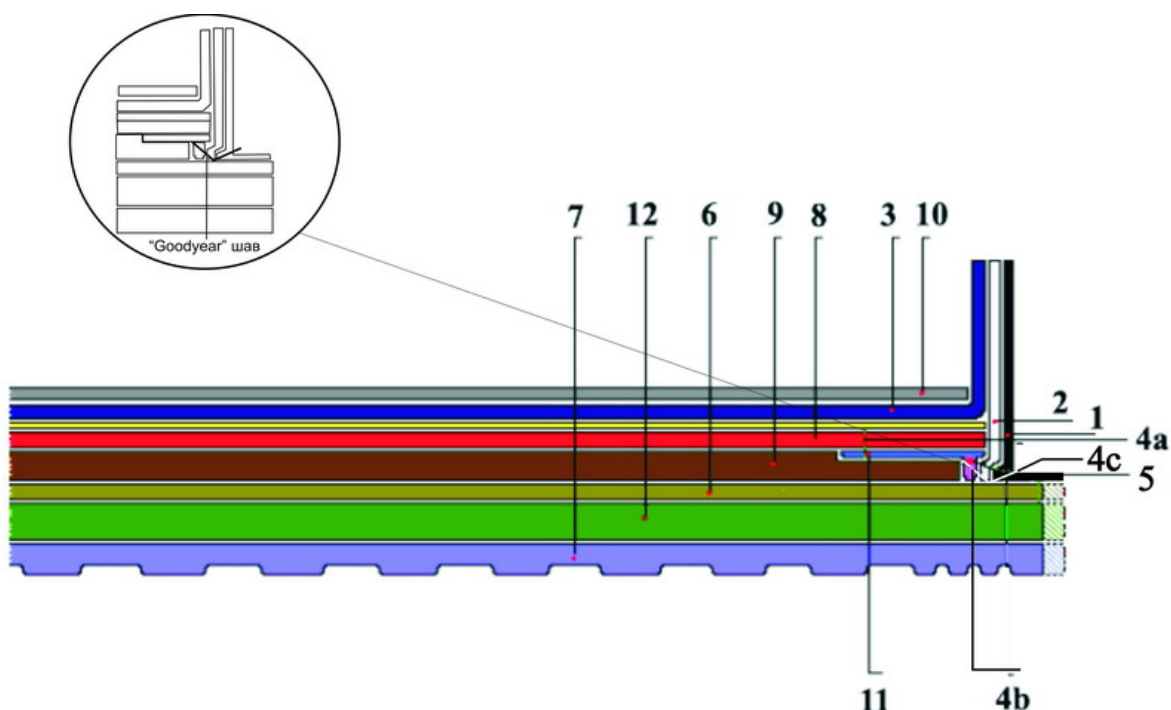
Раст масе по једном целом величинском броју може да износи до 5 % од масе суседног мањег величинског броја.

Толеранција одступања масе једног пара ЧВУ износи до 5 % преко највеће дозвољене масе у сваком величинском и ширинском броју.

Конструкција

Конструкција, монтажа и прошивање ђона

Ђон ЧВУ је монтажни вишеслојни израђен од саставних делова. Конструкција, шема прошивања и саставни делови ђона приказани су на слици 7.

Слика 7 – Шема прошивања и саставни делови ЧВУ

На слици 7. приказани су делови склопа ЧВУ, којом се објашњава технологија монтаже саставних делова ђона, технологија прошивања, технолошки поступак израде и конструкције:

- 1) лице, кожа семихром хидрофобирана,
- 2) термопластично ојачање прстију и пете,
- 3) кожна постава,
- 4) конач обућарски синтетички:
 - а) - конач за шивење липне кроз бранзол (100 PES, подужне масе Nm=30/3),
 - б) - конач за шивење "good year" (1,4 mm),
 - ц) - конач за шивење руба кедера кроз међуђон (1,2 mm),
- 5) опшивни руб – према узорку,
- 6) гумени међуђон дебљине 3 mm,
- 7) гумени ђон,
- 8) темељна табаница пластична (2,5 mm – 2,7 mm),
- 9) испуна филц, предњи део (4 mm), задњи део гленк лепенка (4 mm) са челичним гленком,
- 10) уложна табаница каширана,
- 11) липна (25 mm x 4 mm),
- 12) полиуретански слој ђона.

Конструкција и поступак израде

Конструкција ЧВУ се заснива на стручним принципима обућарског моделарства и захтевима технологије. Полазећи од конструкције горњих и доњих делова модела ЧВУ у средњем величинском броју, израђују се одговарајући шаблони сваког саставног дела у свим

Конкурсна документација бр. 41/14 – Обућа 103/250

предвиђеним величинским бројевима према утврђеном кораку развођења на градир машини, на основу којих се израђују серије ножева за исецање саставних делова чизама из коже и других прописаних репроматеријала, према табелама мера које су утврђене овим стандардом.

Одвијање прописаног технолошког поступка израде, након припреме саставних делова обуће, обезбеђује репродуковање свих квалитативних и функционалних особина усвојеног модела на комплетан сортимент величина. Серије наведених шаблона, поред осталог, представљају конструкциону документацију сваког појединачног величинског броја овог модела војничке обуће и чувају се код произвођача.

Конструкциона документација и потребни алати за саставне делове горњишта и доњишта ЧВУ израђује се према захтевима који су дефинисани овим стандардом.

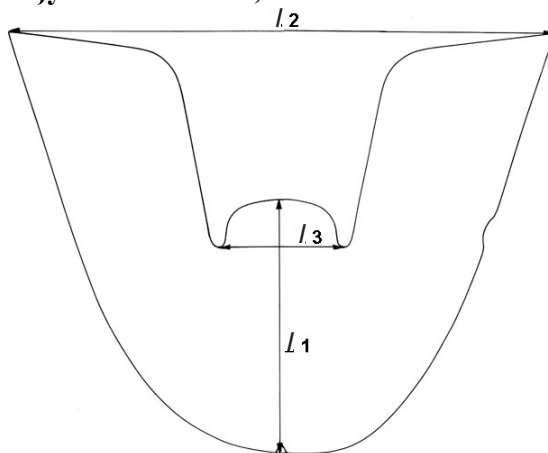
Усаглашеност конструкционе документације са овим стандардом контролише се у поступку међуфазне контроле производње.

Саставни делови горњишта и доњишта

Саставни делови горњишта и доњишта израђени према напред дефинисаним табелама мера, обезбеђују пропорционалан однос свих саставних делова обуће, чиме се постиже потребан квалитет и функционалност обуће.

Изглед саставних делова и димензија ЧВУ приказани су на сликама од 8. до 25. и табелама од 3. до 20.

- **Оглава и платнена међупостава ЧВУ**, слика 8 и табела 3:

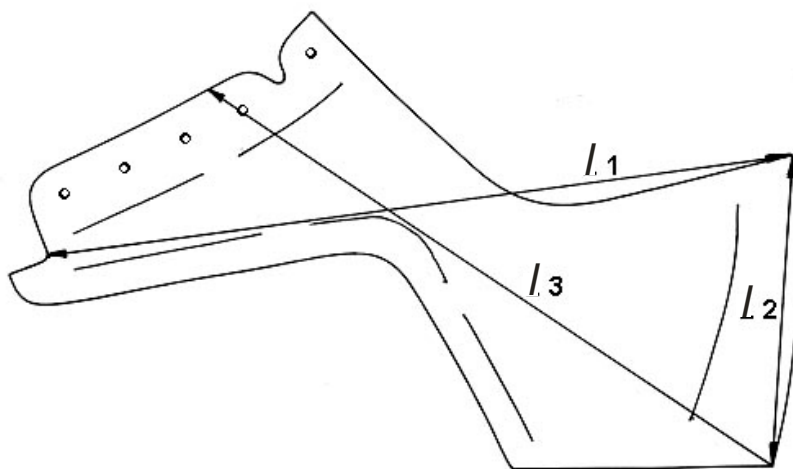
Слика 8 – Изглед оглава и платнене међупоставе ЧВУ

Табела 3 – Табела пропорционалног раста оглаве и платнене међупоставе

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“		
		11	12	13
235	97	12,50	26,9	5,90
	~		~	~
	~		~	~
240	97	12,65	27,2	6,00
	~		~	~
	~		~	~
245	97	12,80	27,5	6,10
	~		~	~
	~		~	~

250	99	12,95	27,8	6,20
	~		~	~
	~		~	~
255	99	13,10	28,1	6,30
	~		~	~
	~		~	~
260	99	13,25	28,4	6,40
	100		28,7	6,50
	~		~	~
265	100	13,40	28,7	6,50
	102		29,0	6,60
	103		29,3	6,70
270	103	13,55	29,0	6,60
	104		29,3	6,70
	105		29,6	6,80
275	105	13,70	29,3	6,70
	106		29,6	6,80
	107		29,9	6,90
280	107	14,00	29,6	6,80
	109		29,9	6,90
	110		30,2	7,00
290	110	14,50	30,2	7,00
	112		30,5	7,10
	113		30,8	7,20
295	113	14,90	30,5	7,10
	114		30,8	7,20
	115		31,1	7,30
300	~	15,20	~	~
	116		31,1	7,40
	117		31,4	7,50
305	~	15,50	~	~
	117		31,4	7,50
	119		31,7	7,60

- Спољашња и унутрашња затка горњице ЧВУ, слика 9 и табела 4:

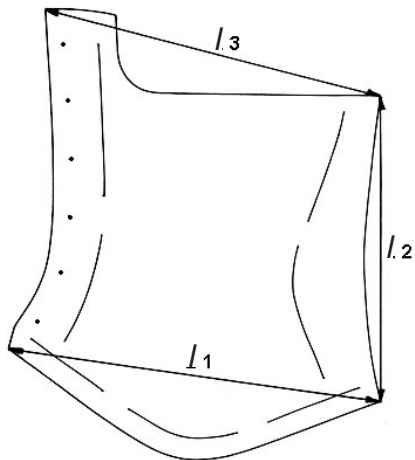
Слика 9 – Изглед спољашње и унутрашње затке горњице ЧВУ

Табела 4 – Табела раста спољашње и унутрашње затке горњице

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“		
		11	12	13

235	97	19,90	8,50	18,60
	~		~	~
	~		~	~
240	97	20,25	8,60	18,80
	~		~	~
	~		~	~
245	97	20,60	8,70	19,00
	~		~	~
	~		~	~
250	99	20,95	8,80	19,20
	~		~	~
	~		~	~
255	99	21,30	8,90	19,40
	~		~	~
	~		~	~
260	99	21,65	9,00	19,60
	100			19,80
	~			~
265	100	22,00	9,10	19,80
	102			20,00
	103			20,20
270	103	22,35	9,20	20,00
	104			20,20
	105			20,40
275	105	22,70	9,30	20,20
	106			20,40
	107			20,60
280	107	23,05	9,40	20,40
	109			20,60
	110			20,80
290	110	23,75	9,60	20,80
	112			21,00
	113			21,20
295	113	24,10	9,70	21,00
	114			21,20
	115			21,40
300	~	24,45	9,80	~
	116			21,40
	117			21,60
305	~	24,80	9,90	~
	117			21,60
	119			22,80

- Спољашња и унутрашња сарица ЧВУ, слика 10 и табела 5:

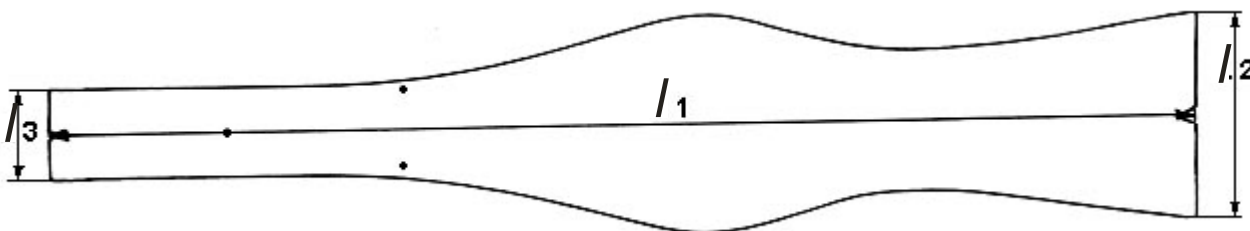

Слика 10 – Изглед спољашње и унутрашње сарице ЧВУ

Табела 5 – Табела раста спољашње и унутрашње сарице

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“		
		11	12	13
235	97	13,90	11,85	12,80
	~		~	~
	~		~	~
240	97	14,10	12,00	13,00
	~		~	~
	~		~	~
245	97	14,30	12,15	13,20
	~		~	~
	~		~	~
250	99	14,50	12,30	13,40
	~		~	~
	~		~	~
255	99	14,70	12,45	13,60
	~	~		
	~	~		
260	99	14,90	12,60	13,80
	100	15,10		
	~	~		
265	100	15,30	12,75	14,00
	102	15,50		
	103	15,70		
270	103	15,50	12,90	14,20
	104	15,70		
	105	15,90		
275	105	15,70	13,05	14,40
	106	15,90		
	107	16,10		
280	107	15,90	13,20	14,60
	109	16,10		
	110	16,30		
290	110	16,30	13,50	15,00
	112	16,50		
	113	16,70		
295	113	16,50	13,65	15,20
	114	16,70		
	115	16,90		
300	~	~	13,80	15,40
	116	16,90		
	117	17,10		
305	~	~	13,95	15,60
	117	17,10		
	119	17,30		

- **Петни каиш ЧВУ**, (у слободном делу потезача петног каиша је на наличју прошивено ојачање од кепер траке, црне боје) слика 11 и табела 6:

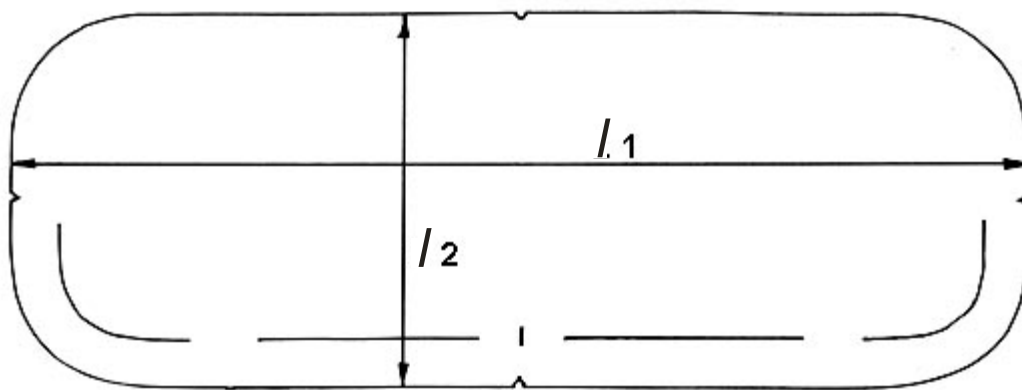

Слика 11 – Изглед петног каиша ЧВУ

Табела 6 – Табела раста петног каиша

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“		
		11	12	13
235	97	28,60	5,10	2,50
	~			
	~			
240	97	29,00		
	~			
	~			
245	97	29,40		
	~			
	~			
250	99	29,80		
	~			
	~			
255	99	30,20		
	~			
	~			
260	99	30,60	5,40	
	100			
	~			
265	100	31,00		
	102			
	103			
270	103	31,40		
	104			
	105			
275	105	31,80	5,70	
	106			
	107			
280	107	32,20		
	109			
	110			
290	110	33,00	6,00	
	112			
	113			
295	113	33,40		
	114			
	115			
300	~	33,80		
	116			
	117			
305	~	34,20		
	117			
	119			

- Крагна ЧВУ, слика 12 и табела 7:

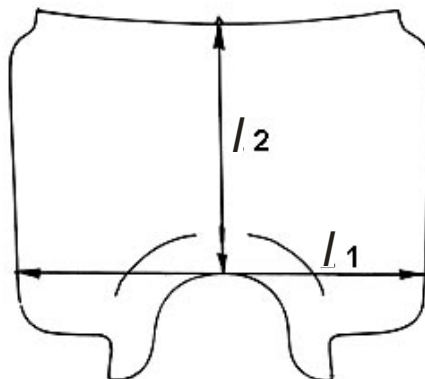
Слика 12 – Изглед крагне ЧВУ

Табела 7 – Табела раста крагне

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“	
		l 1	l 2
235	97	21,90	8,30
	~		
	~		
240	97	22,30	8,40
	~		
	~		
245	97	22,70	8,50
	~		
	~		
250	99	23,10	8,60
	~		
	~		
255	99	23,50	8,70
	~		
	~		
260	99	23,90	8,80
	100		
	~		
265	100	24,30	8,90
	102		
	103		
270	103	24,70	9,10
	104		
	105		
275	105	25,10	9,20
	106		
	107		
280	107	25,50	9,30
	109		
	110		
290	110	25,50	9,50
	112		
	113		
295	113	26,70	9,60
	114		
	115		
300	~	27,10	9,70
	116		

305	117	27,50	9,80
	~		
	117		
	119		

- Језик – предњи део ЧВУ, слика 13 и табела 8:

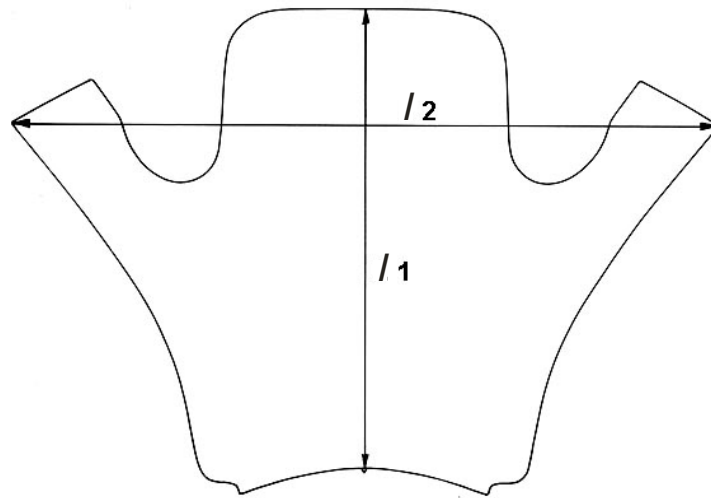
Слика 13 – Изглед језика у предњем делу ЧВУ

Табела 8 – Табела раста језика у предњем доњем делу

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“	
		l 1	l 2
235	97	10,30	6,10
	~	~	
	~	~	
240	97	10,40	6,20
	~	~	
	~	~	
245	97	10,50	6,30
	~	~	
	~	~	
250	99	10,60	6,40
	~	~	
	~	~	
255	99	10,70	6,50
	~	~	
	~	~	
260	99	10,80	6,60
	100	10,90	
	~	~	
265	100	10,90	6,70
	102	11,00	
	103	11,10	
270	103	11,00	6,80
	104	11,10	
	105	11,20	
275	105	11,10	6,90
	106	11,20	
	107	11,30	
280	107	11,20	7,00
	109	11,30	
	110	11,40	
290	110	11,40	7,20

	112	11,50	
	113	11,60	
295	113	11,50	7,30
	114	11,60	
	115	11,70	
300	~	~	7,40
	116	11,80	
	117	11,90	
305	~	~	7,50
	117	12,00	
	119	12,10	

- **Језик ЧВУ**, слика 14 и табела 9:

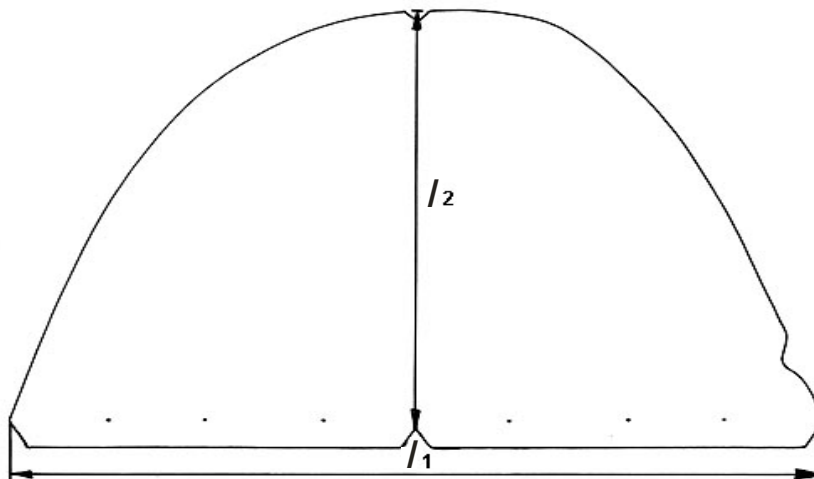
Слика 14 – Изглед језика ЧВУ

Табела 9 – Табела раста језика

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“	
		l 1	l 2
235	97	15,80	8,90
	~		
	~		
240	97	16,05	9,00
	~		
	~		
245	97	16,30	9,10
	~		
	~		
250	99	16,55	9,20
	~		
	~		
255	99	16,80	9,30
	~		~
	~		~
260	99	17,05	9,40
	100		9,50

265	~	17,30	~
	100		9,50
	102		9,60
270	103	17,55	9,70
	103		9,60
	104		9,70
275	105	17,80	9,80
	106		9,70
	107		9,80
280	107	18,05	9,90
	109		10,00
	110		10,00
290	110	18,55	10,10
	112		10,20
	113		10,10
295	113	18,80	10,20
	114		10,30
	115		~
300	~	19,05	10,30
	116		10,40
	117		~
305	~	19,30	10,50
	117		10,60
	119		~

- Постава предњег дела ЧВУ, слика 15 и табела 10:

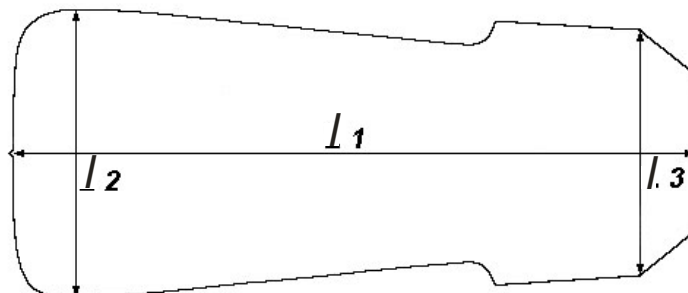
Слика 15 – Изглед поставе предњег дела ЧВУ

Табела 10 – Табела раста поставе предњег дела

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“	
		l 1	l 2
235	97	19,80	12,50
	~	~	
	~	~	
240	97	20,00	12,65
	~	~	
	~	~	
245	97	20,20	12,80
	~	~	
	~	~	
250	99	20,40	12,95

	~	~		
	~	~		
255	99	20,60	13,10	
	~	~		
	~	~		
260	99	20,80	13,25	
	100	21,00		
	~	~		
265	100	21,00	13,40	
	102	21,20		
	103	21,40		
270	103	21,20	13,55	
	104	21,40		
	105	21,60		
275	105	21,40	13,70	
	106	21,60		
	107	21,80		
280	107	21,60	14,00	
	109	21,80		
	110	22,00		
290	110	22,00	14,50	
	112	22,20		
	113	22,40		
295	113	22,20	14,90	
	114	22,40		
	115	22,60		
300	~	~	15,20	
	116	22,60		
	117	22,80		
305	~	~	15,50	
	117	22,80		
	119	23,00		

- **Постава језика ЧВУ**, слика 17 и табела 12:

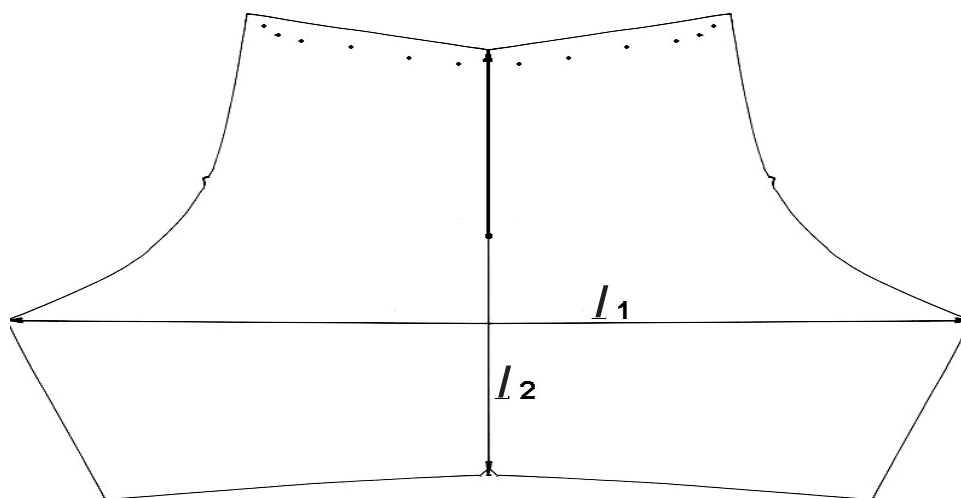
Слика 17. – Изглед поставе језика ЧВУ

Табела 12 – Табела раста поставе језика

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“		
		11	12	13
235	97	23,0	8,05	9,65
	~			~
	~			~
240	97	23,5	8,20	9,80
	~			~
	~			~
245	97	24,0	8,35	9,95
	~			~
	~			~

	~			~
250	99	24,5	8,50	10,10
	~			~
	~			~
255	99	25,0	8,65	10,25
	~			~
	~			~
260	99	25,5	8,80	10,40
	100			10,55
	~			~
265	100	26,0	8,95	10,55
	102			10,70
	103			10,85
270	103	26,5	9,10	10,70
	104			10,85
	105			11,00
275	105	27,0	9,25	10,85
	106			11,00
	107			11,15
280	107	27,5	9,40	11,00
	109			11,15
	110			11,30
290	110	28,5	9,70	11,30
	112			11,45
	113			11,60
295	113	29,0	9,85	11,45
	114			11,60
	115			11,75
300	~	29,5	10,0	~
	116			11,75
	117			11,90
305	~	30,0	10,15	~
	117			11,90
	119			12,05

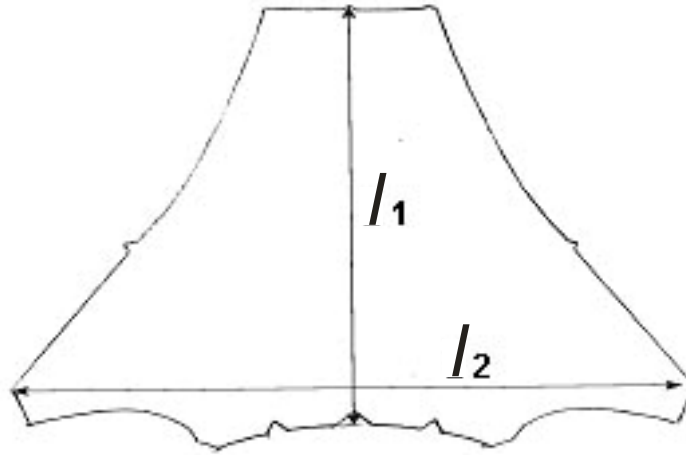
- **Постава задњег дела (петни део и сара) ЧВУ, слика 18 и табела 13:**

Слика 18 – Изглед поставе задњег дела ЧВУ

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“	
		11	12
235	97	29,60	21,15
	~		
	~		
240	97	30,30	21,40
	~		
	~		
245	97	31,00	21,65
	~		
	~		
250	99	31,70	21,90
	~		
	~		
255	99	32,40	22,15
	~		
	~		
260	99	33,10	22,40
	100		
	~		
265	100	33,80	22,65
	102		
	103		
270	103	34,50	22,90
	104		
	105		
275	105	35,20	23,15
	106		
	107		
280	107	35,70	23,40
	109		
	110		
290	110	36,20	23,90
	112		
	113		
295	113	36,80	24,15
	114		
	115		
300	~	37,20	24,40
	116		
	117		
305	~	37,60	24,65
	117		
	119		

- Постава предњег дела језика ЧВУ, слика 19 и табела 14:

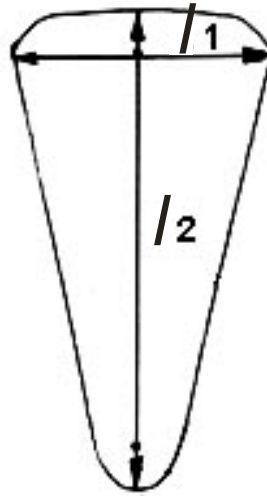
Слика 19 – Изглед поставе предњег дела језика ЧВУ

Табела 14 – Табела раста поставе предњег дела језика

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“	
		11	12
235	97	15,80	17,10
	~		
	~		
240	97	16,20	17,40
	~		
	~		
245	97	16,60	17,70
	~		
	~		
250	99	17,00	18,00
	~		
	~		
255	99	17,40	18,30
	~		
	~		
260	99	17,60	18,60
	100		
	~		
265	100	18,00	18,90
	102		
	103		
270	103	18,40	19,20
	104		
	105		
275	105	18,80	19,50
	106		
	107		
280	107	19,20	19,80
	109		
	110		
290	110	20,00	20,40
	112		
	113		
295	113	20,40	20,70
	114		
	115		
300	~	20,80	21,00

305	116	21,20	21,30
	117		
	~		
	119		

- Уметак поставе задњег дела ЧВУ, слика 20 и табела 15:

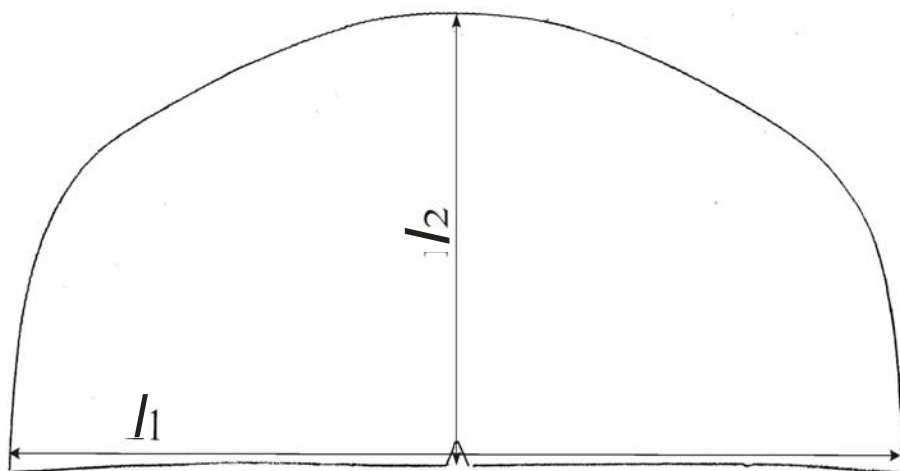
Слика 20 – Изглед уметка поставе задњег дела ЧВУ

Табела 15 – Табела раста уметка поставе задњег дела

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“	
		1 1	1 2
235	97	45	78
	~		
	~		
240	97	46	81
	~		
	~		
245	97	47	84
	~		
	~		
250	99	48	87
	~		
	~		
255	99	49	90
	~		
	~		
260	99	50	93
	100		
	~		
265	100	51	96
	102		
	103		
270	103	52	99
	104		
	105		
275	105	53	102
	106		
	107		
280	107	54	105
	109		
	110		

290	110	56	111
	112		
	113		
295	113	57	114
	114		
	115		
300	~	58	117
	116		
	117		
305	~	59	120
	117		
	119		

- Луб ЧВУ, слика 21 и табела 16:

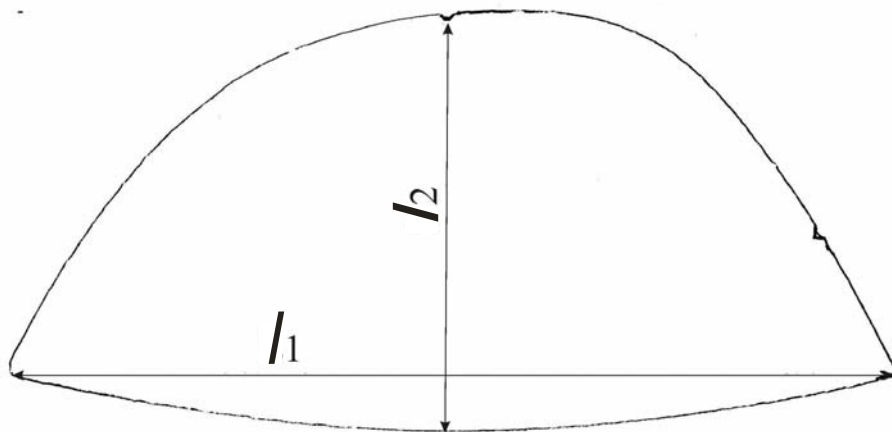
Слика 21 – Изглед луба ЧВУ

Табела 16 – Табела раста луба

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“			
		l1	l2		
235	97	20,90	8,20		
	~				
	~				
240	97				
	~				
	~				
245	97				
	~				
	~				
250	99			21,90	8,50
	~				
	~				
255	99				
	~				
	~				
260	99				
	100				
	~				
265	100				
	102				
	103				

270	103	22,90	8,80
	104		
	105		
275	105		
	106		
	107		
280	107		
	109		
	110		
290	110	24,20	9,20
	112		
	113		
295	112		
	113		
	115		
300	~	25,20	9,50
	116		
	117		
305	~		
	117		
	119		

- Термопластична капна ЧВУ, слика 22 и табела 17:

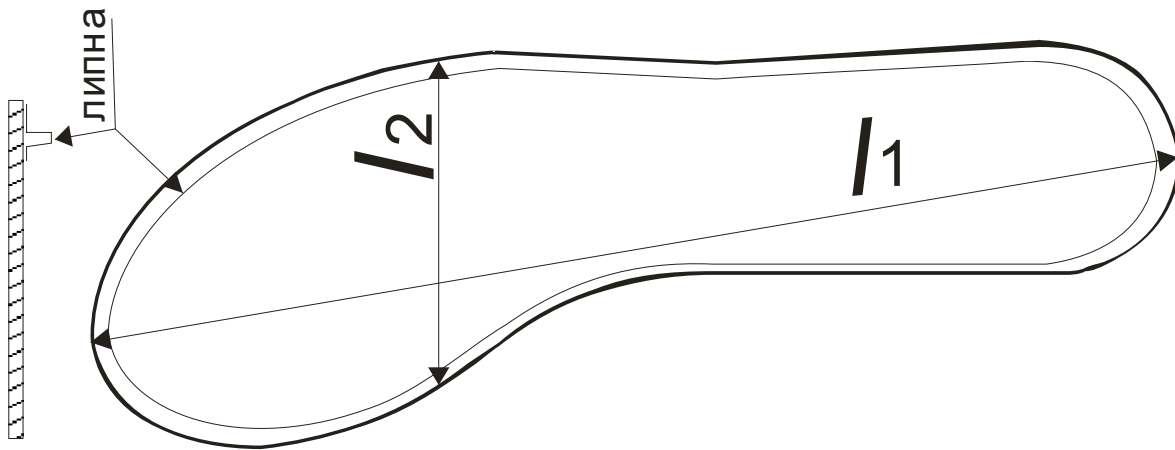
Слика 22 – Изглед капне ЧВУ

Табела 17 – Табела раста капне

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“	
		l 1	l 2
235	97	17,50	8,50
	~		
	~		
240	97		
	~		
	~		
245	97		
	~		
	~		
250	99		
	~		

255	~	18,20	8,80		
	99				
	~				
260	~				
	99				
	100				
265	~				
	100				
	102				
270	103				
	103				
	104				
275	105	18,90	9,10		
	105				
	106				
280	107				
	107				
	109				
290	110			19,90	9,50
	110				
	112				
295	113				
	113				
	114				
300	115	20,60	9,80		
	~				
	116				
395	117				
	~				
	117				
	119				

- Табаница са липном за „good year” шивење ЧВУ, слика 23 и табела 18:

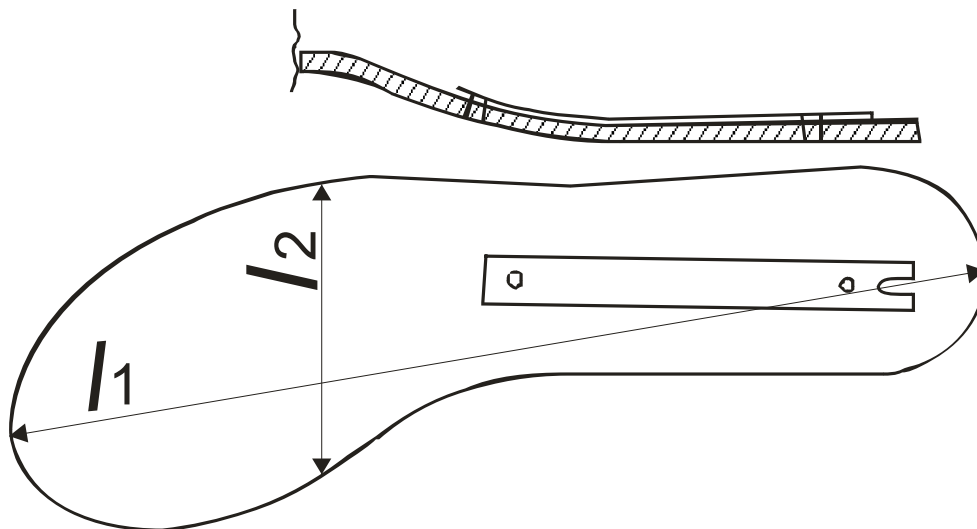
Слика 23 – Изглед табанице са липном за „good year” шивење ЧВУ

Табела 18 – Табела раста табанице са липном

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“	
		l1	l2
235	97	24,50	8,20
	~		
	~		

240	97	25,00	8,30
	~		
	~		
245	97	25,50	8,40
	~		
	~		
250	99	26,00	8,50
	~		
	~		
255	99	26,50	8,60
	~		~
	~		~
260	99	27,00	8,70
	100		8,90
	~		~
265	100	27,50	8,80
	102		9,00
	103		~
270	103	28,00	8,90
	104		9,10
	105		~
275	105	28,50	9,00
	106		9,20
	107		~
280	107	29,00	9,10
	109		9,30
	110		~
290	110	30,00	9,30
	112		9,50
	113		~
295	113	30,50	9,40
	114		9,60
	115		~
300	~	31,00	~
	116		9,70
	117		~
305	~	31,50	~
	117		9,80
	119		~

- Материјал за испуну табанице са фиксираним челичним гленком ЧВУ (до висине липне), слика 24 и табела 19:

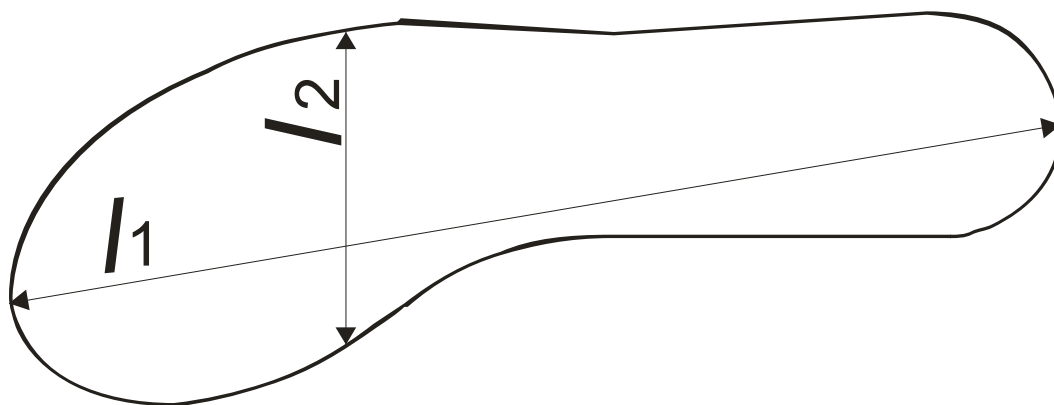

Слика 24 – Изглед испуне табанице са фиксираним челичним глеком ЧВУ

Табела 19 – Табела раста испуне табанице до висине липне

Величински број у „см“	Ширински број	Димензије у „см“	
		1 1	1 2
235	97	22,40	6,70
	~		
	~		
240	97	22,90	6,80
	~		
	~		
245	97	23,40	6,90
	~		
	~		
250	99	23,90	7,00
	~		
	~		
255	99	24,40	7,10
	~		
	~		
260	99	24,90	7,20
	100		
	~		
265	100	25,40	7,30
	102		
	103		
270	103	25,90	7,40
	104		
	105		
275	105	26,40	7,50
	106		
	107		
280	107	26,90	7,60
	109		
	110		
290	110	27,90	7,80
	112		
	113		
295	113	28,40	7,90
	114		
	115		
300	~	28,90	8,00
	116		
	117		
305	~	29,40	8,10
	117		
	119		

- Муђујон гумени за ЧВУ, слика 25 и табела 20:

Слика 25 – Изглед гуменог међуфона ЧВУ

Табела 20 – Табела раста гуменог међуфона

Величински број у „cm“	Ширински број	Димензије у „cm“	
		11	12
235	97	27,20	11,20
	~		
	~		
240	97	27,70	11,30
	~		
	~		
245	97	28,20	11,40
	~		
	~		
250	99	28,70	11,50
	~		
	~		
255	99	29,20	11,60
	~		
	~		
260	99	29,70	11,70
	100		
	~		
265	100	30,20	11,80
	102		
	103		
270	103	30,70	11,90
	104		
	105		
275	105	31,20	12,00
	106		
	107		
280	107	31,70	12,10
	109		
	110		
290	110	32,70	12,30
	112		
	113		
295	113	33,20	12,40
	114		
	115		
300	~	33,70	12,50
	116		
	117		
305	~	34,20	12,60
	~		
	117		

Начин израде

Израда серије ЧВУ подразумева организацију и реализацију технолошког поступка по прописима обућарске струке, сходно дефинисаним захтевима из овог стандарда и потребама серијске производње.

Након одговарајуће технолошке припреме, приступа се изради ЧВУ, организацијом производње по следећим основним сегментима - фазама:

- израда горњих делова,
- израда доњих делова,
- спајање горњих и доњих делова и
- завршна обрада.

ЧВУ су израђене системом двоструког прошивања у „good year” технологији.

Овом техничком спецификацијом се не регулише детаљнија разрада одговарајућих технологија израде ЧВУ, јер ће се приликом поступака обавезне овере узорака, међуфазне и завршне контроле и лабораторијских испитивања, реализовати разваљивање горњих и доњих делова, чиме ће се проверити заступљеност и остварени ниво квалитета свих основних елемената процеса производње.

Квалитет израђених ЧВУ

Отпорност од продирања воде

Хидрофобни квалитет коже за израду основних горњих делова ЧВУ мора да обезбеди период заштите од најмање 240 минута, испитано динамичком методом на пенетрометру, у складу са тачком 6.13, SRPS EN ISO 20344:2008.

ЧВУ мора да обезбеди отпорност према води, која се испитује на готовој обући у складу са таким 5.15.2, SRPS EN ISO 20344:2008, тако да у времену од 15 минута не сме доћи до пенетрације воде.

Отпорност према суровим условима околине

Изолациона својства склопа ђона против топлоте

Изолациона својства склопа ђона против топлоте се испитују на готовим ЧВУ у складу са тачком 5.12, SRPS EN ISO 20344:2008, при чему пораст температуре на горњој површини табанице не сме бити већи од 22°C и не сме доћи до кривљења или крућења ђона које би смањило његову функционалност. Изолација се постиже различитим слојевима ђона и мора бити уграђена у обућу на такав начин да се не може одстранити без оштећења обуће.

Изолациона својства склопа ђона против хладноће

Изолациона својства склопа ђона против хладноће се испитују на готовим ЧВУ у складу са тачком 5.13, SRPS EN ISO 20344:2008, при чему смањење температуре на горњој површини табанице не сме бити веће од 10°C. Изолација мора бити уграђена у обућу на такав начин да се не може одстранити без оштећења обуће.

Поузданост и трајност

Сви прописани елементи и показатељи квалитета морају остати поуздани и стабилни у смислу оптималног очувања функционалности при правилном складиштењу и експлоатацији.

Поузданост чизама војничких оцењује се према следећим основним показатељима:

- одвајање и одлепљивање ђонова (доњишта),
- жуљање, ако је узроковано неодговарајућом конструкцијом и квалитетом чизама,
- пропуштање воде кроз неоштећене чизме.

Означавање, паковање, начин чувања и асортиман

Означавање

Означавање на ЧВУ врши се на унутрашњем делу језика, нумерички у облику тачкастих убода, тако да перфорација на кожи буде $\varnothing (0,7 - 0,9) \text{ mm}$, према слици 26.

Слика 26 – Изглед означавања на језику ЧВУ

Димензије тачкастих убода за означавање бројева на језику ЧВУ:

- висина појединачне цифре износи: $l_1 = (7 - 9) \text{ mm}$,
- ширина појединачне цифре износи: $l_2 = (3 - 5) \text{ mm}$.

Шифра произвођача (четвороцифрена нумеричка вредност) се одређује од стране произвођача, а приликом овере узорка се уноси у картон овереног узорка.

Не дозвољава се било какво видљиво означавање на ЧВУ или истицање лога са амблемом или именом произвођача на видљивом делу обуће када је она обувена.

Парска и транспортна амбалажа садрже уобичајене податке о ЧВУ, броју пари, величини и ширини, години производње и произвођачу (продавцу).

Паковање и складиштење

ЧВУ се пакују прво у парску амбалажу, уз евентуално коришћење међупапира, а затим се по пет упакованих пари истог величинског и ширинског броја пакује у транспортну амбалажу. Транспортна амбалажа је од петослојне лепенке, квалитета К2Ш, одговарајућих димензија. Транспортна амбалажа се одозго и одоздо затвара лепљивом траком, а затим према потреби шинује.

На бочној страни транспортне кутије, у горњем десном углу лепи се папирна етикета формата А5 са следећим подацима:

- назив и место продавца / произвођача,
- број уговора,
- назив производа,
- величински број,
- број пари,
- година производње.

ЧВУ се чувају у сувим условним просторијама без директног утицаја сунчеве светлости.

2. ЦИПЕЛЕ војничке универзалне

Квалитет материјала

▪ Калупи

За израду ципела војничких универзалних (у даљем тексту ЦВУ) неопходна је примена калупа који испуњавају анатомске захтеве за војничку теренску обућу опште намене, посебно у вези са потребном дужином и ширином табанице калупа и обимом у пределу прстију.

За производњу ЦВУ се прописује примена серије калупа произведених у француском систему развођења. Распон величинских бројева калупа се прописује зависно од потреба купца и одредби купопродајног уговора.

Пропорционални раст, односно смањење димензија свих величинских бројева калупа у односу на референтни средњи број, мора да одговара задатом кораку на машини за израду калупа, чиме се обезбеђује одрживост анатомских и других особина калупа у свим величинским бројевима. Употреба серије калупа, према асортиману бројева и назначеним мерама у табели 1а, одобрава се пре почетка производње, приликом овере узорака и контролом димензија на референтном узорку у величинском броју 43.

Изглед калупа приказан је на слици 1а, а основне мере свих врста калупа ЦВУ прописане су у табели 1а.

Слика 1а – Основне димензије калупа

Табела 1а - Основне мере калупа ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	Дужина табанице у mm	Ширина табанице у mm	Обим риста у mm
36	257,38	87	146
37	264,04	88	149
38	270,70	89	152
39	277,36	90	155
40	284,02	91	158
41	290,68	92	161
42	297,34	93	164
43	304,00	94	167
44	310,66	95	170
45	317,32	96	173
46	323,98	97	176
47	330,64	98	179
48	337,30	99	182

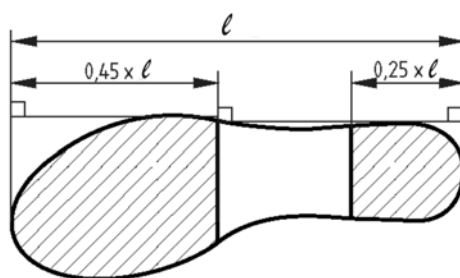
▪ Ђонови

Димензије

За ЦВУ израђују се гуменополиуретански ђонови у црној боји, тако да газећи део буде гумени, а остали део од полиуретана. Димензије ђонова за све величинске бројеве се градирају сразмерно димензијама у табели 1а, тако да се не промени спољашни визуелни изглед ђона и обезбеди потребан распон структуре величинских бројева.

Област крампона

Област крампона на ђону ЦВУ, приказана је на слици 2а као осенчена област. Осенчена област приказује најмању површину под крампонима. Ђон мора имати крампоне који су отворени са стране.

Слика 2а — Област крампона

Дебљина ђона са крампонима

Дебљина ђона са крампонима је најмање 4 mm (SRPS EN ISO 20344:2008, 8.1).

Висина крампона

Висина крампона за гумени део ђона је најмање 2,5 mm (SRPS EN ISO 20344:2008, 8.1).

Гумени део ђона

Гумени део ђона се израђује од гуменог материјала слабијег карактеристичног мириса у црној боји, следећих карактеристика:

- густина.....од 1,1 g/cm³ до 1,20 g/cm³ (SRPS ISO 2781:1997),
- тврдоћа.....од 65 HShA до 70 HShA (SRPS G.S2.125:1986),
- губитак масе хабањем највише 95 mm³ (SRPS G.S2.301:1990),
- чврстоћа према цепању..... најмање 5 N/mm (метода А, SRPS G.S2.735:1970),
- отпорност према савијању повећање зареза ≤ 6 mm (SRPS EN ISO 20344:2008, 8.4.2.3).

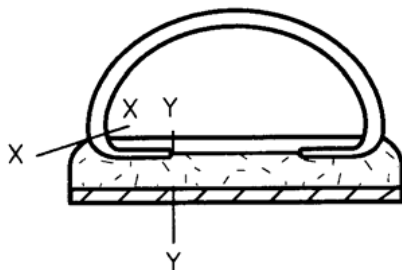
Полиуретански део ђона

Полиуретански део ђона се израђује од полиуретанске масе црне боје, следећих карактеристика:

- густина.....од 0,3 до 0,9 g/cm³ (SRPS ISO 2781:1997),
- тврдоћа.....од 50 HShA до 95 HShA (SRPS G.S2.421:1967).

Чврстоћа везе између унутрашњих слојева ђона

Унутрашњи слојеви ђона ЦВУ, код којих се врши мерење, морају имати чврстоћу везе најмање 4 daN/cm (тачка 5.2., SRPS EN ISO 20344:2008). Линије сечења ђона за мерење чврстоће везе виде се на слици 3а.

Слика 3а - Линије сечења епрувете за испитивање чврстоће везе ЦВУ (X-X,Y-Y)

▪ Кожа за горњиште и део језика (без поставе и крагне)

Горњиште ЦВУ и ојачање централног дела лица језика се израђује од природне коже, говеђе или јунеће семихром хидрофобиране, половице са глат или пресованим лицем у црној боји, дебљине $(1,8 \pm 0,2)$ mm (СОРС 1049/92).

▪ Кожа за крагну и језик (без ојачања)

Крагна и део језика без ојачања ЦВУ се израђује од коже говеђе или јунеће, обућарске напе са глат лицем у црној боји, дебљине од 1,1 mm до 1,3 mm (SRPS G.B1.056), са одговарајућом сунђерастом испуном. Квалитет напе се доказује уз потврду о квалитету произвођача

▪ Постава

Постава за оглав, сарице и газећи део омекшане табанице ЦВУ исеца се од готове коже поставне, израђене у нијаснама смеђе (браон) боје, дебљине од 0,9 mm до 1,1 mm. (СОРС 0472/84).

▪ Темелна табаница

Темелна табаница израђује се од наменских пластичних материјала, дебљине од 2,0 mm до 2,2 mm.

▪ Метални делови - хакнице

Металне хакнице за провлачење пертле (везица) се уграђују по 24 комада у сваки пар ЦВУ.

Хакне су облика према овереном узорку и израђују се од челика са декоративним површинским слојем у црној боји који је накнадно заштићен лаком. Квалитет хакни се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала и декоративног слоја заштите.

▪ Пертле

Пертле (везице) се израђују од синтетичког предива црне боје, кружног попречног пресека, варене на крајевима термоваром, у дужини око 15 mm и морају бити следећих карактеристика:

- дужина једне пертле најмање 1800 mm (SRPS F.S2.015),
- пречник пертли најмање Ø 4 mm (SRPS F.S2.015),
- прекидна сила најмање 55 daN (SRPS EN ISO 13934-1),
- отпорност на хабање најмање 15000 циклуса - без оштећења (SRPS F.S2.023).

Квалитет пертли се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

▪ **Конац синтетички обућарски**

За шивење искројених делова ЦВУ користи се конац синтетички обућарски (Nm 30/3 или Nm 40/3).

Квалитет конца синтетичког обућарског се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

▪ **Термопластични материјали**

За израду капне ЦВУ за заштиту прстију користи се наменски материјал од термопластике, дебљине од 1,3 mm до 1,5 mm.

За израду луба ЦВУ за заштиту пете користи се наменски материјал од термопластике, дебљине од 1,5 mm до 1,7 mm.

Квалитет термопластичних материјала за ЦВУ се доказује уз потврду о квалитету примењеног материјала.

▪ **Лепак обућарски**

За лепљење гуменог ђона и склопа горњишта, и појединих делова горњишта користи се неопренско лепило, које обезбеђује прописану јачину везе унутар склопова ЦВУ.

▪ **Амортизујућа подлога**

Амортизујућа подлога за уложну табаницу дебљине од 2 mm до 4 mm, израђује се од водоодбојних полимерних материјала који се каширају кожом говеђом поставном.

▪ **Сунђер**

За испуну међуслоја горњишта, језика и крагне, користи се сунђер меки некаширани, одговарајуће дебљине, квалитета према овереном узорку.

Облик и спољни изглед, маса, конструкција и начин израде

▪ **Облик и спољни изглед**

Облик ЦВУ одговара дизајну и моделима теренске обуће са сарама мање висине, према овереном узорку. ЦВУ се затварају везивањем пертлама преко високог затвореног језика кроз хакнице за брзо притезање. Скочни зглобови, стопала изнад риста (језик) и на нивоу

комплетног горњег отвора сара (крагна), додатно су заштићени залепљеном међупоставом од одговарајућег сунђера. Табани су заштићени уложном табаницом са налепљеном кожом преко амортизујуће подлоге.

Спољни изглед ЦВУ приказан је фотографијом на слици 4а.

Слика 4а – Фотографија спољњег изгледа ЦВУ

▪ Маса

Маса једног пара ЦВУ у средњем величинском броју 43 износи 1600 g.

Раст (смањење) масе по једном целом величинском броју може да износи до 5% од масе суседног мањег величинског броја.

Толеранција одступања масе једног пара ЦВУ износи до 5% преко највеће дозвољене масе у сваком величинском и ширинском броју.

▪ Конструкција и поступак израде

Конструкција ЦВУ се заснива на стручним принципима обућарског моделарства и захтевима технологије. Полазећи од конструкције горњих и доњих делова модела ЦВУ у средњем величинском броју, израђују се одговарајући шаблони сваког саставног дела у свим предвиђеним величинским бројевима према утврђеном кораку развођења на градир машини, на основу којих се израђују серије ножева за исецање саставних делова чизама из коже и других прописаних репроматеријала, према табелама мера које су утврђене овом спецификацијом.

Одвијање прописаног технолошког поступка израде, након припреме саставних делова обуће, обезбеђује репродуковање свих квалитативних и функционалних особина усвојеног модела на комплетан сортимент величина.

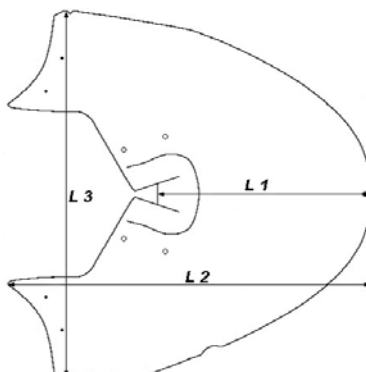
Конструкциона документација и потребни алати за саставне делове горњишта и доњишта ЦВУ израђује се према захтевима који су дефинисани овом спецификацијом.

▪ Саставни делови горњишта и доњишта

Саставни делови горњишта и доњишта израђени према дефинисаним табелама мера, обезбеђују пропорционалан однос свих саставних делова обуће, чиме се постиже потребан квалитет и функционалност.

Изглед саставних делова и димензије ЦВУ приказани су на сликама од 5а до 23а, и одговарајућим табелама мера од 2а до 20а:

Предњица (оглава) ЦВУ, слика 5а и табела 2а:

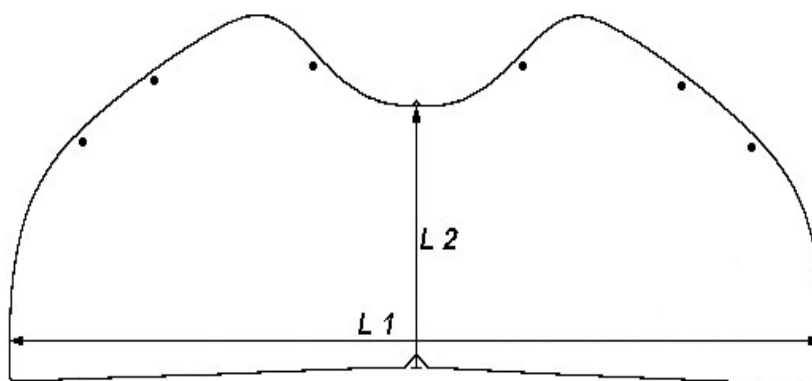

Слика 5а – Изглед предњице (оглаве) ЦВУ

Табела 2а – Табела пропорционалног раста предњице (оглава) ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2	L 3
36	124	207	219
37	126.5	212	222.5
38	129	217	226
39	131.5	222	229.5
40	134	227	233
41	136.5	232	236.5
42	139	237	240
43	141.5	242	243.5
44	144	247	247
45	146.5	252	250.5
46	149	257	254
47	151.5	262	257.5
48	154	267	261

Задњи део (нашивајући луб) ЦВУ, слика 6а и табела 3а:

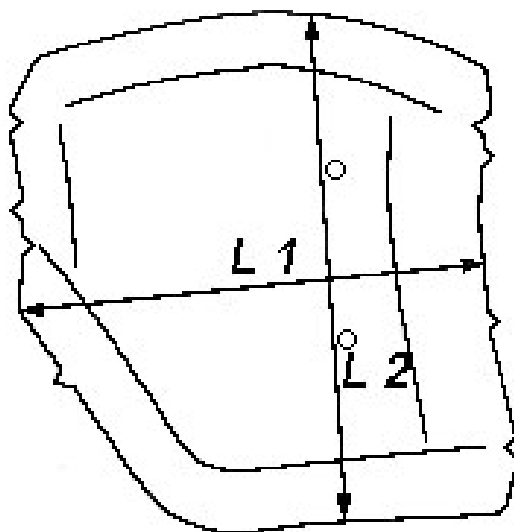

Слика 6а – Изглед задњег дела (нашивајућег луба) ЦВУ

Табела 3а – Табела пропорционалног раста задњег дела (нашивајућег луба) ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	223	66
37	228	67
38	233	68
39	238	69
40	243	70
41	248	71
42	253	72
43	258	73
44	263	74
45	268	75
46	273	76
47	278	77
48	283	78

Предња сара (унтрашња и спољашња) ЦВУ, слика 7а и табела 4а:

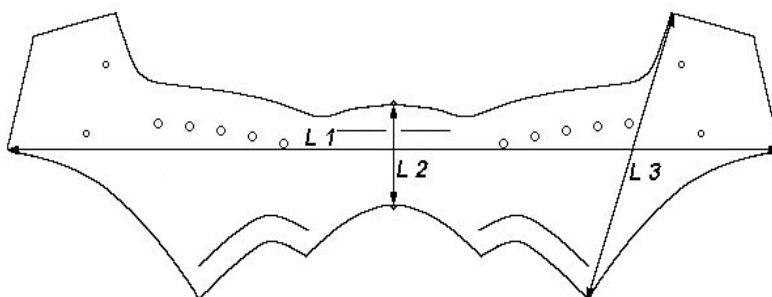
Слика 7а – Изглед предње саре (унтрашње и спољашње) ЦВУ

Табела 4а – Табела димензија пропорционалног раста предње саре (унтрашње и спољашње) ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	79	76
37	80.5	77.5
38	82	79
39	83.5	80.5
40	85	82
41	86.5	83.5

42	88	85
43	89.5	86.5
44	91	88
45	92.5	89.5
46	94	91
47	95.5	92.5
48	97	94

Задња сара ЦВУ, слика 8а и табела 5а:

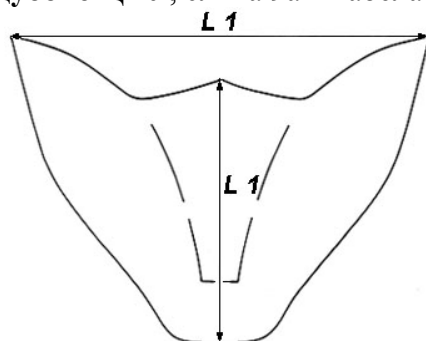

Слика 8а – Изглед задње саре ЦВУ

Табела 5а – Табела пропорционалног раста задње саре ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2	L 3
36	252	30	93
37	258.5	30.5	94.5
38	265	31	96
39	271.5	31.5	97.5
40	278	32	99
41	284.5	32.5	100.5
42	291	33	102
43	297.5	33.5	103.5
44	304	34	105
45	310.5	34.5	106.5
46	317	35	108
47	323.5	35.5	109.5
48	330	36	111

Предњи део језика дубоке ЦВУ, слика 9а и табела 6а:

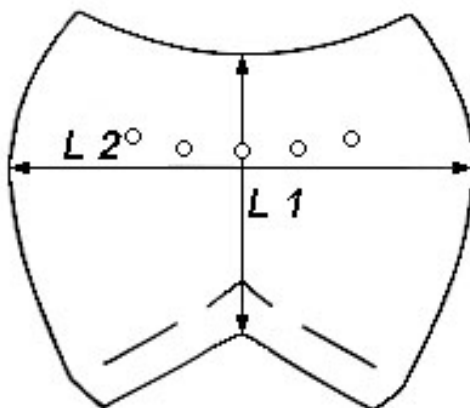

Слика 9а – Изглед предњег дела језика дубоке ЦВУ

Табела 6а – Табела пропорционалног раста предњег дела језика дубоке ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	96	181
37	98.5	184
38	101	187
39	103.5	190
40	106	193
41	108.5	196
42	111	199
43	113.5	202
44	116	205
45	118.5	208
46	121	211
47	123.5	215
48	126	218

Задњи део језика дубоке ЦВУ, слика 10а и табела 7а:

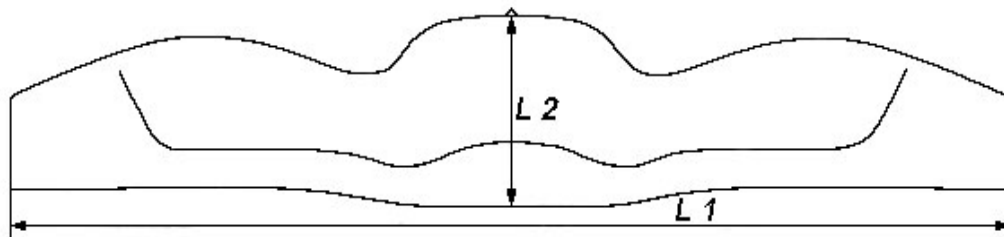
Слика 10а – Изглед задњег дела језика ЦВУ

Табела 7а – Табела пропорционалног раста задњег дела језика ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	48	93
37	49	94.5
38	50	96
39	51	97.5
40	52	99
41	53	100.5
42	54	102
43	55	103.5

44	56	105
45	57	106.5
46	58	108
47	59	109.5
48	60	111

Крагна дубоке ципеле са гума/пу њоном, слика 11а и табела 8а:

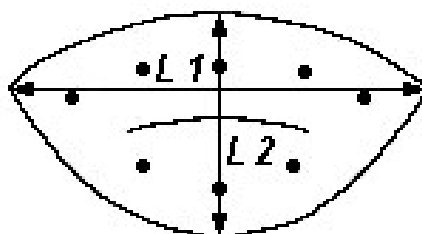

Слика 11а – Изглед крагне ЦВУ

Табела 8а – Табела пропорционалног раста крагне ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	240	46
37	246	46.5
38	252	47
39	258	47.5
40	264	48
41	270	48.5
42	276	49
43	282	49.5
44	288	50
45	294	50.5
46	300	51
47	306	51.5
48	312	52

Амортизер ЦВУ, слика 12а и табела 9а:

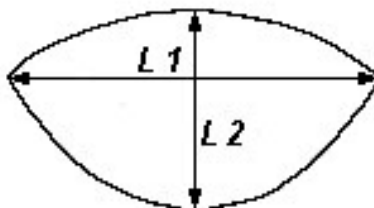

Слика 12а – Изглед амортизера ЦВУ

Табела 9а – Табела мера пропорционалног раста амортизера ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	78	31
37	79	32
38	80	33
39	81	34
40	82	35
41	83	36
42	84	37
43	85	38
44	86	39
45	87	40
46	88	41
47	89	42
48	90	43

Цвишна амортизера дубоке ципеле са гума/пу ђоном, слика 13а и табела 10а:

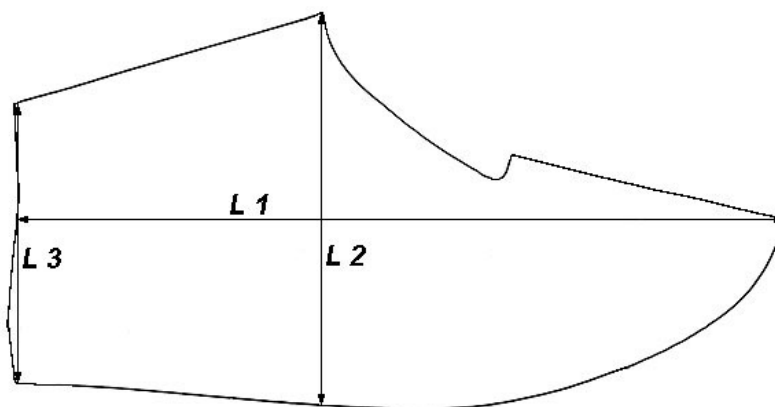

Слика 13а – Изглед цвишне амортизера ЦВУ

Табела 10а – Табела пропорционалног раста цвишне амортизера ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36-38	80	33
39-41	83	36
42-44	86	39
45-48	90	43

Унутрашња и вањска постава ЦВУ, слика 14а и табела 11а:

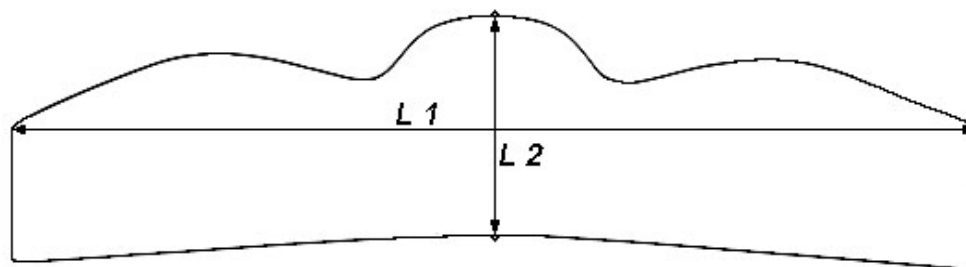

Слика 14а – Изглед унутрашње и вањске поставе ЦВУ

Табела 11а – Табела пропорционалног раста унутрашње и вањске поставе ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2	L 3
36	282	141	99
37	288.5	143.5	101
38	295	146	103
39	301.5	148.5	105
40	307	151	107
41	313.5	153.5	109
42	320	156	111
43	326.5	158.5	113
44	333	161	115
45	339.5	163.5	117
46	346	166	119
47	352.5	168.5	121
48	359	171	123

Постава крагне дубоке ципеле са гума/пу њоном, слика 15а и табела 12а:

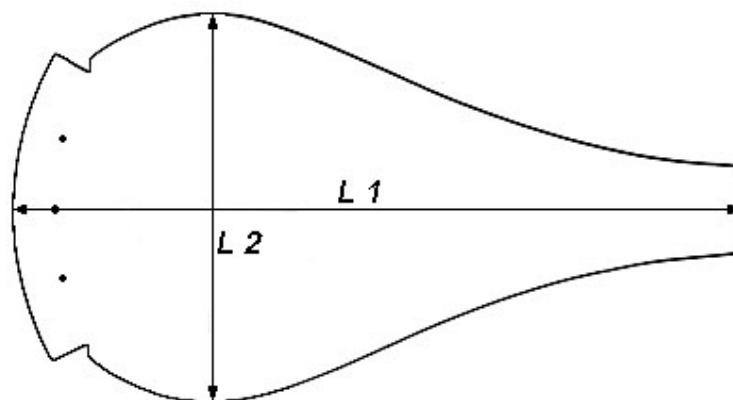
Слика 15а – Изглед поставе крагне дубоке ЦВУ

Табела 12а – Табела пропорционалног раста поставе крагне ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	228	51
37	233.5	52

38	239	53
39	244.5	54
40	250	55
41	255.5	56
42	261	57
43	266.5	58
44	272	59
45	277.5	60
46	283	61
47	288.5	62
48	294	63

Постава језика дубоке ципеле са гума/пу њоном, слика 16а и табела 13а:

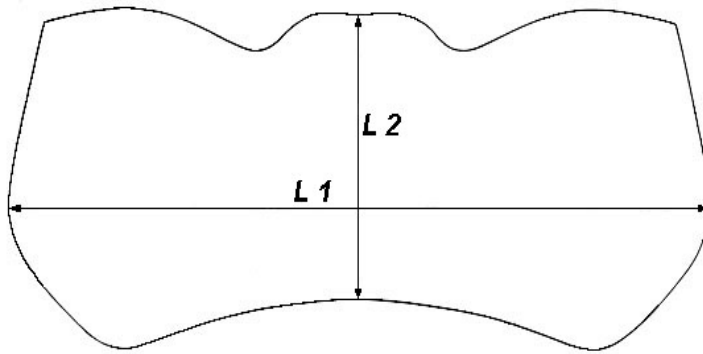

Слика 16а – Изглед поставе језика ЦВУ

Табела 13а – Табела пропорционалног раста поставе језика ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	168	92
37	172	93.5
38	176	95
39	180	96.5
40	184	98
41	188	99.5
42	192	101
43	196	102.5
44	200	104
45	204	105.5
46	208	107
47	212	108.5
48	216	110

Сунђер крагне дубоке ципеле са гума/пу њоном, слика 17а и табела 14а:

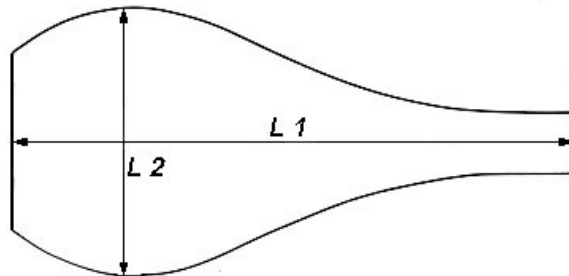

Слика 17а – Изглед сунђера крагне ЦВУ

Табела 14а – Табела пропорционалног раста сунђера крагне ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36-38	238	90
39-41	252	94
42-44	266	98
45-48	280	102

Сунђер језика дубоке ЦВУ, слика 18а и табела 15а:

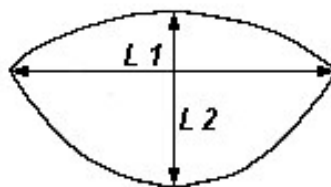
Слика 18а – Изглед сунђера језика ЦВУ

Табела 15а – Табела пропорционалног раста сунђера језика ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36-38	145	78
39-41	154	81
42-44	163	84
45-48	172	87

Сунђер амортизера ЦВУ, слика 19а и табела 16а:

Конкурсна документација бр. 41/14 – Обућа

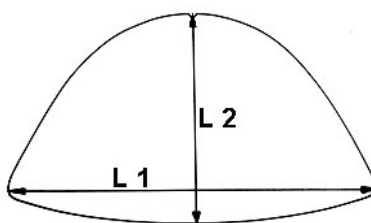

Слика 19а – Изглед сунђера крагне ЦВУ

Табела 16а – Табела пропорционалног раста сунђера крагне ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36-38	57	16
39-41	60	18
42-44	63	20
45-48	66	22

Термопластична капна ЦВУ, слика 20а и табела 17а:

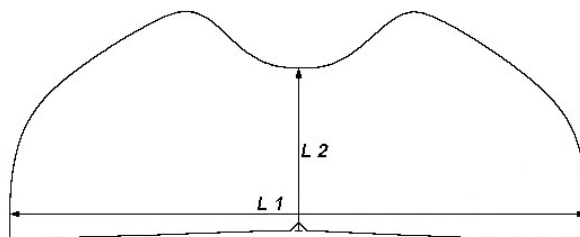

Слика 20а – Изглед термопластичне капне ЦВУ

Табела 17а – Табела пропорционалног раста термопластичне ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36-38	132	76
39-41	139	79
42-44	146	82
45-48	153	85

Термопластични луб ЦВУ, слика 21а и табела 18а:

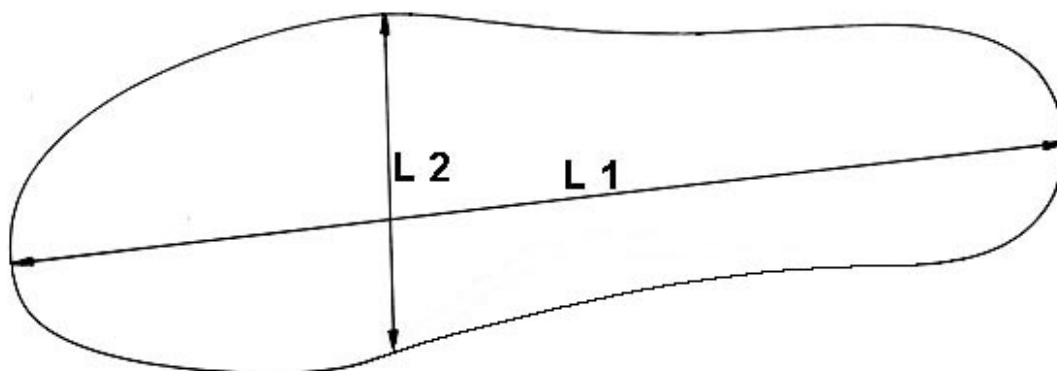

Слика 21а – Изглед термопластичног луба ЦВУ

Табела 18а – Табела пропорционалног раста термопластичног луба ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36-38	230	63
39-41	239	65
42-44	248	67
45-48	257	69

Полиуретански уложак ЦВУ, слика 22а и табела 19а:

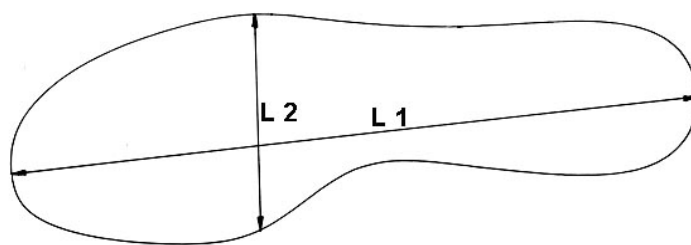

Слика 22а – Изглед полиуретанског улошка ЦВУ

Табела 19а – Табела пропорционалног раста полиуретанског улошка ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	242,04	87
37	248,7	88
38	255,36	89
39	262,02	90
40	268,68	91
41	275,34	92
42	282	93
43	288,66	94
44	295,32	95
45	301,98	96
46	308,64	97
47	315,3	98
48	321,96	99

Цвикаћа табаница (бранзол) дубоке ципеле са гума/пу њоном, слика 23а и табела 20а:

Слика 23а – Изглед цвикаће табанице (бранзола) ЦВУ

Табела 20а – Табела пропорционалног раста цвикаће табанице (бранзола) ЦВУ:

Величински број у француском систему мера	L 1	L 2
36	240,04	87
37	246,7	88
38	253,36	89
39	260,02	90
40	266,68	91
41	273,34	92
42	280	93
43	286,66	94
44	293,32	95
45	299,98	96
46	306,64	97
47	313,3	98
48	319,96	99

▪ **Начин израде**

Израда серије ЦВУ подразумева организацију и реализацију технолошког поступка по прописима обућарске струке, сходно дефинисаним захтевима и потребама серијске производње.

Након одговарајуће технолошке припреме, приступа се изради ЦВУ организацијом производње по следећим основним сегментима - фазама:

- израда горњих делова,
- израда доњих делова,
- спајање горњих и доњих делова и
- завршна обрада.

▪ **Отпорност од продирања воде**

Хидрофобни квалитет коже за израду основних горњих делова ЦВУ мора да обезбеди период заштите од најмање 120 минута, испитано динамичком методом на пенетрометру, у складу са SRPS EN ISO 20344:2008, тачка 6.13.

ЦВУ мора да обезбеди отпорност према води, која се испитује на готовој обући у складу са SRPS EN ISO 20344:2008, тачка 5.15.2, у времену од 15 минута не сме доћи до пенетрације воде.

▪ **Отпорност према клизању**

Коефицијент трења обуће се одређује у складу са SRPS ISO 20344:2008 Прилог А, на готовим ЦВУ при чему обућа треба да задовољи захтеве дате у табели 21а:

Табела 21а – Табела услова испитивања обуће према клизању:

Услови испитивања из SRPS ISO 20344:2008 Прилог А, тачка А.1	Коефицијент трења
Услов Ц (клизање пете ка напред)	Не мањи од 0,13
Услов Д (клизање предњег газишта ка напред)	Не мањи од 0,10

Означавање, паковање и начин чувања

▪ **Означавање**

Означавање на ЦВУ врши се на унутрашњем делу поставе језика.

Не дозвољава се било какво видљиво означавање на ЦВУ или истицање лога са амблемом или именом произвођача на видљивом делу обуће када је она обувена.

Парска и транспортна амбалажа садрже уобичајене податке о ЦВУ, броју пари, величини и ширини, години производње и произвођачу (продавцу).

▪ **Паковање и начин чувања**

ЦВУ се пакују прво у парску амбалажу, уз евентуално коришћење међупапира, а затим се по пет упакованих пари истог величинског и ширинског броја пакује у транспортну амбалажу. Транспортна амбалажа је од петослојне лепенке, квалитета К2Ш, одговарајућих димензија. Транспортна амбалажа се одозго и одоздо затвара лепљивом траком, а затим се шинује.

На бочној страни транспортне кутије, у горњем десном углу лепи се папирна етикета формата А5 са следећим подацима:

- назив и место продавца / произвођача,
- број уговора,
- назив производа,
- величински број,
- број комада,
- година производње.

ЦВУ се чувају у сувим условним просторијама без директног утицаја сунчеве светлости.

Провера квалитета врши се према следећим стандардима:

SRPS ISO 2781:1997	Гума – Одређивање густине гуме
SRPS EN ISO 13934-1:2008	Текстил – Затезна својства текстилних површина – Део 1: Одређивање највеће силе и издужења при тој сили употребом епрувете у облику траке
SRPS EN ISO 20344:2008	Опрема за личну заштиту – Методе испитивања обуће
SRPS F.S2.015:1986	Текстил-Метражна роба-Одређивање дужине конца-намотаја

SRPS F.S2.023:1959	Физикална испитивања текстила - Одређивање отпорности тканина према хабању
SRPS G.B1.056:1987	Готова кожа – Кожа за лице обуће
SRPS G.S2.125:1986	Гума – Одређивање тврдоће методом утискивања игле (тврдоћа по Шору А и Д)
SRPS G.S2.301:1990	Гума – Одређивање отпорности према хабању на уређају са цилиндричним ваљком
SRPS G.S2.421:1967	Испитивање меких еластичних пенастих производа – Одређивање тврдоће или промене тврдоће после старења
SRPS G.S2.735:1970	Физикална испитивања гуме и пластичних маса – Испитивање отпора према цепању гуме, фолија из пластичних маса и еластичних пенастих производа
COPC 0472/84	Готова кожа – Кожа поставна
COPC 1049/92	Готова кожа – Семихром хидрофобирани

VI ЦИПЕЛЕ за посаде пловних објеката

Ципеле специјалне за посаде пловних објеката (у даљем тексту ципеле) се израђују од квалитетне природне говеђе коже отпорне на савијање.

Везује се на пертле. Горњиште ципеле је израђено спајањем више делова коже чиме се постиже боље пријањање уз ногу. Ципела је постављена поставом са клима мембраном која повећава комфорност при ношењу. Профилисани ђон смањује могућност проклизавања.

Начелан изглед ципела приказан је на слици 1.

Слика 1 - Начелан изглед ципела

Квалитет материјала за израду ципела

<ul style="list-style-type: none"> лице горњишта и горњи део крагне 	природна кожа, говеђи бокс, глат, небрушена, хидрофобирана
- дебљина	1,6 ± 0,2 mm
- динамичко испитивање пропустљивости воде на Vally-пенетрометру (време продирања воде)	> 240 минута
<ul style="list-style-type: none"> лице и постава језика и доњи део крагне 	природна кожа, говеђа напа, глат, небрушена, хидрофобирана
- дебљина	1,0 ± 0,2 mm

- динамичко испитивање пропустљивости воде на Vally-пенетрометру (време продирања воде)	> 120 минута
постава: вишеслојни материјал са мембраном	
- сировински састав:	
1. слој: текстилни материјал: полиамид/полиестар	(80-85 / 20-15) %
2. слој: полиуретан	100%
3. слој: клима мембрана	100%
4. слој: полиамид	100%
- укупна маса по јединици површине	320 g/m ² ± 5%
- пропустљивост водене паре у смеру од лица према наличју, ASTM E96- усправна шоља	> 2000 g/m ² /24 ^h
- отпорност према хабању 1.слоја (бр. обртаја SRPS EN ISO 12947-2)	
	суво 100.000 циклуса без оштећења
	мокро 50.000 циклуса без оштећења
• темељна табаница (бранзол) - дебљина	2,4 ± 0,3 mm
• уложна табаница	вишеслојна, анатомски обликована, анибактеријска
• капна - дебљина	1,2± 0,2 mm
• луб	конит дебљине (1,8 ± 0,15) mm
• пергле	
- сировински састав	омотач 100% полиестар језгро 100% памук
- прекидна сила	мин 40 daN
• ђон	PU 100 %, профилисан у циљу спречавања проклизавања, уљно и кисело отпоран
- отпорност на хабање, према ISO 4649/2010 метода А	максимум 150 mm ³
- тврдоћа	60-70 HSh А
• начин израде	бризгана обућа

VII ЧИЗМЕ PVC и гумене

1. ЧИЗМЕ PVC кратке

- Боја: црна;
- Чизме су намењене за пољопривредне радове и морају да имају шару са повећаном флексибилношћу.

2. ЧИЗМЕ PVC зимске са улошком

- Боја: црна или зелена;

- Радне PVC чизме, са термо поставом и врпцом на везивање, шара са повећаном флексибилношћу.

3. ЧИЗМЕ гумене

- Боја: црна;
- Материјал: гума;
- Дужи модел (до колена).

VIII ПАТИКЕ спортске

- Врста: Патика за трчање;
- Тип: „OUTDOOR“;
- Облик: Предњи део патике је спуштен у односу на задњи део, тако да је нагнут положај у смеру за трчање;
- Уложна табаница: Израђена од пенастог материјала, перфорирана ради боље вентилације и пресвучена издржљивим синтетичким платном. Дебљине је од 3 до 4 mm и има анатомски облик;
- Унутрашња постава: израђује се од 100% полиестра;
- Предњи део патике је ојачан природном кожом;
- Горњиште патике:
 - Горњи слој лица патике израђен је од синтетичког мрежастог материјала;
 - Са стране патика, лице је израђено од синтетичког мрежастог материјала у комбинацији са вештачким материјалом (апликације);
 - Задњи део патике је најкрући део патике и ојачан је нарочито око пете и израђен је од природне коже у комбинацији са вештачким материјалима;
- Језик патике је израђен од синтетичког материјала и мора да буде симетричан;
- Пертле су израђене од 100% ПА;
- Рупе за пертлање су ојачане. Ојачања могу да буду пластични обручи или пластична окца;
- Ђон: Израђен је из више делова и бризган. Газећа површина ђона треба да има облик скије (закривљен на врху);
- Газећи део ђона је израђен од гуме и мора да има елемент пријањања за прописану намену патике;
- Ђон је израђен од EVA (Ethulene Vinul Acetate™);
- Ђон пете је спољашни део ђона испод којег се налази амортизациони елемент саће или еквивалент ваздушни јастук, гел који распоређује удар на цело стопало;
- Предњи део ђона повијен је нагоре и танак је;
- Средњи ђон је веза између предњег ђона и задњег ђона пете и у њега је уграђен елемент за укрућење (нпр. пластични уметак) који смањује торзију (увртање) патике;
- Мушки модел патика приликом испоруке мора да буде истог модела и комбинације боја;
- Женски модел патика приликом испоруке мора да буде истог модела и комбинације боја.

СТАНДАРД ОДБРАНЕ Обавезна примена од: 10.08.1984.	Готова обућа. ЧИЗМЕ ЦРНЕ ЗА ПОЧАСНЕ ГАРДИЈСКЕ ЈЕДИНИЦЕ М-78	СНО 6159/84
	Решење инт.бр. 921-1 од 24.07.1984. “Службени војни лист”, бр. 18/84	4315
Дескриптори: Намена, величински и ширински бројеви, израда, контрола квалитета и пријем		Одбрана Службена тајна Интерно
Овај стандард је настао преименовањем ТУИ - 257 од 1953.године		
САДРЖАЈ		
		Страна
1.	Предмет стандарда.....	2
2.	Технологија израде, величински бројеви обележавање и паковање.....	2
2.1.	Калуп	2
2.2.	Величински бројеви	3
2.3.	Спољни изглед и саставни делови	4
2.4.	Материјал за израду	4
2.5.	Кројење саставних делова	5
2.6.	Припрема и састављање.....	7
2.7.	Обележавање.....	11
2.8.	Паковање	11
3.	Контрола квалитета.....	11
4.	Завршне одредбе	11
5.	Веза са другим стандардима.....	11
	Цртежи	12
6.	Измене Измена 1, на странама 2, 4, 6, 10 и 11, прилог 1 (укупно листова 2)	
1. издање	ОДЕЉЕЊЕ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ, МЕТРОЛОГИЈУ И НОМЕНКЛАТУРУ	ИНУ
		Измена
		1

НАПОМЕНА: Препштапавање у целости или у изводима дозвољено је само уз одобрење СМН

1. PREDMET STANDARDA
 - 1.1. Ovaj standard se odnosi na proizvodnju čizama crnih za počasne gardijske jedinice M-78. Čizme se izrađuju od govedjeg boksa sa prirodnim licem crne boje. Čizme se izrađuju sa kožnim međjudjonom i kožnim djonom i gume-no-plastičnom potpeticom propisane visine. Spoljni izgled gotove čizme je prema crtežu 01.
 - 1.2. Čizme gardijske namenjene su za vojnike i starešine počasne jedinice garde i druga lica u JNA, za koja se to propiše.
 - 1.3. Svrha ovog standarda je određivanje tehničko-tehnoloških svojstava koja karakterišu izradu i kvalitet čizama, kao i obaveznih uslova kod izrade i nabavke za potrebe JNA.
 - 1.4. Sastavni deo ovog standarda su crteži i izradjeni u svim delovima u broju 42 u širini 11 u razmeru 1:1, i to: 01-spoljni izgled izradjene čizme, 02-sara, 03-oglav, 04-kaiš sara na sastavu sara, 05-postava sara, 06-postava luba, 07-postava oglava, 08-lub, 09-kapica - štajkapna, 10-tabanica, 11-djon i međjudjon.
2. TEHNOLOGIJA IZRADE, VELIČINSKI BROJEVI, OBELEŽAVANJE I PAKOVANJE
 - 2.1. Kalup
 - 2.11. Kalupi za proizvodnju čizama ^{prema overnom} gardijskih su serije 59231 u širini 11 izrada "Kopitarne" u Sevnici.
 - 2.12. Izrada kalupa vrši se ^{u skladu sa tabelom (tablica) u tabeli 1} po štimas sistemu u dužini, a u santimetarskom sistemu ^{u širini} prema tabeli 1.
 - 2.13. Kalupi za sara (šancvi) rade se po santimetarskom sistemu zavisno od visine i širine sara čizama.

Tabela 1.

Dužinski broj u p.št.	Širinski broj 11	
	Obim prstiju	Obim rista
39	25,3	25,8
40	25,7	26,2
41	26,1	26,6
42	26,5	27
43	26,9	27,4
44	27,3	27,8
45	27,7	28,2
46	28,1	28,6
47	28,5	29

2.14. Na kalupima se vrši obeležavanje, broj serije kalupa, dužina kalupa i širina. Na primer serija broj 59231 dužina 42/11.

2.2. Veličinski brojevi čizama

2.21. Čizme se izrađuju u dužinskim brojevima i procentu izrade prema tabeli 2, a u širinskom broju 11.

Tabela 2.

Dužinski broj u p. št.	Procentat izrade
39	2
40	6
41	10
42	28
43	25
44	16
45	10
46	2
47	3

2.22. Procentat izrade pojedinih veličinskih brojeva kupac može po potrebi menjati, što se obavezno utvrđuje zaključenim ugovorom.

- 2.3. Spoljni izgled i sastavni delovi
- 2.31. Spoljni izgled čizama je prema crtežu - 01.
- 2.321. Delovi gornjišta su: sare, oglav, kaiši, postava sara, postava luba, postava oglava, lubovi i kapice.
- 2.322. Delovi donjišta su: pokrivna tabanica (uložna), tabanica, podsvodna popuna (glenk), popuna u prednjem delu, kožni međjudjon, kožni djon i potpetica. *gumeni potpetica*
- 2.4. Materijal za izradu
- 2.41. Osnovni materijal i pribor za izradu čizama je prema tabeli 3.

Tabela 3.

Red. br.	Naziv materijala i pribora	Propisi za kvalitet	Namena materijala i pribora
1.	Koža boks govedja sa prirodnim licem 17-20 mm.	JUS G.B1.056 VI - 1962.	Za gornjište lice
2.	Kožna postava svinjska debljine 0.7 - 0.9 mm	JUS G.B1.073 VI - 1962.	za postavu sara i uložnu tabanicu
3.	Tekstilna postava platno ameriken	Po overenom uzorku	za postave oglava
4.	Govedji špalt debljine 2.3 - 2.6 mm	Po overenom uzorku	za tabanicu
5.	Postavna koža cepanik biljno hromne štake	JUS G.B1.075 VI - 1962.	za postavu lubova
6.	Guma u tablama "Durek" debljine 3 mm	Po overenom uzorku	za međjudjon
7.	Konit ploča debljine 2.5 mm	Po overenom uzorku	za lubove
8.	Okvirac plastični širine 15 mm debljine 2 mm	Po overenom uzorku	za okvirac keder
9.	Gvozdeni glenk za mušku obuću	Po overenom uzorku	za podsvodnu popunu glenk
10.	Djonska koža krupon ago S-6 mm.	JUS G.B1.085 VI - 1962.	za kožni djon
11.	Potpetica gumeno-plastična visine 2.5 mm	Po overenom uzorku	za potpeticu
12.	Peteks 1 k. debljine 1.5 - 1.7 mm	Po overenom uzorku	za tvrdicu - štajfkapnu

Red. br.	Naziv materijala i pribora	Propisi za kvalitet	Namena materijala i pribora
13.	Konac sintetički od 7 ili 8 struka	Po tipu široke potrošnje	za prošivanje kožnog međjudjona
14.	Konac poliestarski 25 tex x 3	SNO 0214/84	za ušivanje gornjišta lica
15.	Neoprenske lepilo dvokomponentno	JUS H.K2.102 VII - 1965.	za lepljenje djona i međjudjona

2.5. Krojenje sastavnih delova

2.51. Krojenje sastavnih delova vrši se prema odgovarajućim šablonima, prema veličinskim brojevima u odnosu na dužinu i širinu. Veličina i širina priloženih crteža je izradjena u broju 42 u širini 11 i u razmeru 1:1 kako za gornjište tako i za donjište.

Umnožavanjem - gradiranje priloženih crteža - odnosno šablona dobija se potrebna veličina i širina šablona kako za gornje tako i za donje delove čizama.

2.511. Svi sastavni delovi kroje se iz jednog komada. Nastavljanje pojedinih sastavnih delova nije dozvoljeno.

2.52. Krojenje gornjišta

2.521. Boks govedji sa prirodnim licem

2.5211. Pri krojenju sastavnih delova gornjišta, na koži se moraju izbeći oštećena mesta: zasekotine, grube ogrebotine, otvoreni ugrci, nabori, žigovi, rupe, krupno-mreškasto lice, mlitavi delovi (flam), neujednačene površine i slane mrlje.

2.5111. Krojenje pojedinih delova vrši se iz kože propisane debljine za te delove.

2.5212. Sara crtež - 02

2.52121. Sare se kroje iz čistog dela kože debljine 1,8 - 2 mm

- 2.5213. Oglav crtež - 03
- 2.52131. Oglav se kroji iz čistog dela kože debljine 1,7 - 1,8 mm
- 2.5214. Kaiš sara crtež - 04
- 2.52141. Kaiš koji se ušiva kod sastava sara kroji se iz čistog dela kože debljine 1,7 - 1,8 mm.
- 2.522. Postavna koža
- 2.5221. Pri krojenju delova od postavne kože moraju se izbeći površinska oštećenja: ogrebotine, ugrci, tragovi posparenosti, mrlje i žigovi.
- 2.5222. Od postavne kože kroji se postava sara, crtež - 05. Postava luba crtež - 07 i pokrivna tabanica.
- 2.523. Ostali materijali
- 2.5231. Od pamučne tkanine kroji se postava oglava crtež - 07.
- 2.5232. Od "peteksa" Kl kroji se kapica - štajfkapna.
- 2.52. Donjište
- 2.531. Pri krojenju sastavnih delova donjišta od djonskog krupona ago moraju se izbeći sa lica i maličja sva oštećenja: zarasli ili otvoreno ugrci, ožiljci od rana ili žuljeva, žigovi, zasekotine, rupe i nabrani delovi.
- 2.532. Kožni djon - crtež 11
- 2.5321. Kožni djon se kroji od djonskog krupona odgovarajuće debljine, tako da ostrugan ima debljinu 5 mm, ne sme biti krut, struktura kožnog tkiva mora omogućiti dobro lepljenje i prošivanje.
- 2.533. ~~Medjudjon gumeni crtež 11~~
- 2.5331. ~~Medjudjon gumeni kroji se iz gume u tablama koja nosi~~

naziv ~~trgovački~~ "duber" mešavina guma-plastika. Debljina ploča je 3 mm.

- 2.534. Tabanica crtež - 10
- 2.5341. Tabanica se kroji iz dobrog govedjeg špalta koji ne sme biti redak. Iskrojena tabanica treba da je debljine 2,3 - 2,6 mm.
- 2.535. Lub crtež - 08
- 2.5351. Lub se kroji od konit ploče debljine 2,5 mm
- 2.6. Priprema i sastavljanje
- 2.61. Priprema
- 2.611. Gornjište
- 2.6111. Iskrojeni delovi gornjišta stanjuju se (širfuju) ivicama orih mesta na kojima se ušivaju jedan na drugi.
- 2.6112. Oglav se tanji u delu koji se ušiva za sara u širini 6 - 8 mm. Stanjene ivice se svode na 0,5 - 0,6 mm.
- 2.6113. Sare se tanje u svom prednjem delu (kod sastava sa o glavom) u širini 6 - 8 mm, stanjene ivice se svode na 0,9 - 1,1 mm. Vrh sara koji se ušiva (štirca) za postavu tanji se u širini 8 - 10 mm, stanjene ivice se svode na 0,2 - 0,3 mm.
- 2.6114. Kaiš se ceo tanji po dužini i širini i svodi na debljinu 1 - 1,2 mm. Kaiš, deo koji se pri vrhu sara savija na postavu tanji se po svojoj širini i dužini 6 - 8 mm. Stanjene ivice se svode na 0,1 - 0,2 mm.
- 2.6115. Postava sara se tanji samo pri vrhu sara gde se sastavlja sa sarom u širini 6 - 8 mm, stanjene ivice se svode na debljinu 0,1 - 0,2 mm.
- 2.6116. Lub se tanji u delu koji naleže na tabanicu, u širini 15 mm tako da na kraju ivice spadnu na debljinu 1.5 mm.

Gornji deo luba tanji se u širini 20 mm tako da njegova debljina bude na ivicama 0,1 - 0,2 mm. Bočni krajevi luba stanjuju se u širini od 30 mm tako da debljina ivica bude 1 - 1,2 mm.

- 2.6117. Tvrđica (štajfkapna) se tanji u zadnjem delu u pravcu rista u širini 12 mm, s tim što debljina na kraju ivica iznosi 0,1 - 0,2 mm.
- 2.613. Donjište
- 2.6131. Tabanica mora biti pravilno formirana, prema obliku tabana i mora na njega tačno da naleže. Ivice se moraju blago zaobliti.
- 2.6132. Kožni međjudjon mora se formirati prema obliku tabana kalupa, tako da se prilikom prošivanja u delu glenka ne ispravlja.
- 2.61321. Međjudjon gumeni struže se tako da se omogući potrebna jačina lepljenja međjudjona za gornjište i za kožni djon.
- 2.61322. Na licu međjudjona vrši se zasecanje kanala za konac. Dubina kanala treba da je takva da konac potpuno ulegne u kanal, tj. da je poravnat sa prošivenim međjudjonom.
- 2.6133. Kožni djon mora biti formiran prema obliku kalupa. Priprema kožnog djona mora se pravilno izvršiti tako da dobije odgovarajuću jačinu lepljenja.
- 2.62. Sastavljanje
- 2.621. Gornjište
- 2.6211. Sastavljanje gornjišta vrši se na sledeći način:
- 2.62111. Sara i postava sare, pri vrhu se ušiva (štircuju) sa jednim redom iglenih uboda, zatim se postava sara lepi za sare u celom obimu.
- 2.62112. Postava oglava se lepi za oglav zatim se zajedno stavljaju između postave i sara. Posle ove operacije lepi se

postava luba. Kad se izvrše sve navedene operacije tada se vrši prošivanje odnosno ušivanje sare za oglav.

Prošivanje sare za oglav se vrši sa tri reda iglenih uboda dva reda su jedan pored drugog a treći red je udaljen oko 2,5 mm.

- 2.62113. Postava luba se ušiva za sara sa dva reda iglenih uboda koji su jedan pored drugog.
- 2.62114. Sastavljanje sara i postave u zadnjem delu vrši se takozvanim cik-cak šavom.
- 2.62115. Fetni kaiš koji se stavlja preko sastava sara ušiva se sa po jednim redom iglenih uboda.
- 2.622. Donjište
- 2.6221. Kožni đjon mora biti pravilno formiran i presovan, tako da prilikom lepljenja i prošivanja međjudjona i lepljenja đjona zadrže oblik tabana kalupa.
- 2.6222. Navlačenje - cvikanje
- 2.62221. Na gotovo sastavljeno gornjište lepi se stavlja lub i kapica - štajfkapna. Ovo se mora precizno uraditi tako da tačno budu na svojim mestima, ne smeju da budu krivo namešteni.
- 2.62222. Po nameštanju tabanica na kalup, pripremljeno gornjište se navlači na kalup. Navlačenje - cvikanje se vrši odgovarajućim lepkom. Jačina lepka mora biti takva da pri sledećim operacijama ne dodje do odlepljivanja.
- 2.62223. Nacvikano gornjište ne sme imati nikakve nabore ili neravnine. Oglav i petni kaiš ne smeju biti iskrivljeni. Celo gornjište posle cvikanja mora na kalupu ležati potpuno pravilno i na određjenom mestu.
- 2.6223. Ravnanje - šalovanje
- 2.62231. Ravnanje - šalovanje vrši se mašinski- posle cvikanja,

- mora se izvoditi pažljivo, da ne dodje do oštećenja lica.
- 2.6224. Sastavljanje popune
- 2.62241. Podsvodna popuna - glenk stavlja se lepljenjem ili ukivanjem sa dva teks eksera.
- 2.62242. Nacvikani deo lica se blago struže (draca), priprema i premazuje lepkom, a zatim lepi okvirac oko celog obima nacvikanog dela gornjišta (i oko pete).
- 2.6225. Sastavljanje gumenog međjudjona
- 2.62251. Sastavljanje gumenog međjudjona sa donjištem i okvircem vrši se lepljenjem i prošivanjem. Prošivanje gumenog međjudjona vrši se poliesterskim koncem od 7 ili 8 struka. Prošivanje se vrši do dela potpetice.
- 2.6226. Stavljjanje kožnog djona
- 2.62261. Stavljjanje kožnog djona vrši se lepljenjem. Broj prema za kožnog djona i gumenog međjudjona, vreme sušenja i pritiska na hidrauličnoj presi određuje proizvođač prema uslovima tehnološkog procesa.
- 2.62262. Kožni djon i gumeni međjudjon u delu vrha - špica ojačavaju se sa 3 mesingana zavrtnja. Mesingani zavrtnji treba da su takve dužine da zahvate tabanicu ali ne smeju izaći na unutrašnji deo tabanice, da nebi stvarali uboje na nozi.
- 2.6227. U završne radnje (finiširanje) ulaze sledeće operacije: obrezivanje ivica djonova i potpetica. Obrezivanje djonova i potpetice vrši se ravnomerno oko celog obima, tako da je širi od lica oko 3 mm. U delu glenka sa unutrašnje strane djon je obrezan uz lice.
- 2.62271. Ivice djona kao i ceo djon sa potpeticom boje se crnom bojom. Po završenom bojenju vrši se hladno glačanje na za to odgovarajućem uredjaju.

2.7. Obeležavanje

2.71. Obeležavanje čizama vrši se etiketom koja se ušiva za postavu sara, etiketa sadrži dužinski i širinski broj naprimer 42/11.

2.8. Pakovanje

2.81. Pakovanje čizama vrši se u kartonske kutije po jedan par. Kutije moraju biti čiste i neoštećene. U svaku saru čizme stavlja se iskrojen karton koji treba da drži formu sare da se ne bi deformisala.

3. KONTROLA KVALITETA

3.1. Kontrola kvaliteta kože i ostalog materijala i pribora upotrebljenih za izradu čizama, vrši se po odredbama odgovarajućih propisa navedenih u tabeli 3, kao i odredaba ovog standarda.

3.2. Pri preuzimanju, gotove čizme moraju u svemu odgovarati zahtevima ovog standarda kao i overenom uzorku.

4. ZAVRŠNE ODREDBE

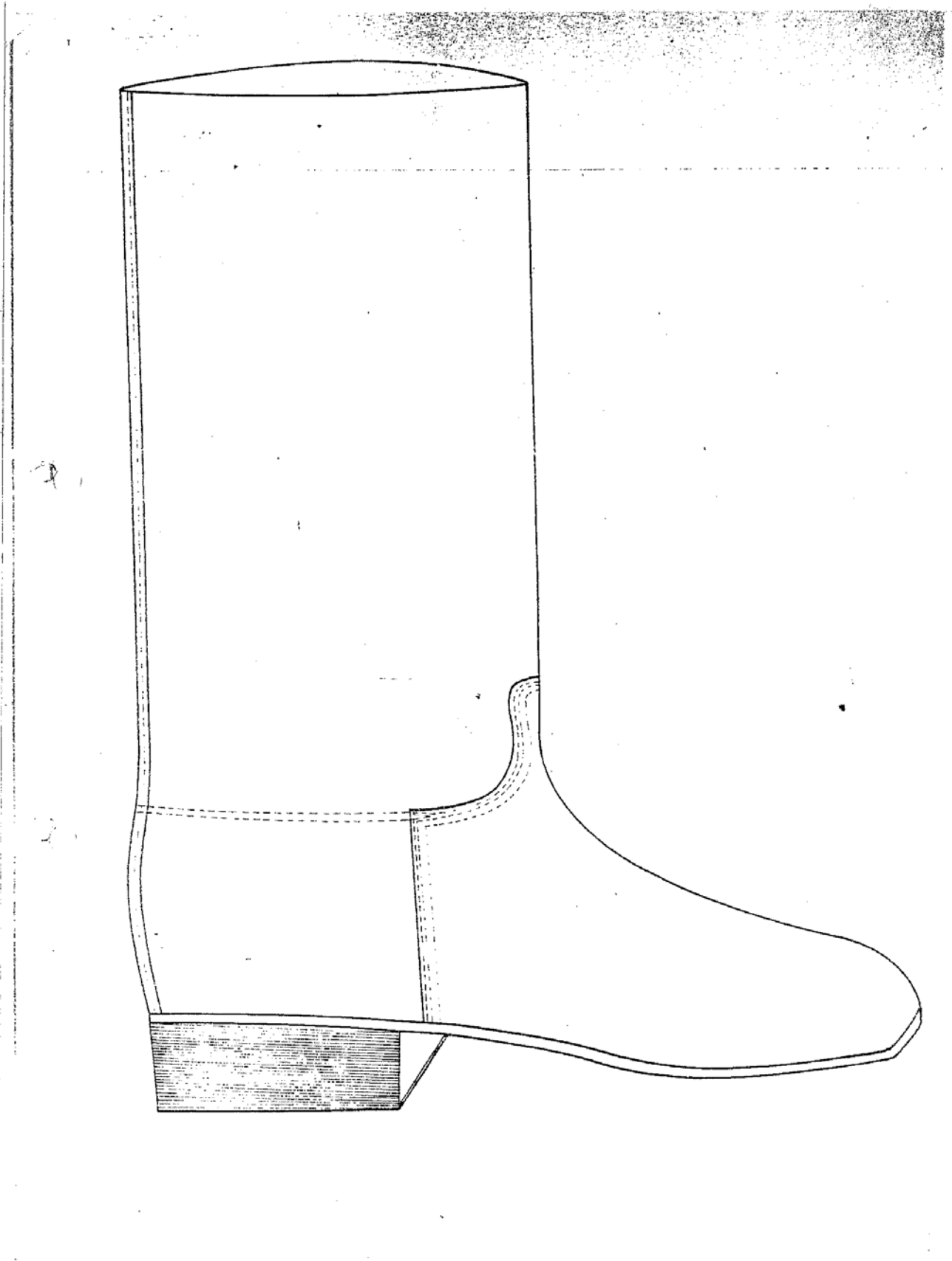
4.1. Pre nego što se počne sa serijskom proizvodnjom čizama, kupac je dužan da dostavi proizvođaču overeni uzorak čizama koje će služiti proizvođaču radi uvida u spoljni izgled i kvalitet čizama.

5. VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

- JUS G.B1.056	Boks sa prirodnim licem
- JUS G.B1.073	Postavna svinjska koža
- JUS G.B1.075	Postavna koža cepanika
- JUS G.B1.085	Đonska koža biljne štave, ago
- JUS H.K2.102	Dvokomponentni neoprenski lepak
- SNO 0214/84	Žonci za šivenje

ČIZME GARDIJSKE SVEČANE

Redni broj	Veličinski broj	Dužinski broj u cm	Građanski broj	Širina	Nomenklaturna oznaka
1	1	24	37,5	11	1/11
2	2	25	39	11	2/11
3	3	25,5	40	11	3/11
4	4	26	40,5	11	4/11
5	5	/26,5/	41/41,5/	11	5/11
6	6	27	42	11	6/11
7	7	27,5	43	11	7/11
8	8	28	43,5	11	8/11
9	9	/28,5/	44/44,5/	11	9/11
10	10	29	45	11	10/11
11	11	/30/	46/46,5/	11	11/11
12	12	/30,5/	47/47,5/	11	12/11

СООПРТИЛИ ИЗОБРАЊИ ИЗОБРАЊИЈЕ ШИМЕ | СРПСКА БР.

Измена 1

На страни 2, тачка 2.11. мења се и гласи:

" Калупи за производњу чизама су према овереном узорку. "

На страни 2, тачка 2.12. мења се и гласи:

" Израда калупа је у француском (грађанском) систему у дужинским бројевима, а у сантиметарском систему у ширинским бројевима 9 и 10. Уколико није на други начин регулисано, у ширинском броју 9 се израђује 2/3 укупне количине чизама. "

На страни 2, тачка 2.13. мења се и гласи:

" Саре се израђују на грејаним калупима у ширинама 9 и 10. Спољни обим саре на горњем отвору у броју 43 и ширини 9 износи 42 cm, а у ширини 10 износи 43 cm, уз нормалан раст у центиметарском систему за остале дужине.

Висина сара позади, мерено од подлоге, за број 43 у ширинама 9 и 10 износи 41,5 cm, уз нормалан раст у центиметарском систему за остале дужине. "

На страни 4, тачка 2.322. мења се и гласи:

" Делови доњишта су: покривна табаница (уложна), табаница, подсводна попуна (гленк), попуна у предњем делу, гумено полупенце, кожни ђон и потпетица. "

На страни 4, Табела 3 се мења и гласи:

" Табела 3

ред.бр.	Назив материјала	Квалитет	Намена
1.	Кожа, говеђи бокс класични од 1,4 mm до 1,6 mm	СНО 1050/92	Израда горњишта
2.	Кожа поставна говеђа од 1,1 mm до 1,3 mm	СНО 0472/84	Постава целокупног горњишта
3.	Кожа крупон од 4 mm до 5 mm	СНО 1045/84	Израда прошивеног ђона
4.	Кожа врат ЗНО од 3 mm до 3,5 mm	СНО 1046/84	Израда темељне табанице (бранзола)
5.	Мрежна табаница	Атест произвођача и узорак	Уложна неуплељена табаница
6.	Гумено полупенце и надпетица	Одобрени атест произвођача	Газећи слој
7.	Пластични напињачи	тржишни квалитет и узорак	Калуп за очување саре
8.	Остало	Оверени узорак	Према месту уградње и функцији

НАПОМЕНА 1: Дебљине саставних делова морају да одговарају наведеним прописаним дебљинама репроматеријала.

НАПОМЕНА 2: Купац може по жељи да наручи израду и испоруку чизама без пластичних напињача"

На страни 6, тачка 2.533. и 2.533 1. се у целости бришу.

На страни 10, додаје се тачка 2.62272. и гласи:

" Чизме се премазују специјалном пастом високог сјаја и четкају до постизања прописаног сјаја према овереном узорку.

На посебан захтев купца, произвођач је обавезан да по сваком испорученом пару испоручи и најмање једно паковање прописане пасте за одржавање чизме. "

На страни 11, тачка 2.7. се мења и гласи:

" Обележавање чизама врши се златотиском на постави сара, као и сувим жигом на необрађеном делу ђона у пределу глежња. Назив произвођача се обележава на петном делу темељне табанице испод уложене мрежасте табанице. "

На страни 11, тачка 2.8. се мења и гласи:

" Парско паковање чизама врши се у квалитетним картонским кутијама према овереном узорку."

На страни 11, тачка 5. се мења и гласи:

" Одредбе стадарда на које се позива овај стандард истовремено важе и као одредбе овог стандарда. Наведена издања су важила у време објављивања овог стандарда, а када се он примењује, користе се најновија издања наведених стандарда.

СНО 0214/84	Конци за шивење. Квалитет материјала
СНО 0472/84	Готова кожа. Кожа поставна
СНО 1045/84	Готова кожа. Кожа ђонска врат: Комерц за ђон, за међуђон и обрађен против утицаја зноја
СНО 1046/84	Готова кожа. Кожа ђонска крупон: Комерц и обрађен против утицаја зноја"

На страни 21, цртеж 11 се брише.

11. фебруар 2004.године

ОБЕРАВА

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА ЗА СМН

пукóвник

Драган Миљковић, дипл.маш.инж.

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena od 1992-07-18	Gotova koža BOKS ZA JEZIKE	SNO 1051/92
	Rešenje In. br. 1-8 od 1992-07-01 "Službeni vojni list", br. 14/92	4210
Deskriptori: Gotova koža, koža za gornje delove obuće, boks za jezike		Vojna tajna INTERNO
Ovaj standard je nastao revizijom SNO 1051/84.		
S A D R Ž A J		
		Strana
1	Predmetstandarda.....	2
2	Namena.....	2
3	Kvalitet.....	2
3.1	Klase kvaliteta.....	2
3.2	Organoleptički zahtevi kvaliteta.....	3
3.3	Hemijski i fizičko-mehanički zahtevi kvaliteta.....	5
3.4	Tolerancije.....	5
5.4	Tehničke odredbe.....	8
4.1	Sirovina.....	8
4.2	Tehnologija štave i dorade.....	8
5	Proveravanje kvaliteta.....	8
5.1	Organoleptička kontrola kvaliteta.....	8
5.2	Laboratorijska kontrola kvaliteta.....	9
6	Garancija kvaliteta.....	10
7	Označavanje.....	11
8	Pakovanje i skladištenje.....	11
8.1	Pakovanje.....	11
8.2	Skladištenje.....	11
9	Veza sa drugim standardima.....	11
II izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	SP
		Izmena broj:

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SIM u JNA

1 PREDMET STANDARDA

Ovim standardom se propisuju zahtevi kvaliteta, postupci izrade i dorade i proveravanje kvaliteta za sledeću vrstu gotove kože:

BOKS ZA JEZIKE

2 NAMENA

Navedena vrsta gotove kože namenjena je za izradu jezika obuće Vojske SRJ, s tim što može da se upotrebi i u druge svrhe, ako se propiše.

Primena ove kože propisuje se standardima za gotove predmete.

3 KVALITET

3.1 Klase kvaliteta

Koža koja je predmet ovog standarda nabavlja se u I, II i III. klasi kvaliteta.

Kože se razvrstavaju u klase kvaliteta po korisnoj površini, koju uslovljavaju svo oštećenja nastala za vreme života životinje, usled lošeg konzervisanja i tokom procesa prerade, prema tabeli 1.

Tabela 1.: Klase kvaliteta

K l a s a kvaliteta	I	II	III
Korisna površina, %, najmanje	95	88	80
O b l i k	pravilan	pravilan	pravilan
Oštećenje lica i mesne strane, % površine, najviše	7% po ivicama, ugrci i žigovi nisu dozvoljeni	12% od čega do 1% oštećenja od žiga i zaraslih ugrka	najviše 20% površine, od čega do 2% oštećenja od žiga i zaraslih ili otvorenih ugrka
O s i p i	Mineralni, masni, smolasti ili drugi osipi nisu dozvoljeni		
Prirodni nabori	plitki, dobro obrađeni	znatnije izraženi	duboki nabori
Spoljni izgled lica kože	boja i sjaj moraju biti ujednačeni po celoj površini. Apretura: ne sme da pokriva prirodno lice korijuma.		

3.1.1 Definicije i objašnjenja

3.1.1.1 Pod korisnom površinom podrazumeva se za prerađivačku industriju upotrebljiva površina (površina bez grešaka), izražena u procentima ukupne površine kože.

Oštećenom površinom (površinom sa greškama) smatra se površina u obliku pravougaonika koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako su dva ili više oštećenja međusobno udaljena manje od 4 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.

- 3.1.1.2 Pod pravilnim oblikom podrazumeva se polovica kože sa čijih su ivica odstranjeni trouglasti ostaci i drugi neupotrebljivi delovi kože.
- 3.1.1.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:
- otvorene i jače vidljive ogrebotine, zarezi, ožiljci od žigosanja i dr.;
 - otvorena i zarasla oštećenja od ugrka;
 - oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, zarezi, ulegnuća i dr.);
 - greške nastale pri skidanju mesine, cepanju, struganju, brušenju i drugim neodgovarajuće izvedenim tehnološkim operacijama.
- 3.1.1.4 U oštećenja lica spadaju i greške, nastale kao posledica:
- ujeda raznih insekata;
 - bolesti (ekzemi, lišajevi i dr.);
 - truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
 - lošeg konzervisanja.
- 3.1.1.5 Pod osipima podrazumevaju se razna "izbijanja", koja se pojavljuju na kožama odmah posle procesa prerade ili tokom skladištenja. Manifestuju se u vidu sivkasto-beličaste skrame i zauzimaju manje ili veće površine na koži.
- 3.1.1.6 Pod prirodnim naborima podrazumevaju se oštećenja koja se javljaju na vratnim delovima kože, upravno na leđnu liniju. Pod dobro obrađenim naborima podrazumevaju se nabori koji pri opipu ne pokazuju dubinu.
- 3.1.1.7 Koža boks za jezike je crna, osim ako se drugačije ne propiše ili ugovori. Lice kože može da bude presovano ili nepresovano, što se reguliše standardima za gotove predmete, odnosno ugovorom.
- 3.1.1.8 Odnos vrednosti između klasa kvaliteta
- Upotrebna vrednost kože II klase je za 7%, a III klase za 15% manja od vrednosti kože I klase kvaliteta.
- 3.1.1.9 Osnov obračunavanja količine koža
- Koža boks za jezike se prodaje na osnovu površine.
- 3.2 Organoleptički zahtevi kvaliteta
- 3.2.1 Spoljni izgled
- Lice kože treba da je čisto, glatko i čvrsto priljubljeno. Može da se doteruje brušenjem i peglanjem.
- Mesna strana treba da bude potpuno očišćena od potkožnog tkiva i dobro obrađena.

3.2.2 O b l i k

Kože se proizvode u polovicama (slika 1). Rezanje je duž ledne linije. Linija reza treba da bude ravna.

Slika 1

3.2.2.1 Prema dogovoru-ugovoru između proizvođača, prerađivača i kupca, kože se mogu isporučivati i cele, sa odstranjenim okrajinama (hehte).

3.2.3 D e b l j i n a

Debljina kože mora da bude u propisanim granicama, određenim namenom, odnosno ugovorom.

Debljina se meri na više mesta po celoj površini kože.

3.2.4 O p i p i o t p o r n o s t n a s a v i j a n j e

Ova vrsta kože treba da po celoj površini bude mekana, elastična i puna.

Pri normalnoj sadržini vlage i sobnoj temperaturi ne sme da dođe do prskanja pokrivnog sloja ili kože, pri savijanju na četvoro leđnog dela kože, licem spolja, kada se pritisne palcem i kažiprstom na mestu udaljenom 2 cm od ivice prevoja.

3.2.5 P o s t o j a n o s t b o j e n a t r l j a n j e

Boja kože treba da bude postojana na ručno trljanje suvom i mokrom belom flanelskom krpom. Na krpi kojom je probana postojanost boje ne smeju da ostanu tragovi boje.

3.3 H e m i j s k i i f i z i č k o - m e h a n i č k i z a h t e v i k v a l i t e t a

Ovi zahtevi kvaliteta, kao i metode ispitivanja, dati su u tabeli 2.

Tabela 2.: Zahtevi kvaliteta

Redni broj	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta	Metoda ispitivanja
1	Vlaga, %, najviše	16	JUS G.S2.010
2	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2	JUS G.S2.010
3	Hromoksid, %, najmanje	2,5	JUS G.S2.011
4	Nevezana mast, %	4 do 9	JUS G.S2.014
5	Masa uštavljene kože, %, najmanje	70	JUS G.S2.021
6	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	14	JUS G.S2.028
7	Prekidno izduženje, %, najviše	75	JUS G.S2.028
8	Otpor prema cepanju u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	60	JUS G.S2.029 i tač.5.2.3.1 ovog standarda
9	Otpor prema cepanju klinom, N/mm, najmanje	70	JUS G.S2.030
10	Otpornost na naizmenično previjanje, pregiba, najmanje	50.000	JUS G.S2.033 i tač.5.2.3.2 ovog standarda
11	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	250	JUS G.S2.026 i tač.5.2.3.3 ovog standarda
12	Vreme prodiranja vode na Bali (Bally) - penetrometru, minuta, najmanje	60	JUS G.S2.036 i tač.5.2.3.4 ovog standarda
13	Debljina, mm	prema nameni ili ugovoru	JUS G.S2.022

Napomene: - Rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 16% vlage.
 - Zahtevi kvaliteta predstavljaju srednje vrednosti elemenata kvaliteta svih pojedinačnih uzoraka iz partije kože.

3.4 T o l e r a n c i j e

3.4.1 Podela hemijskih i fizičko-mehaničkih elemenata kvaliteta na grupe zavisno od uticaja na upotrebnii kvalitet i vrednost kože:

I grupa:

pepeo, hromoksid, nevezana mast.

II grupa:

zatezna čvrstoća, prekidno izduženje, otpor prema cepanju u dva suprotna smera, otpor prema cepanju klinom, propustljivost vodene pare:

III grupa:

otpornost na naizmenično previjanje, vreme prodiranja vode na Bali-penetrometru.

- 3.4.2 Granične vrednosti za tolerancije odstupanja od propisanih zahteva kvaliteta, bez i sa uticajem na umanjenje kvaliteta, date su u tabeli 3.

Tabela 3.: Tolerancije

Grupa	Elementi kvaliteta	Granične vrednosti zahteva kvaliteta	
		Neumanjeni kvalitet	Umanjeni kvalitet
I	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2,2	2,5
	Hromoksid, %, najmanje	2,3	2
	Nevezana mast, %, najviše	10	11
	najmanje	-	3,5
II	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	12	11
	Prekidno izduženje, %, najviše	77	80
	Otpor prema cepanju u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	57	54
	Otpor prema cepanju klinom, N/mm, najmanje	67	64
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	220	200
III	Otpornost na naizmenično previjanje, pregiba, najmanje	30.000	20.000
	Vreme prodiranja vode na Bali-penetrometru, minuta, najmanje	45	30
	Debljina, mm	odstupanje srednje vrednosti debljine se ne toleriše	

- 3.4.2.1 Tolerancije za III grupu ograničene su sledećim brojem pojedinačnih uzoraka sa navedenim graničnim odstupanjima:

- u partiji koža sa do 6 uzetih uzoraka 1uzorak
- u partiji koža sa od 7 do 11 uzetih uzoraka... 2uzorka
- u partiji koža sa od 12 do 15 uzetih uzoraka.. 3uzorka

Ako je iz partije koža uzeto više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunava se prema istoj tabeli.

3.4.3 Broj dozvoljenih odstupanja pojedinačnih elemenata kvaliteta

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa kvaliteta iz svake grupe ili iz kombinacije grupa iz tačke 3.4.1 ovog standarda, obračunato zasebno za tolerancije bez i sa umanjnjem kvaliteta.

3.4.4 Nedozvoljeno prekoračenje broja pojedinačnih odstupanja

Odstupanja u okviru graničnih vrednosti tolerancija za neumanjeni kvalitet, na većem broju uzoraka i elemenata od brojeva navedenih u tač. 3.4.2.1 i 3.4.3 ovog standarda, smatraju se umanjnjem kvaliteta cele partije koža.

3.4.5 Obračun umanjenog kvaliteta

Umanjeni kvalitet se odnosi i obavezno obračunava na celu partiju koža.

3.4.5.1 Odstupanje po osnovu prekoračenja broja pojedinačnih uzoraka sa graničnim vrednostima tolerancija za neumanjeni kvalitet.

Umanjeni kvalitet po osnovu nedozvoljenog odstupanja iz tačke 3.4.4 ovog standarda, za odstupanje do najviše dvostrukog broja pojedinačnih uzoraka i elemenata kvaliteta u odnosu na propisano ograničenje, obračunava se prema tabeli 4.

Tabela 4.: Umanjeni kvalitet zbog odstupanja većeg broja uzoraka-elemenata

Tačka ovog standarda	Umanjenje kvaliteta-vrednosti
3.4.2.1	1 %
3.4.3	1 %

3.4.5.2 Odstupanje u okviru graničnih vrednosti tolerancija za umanjjeni kvalitet

Procenat umanjenog kvaliteta-vrednosti po osnovu ovih tolerancija, za odstupanje svakog elementa kvaliteta iz pojedinih grupa iz tačke 3.4.1 ovog standarda, dat je u tabeli 5.

Tabela 5.: Umanjeni kvalitet zbog nedozvoljenog odstupanja elemenata

Grupa	Umanjenje kvaliteta-vrednosti za odstupanje svakog elementa
I	1 %
II	2 %
III - za odstupanje: do 2 uzorka 3 uzorka	1 % 2 %

4 **TEHNIČKE ODREDBE**

4.1 S i r o v i n a

Koža boks za jezike izrađuje se od goveđih-junećih sirovih kao i polupreradenih koža, propisno konzervisanih, domaćeg ili uvoznog porekla.

Upotrebljava se sirovina takve strukture i kategorije mase, čijom će se preradom dobiti gotova koža kvaliteta propisanog ovim standardom i debljine određene namenom.

4.2 Tehnologija štave i dorade

Ova vrsta kože se štavi hromnim štavnim sredstvima. Kože se doštavljaju. Za doštavu se koriste sintetička štavna sredstva ili kombinacija biljnih i sintetičkih štavnih sredstava.

Kože se maste sa sulfatiranim uljima biljnog, životinjskog ili mineralnog porekla, uz dodatak sirovog i sintetičkog ulja. Mašćenje može da se izvodi i mastima sa hidrofobnim karakterom, uz dodatak sirovih i sintetičkih ulja.

Koža boks za jezike se osnovno boji u buretu anilinskim bojama, a pokrivni sloj se u procesu dovršavanja nanosi prskanjem.

U slučaju presovanog artikla presom se utiskuje odgovarajući reljef.

Detaljan tehnološki proces proizvodnje određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- propisane organoleptičke, hemijske i fizičko-mehaničke zahteve kvaliteta;
- uslov da se navedeni zahtevi kvaliteta očuvaju tokom dužeg perioda skladištenja;
- zahtev za otpornost na dejstvo gljivica.

5 **PROVERAVANJE KVALITETA**

5.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta (I stepen kontrole) obavlja se na celoj partiji koža određenoj za prijem, načelno po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja u odnosu na zahteve iz tačke 3.1 i organoleptičkih zahteva kvaliteta navedenih u tačkama od 3.2.1 do 3.2.5 ovog standarda.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 5% ne odgovara deklarisanom klasi kvaliteta, organoleptičkom kvalite-

tetu i debljini, cela partija koža se vraća proizvođaču na ponovnu pripremu - preklarisanje. Time se kontrolni organ ne obavezuje da prihvati kožu koja je nepravilno klasirana, odnosno koja ne odgovara propisanim zahtevima kvaliteta.

5.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

5.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka

Uzorci za laboratorijsko ispitivanje uzimaju se prema JUS G.S2.006, (broj uzoraka, mesto i način isecanja i dr.), pod uslovom da partija koža iz koje se uzimaju uzorci zadovoljava organoleptičke zahteve kvaliteta.

Uzorci za redovno laboratorijsko ispitivanje (II stepen kontrole) uzimaju se istovremeno sa uzorcima za eventualno arbitražno ispitivanje u III stepenu (kontra uzorci).

Kontra uzorci se takođe uzimaju prema JUS G.S2.006, ali iz drugih koža iste isporuke.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci se sastave i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za ispitivanje u II stepenu, a druga polovina ostaje za eventualno arbitražno ispitivanje.

5.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje

Odabrani laboratorijski uzorci za ispitivanje u II stepenu vezuju se kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate (plombiraju). Isti postupak se istovremeno sprovodi sa kontra uzorcima.

Uz ovako zapečaćene uzorke se priključuje karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i prerađivača, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se u desni gornji ugao oznaka "kontra".

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci se stavljaju u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vađenja pojedinih uzoraka, a da se ne oštete pečat, plomba ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za ispitivanje u II stepenu se uz propisani broj naloga dostavljaju laboratoriji koju odredi kupac, a kontra uzorci načelno ostaju kod proizvođača. Kupac i prodavac sporazumno određuju laboratoriju za ispitivanje u III stepenu.

5.2.3 Metode ispitivanja

Uzorci za laboratorijsko ispitivanje pripremaju se prema JUS G.S2.006.

Hemijski i fizičko-mehanički elementi kvaliteta ispituju se po metodama označenim u tabeli 2. iz tačke 3.3 ovog standarda.

5.2.3.1 Ispitivanje otpora prema cepanju u dva suprotna smeru obavlja se prema metodi A JUS G.S2.029, s tim što se rezultati izražavaju na jedinicu debljine.

5.2.3.2 Ispitivanje naizmeničnim previjanjem

Ovo ispitivanje se obavlja prema JUS G.S2.033, uz sledeće napomene:

- epruvete se ispituju u standardnom stanju;
- oštećenja na koži se posmatraju bez uveličanja;
- ne dozvoljavaju se bilo kakva oštećenja.

5.2.3.3 Propustljivost vodene pare se ispituje prema JUS G.S2.026, ali se za obračunavanje propustljivosti uzima srednja vrednost gubitaka mase za 24 časa.

5.2.3.4 Ispitivanje ponašanja kože na Bali-penetrometru

Ovo ispitivanje se obavlja prema JUS G.S2.036, uz sledeće dopune:

- za ispitivanje se koristi ekscentar za pregibanje od 5%;
- ivice uzorka koje se stavljaju u kleme treba namazati tankim slojem lepka, kako bi se zaštitile od prodiranja vode.

5.2.4 Ocena rezultata ispitivanja

Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 3.3 ovog standarda utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobijenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobijene razlike primenjuju se tolerancije, odnosno obračun umanjenog kvaliteta prema odredbama iz tačke 3.4 ovog standarda.

6

GARANCIJA KVALITETA

Garantni rok za kožu boks za jezike iznosi 3 godine, pod propisanim uslovima skladištenja, što proizvođač prihvata i garantuje potpisom kupoprodajnog ugovora, odnosno dužan je da kupcu za svoj proizvod izda garanciju u propisnoj formi.

U garantnom roku koža treba da zadrži tehnološke osobine koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se uklope najmanje u granice tolerancija za umanjeni kvalitet (bez nadoknade za umanjeni kvalitet).

7 **OZNAČAVANJE**

Svaka koža treba da ima vidne oznake vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, oznaku debljine i površine, kao i oznaku standarda ukoliko koža odgovara propisanim zahtevima kvaliteta.

8: **PAKOVANJE I SKLADIŠTENJE**8.1 **P a k o v a n j e**

Kože se pakuju u bale, po 10 polovica u jednu balu. Jedna bala treba da sadrži kože iste klase. Kože se pakuju licem unutra. Bale se umotavaju u hartiju tako da strane koža ostaju slobodne i vezuju se kanapom ili lepljivom trakom. Na bale se stavljaju nalepnice sa oznakom vrste kože, klase kvaliteta, ukupne površine i datuma kvalitativnog prijema.

8.2 **S k l a d i š t e n j e**

8.2.1 Prostorije za skladištenje treba da budu suve, čiste i provetrene. Obavezna oprema svakog skladišta su termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti. Optimalna temperatura skladišne prostorije kreće se od 10°C do 25°C, a relativna vlažnost od 55% do 75%.

8.2.2 Kože sortirane prema vrstama i klasama stavljaju se na police sa pregradama ili na palete. Police treba da obezbeđe da kože sa dve strane budu pregrađene, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža, a da sa druge strane kože budu dostupne radi manipulacije. Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda. Visina stoga koža može da iznosi najviše 1,5 m. Udaljenje od zida treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između polica, odnosno paleta oko 50 cm.

9 **VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA**

JUS G.S2.006 - Gotova koža i krzno. Uzimanje uzoraka i priprema uzoraka za ispitivanje.

JUS G.S2.010 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje vlage i pepela.

JUS G.S2.011 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje hromnih jedinjenja.

JUS G.S2.014 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje nevezane i vezane masti.

JUS G.S2.021 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje vezanih štavni materija, mase uštavljene kože, randmana i broja proštaavljenosti.

STANDARD NARODNE ODERANE Glavna primena od 1992-07-18	Gotova koža BOKS KLASIČNI I HIDROFOBIRANI	SNO 1050/92
	Rešenje In. br. 1-6 od 1992-07-01 "Službeni vojni list", br. 14/92	4210
Deskriptori: Gotova koža, koža za gornje delove obuće, boks klasični i hidrofobirani		Vojna tajna INTERNO

Ovaj standard je nastao revizijom SNO 1050/34

S A D R Ž A J

	Strana
1 Predmet standarda.....	2
2 Namena.....	2
3 Kvalitet.....	2
3.1 Klase kvaliteta.....	2
3.2 Organoleptički zahtevi kvaliteta.....	4
3.3 Hemijski i fizičko-mehanički zahtevi kvaliteta.....	5
3.4 Tolerancije.....	6
4 Tehničke odredbe.....	8
4.1 Sirovina.....	8
4.2 Tehnologija štava i dorade.....	8
5 Proveravanje kvaliteta.....	9
5.1 Organoleptička kontrola kvaliteta.....	9
5.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta.....	9
6 Garancija kvaliteta.....	11
7 Označavanje.....	11
8 Pakovanje i skladištenje.....	11
8.1 Pakovanje.....	11
8.2 Skladištenje.....	11
9 Veza sa drugim standardima.....	12

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SIM u JNA

1 **PREDMET STANDARDA**

Ovim standardom se propisuju zahtevi kvaliteta, postupci izrade i dorade i proveravanje kvaliteta za sledeću vrste gotovih koža:

- BOKS KLASIČNI
- BOKS HIDROFONIRANI

2 **NAMENA**

Navedene vrste gotovih koža namenjene su za izradu gornjih delova obuće Vojske SRJ, s tim što može da se upotrebi i u druge svrhe, ako se propiše.

Primena ovih koža propisuje se standardima za gotove predmete.

3 **KVALITET**

3.1 Klase kvaliteta

Kože koje su predmet ovog standarda nabavljaju se u I, II i III klasi kvaliteta.

Kože se razvrstavaju u klase kvaliteta po korisnoj površini, koju uslovljavaju sva oštećenja nastala za vreme života životinje, usled lošeg konzervisanja i tokom procesa prerade, prema tabeli 1.

Tabela 1.: Klase kvaliteta

Klasa kvaliteta	I	II	III
Korisna površina, %, najmanja	97	92	85
Oblik	pravilan	pravilan	pravilan
Oštećenje lica i mesne strane, % površine, najviše	3% po ivicama, ugrci i žigovi nisu dozvoljeni	5% od čega do 0,5% oštećenja od žiga i zaraslih ugrka	15% površine, od čega do 1% oštećenja od žiga i zaraslih ugrka
Osi pi	Mineralni, masni, saolasti ili drugi osipi nisu dozvoljeni		
Prirudni nabori	tragovi	tragovi	plitki, dobro obrađeni
Spoljni izgled lica kože	boja i sjaj moraju biti ujednačeni po celoj površini. Apeturna: ne sme da pokriva prirodno lice korijuna.		

3.1.1 Definicija i objašnjenja

3.1.1.1 Pod korisnom površinom podrazumeva se za prerađivačku industriju upotrebljiva površina (površina bez greška), izražena u procentima ukupne površine kože.

Oštećenom površinom (površinom sa greškama) smatra se površina u obliku pravougaonika koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako su dva ili više oštećenja međusobno udaljena manje od 5 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.

3.1.1.2 Pod pravilnim oblikom podrazumeva se polovica kože sa čijih su ivica odstranjeni trouglasti ostaci i drugi neupotrebljivi delovi kože.

3.1.1.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:

- otvorene i jače vidljive ogrebotine, zarezi, ožiljci od žigosanja i dr.;
- otvorena i zarasla oštećenja od ugrka;
- oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, zarezi, ulegnuća i dr.);
- greške nastale pri skidanju mesine, cepanju, struganju, brušenju i drugim neodgovarajuće izvedenim tehnološkim operacijama.

3.1.1.4 U oštećenja lica spadaju i greške, nastale kao posledica:

- ujeda raznih insekata;
- bolesti (ekcemi, lišajevi i dr.);
- truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
- lošeg konzervisanja.

3.1.1.5 Pod osipima podrazumevaju se razna "izbijanja", koja se pojavljuju na kožama odmah posle procesa prerađivanja ili tokom skladištenja. Manifestuju se u vidu sivkasto-beličaste skrame i zauzimaju manje ili veće površine na koži.

3.1.1.6 Pod prirodnim naborima podrazumevaju se oštećenja koja se javljaju na vratnim delovima kože, upravno na leđnu liniju. Pod dobro obrađenim naborima podrazumevaju se nabori koji pri opipu ne pokazuju dubinu.

3.1.1.7 Kože boks klasični i hidrofobirani proizvode se u crnoj ili drugim bojama, zavisno od namene, načelno sa neprešovanim prirodnim licem.

3.1.1.8 Odnos vrednosti između klasa-kvaliteta

Upotrebna vrednost kože II klase je za 7%, a III klase za 15% manja od vrednosti kože I klase kvaliteta.

3.1.1.9 Osnov obračunavanja količine koža

Kože boks klasični i hidrofobirani se prodaju na osnovu površine.

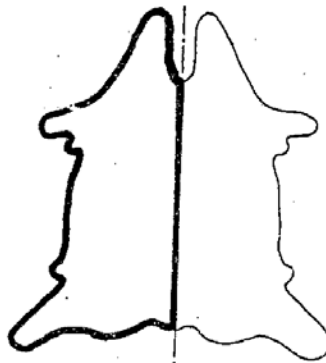
3.2 Organoleptički zahtevi kvaliteta

3.2.1 Spoljni izgled

Lice kože treba da bude čisto, glatko i čvrsto priljubljeno. Ne dozvoljava se brušenje lica radi skidanja neravnina i ostalih većih površinskih nedostataka kože. Za odstranjivanje plitkih površinskih grešaka i nabora dozvoljeno je samo fino brušenje. Mesna strana treba da bude potpuno očišćena od potkožnog tkiva i dobro obrađena.

3.2.2 O b l i k

Kože se proizvode u polovicama (slika 1). Rezanje je duž leđne linije. Linija reza treba da bude ravna.

Slika 1

3.2.2.1 Prema dogovoru-ugovoru između proizvođača, prerađivača i kupca, kože se mogu isporučivati i cele, sa odstranjenim okrajinama (hehte).

3.2.3 D e b l j i n a

Debljina kože mora da bude u propisanim granicama, određenim namenom, odnosno ugovorom.

Debljina se meri na više mesta po celoj površini kože.

3.2.4 O p i p i o t p o r n o s t n a s a v i j a n j e

Ove vrste kože treba da po celoj površini budu mekane, elastične i pune.

Pri normalnoj sadržini vlage i sobnoj temperaturi ne sme da dođe do prskanja pokrivnog sloja ili kože, pri savijanju načetvoro leđnog dela kože, licem spolja, kada se pritisne palcem i kažiprstom na mestu udaljenom 2 cm od ivice prevoja.

3.2.5 Postojanost boje na trljanje

Boja kože treba da bude postojana na ručno trljanje suvom i mokrom belom flanelskom krpom. Na krpi kojom je probana postojanost boje ne smeju da ostanu tragovi boje

3.3 Hemijski i fizičko-mehanički zahtevi kvaliteta

Ovi zahtevi kvaliteta, kao i metode ispitivanja, dati su u tabeli 2.

Tabela 2.: Zahtevi kvaliteta

Red. br.	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta za kožu boks:		Metoda ispitivanja
		klasični	hidrofobirani	
1	Vlaga, %, najviše	16	16	JUS G.S2.010
2	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2	2	JUS G.S2.010
3	Hromoksid, %, najmanje	2,5	2,5	JUS G.S2.011
4	Nevezana mast, %	4 do 8	4 do 8	JUS G.S2.014 i tač. 5.2.3.1 ovog standarda
5	Masa uštavljene kože, %, najmanje	70	70	JUS G.S2.021
6	Otpor prema cepanju u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	69	69	JUS G.S2.029 i tač. 5.2.3.2 ovog standarda
7	Otpor prema cepanju klinom, N/mm, najmanje	79	79	JUS G.S2.030
8	Otpornost na naizmenično previjanje, pregiba, najmanje	50.000	50.000	JUS G.S2.033 i tač. 5.2.3.3 ovog standarda
9	Određivanje dvodimenzionalnog istezanja metodom tenzometra: - pritisak prskanja, MPa, najmanje - linearno istezanje %, najviše	1,0 25	1,0 25	JUS G.S2.042 metoda A
10	Ponašanje prema vodenoj pari - apsorpcija, mg, najmanje - propustljivost, mg, najmanje	300 250	300 250	SNO 1052
11	Ponašanje pri dinamičkom ispitivanju propustljivosti vode na Ball (Bally)-penetrometru - vreme prodiranja vode, minuta, najmanje - upijanje vode za 1 sat, %, najviše - upijanje vode za 2 sata, %, najviše	60 10 15	120 10 15	JUS G.S2.036 i tač. 5.2.3.4 ovog standarda
12	Debljina, mm	prema nameni ili ugovoru		JUS G.S2.022

Napomene:

- Rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 16% vlage.
- Zahtevi kvaliteta predstavljaju srednje vrednosti elemenata kvaliteta svih pojedinačnih uzoraka iz partije kože.

- 3.4.2.1 Tolerancije za III grupu ograničene su sledećim brojem pojedinačnih uzoraka sa navedenim graničnim odstupanjima:
- u partiji koža sa do 6 uzetih uzoraka 1 uzorak
 - u partiji koža sa od 7 do 11 uzetih uzoraka .. 2 uzorka
 - u partiji koža sa od 12 do 15 uzetih uzoraka .. 3 uzorka.
- Ako je iz partije koža uzeto više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunava se prema istoj tabeli.

- 3.4.3 Broj dozvoljenih odstupanja pojedinačnih elemenata kvaliteta

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa kvaliteta iz svake grupe ili iz kombinacije grupa iz tačke 3.4.1. ovog standarda, obračunato zasebno za tolerancije bez i sa umanjnjem kvaliteta.

- 3.4.4 Nedozvoljeno prekoračenje broja pojedinačnih odstupanja

Odstupanja u okviru graničnih vrednosti tolerancija za neumanjeni kvalitet na većem broju uzoraka i elemenata od brojeva navedenih u tač. 3.4.2.1 i 3.4.3 ovog standarda, smatraju se umanjnjem kvaliteta cele partije koža.

- 3.4.5 Obračun umanjenog kvaliteta

Umanjeni kvalitet se odnosi i obavezno obračunava na celu partiju koža.

- 3.4.5.1 Odstupanje po osnovu prekoračenja broja pojedinačnih uzoraka sa graničnim vrednostima tolerancija za neumanjeni kvalitet.

Umanjeni kvalitet po osnovu nedozvoljenog odstupanja iz tačke 3.4.4 ovog standarda, za odstupanje do najviše dvostrukog broja pojedinačnih uzoraka i elemenata kvaliteta u odnosu na propisano ograničenje, obračunava se prema tabeli 4.

Tabela 4.: Umanjeni kvalitet zbog odstupanja većeg broja uzoraka-elemenata

Tačka ovog standarda	Umanjenje kvaliteta-vrednosti
3.4.2.1	1%
3.4.3.	1%

- 3.4.5.2 Odstupanje u okviru graničnih vrednosti tolerancija za umanjeni kvalitet

Procenat umanjenog kvaliteta-vrednosti po osnovu ovih tolerancija, za odstupanje svakog elementa kvaliteta iz pojedinih grupa iz tačke 3.4.1 ovog standarda, dat je u tabeli 5.

Tabela 5.: Umanjeni kvalitet zbog nedozvoljenog odstupanja elemenata

G r u p a	Umanjenje kvaliteta-vrednosti za odstupanje svakog elementa
I	1 %
II	2 %
III-za odstupanje: do 2 uzorka	1 %
3 uzorka	2 %

4

TEHNIČKE ODREDBE

4.1

S i r o v i n a

Kože boks klasični i boks hidrofobirani izrađuju se od govedih-junećih sirovih kao i polupreradenih koža, domaćeg ili uvoznog porekla.

Upotrebljava se sirovina takve strukture i kategorije mase, čijom će se preradom dobiti gotova koža kvaliteta propisanog ovim standardom i debljine određene namenom.

4.2

Tehnologija štave i dorade

Ove vrste koža se štave hromnim štavnim sredstvima. Kože se doštavljaju. Za doštavu se koriste biljni tanini ili kombinacija biljnih i sintetičkih tkanina. Kože se maste sa sulfatiranim uljima biljnog, životinjskog ili mineralnog porekla, uz dodatak sirovog ili sintetičkog ulja. Mašćenje može da se izvodi i mastima sa hidrofobnim karakterom, uz dodatak sirovih i sintetičkih ulja.

Kože se osnovno boje u buretu, odgovarajućim anilskim bojama.

Koža boks hidrofobirani se obrađuje sredstvima za hidrofobiranje u cilju postizanja otpornosti prema vodi. Hidrofobiranje mora biti izvedeno kroz ceo presek kože.

U procesu dovršavanja, kože se podvrgavaju odgovarajućim mehaničkim operacijama.

Detaljan tehnološki proces proizvodnje određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- propisane organoleptičke, hemijske i fizičko-mehaničke zahteve kvaliteta;
- uslov da se navedeni zahtevi kvaliteta očuvaju tokom dužeg perioda skladištenja;
- zahtev za otpornost na dejstvo gljivica.

5 PROVERAVANJE KVALITETA

5.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta (I stepen kontrole) obavlja se na celoj partiji koža određenoj za prijem, načelno po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja u odnosu na zahteve iz tačke 3.1 i organoleptičkih zahteva kvaliteta navedenih u tačkama od 3.2.1 do 3.2.5 ovog standarda.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 3% ne odgovara deklarisanom klasi kvaliteta, organoleptičkom kvalitetu i debljini, cela partija koža se vraća proizvođaču na ponovnu pripremu - preklasiranje. Time se kontrolni organ ne obavezuje da prihvati kožu koja je nepravilno klasirana, odnosno koja ne odgovara propisanim zahtevima kvaliteta.

5.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

5.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka

Uzorci za laboratorijsko ispitivanje uzimaju se prema JUS G.S2.006, (broj uzoraka, mesto i način isecanja i dr.), pod uslovom da partija koža iz koje se uzimaju uzorci zadovoljava organoleptičke zahteve kvaliteta.

Uzorci za redovno laboratorijsko ispitivanje (II stepen kontrole) istovremeno se uzimaju sa uzorcima za eventualno arbitražno ispitivanje u III stepenu (kontra uzorci).

Kontra uzorci se takođe uzimaju prema JUS G.S2.006, ali iz drugih koža iste isporuke.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci se sastave i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za ispitivanje u II stepenu, a druga polovina ostaje za eventualno arbitražno ispitivanje.

5.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje

Odabrani laboratorijski uzorci za ispitivanje u II stepenu se vezuju kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate (plombiraju). Isti postupak se istovremeno sprovodi sa kontra uzorcima.

Uz ovako zapečaćene uzorke se priključuje karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i prerađivača, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se u desni gornji ugao oznaka "kontra".

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci se stavljaju u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vađenja pojedinih uzoraka, a da se ne oštete pečat, plomba ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za ispitivanje u II stepenu se uz propisani broj naloga dostavljaju laboratoriji, koju odredi kupac, a kontra uzorci načelno ostaju kod proizvođača. Kupac i prodavac sporazumno određuju laboratoriju za ispitivanje u III stepenu.

5.2.3 Metode ispitivanja

Uzorci za laboratorijsko ispitivanje pripremaju se prema JUS G.S2.006.

Hemijski i fizičko-mehanički elementi kvaliteta ispituju se po metodama označenim u tabeli 2. iz tačke 3.2 ovog standarda.

5.2.3.1 Ispitivanje sadržaja nevezane maste obavlja se prema JUS G.S2.014, s tim što se za ekstrakciju masti za boks klasični koristi tetrahlorugljenik, a za boks hidrofobirani-petroletar.

5.2.3.2 Ispitivanje otpora prema cepanju u dva suprotna smeru obavlja se prema metodi A JUS G.S2.029, s tim što se rezultati izražavaju na jedinicu debljine.

5.2.3.3 Ispitivanje naizmeničnim previjanjem

Ovo ispitivanje se obavlja prema JUS G.S2.033, uz sledeće napomene:

- epruvete se ispituju u standardnom stanju;
- oštećenja na koži se posmatraju bez uveličanja;
- ne dozvoljavaju se bilo kakva oštećenja.

5.2.3.4 Ispitivanje ponašanja kože na Bali-penetrometru

Ovo ispitivanje se obavlja prema JUS G.S2.036, uz sledeće dopune:

- za ispitivanje se koristi ekscentar za pregibanje od 5%;
- kod boksa klasičnog, ivice uzorka koje se stavljaju u kleme treba namazati tankim slojem lepka, kako bi se zaštitile od prodiranja vode;
- kod boksa hidrofobiranog, uzorci kože se pre ispitivanja sa strane lica stružu brusnim papirom finoće 180. Struganje se obavlja pomoću aparata za određivanje postojanosti boje prema trljanju propisanog u JUS G.S2.040. Traka brusnog papira od 15 mm širine se čvrsti na nosač ovog aparata preko ležišta u koje se stavlja filcani jastučić. Uzorak kože se postavlja na podlogu aparata i struže po sredini. Opterećenje iznosi 0,5 kg, a broj hodova je 5 u jednom i 5 u drugom pravcu;
- vreme upijanja vode za 1, odnosno 2 sata računa se od početka ispitivanja.

5.2.4 Ocena rezultata ispitivanja

Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 3.3 ovog standarda utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobijenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobijene razlike primenjuju se tolerancije, odnosno obračun umanjenog kvaliteta prema odredbama tačke 3.4 ovog standarda.

6 GARANCIJA KVALITETA

Garantni rok za kože boks klasični i hidrofobirani iznosi 3 godine, pod propisanim uslovima skladištenja, što proizvođač prihvata i garantuje potpisom kupoprodajnog ugovora, odnosno dužan je da kupcu za svoj proizvod izda garanciju u propisnoj formi.

U garantnom roku kože treba da zadrže tehnološke osobine koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se uklope najmanje u granice tolerancija za umanjeni kvalitet (bez nadoknade za umanjeni kvalitet).

7 O Z N A Č A V A N J E

Svaka koža treba da ima vidne oznake vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, oznaku debljine i površine, kao i oznaku standarda ukoliko koža odgovara propisanim zahtevima kvaliteta.

8 PAKOVANJE I SKLADIŠTENJE

8.1 P a k o v a n j e

Kože se pakuju u bale, po 6 polovica u jednu balu. Jedna bala treba da sadrži kože iste klase. Kože se pakuju licem unutra. Bale se umotavaju u hartiju tako da strane kože ostaju slobodne i vezuju se kanapom ili lepljivom trakom. Na bale se stavljaju nalepnice sa oznakom vrste kože, klase kvaliteta, ukupne površine i datuma kvalitativnog prijema.

8.2 S k l a d i š t e n j e

8.2.1 Prostorije za skladištenje treba da budu suve, čiste i proветриrene. Obavezna oprema svakog skladišta su termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti. Optimalna temperatura skladišne prostorije kreće se od 10°C do 25°C, a relativna vlažnost od 55% do 75%.

8.2.2 Kože sortirane prema vrstama i klasama stavljaju se na police sa pregradama ili na palete. Police treba da obezbede da kože sa dve strane budu pregrađene, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža, a da sa druge dve strane kože budu dostupne radi manipulacije. Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda. Visina stoga koža može da iznosi najviše 1,5 m. Udaljenje od zida treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između polica, odnosno paleta oko 50 cm.

9

VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

- JUS G.S2.006 - Gotova koža i krzno. Uzimanje uzoraka i priprema uzoraka za ispitivanje.
- JUS G.S2.010 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje vlage i pepela.
- JUS G.S2.011 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje hromnih jedinjenja.
- JUS G.S2.014 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje nevezane i vezane masti.
- JUS G.S2.021 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje vezanih štavni materija, mase uštavljene kože, randmana i broja proštavljenosti.
- JUS G.S2.022 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje debljine.
- JUS G.S2.029 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje sile cepanja.
- JUS G.S2.030 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje sile cepanja klinom.
- JUS G.S2.033 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Ispitivanje naizmeničnim previjanjem.
- JUS G.S2.036 - Metode ispitivanja gotove kože. Dinamičko ispitivanje propustljivosti vode za gornju kožu.
- JUS G.S2.040 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje postojanosti boje prema trljanju.
- JUS G.S2.042 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje dvodimenzionalnog istežanja kože.
- SNO 1052 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje apsorpcije i propustljivosti vodene pare u ciklusu.

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena	Gotova koža SEMIHROM HIDROFOBIRANI	SNO 1049/92
od 1992-07-18	Rešenje In. br. 1-8 od 1992-07-01 "Službeni vojni list", br. 14/92	4210
Deskriptori: Gotova koža, koža za gornje delove obuće, semihrom hidrofobirani		Vojna tajna INTERNO
Ovaj standard je nastao revizijom SNO 1049/84		
S A D R Ž A J		
		Strana
1	Predmet standarda.....	2
2	Namena.....	2
3	Kvalitet.....	2
3.1	Klase kvaliteta.....	2
3.2	Organoleptički zahtevi kvaliteta.....	3
3.3	Hemijski i fizičko-mehanički zahtevi kvaliteta....	5
3.4	Tolerancije.....	6
4	Tehničke odredbe.....	8
4.1	Sirovina.....	8
4.2	Tehnologija štave i dorade.....	8
5	Proveravanje kvaliteta.....	9
5.1	Organoleptička kontrola kvaliteta.....	9
5.2	Laboratorijska kontrola kvaliteta.....	9
6	Garancija kvaliteta.....	11
7	Označavanje.....	11
8	Pakovanje i skladištenje.....	11
8.1	Pakovanje.....	11
8.2	Skladištenje.....	11
9	Veza sa drugim standardima.....	12
II izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	SP: Izmene broj:

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SIM u JNA

1 **PREDMET STANDARDA**

Ovim standardom se propisuju zahtevi kvaliteta, postupci izrade i dorade i proveravanje kvaliteta za sledeću vrstu gotove kože:

SEMIHROM HIDROFOBIRANI2 **NAMENA**

Navedena vrsta gotove kože namenjena je za izradu gornjih delova obuće za pripadnike Vojske SRJ, s tim što može da se upotrebi i u druge svrhe, ako se propiše. Primenjena ove kože propisuje se standardima za gotove predmete.

3 **KVALITET**

3.1 Klase kvaliteta

Koža koja je predmet ovog standarda nabavlja se u I, II i III klasi kvaliteta.

Kože se razvrstavaju u klase kvaliteta po korisnoj površini, koju uslovljavaju sva oštećenja nastala za vreme života životinje, usled lošeg konzervisanja i tokom procesa prerade, prema tabeli 1.

Tabela 1.: Klase kvaliteta

Klasa kvaliteta	I	II	III
Korisna površina, %, najmanje	97	92	85
Oblik	Pravilan	Pravilan	Pravilan
Oštećenje lica i mesne strane, % površine, najviše	3% samo po ivicama, žigovi nisu dozvoljeni	8% od čega do 0,5% oštećenja od žiga	15% od čega do 1% oštećenja od žiga
Ugrci	Oštećenja od ugrka nisu dozvoljena		
Osipi	mineralni, masni, smolasti ili drugi osipi nisu dozvoljeni		
Prirodni nabori	tragovi	plitki, dobro obrađeni	znatnije izraženi
Spoljni izgled lica kože	boja i sjaj moraju biti ujednačeni po celoj površini, a u slučaju presovanog artikla reljef treba da se pretežno zadrži i posle navlačenja kože na kalup u procesu izrade obuće		

3.1.1 Definicije i objašnjenja Definicije i objašnjenja

3.1.1.1 Pod korisnom površinom podrazumeva se za prerađivačku industriju upotrebljiva površina (površina bez greške), izražena u procentima ukupne površine kože.

- Oštećenom površinom (površinom sa greškama), smatra se površina u obliku pravougaonika koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako su dva ili više oštećenja međusobno udaljena manje od 6 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.
- 3.1.1.2 Pod pravilnim oblikom podrazumeva se polovica kože sa čijih su ivica odstranjeni trouglasti ostaci i drugi neupotrebljivi delovi kože.
- 3.1.1.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:
- otvorene i jače vidljive ogrebotine, zarezi, ožiljci od žigosanja i dč.;
 - otvorena i zarasla oštećenja od ugrka;
 - oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, zarezi, ulegnuća i dr.);
 - greške nastale pri skidanju mesine, cepanju, struganju, brušenju i drugim neodgovarajuće izvedenim tehnološkim operacijama.
- 3.1.1.4 U oštećenju lica spadaju i greške, nastale kao posledica:
- ujeda raznih insekata;
 - bolesti (ekcemi, lišajevi i dr.);
 - truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
 - lošeg konzervisanja.
- 3.1.1.5 Pod osipima se podrazumevaju razna "izbijanja", koja se pojavljuju na kožama odmah posle procesa prerade ili tokom skladištenja. Manifestuju se u vidu sivkasto-beličaste skrame i zauzimaju manje ili veće površine na koži.
- 3.1.1.6 Pod prirodnim naborima podrazumevaju se oštećenja koja se javljaju na vratnim delovima kože, upravo na leđnu liniju. Pod dobro obrađenim naborima podrazumevaju se nabori koji pri opipu ne pokazuju dubinu.
- 3.1.1.7 Koža semihrom hidrofobirani je crna, osim ako se drugačije ne propiše ili ugovori. Lice kože može da bude presovano ili nepresovano, što se reguliše standardima za gotove predmete, odnosno ugovorom o predmetu, odnosno ugovorom.
- 3.1.1.8 Odnos vrednosti između klasa kvaliteta
- Upotrebna vrednost kože II klase je za 7%, a III klase je za 15% manja od vrednosti kože I-klase kvaliteta.
- 3.1.1.9 Osnov obračunavanja količine kože
- Koža semihrom hidrofobirani se prodaje na osnovu površine
- 3.2 Organoleptički zahtevi kvaliteta

3.2.1 Spoljni izgled

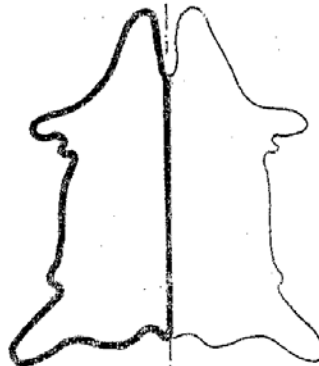
Lice kože treba da bude čisto, glatko i čvrsto priljubljeno. Ne dozvoljava se brušenje lica radi skidanja neravnina i ostalih većih površinskih nedostataka kože.

Za odstranjivanje plitkih površinskih grešaka i nabora sa strane lica dozvoljeno je samo fino brušenje. Mesna strana treba da bude potpuno očišćena od potkožnog tkiva i dobro obrađena.

Proizvođač je dužan da na koži vidno obeleži sva oštećenja (zareze, ulegnuća i dr.), koja se pokrivaju presovanjem, a koja se navlačenjem na kalup ponovo pojavljuju.

3.2.2 O b l i k

Kože se proizvode u polovicama (slika 1.). Rezanje je duž leđne linije. Linija reza treba da bude ravna.

Slika 1

3.2.2.1 Prema dogovoru - ugovoru između proizvođača, preradivača i kupca, kože se mogu isporučivati i cele, sa odstranjenim okrajinama (hehte).

3.2.3 Debljina

Debljina kože mora da bude u propisanim granicama, određenim namenom, odnosno ugovorom.

Debljina se meri na više mesta po celoj površini kože.

3.2.4 Opij i otpornost na savijanje

Ova vrsta kože treba da po celoj površini bude mekana, elastična i puna.

Pri normalnoj sadržini vlage i sobnoj temperaturi ne sme da dođe do prskanja pokrivenog sloja kože, pri savijanju na četvoro leđnog dela kože, licem spolja, kada se pritisne palcem i kažiprstom na mestu udaljenom 2 cm od ivice prevoja.

3.2.5 Postojanost boje na trljanje

Boja kože treba da bude postojana na ručno trljanje suvom i mokrom belom flanelskom krpom. Na krpi kojom je probana postojanost boje ne smeju da ostanu tragovi boje.

3.3 Hemijski i fizičko-mehanički zahtevi kvaliteta

Ovi zahtevi kvaliteta, kao i metode ispitivanja, dati su u tabeli 2.

Tabela 2.: Zahtevi kvaliteta

Red. br.	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta	Metoda ispitivanja
1.	Vlaga, %, najviše	16	JUS G.S2.010
2.	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2	JUS G.S2.010
3.	Hromoksid, %	1 do 3	JUS G.S2.011
4.	Nevezana mast, %	4 do 9	JUS G.S2.014 i tačka 5.2.3.1 ovog standarda
5.	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	2	JUS G.S2.016
6.	Organski vodeni ekstrakt, %, najviše	1,5	JUS G.S2.016
7.	pH vodenog ekstrakta, najmanje	3,5	JUS G.S2.018
8.	Razlika pH vrednosti, najviše	0,7	JUS G.S2.018
9.	Kožna supstanca, %, najmanje	45	JUS G.S2.017
10.	Broj proštavljenosti, najmanje	30	JUS G.S2.021
11.	Otpor prema cepanju u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	75	JUS G.S2.029 i tačka 5.2.3.2 ovog standarda
12.	Otpor prema cepanju klinom, N/mm, najmanje	80	JUS G.S2.030
13.	Otpornost na naizmenično previjanje, pregiba, najmanje	50.000	JUS G.S2.033 i tačka 5.2.3.3 ovog standarda
14.	Određivanje dvodimenzionalnog istezanja metodom tenzometra - pritisak prskanja, MPa, najmanje - linearno istezanje, %	1,4 18 do 25	JUS G.S2.042 Metoda A
15.	Ponašanje prema vodenoj pari - apsorpcija, mg, najmanje - propustljivost, mg, najmanje	300 250	SNO 1052
16.	Ponašanje pri dinamičkom ispitivanju popustljivosti vode na Bali (Bally) - penetrometru - vreme prodiranja vode, minuta, najmanje - upijanje vode za 1 sat, %, najviše - upijanje vode za 2 sata, %, najviše	240 10 15	JUS G.S2.036 i tačka 5.2.3.4 ovog standarda
17.	Debljina, mm	prema nameni ili ugovoru	JUS G.S2.022

Napomene: - Rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 16% vlage;
- Zahtevi kvaliteta predstavljaju srednje vrednosti elemenata kvaliteta svih pojedinačnih uzoraka iz partije koža.

3.4 Tolerancije

3.4.1 Podela hemijskih i fizičko-mehaničkih elemenata kvaliteta na grupe zavisno od uticaja na upotrebnii kvalitet i vrednost kože:

I grupa:

pepeo, hromoksid, nevezana mast, ukupni vodeni ekstrakt, organski vodeni ekstrakt, kožna supstanca, broj proštavljenosti.

II grupa:

otpor prema cepanju u dva suprotna smera, otpor prema cepanju klinom, linearno istezanje na tenzometru, apsorpcija vodene pare, propustljivost vodene pare, upijanje vode za 1 sat, upijanje vode za 2 sata.

III grupa:

Otpornost na naizmjenično previjanje, pritisak prskanja na tenzometru, vreme prodiranja vode na Bali-penetrometru.

3.4.2 Granične vrednosti za tolerancije odstupanja od propisanih zahteva kvaliteta, bez i sa uticajem na umanjenje kvaliteta, date su u tabeli 3.

Tabela 3.: Tolerancije

Grupa	Elementi kvaliteta	Granične vrednosti zahteva kvaliteta	
		Neumanjeni kvalitet	Umanjeni kvalitet
I	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2,3	2,5
	Hromoksid, %, najviše	3,1	3,3
	Nevezana mast, %, najviše	10	11
	najmanje	ne toleriše se	3,5
	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	2,2	2,5
	Organski vodeni ekstrakt, %, najviše	1,7	2
	Kožna supstanca, %, najmanje	43	40
	Broj proštavljenosti, najmanje	28	ne toleriše se
II	Otpor prema cepanju u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	72	69
	Otpor prema cepanju klinom, N/mm, najmanje	78	75
	Linearno istezanje na tenzometru, %, najmanje	17	15
	najviše	26	28
	Apsorpcija vodene pare, mg, najmanje	280	250
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	230	200
	Upijanje vode za 1 sat, %, najviše	11	13
	Upijanje vode za 2 sata, %, najviše	16	18
III	Otpornost na naizmjenično previjanje, najmanje	30.000	20.000
	Pritisak prskanja na tenzometru, MPa, najmanje	1,0	0,9
	Vreme prodiranja vode na Bali-penetrometru, minuta, najmanje	120	90
	Debljina, mm	Odstupanje srednje vrednosti debljine se ne toleriše	

- 3.4.2.1 Tolerancije za III grupu ograničene su sledećim brojem pojedinačnih uzoraka sa navedenim graničnim odstupanjima:
- u partiji koža sa do 6 uzetih uzoraka 1 uzorak
 - u partiji koža sa od 7 do 11 uzetih uzoraka 2 uzorka
 - u partiji koža sa od 12 do 15 uzetih uzoraka ... 3 uzorka.

Ako je iz partije kože uzeto više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunava se prema istoj tabeli.

- 3.4.3 Broj dozvoljenih odstupanja pojedinačnih elemenata kvaliteta

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa kvaliteta iz svake grupe ili iz kombinacije grupa iz tačke 3.4.1. ovog standarda, obračunato zasebno za tolerancije bez i sa umanjnjem kvaliteta.

- 3.4.4 Nedozvoljeno prekoračenje broja pojedinačnih odstupanja

Odstupanja u okviru graničnih vrednosti tolerancija za neumanjeni kvalitet na većem broju uzoraka i elemenata od brojeva navedenih u tač. 3.4.2.1 i 3.4.3 ovog standarda, smatraju se umanjnjem kvaliteta cele partije koža.

- 3.4.5 Obračun umanjenog kvaliteta

Umanjeni kvalitet se odnosi i obavezno obračunava na celu partiju koža.

- 3.4.5.1 Odstupanje po osnovu prekoračenja broja pojedinačnih uzoraka sa graničnim vrednostima tolerancija za neumanjeni kvalitet.

Umanjeni kvalitet po osnovu nedozvoljenog odstupanja iz tačke 3.4.4 ovog standarda, za odstupanje do najviše dvostrukog broja pojedinačnih uzoraka i elemenata kvaliteta u odnosu na propisano ograničenje, obračunava se prema tabeli 4.

Tabela 4.: Umanjeni kvalitet zbog odstupanja većeg broja uzoraka-elemenata

Tačka ovog standarda	Umanjenje kvaliteta-vrednosti
3.4.2.1	1%
3.4.3	1%

- 3.4.5.2 Odstupanje u okviru graničnih vrednosti tolerancija za umanjjeni kvalitet

Procenat umanjenog kvaliteta-vrednosti po osnovu ovih tolerancija, za odstupanje svakog elementa kvaliteta iz pojedinih grupa iz tačke 3.4.1 ovog standarda, dat je u tabeli 5.

Tabela 5.: Umanjeni kvalitet zbog nedozvoljenog odstupanja elemenata

G r u p a	Umanjenje kvaliteta-vrednosti za odstupanje svakog elementa
I	1 %
II	2 %
III-za odstupanje: do 2 uzorka	1 %
3 uzorka	2 %

4

TEHNIČKE ODREDBE

4.1

S i r o v i n a

Koža semihrom hidrofobirana izrađuje se od sirovih govedih-junećih volovskih koža, propisno konzervisanih, domaćeg ili uvoznog porekla.

Upotrebljava se sirovina guste strukture i sa takvom kategorijom mase da se postupkom prerade dobije gotova koža kvaliteta propisanog ovim standardom i debljine određene namenom.

4.2

Tehnologija štave i dorade

Ova vrsta kože se štavi hromnim štavnim sredstvima. Kože se doštavljaju. Za doštavu se koriste biljni tanini ili kombinacija biljnih i sintetičkih tanina. Kože se maste sa sulfatiranim prirodnim i sintetičkim sredstvima za mašćenje, koja ne smeju da utiču negativno na hidrofobni karakter kože.

Kože se obrađuju odgovarajućim sredstvima za hidrofobiranje radi postizanja otpornosti prema vodi. Hidrofobiranje mora biti izvedeno kroz ceo presek kože.

Kože se osnovno boje anilinskim bojama u buretu, a pokriveni sloj se u procesu dovršavanja nanosi prskanjem.

Tokom postupka dovršavanja, kože se podvrgavaju odgovarajućim mehaničkim operacijama.

U slučaju presovanog artikla, presom se utiskuje odgovarajući reljef.

Detaljan tehnološki proces proizvodnje određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- propisane organoleptičke, hemijske i fizičko-mehaničke zahteve kvaliteta;
- uslov da se navedeni zahtevi kvaliteta očuvaju tokom dužeg perioda skladištenja;
- zahtev za otpornost na dejstvo gljivica.

5 PROVERAVANJE KVALITETA

5.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta (I stepen kontrole) obavlja se na celoj partiji koža određenoj za prijem, načelno po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja u odnosu na zahteve iz tačke 3.1 i organoleptičkih zahteva kvaliteta navedenih u tačkama od 3.2.1 do 3.2.5 ovog standarda.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 3% ne odgovara deklarisanom klasi kvaliteta, organoleptičkom kvalitetu i debljini, cela partija koža se vraća proizvođaču na ponovnu pripremu - preklasiranje. Time se kontrolni organ ne obavezuje da prihvati kožu koja je nepravilno klasirana, odnosno koja ne odgovara propisanim zahtevima kvaliteta.

5.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

5.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka

Uzorci za laboratorijsko ispitivanje uzimaju se prema JUS G.S2.006, (broj uzoraka, mesto i način isecanja i dr.), pod uslovom da partija koža iz koje se uzimaju uzorci zadovoljava organoleptičke zahteve kvaliteta.

Uzorci za redovno laboratorijsko ispitivanje (II stepen kontrole) istovremeno se uzimaju sa uzorcima za eventualno arbitražno ispitivanje u III stepenu (kontra uzorci).

Kontra uzorci se takođe uzimaju prema JUS G.S2.006, ali iz drugih koža iste isporuke.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci se sastave i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za ispitivanje u II stepenu, a druga polovina ostaje za eventualno arbitražno ispitivanje.

5.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje

Odabrani laboratorijski uzorci za ispitivanje u II stepenu se vezuju kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate (plombiraju). Isti postupak se istovremeno sprovodi sa kontra uzorcima.

Uz ovako zapečaćene uzorke se priključuje karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i prerađivača, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se u desni gornji ugao oznaka "kontra".

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci se stavljaju u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vađenja pojedinih uzoraka, a da se ne oštete pečat, plomba ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za ispitivanje u II stepenu se uz propisani broj naloga dostavljaju laboratoriji koju odredi kupac, a kontra uzorci načelno ostaju kod proizvođača. Kupac i prodavac sporazumno određuju laboratoriju za ispitivanje u III stepenu.

5.2.3 Metode ispitivanja

Uzorci za laboratorijsko ispitivanje pripremaju se prema JUS G.S2.006.

Hemijski i fizičko-mehanički elementi kvaliteta ispituju se po metodama označenim u tabeli 2. iz tačke 3.3 ovog standarda.

5.2.3.1 Ispitivanje sadržaja nevezane masti obavlja se prema JUS G.S2.014, s tim što se za ekstrakciju masti koristi petroletar.

5.2.3.2 Ispitivanje otpora prema cepanju u dva suprotna smeru obavlja se prema metodi A JUS G.S2.029, s tim što se rezultati izražavaju na jedinicu debljine.

5.2.3.3 Ispitivanje naizmeničnim previjanjem

Ovo ispitivanje se obavlja prema JUS G.S2.033, uz sledeće napomene:

- epruvete se ispituju u standardnom stanju;
- oštećenja na koži se posmatraju bez uveličanja;
- ne dozvoljavaju se bilo kakva oštećenja;
- debljina partije koža za ispitivanje po ovoj metodi ne sme biti iznad 2,4 mm. Svaki pojedinačni uzorak eventualno veće debljine se obračunava kao neuslovan u pogledu otpornosti na naizmenično previjanje. U slučaju propisivanja ili ugovaranja kože veće debljine od 2,4 mm, uzorci se ne mogu ispitivati po ovom elementu kvaliteta.

5.2.3.4 Ispitivanje ponašanja kože na Bali-penetrometru

Ovo ispitivanje se obavlja prema JUS G.S2.036, uz sledeće dopune:

- za ispitivanje se koristi ekscentar za pregibanje od 5%;
- uzorci kože se pre ispitivanja sa strane lica stružu brusnim papirom finoće 180. Struganje se obavlja pomoću aparata za određivanje postojanosti boje prema trljanju propisanog u JUS G.S2.040. Traka brusnog papira od 15 mm širine se učvrsti na nosač ovog aparata preko ležišta u koje se stavlja filcni jastučić. Uzorak kože se postavlja na podlogu aparata i struže po sredini. Opterećenje iznosi 0,5 kg, a broj hodova je 5 u jednom i 5 u drugom pravcu.

- vreme upijanja vode za 1, odnosno 2 sata računa se od početka ispitivanja.

5.2.4 Ocena rezultata ispitivanja

Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 3.3 ovog standarda utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobijenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobijene razlike primenjuju se tolerancije, odnosno obračun umanjenog kvaliteta prema odredbama tačke 3.4 ovog standarda.

6 GARANCIJA KVALITETA

Garantni rok za kožu semihrom hidrofobiranu iznosi 3 godine, pod propisanim uslovima skladištenja, što proizvođač prihvata i garantuje potpisom kupoprodajnog ugovora, odnosno dužan je da kupcu za svoj proizvod izda garanciju kvaliteta u propisnoj formi.

U garantnom roku koža treba da zadrži tehnološke osobine koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se uklape najmanje u granice tolerancija za umanjeni kvalitet (bez nadoknade za umanjeni kvalitet).

7 O Z N A Č A V A N J E

Svaka koža treba da ima vidne oznake vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, oznaku debljine i površine, kao i oznaku standarda ukoliko koža odgovara propisanim zahtevima kvaliteta.

8 PAKOVANJE I SKLADIŠTENJE

8.1 P a k o v a n j e

Kože se pakuju u bale, po 6 polovica u jednu balu. Jedna bala treba da sadrži kože iste klase. Kože se pakuju licem unutra. Bale se umotavaju u hartiju tako da strane kože ostaju slobodne i vezuju se kanapom ili lepljivom trakom. Na bale se stavljaju nalepnice sa oznakom vrste kože, klase kvaliteta, ukupne površine i datuma kvalitativnog prijema.

8.2 S k l a d i š t e n j e

8.2.1 Prostorije za skladištenje treba da budu suve, čiste i proветриrene. Obavezna oprema svakog skladišta su termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti. Optimalna temperatura skladišne prostorije kreće se od 10°C do 25°C, a relativna vlažnost od 55% do 75%.

8.2.2 Kože sortirane prema vrstama i klasama stavljaju se na police sa pregradama ili na palete. Police treba da obezbede da kože sa dve strane budu pregrađene, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža, a da sa druge dve strane kože budu dostupne radi manipulacije. Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda. Visina stoga koža može da iznosi najviše 1,5 m. Udaljenje od zida treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između policā, odnosno paleta oko 50 cm.

9

VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

- JUS G.S2.006 - Gotova koža i krzno. Uzimanje uzoraka i priprema uzoraka za ispitivanje.
- JUS G.S2.010 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje vlage i pepela.
- JUS G.S2.011 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje hromnih jedinjenja.
- JUS G.S2.014 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje nevezane i vezane masti.
- JUS G.S2.016 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje ukupnih rastvorljivih materija u vodi i organskih rastvorljivih materija u vodi.
- JUS G.S2.017 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje kožne supstance.
- JUS G.S2.018 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje pH vođenog ekstrakta i pH razlike.
- JUS G.S2.021 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje vezanih štavni materija, mase uš-tavljene kože, randmana i broja proštavljenosti.
- JUS G.S2.022 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje debljine.
- JUS G.S2.029 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje sile cepanja.
- JUS G.S2.030 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje sile cepanja klinom.
- JUS G.S2.033 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Ispitivanje naizmeničnim previjanjem.
- JUS G.S2.036 - Metode ispitivanja gotove kože. Dinamičko ispitivanje propustljivosti vode za gornju kožu.
- JUS G.S2.040 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje postojanosti boje prema trljanju.
- JUS G.S2.042 - Koža. Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje dvodimenzionalnog istezanja kože.
- SNO 1052 - Metode ispitivanja gotove kože. Određivanje apsorpcije i propustljivosti vodene pare u ciklusu.

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena od 1984-05-11	Gotova koža KOŽA ĐONSKA OKRAJINA OBRADENA PROTIV UTICAJA ZNOJA	SNO 1047/84
	Rešenje br. 449-I od 1984-04-11 „Sl. voj. list“ br. 11/84	4210
Deskriptori: namena, uslovi i proveravanje kvaliteta, sirovina, vrsta i dorade, skladištenje		Vojna tajna INTERNO
SADRŽAJ		
		Strana
1	OPŠTE ODREDBE	2
1.1	Predmet standarda	2
1.2	Namena	2
2	USLOVI KVALITETA	2
2.1	Klase kvaliteta	2
2.2	Definicije i objašnjenja	2
2.3	Odnos vrednosti između klasa	3
2.4	Osnov obračunavanja količine koža	3
2.5	Organoleptički uslovi kvaliteta	3
2.6	Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta	4
2.7	Toierancije i bonifikacije	5
3	TEHNIČKE ODREDBE	7
3.1	Sirovina	7
3.2	Tehnologija štake i dorade	7
4	PROVERAVANJE KVALITETA	8
4.1	Organoleptička kontrola kvaliteta	8
4.2	Laboratorijska kontrola kvaliteta	8
5	GARANCIJA KVALITETA	9
6	OZNAČAVANJE PROIZVODA	9
7	NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA	9
7.1	Pakovanje	9
7.2	Skladištenje	9
8	VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	10
I izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	PS

Prestampavan u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SIM u JNA

OPŠTE ODREDBE**1.1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje postupak izrade, dorade, uslove kvaliteta i kontrolu kvaliteta za sledeću vrstu gotove kože.

**OKRAJINA OBRAĐENA PROTIV UTICAJA ZNOJA
(OKRAJINA ZNO)****1.2 Namena**

Okrajina ZNO namenjena je za izradu pokrivnih tabanica za obuću pripadnika oružanih snaga SFRJ.

Primena ove kože propisuje se standardima za gotove predmete.

Ova vrsta kože može da se upotrebi u druge svrhe, ako se drugačije propiše

2 USLOVI KVALITETA**2.1 Klase kvaliteta**

Koža, koja je predmet ovog standarda nabavlja se u I, II i III klasi kvaliteta.

Razvrstavanje u klase kvaliteta vrši se prema korisnoj površini, koju uslovljavaju sva oštećenja, koja su nastala za vreme života životinja, usled lošeg konzervisanja ili tokom procesa prerade

K l a s a	I	II	III
Korisna površina, %, najmanje	95	88	80
O b l i k	pravilan		pravilan
Šerina na najužem delu okrajine	najmanje 25 cm	najmanje 20 cm	najmanje 16 cm
Oštećenja lica i mesne strane	najviše do 5% površine	najviše do 12% površine	najviše do 20% površine
B o j a	ujednačena po celoj po- vršini	ujednačena po celoj po- vršini	manja odstu- panja po ivi- cama kože

2.2 Definicije i objašnjenja

2.2.1 Pod korisnom površinom podrazumeva se, za prerađivačku industriju upotrebljiva površina (površina bez grešaka) izražena u procentima ukupne površine kože.

Oštećenom površinom, površinom sa greškama, smatra se površina u obliku pravougaonika, koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako dva ili više oštećenja nisu među-

sobno udaljena više od 3 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.

2.2.2 Pravilan oblik ima ona okrajina kod koje su linije odsecanja krupona i vrata paralelne sa leđnom linijom kože (slika 1).

Linija odsecanja nogu treba da bude upravna na uzdužnu osu nogu.

2.2.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:

- ogrebotine, zarezi, naboji;
- oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, zarezi, ulegnuća i sl.);
- greške nastale pri lošem skidanju mesine, lošem cepanju, struganju, brušenju i drugim loše izvedenim tehnološkim operacijama.

2.2.4 U oštećenja lica spadaju i greške nastale kao posledica:

- ujeda raznih insekata;
- bolesti (ekcemi, lišajevi i sl.);
- truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
- lošeg konzervisanja.

2.2.5 Ova vrsta kože se ne boji. Boja kože je uslovljena vrstom upotrebljenog biljnog štavnog sredstva. Koža treba da ima svetlu nijansu smeđe boje.

2.3 Odnos vrednosti između klasa

Vrednost kože II klase je 7%, a III klase 15% niža od vrednosti kože I klase.

2.4 Osnov obračunavanja količine koža

Koža okrajina ZNO prodaje se na osnovu površine.

2.5 Organoleptički uslovi kvaliteta

2.5.1 **Spoljni izgled.** Lice kože treba da bude glatko, sjajno i da dobro prijanja uz ostali deo kože (ne sme da „curi“). Mesna strana treba da bude potpuno očišćena od potkožnog tkiva i dobro obrađena.

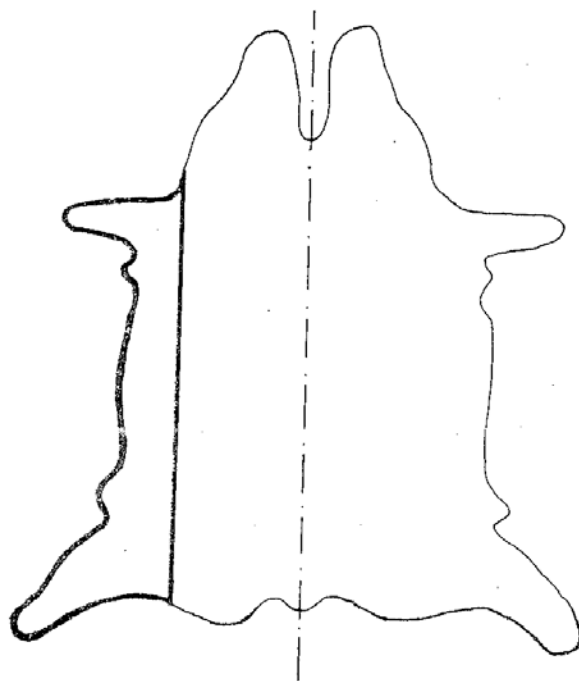
2.5.2 **Oblik.** Okrajina se dobija odsecanjem okrajinskih delova od cele kože. Rezanje se vrši duž linije gde nastaje promena u debljini okrajinskog dela prema leđnom, odnosno vratnom delu. Linije sečenja treba da budu ravne.

2.5.3 **Debljina.** Okrajina ZNO treba da bude ujednačene debljine po celoj površini. Debljina okrajine ZNO određena je namenom.

Merenje debljine obavlja se na više mesta po celoj površini.

2.5.4 **Opip i otpornost na savijanje.** Okrajina ZNO treba da bude tako elastična da se posle savijanja vrati u prvobitni položaj.

Pri laganom savijanju kože, licem spolja, oko valjka prečnika desetostruke minimalne debljine okrajine, a pri normalnoj vlazi i na sobnoj temperaturi, koža ne sme da prsne.

Slika 1

2.5.5 **Proštavljenost.** Koža okrajina ZNO treba da je dobro i potpuno proštavljena, a presek kože treba da bude jednolične boje.

2.6 Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta

Red. br.	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta za okrajinu ZNO	Metoda ispitivanja
1	2	3	4
1.	Vlaga, %, najviše	16	JUS G.S2.010
2.	Pepeo, %, najviše	3	JUS G.S2.010
3.	Nevezana mast, %	4 do 7	JUS G.S2.014
4.	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	10	JUS G.S2.016
5.	Masa uštavljene kože, %, najmanje	60	JUS G.S2.021
6.	pH vodenog ekstrakta, najmanje	3,5	JUS G.S2.018
7.	Razlika pH vrednosti, najviše	0,7	JUS G.S2.018

1	2	3	4
8.	Prividna gustoća, g/m ³	0,85 do 0,95	JUS G.S2.023 i tačka 4.231 ovog standarda
9.	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	18	JUS G.S2.028
10.	Prekidno izduženje, %, najviše %, najviše	38	JUS G.S2.028
11.	Upijanje vode — za 30 min., %, najmanje	40	JUS G.S2.024
12.	Ponašanje kože prema vodenoj pari: — apsorpcija vodene pare, mg, najmanje — propustljivost vodene pare, mg, najmanje	300 400	SNO 1052/83
13.	Prskanje pri savijanju pod uglom ne manjim od 70°	ne sme da prska	JUS G.S2.032
14.	Proštavljenost, najmanje	dobra	JUS G.S2.035
15.	Otpornost na znoj — zaostala zatezna čvrstoća, %, najmanje — postojanost na prskanje pri savijanju oko valjka — postojanost boje	75 ne sme da prska ne sme jako da potamni	SNO 1053/83

Napomena: rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 16% vlage.

2.7 Tolerancije i bonifikacije

2.7.1 Podela hemijskih i fizičko-mehaničkih osobina na grupe

I grupa:

pepeo, nevezana mast, ukupni vodeni ekstrakt.

II grupa:

prividna gustoća, zatezna čvrstoća, prekidno izduženje, apsorpcija vodene pare, propustljivost vodene pare.

III grupa:

upijanje vode za 30 minuta, prskanje pri savijanju, otpornost na znoj.

2.7.2 Granične vrednosti za tolerancije.

Grupa	Elementi kvaliteta	
I	Pepeo, %, najviše	3,3
	Nevezana mast, %, najviše	7,5
	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	12

II	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	17
	Prekidno izduženje, %, najviše	40
	Apsorpcija vodene pare, mg, najmanje	280
	Propustljivost vodene pare, mg najmanje	380
III	Upijanje vode za 30 minuta, % najmanje	38
	Tolerancija za ispitivanje otpornosti na znoj — prskanje pri savijanju oko valjka — ograničene su brojem uzoraka:	
	— u partiji do 6 uzoraka	1 uzorak do 2 mm po ivicama
	— u partiji od 7 do 11 uzoraka	2 uzorka do 2 mm po ivicama
	— u partiji od 12 do 15 uzoraka	3 uzorka do 2 mm po ivicama
Ako partija sadrži više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunavanje se vrši prema gornjoj tabeli.		

2.7.2.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elemenata iz svake grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.3 Granične vrednosti za bonifikacije

Grupa	Elementi kvaliteta	
I	Pepeo, %, najviše	4
	Nevezana mast, %, najmanje	3,5
II	Prividna gustoća, g/cm ³ , najviše	0,98
	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	16
	Prekidno izduženje, %, najviše	42
	Apsorpcija vodene pare, mg, najmanje	250
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	350
III	Upijanje vode za 30 minuta, %, najmanje	36
	Otpornost na znoj — zaostala zatezna čvrstoća, % najmanje	70

Bonifikacije za ispitivanje prskanja pri savijanju pod uglom ne manjim od 70° ograničene su brojem uzoraka:

— u partiji do 6 uzoraka	0 uzoraka
— u partiji od 7 do 11 uzoraka	1 uzorak do 2 mm po ivicama
— u partiji od 12 do 15 uzoraka	2 uzorka do 2 mm po ivicama

Ako partija sadrži više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunavanje se vrši prema gornjoj tabeli.

2.7.3.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz svake grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.4 Visina bonifikacije

Bonifikacija se obračunava na celu partiju kože. Za odstupanje svakog elementa iz:

I grupe	1% ugovorene cene partije
II grupe	2% ugovorene cene partije
III grupe	3% ugovorene cene partije

3 TEHNIČKE ODREDBE

3.1 Sirovina

Koža okrajina ZNO izrađuje se od govedih, odnosno kravljih koža, propisno konzerviranih, sirovih, kao i polupreradenih, domaćeg ili uvoznog porekla.

Za proizvodnju ove kože upotrebljava se sirovina takve kategorije mase, čijom će se preradom dobiti gotova koža kvaliteta popisanog ovim standardom i debljine određene namenom.

3.2 Tehnologija štave i dorade

Ova vrsta kože se štavi postupkom u jamama ili po brzom postupku u buradima. Za štavljenje se upotrebljavaju biljna štavna sredstva (kesten, kebračo, mimoza).

Dozvoljava se dodatak sintetskih štavnih sredstava.

Mašćenje se vrši sulfatiranim uljima sa dodatkom sirovih ulja.

Okrajina ZNO se dodatno obrađuje odgovarajućim sredstvima, radi postizanja otpornosti prema štetnom uticaju znoja.

Tokom postupka dorade koža se podvrgava odgovarajućim mehaničkim operacijama.

Detaljan tehnološki proces proizvodnje određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- zahteve tačke 2.5 — organoleptički uslovi kvaliteta i tačke 2.6 — hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta,
- zahteve očuvanja kvaliteta tokom dugog vremenskog perioda skladištenja.
- zahteve za otpornost na dejstvo gljivica.

4 PROVERAVANJE KVALITETA

4.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta obavlja se na celoj partiji koža određenoj za prijem, po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja i organoleptičkih uslova kvaliteta, navedenih u tačkama: 2.51 — spoljni izgled; 2.52 — oblik; 2.53 — debljina; 2.54 — opip i otpornost na savijanje i 2.55 — proštavljenost.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 3% ne odgovara deklariranoj klasi kvaliteta i debljini, cela partija koža vraća se proizvođaču na ponovnu pripremu — preklasiranje. Time se kontrolni organ ne obavezuje da prihvati kožu koja nije pravilno klasirana.

4.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

4.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka. Broj i mesto uzimanja laboratorijskih uzoraka određuje se prema JUS G.S2.006. Veličina laboratorijskog uzorka za kožu okrajnu ZNO treba da iznosi 20×30 cm.

Istovremeno se uzimaju uzorci za prvostepeno ispitivanje i uzorci za eventualno arbitražno (drugostepeno) ispitivanje — kontra uzorci.

Kontra uzorci se uzimaju takođe prema JUS G.S2.006, ali od drugih koža iste isporuke.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci — uzorci za prvostepeno ispitivanje i kontra uzorci — sastave se i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za prvostepeno ispitivanje, a druga polovina ostaje za arbitražno ispitivanje.

4.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje. Odabran broj laboratorijskih uzoraka za prvostepeno ispitivanje, odnosno kontra uzorci, vezuju se kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate.

Uz ovako zapečaćene uzorke priključuje se karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i kupca, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se, u desni gornji ugao, oznaka „kontra“.

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci stavljaju se u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vadenja pojedinih uzoraka, a da se ne ošteti pečat ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu imati neko značenje sa poslovne strane ili uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za prvostepeno ispitivanje se, uz propisani broj naloga, dostavljaju laboratoriji, a kontra uzorci ostaju kod proizvođača.

- 4.2.3 **Metode ispitivanja.** Priprema uzoraka za laboratorijsko ispitivanje vrši se prema propisima JUS G.S2.006.

Ispitivanje hemijskih i fizičko-mehaničkih karakteristika kvaliteta obavlja se po metodama označenim u tabeli 2.6 ovog standarda.

- 4.2.3.1 **Određivanje prividne gustoće.**

Ovo ispitivanje se vrši prema propisima JUS G.S.023, metodom A.

- 4.2.4 **Ocena rezultata ispitivanja.** Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 2.6 ovog standarda, utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobivenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobivene razlike se, za svaki pojedini element, primenjuju tolerancije, odnosno bonifikacije iz tačke 2.7 ovog standarda.

5 GARANCIJA KVALITETA

Proizvođač je dužan da kupcu, za svoj proizvod, izda garanciju kvaliteta. Garantni rok za kožu okrajinu ZNO iznosi 3 godine pod propisanim uslovima skladištenja. U garantnom roku koža treba da zadrži tehnološke osobine, koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se uklupe najmanje u granice propisane bonifikacijom (bez naplate bonifikacije).

6 OZNAČAVANJE PROIZVODA

Svaka koža treba da ima oznaku vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, oznaku debljine i površine, kao i oznaku standarda, ukoliko koža odgovara zahtevima kvaliteta.

7 NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA

7.1 Pakovanje

Okrajina obrađena protiv uticaja znoja pakuje se u bale po 10 komada, ukoliko to nije ugovorom drugačije propisano. Jedna bala treba da sadrži kožu iste klase.

Na bale se stavljaju nalepnice sa oznakom vrste kože, klase kvaliteta, datuma kvalitativnog prijema i ukupne površine.

7.2 Skladištenje

- 7.2.1 **Prostorije za skladištenje** treba da budu suve, čiste i proветриene.

Obavezna oprema svakog skladišnog prostora je termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti. Temperatura skladišnih prostorija treba da se kreće od 10 do 25°C, a relativna vlažnost od 55 do 75%.

- 7.2.2 **Kože sortirane prema vrstama i klasama** stavljaju se na drvene police sa pregradama ili na palete. Police treba da budu tako napravljene da kože sa dve strane budu odvojene letvama, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža. Sa druge dve strane, kože treba da budu dostupne radi manipulacije. Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda.

Visina stoga može da iznosi najviše 1,5 m.

Udaljenje police, odnosno palete, od zida treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između policā odnosno palete oko 50 cm.

VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

- JUS G.S2.006 — Uzimanje i priprema uzoraka za ispitivanje
- JUS G.S2.010 — Određivanje vlage i pepela
- JUS G.S2.014 — Određivanje nevezane i vezane masti
- JUS G.S2.016 — Određivanje ukupnih rastvorljivih materija u vodi i organskih rastvorljivih materija u vodi
- JUS G.S2.018 — Određivanje pH vodenog ekstrakta i pH razlike
- JUS G.S2.021 — Određivanje vezanih štavinih materija, mase uštavljene kože, randmana i broja proštavljenosti
- JUS G.S2.023 — Određivanje prividne gustoće
- JUS G.S2.024 — Određivanje upijanja vode (po Kubelki)
- JUS G.S2.028 — Određivanje zatezne čvrstoće i izduženja
- JUS G.S2.032 — Ispitivanje savijanjem
- JUS G.S2.035 — Ispitivanje proštavljenosti i postojanosti na kuvanje
- SNO 1052/83 — Određivanje apsorpcije i propustljivosti vodene pare u ciklusu
- SNO 1053/83 — Ispitivanje otpornosti đonske kože na znoj
- SNO 0001/80 — Izrada standarda narodne odbrane. Uobličavanje i redigovanje

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena od 1984-05-11	Gotova koža KOŽA BONSKA VRAT: KOMERC I OBRADEN PROTIV UTICAJA ZNOJA	SNO 1046/84
	Rešenje br. 449-I od 1984-04-11 „Sl. voj. list“ br. 11/84	4210
Deskriptori: namena, uslovi i proveravanje kvaliteta, sirovina, vrsta štave i dorade, skladištenje		Vojna tajna INTERNO
S A D R Z A J		
		Strana
1	OPŠTE ODREDBE	2
1.1	Predmet standarda	2
1.2	Namena	2
2	USLOVI KVALITETA	2
2.1	Klase kvaliteta	2
2.2	Definicije i objašnjenja	3
2.3	Odnos vrednosti između klasa	3
2.4	Osnov obračunavanja količine koža	3
2.5	Organoleptički uslovi kvaliteta	3
2.6	Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta	5
2.7	Tolerancije i bonifikacije	6
3	TEHNIČKE ODREDBE	9
3.1	Sirovina	9
3.2	Tehnologija štave i dorade	9
4	PROVERAVANJE KVALITETA	9
4.1	Organoleptička kontrola kvaliteta	9
4.2	Laboratorijska kontrola kvaliteta	9
5	GARANCIJA KVALITETA	10
6	OZNAČAVANJE PROIZVODA	11
7	NACIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA	11
7.1	Pakovanje	11
7.2	Skladištenje	11
8	VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	11
I izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	PS

OPSTE ODREDBE**1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje postupak izrade, dorade, uslove kvaliteta i kontrolu kvaliteta za sledeće vrste gotovih koža:

- VRAT KOMERC,
- VRAT OBRADEN PROTIV UTICAJA ZNOJA (VRAT ZNO).

1.2 Namena

Navedene vrste gotovih koža namenjene su za izradu i opravku okvirca (kedera), temeljne tabanice i lubova obuće namenjene za pripadnike oružanih snaga SFRJ.

Primena ovih koža propisuje se standardima za gotove predmete.

Ove vrste koža mogu da se upotrebe i u druge svrhe, ako se drugačije propiše.

2 USLOVI KVALITETA**2.1 Klase kvaliteta**

Obe vrste koža, koje su predmet ovog standarda, nabavljaju se u I, II i III klasi kvaliteta.

Razvrstavanje u klase kvaliteta vrši se prema korisnoj površini, koju uslovljavaju sva oštećenja, koja su nastala za vreme života životinje, usled lošeg konzerviranja ili tokom procesa prerade.

Klasa	I	II	III
Korisna površina, % najmanje	95	88	80
Oblik	pravilan	pravilan	pravilan
Oštećenja lica i mesne strane	najviše do 5% površine kože. Oštećenja od ugrka i žiga nisu dozvoljena.	najviše do 12% površine kože, od čega najviše 0,6% zaraslih ošteće- nja od ugrka.	najviše do 20% površine kože, od čega najviše 1% oštećenja od ugrka (zarasla i otvorena).
Otvrdla ledna linija	nije dozvoljena	jedva izražena	izražena
Prirodni nabori	plitki, dobro obrađeni	znatnije izra- ženi nabori	duboki nabori
Boja	ujednačena po celoj površini	ujednačena po celoj površini	manja odstupanja po ivicama.

2.2 Definicije i objašnjenja

2.2.1 Pod korisnom površinom kože podrazumeva se, za prerađivačku industriju upotrebljiva površina (površina bez grešaka), izražena u procentima ukupne površine kože.

Oštećenom površinom, površinom sa greškama, smatra se površina u obliku pravougaonika, koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako dva ili više oštećenja nisu međusobno udaljena više od 3 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.

2.2.2 Pod pravilnim oblikom kože vrata podrazumeva se koža, sa čijih su ivica uklonjeni trouglasti ostaci i drugi neiskoristljivi delovi kože (slika 1).

2.2.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:

- ogrebotine, zarezi, ožiljci od žigosanja i dr., naprsila ili jako izbočena ledna linija, otvorena ili zarasla oštećenja od ugrka;
- oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, zarezi, ulegnuća i sl.);
- greške pri lošem skidanju mesine, lošem cepanju, struganju, brušenju i drugim loše izvedenim tehnološkim operacijama.

2.2.4 U oštećenja lica spadaju i greške nastale kao posledica:

- ujeda raznih insekata;
- bolesti (ekcemi, lišajevi i sl.);
- truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
- lošeg konzervisanja.

2.2.5 Pod prirodnim naborima podrazumevaju se oštećenja koja se javljaju na vratnim delovima kože, upravno na lednu liniju. Pod dobro obradenim naborima podrazumevaju se nabori koji pri pipu ne pokazuju dubinu.

2.2.6 Ove vrste koža se ne boje. Boje kože su uslovljene vrstom upotrebljenog biljnog štav-nog sredstva i kreću se od svetle do tamno smeđe.

Odnos vrednosti između klasa

Vrednost kože II klase je 7%, a III klase 15% niža od vrednosti kože I klase.

2.4 Osnov obračunavanja količine koža

Koža vrat komerc i vrat ZNO prodaju se na osnovu mase.

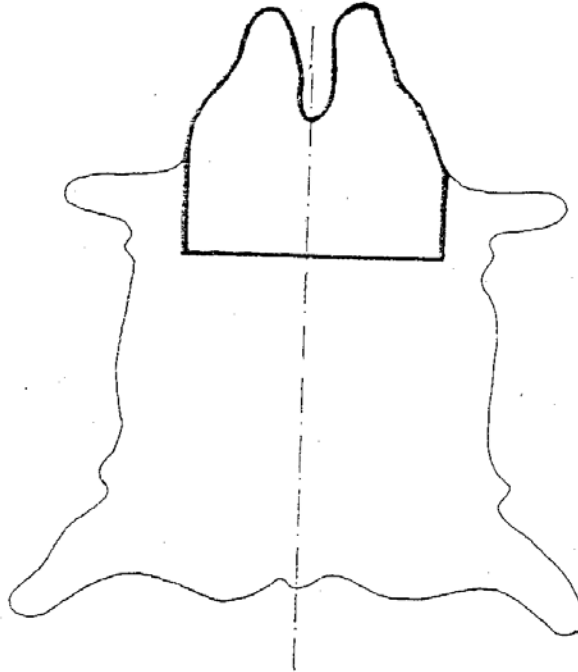
2.5 Organoleptički uslovi kvaliteta

2.5.1 Spoljni izgled. Lice kože treba da bude glatko i sjajno, a mesna strana potpuno očišćena od potkožnog tkiva.

2.5.2 Oblik. Vrat keder i vrat ZNO dobijaju se odsecanjem vratnih delova od celih koža. Rezanje se vrši duž linija gde nastaje promena u debljini i gradi vratnog dela prema lednom, odnosno okrajinskom delu.

Koža vrat treba da bude dovoljne dužine ledne linije, tj. da zahvata lednu liniju sve do mesta promene debljine kože između krupenskog i vratnog dela.

Linije rezanja treba da budu ravne.

Slika 1

2.5.3 **Debljina.** Koža vrat treba da je ujednačene debljine po celoj površini. Debljina vrata određena je namenom.

Merenje debljine vrši se na više mesta po celoj površini kože.

2.5.4 **Opip i otpornost na savijanje.** Obe vrste kože treba da budu elastične, tako da se posle savijanja vrata u prvobitan položaj.

Pri laganom savijanju oko valjka prečnika desetostruke minimalne debljine kože, licem spolja, a pri normalnoj vlazi i na sobnoj temperaturi, koža ne sme da prsne na mestima koja su od ruha udaljena više od 5 cm.

Vrat obrađen protiv uticaja znoja treba da ima manje zbijenu strukturu od vrata komerc, kako bi odgovorio svojoj osnovnoj nameni za povećanim upijanjem.

2.5.5 **Proštavljenost.** Kože treba da budu dobro i potpuno proštavljene, a preseci kože moraju biti jednolične smeđe boje.

2.6 Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta

Red br.	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta za vrat		Metoda ispitivanja.
		komerc	ZNO	
1	2	3	4	5
1.	Vlaga, %, najviše	16	16	JUS G.S2.010
2.	Pepeo, %, najviše	3	3	JUS G.S2.010
3.	Nevezana mast, %	2 do 4	2 do 4	JUS G.S2.014
4.	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	14	11	JUS G.S2.016
5.	Masa uštavljene kože, %, najmanje	58	60	JUS G.S2.021
6.	Broj proštavljenosti, najmanje	60	—	JUS G.S2.021
7.	pH vodenog ekstrakta, najmanje	3,5	3,5	JUS G.S2.018
8.	Razlika pH vrednosti, najviše	0,7	0,7	JUS G.S2.018
9.	Prividna gustoća, g/cm ³ , najviše	1,1	1,1	JUS G.S2.023 i tačka 4.231 ovog standarda
10.	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	20	18	JUS G.S2.028
11.	Prekidno izduženje, %, najviše	35	38	JUS G.S2.028
12.	Upijanje vode (po Kubeiki)			JUS G.S2.024
	— za 30 minuta, %, najviše	25	—	
	— za 30 minuta, %, najmanje	—	25	
13.	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	20	20	JUS G.S2.025
14.	Ponašanje prema vodenoj pari			SNO 1052/83
	— apsorpcija, mg, najmanje	—	350	
	— propustljivost, mg, najmanje	—	350	
15.	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	200	—	JUS G.S2.026 i tačka 4.232 ovog standarda
16.	Prskanje pri savijanju pod uglom ne manjim od 70°	ne sme da prska	ne sme da prska	JUS G.S2.032

	2	3	4	5
7.	Proštavljenost, najmanje	dovoljna	dovoljna	JUS G.S2.035
18.	Otpornost na znoj			SNO 1053/83
	— zaostala zatezna čvrstoća, ‰, najmanje	—	75	
	— postojanost na prskanje pri savijanju oko valjka ne sme	—	da prska ne sme	
	— postojanost boje	—	ne sme jako da potamni	

Napomena: rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 16% vlage.

2.7 Tolerancije i bonifikacije

2.7.1 Podela hemijskih i fizičko-mehaničkih osobina na grupe

I grupa:

pepeo, nevezana mast, ukupni vodeni ekstrakt, broj proštavljenosti.

II grupa:

prividna gustoća, zatezna čvrstoća, prekidno izduženje, koeficijent propustljivosti vazduha, apsorpcija vodene pare, propustljivost vodene pare.

III grupa:

upijanje vode za 30 minuta, prskanje pri savijanju, otpornost na znoj.

2.7.2 Granične vrednosti za tolerancije

Grupa	Elementi kvaliteta	V r a t	
		komerc	ZNO
I	2	3	4
I	Pepeo, ‰ najviše	3,3	3,3
	Nevezana mast, ‰, najmanje	1,8	1,8
	Ukupni vodeni ekstrakt, ‰, najviše	16	13
	Broj proštavljenosti, najmanje	58	—
II	Zatezna čvrstoća, N/mm ² najmanje	19	17
	Prekidno izduženje, ‰, najviše	37	40

1	2	3	4
	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	18	18
	Apsorpcija vodene pare, mg, najmanje	—	330
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	180	330
III	Upijanje vode za 30 min:		
	— %, najviše	27	—
	— %, najmanje	—	24

Tolerancije za ispitivanje otpornosti na znoj — prskanje pri savijanju oko valjka — ograničene su brojem uzoraka:

— u partiji do 6 uzoraka	1 uzorak do 2 min. po ivicama	
— u partiji od 7 do 11 uzoraka	2 uzorka	— „ —
— u partiji od 12 do 15 uzoraka	3 uzorka	— „ —

Ako partija sadrži više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunavanje se vrši prema gornjoj tabeli.

2.7.2.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz svake grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.3 Granične vrednosti za bonifikacije

Grupa	Elementi kvaliteta	Vrat	
		komerc	ZNO
1	2	3	4
I	Pepeo, %, najviše	3,8	4
	Nevezana mast, %, najviše	4,5	5
	Broj proštavljenosti, najmanje	55	—
II	Prividna gustoća, g/cm ³ , najviše	1,15	1,15
	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	17	16
	Prekidno izduženje, %, najviše	40	42
	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	15	15

1	2	3	4
	Apsorpcija vodene pare, mg, najmanje	—	300
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	150	300
III	Upijanje vode za 30 minuta, %		
	— najviše	29	—
	— najmanje	—	23
	Otpornost na znoj:		
	— zaostala zatezna čvrstoća, %, najmanje	—	70

Bonifikacije za ispitivanje prskanja pri savijanju pod uglom ne manjim od 70° ograničene su brojem uzoraka:

— u partiji do 6 uzoraka	0 uzoraka
— u partiji od 7 do 11 uzoraka	1 uzorak do 2 mm po ivicama
— u partiji od 12 do 15 uzoraka	2 uzorka do 2 mm po ivicama

Ako partija sadrži više od 15 uzoraka, taj višak se smatra posebnom partijom i obračunavanje se vrši prema gornjoj tabeli.

2.7.3.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz svake grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.4 Visina bonifikacije

Bonifikacija se obračunava na celu isporučenu partiju kože.

Za odstupanje svakog elementa iz:

	V r a t		ZNO
	komerc		
I grupe	1 ⁰ / ₀	ugovorene cene partije	1 ⁰ / ₀
II grupe	2 ⁰ / ₀	ugovorene cene partije	2 ⁰ / ₀
III grupe	3 ⁰ / ₀	ugovorene cene partije	3 ⁰ / ₀

3. TEHNIČKE ODREDBE

3.1 Sirovina

Kože vrat komerc i vrat ZNO izrađuju se od govedih, odnosno kravljih i volovskih koža, propisno konzerviranih, sirovih, kao i polupreradenih, domaćeg ili uvoznog porekla.

Za proizvodnju ovih vrsta koža upotrebljavaju se sirovine takvih kategorija mase, čijom će se preradom dobiti gotove kože kvaliteta propisanog ovim standardom i debljina određenih namenom.

3.2 Tehnologija štave i dorade

Ove vrste koža se štave u jamama i buradima biljnim štavnim sredstvima (kesten, mimoza, kebračo).

Doštata se vrši u buradima, rastvorima jačih koncentracija istih štavnih sredstava.

Dozvoljava se dodatak sintetskih štavnih sredstava.

Za mašćenje se upotrebljavaju sulfatirana ulja, uz dodatak sirovih ulja.

Vrat ZNO se dodatno obrađuje odgovarajućim sredstvima, radi postizanja otpornosti prema štetnom uticaju znoja.

Tokom postupka dorade, kože se podvrgavaju odgovarajućim mehaničkim operacijama.

Detaljan tehnološki proces proizvodnje određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- zahteve tačke 2.5 — organoleptički uslovi kvaliteta i tačke 2.6 — hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta;
- zahteve prerade u obuču postupkom lepljenja, kovanja i prošivanja;
- zahteve za očuvanjem kvaliteta tokom dugog vremenskog perioda skladištenja.
- zahteve za otpornost na dejstvo gljivica.

4. PROVERAVANJE KVALITETA

4.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta obavlja se na celoj partiji koža određenoj za prijem, po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja i organoleptičkih uslova kvaliteta, navedenih u tačkama: 2.51 — spoljni izgled; 2.52 — oblik; 2.53 — debljina; 2.54 — opip i otpornost na savijanje i 2.55 — proštavijenost.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 3% ne odgovara deklarisanom klasi kvaliteta i debljini, cela partija koža vraća se proizvođaču na ponovnu pripremu-preklasiranje. Time se kontrolni organ ne obavezuje da prihvati kožu koja nije pravilno klasirana.

4.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

4.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka. Broj i mesto uzimanja laboratorijskih uzoraka određuje se prema JUS G.S2.006.

Većina laboratorijskog uzorka za kožu vrat komerc treba da iznosi 20 x 20 cm, a za vrat ZNO 20 x 30 cm.

Istovremeno se uzimaju uzorci za prvostepeno ispitivanje i uzorci za eventualno arbitražno (drugostepeno) ispitivanje — kontra uzorci.

Kontra uzorci se uzimaju takođe prema JUS G.S2.006 iz iste kože na suprotnoj strani od ledne linije.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci — uzorci za prvostepeno ispitivanje i kontra uzorci — sastave se i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za prvostepeno ispitivanje, a druga polovina ostaje za arbitražno ispitivanje.

4.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje

Odabran broj laboratorijskih uzoraka za prvostepeno ispitivanje, odnosno kontra uzorci vezuju se kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate.

Uz ovako zapečaćene uzorke priključuje se karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i kupca, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se, u desni gornji ugao, oznaka „kontra“.

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci stavljaju se u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vadenja pojedinih uzoraka, a da se ne ošteti pečat ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za prvostepeno ispitivanje se, uz propisani broj naloga, dostavljaju laboratoriji, a kontra uzorci ostaju kod proizvođača.

4.2.3 Metoda ispitivanja. Priprema uzoraka za laboratorijsko ispitivanje vrši se prema propisima JUS G.S2.006.

Ispitivanje hemijskih i fizičko-mehaničkih karakteristika kvaliteta vrši se po metoda ma označenim u tabeli 2.6 ovog standarda.

4.2.3.1 Određivanje prividne gustoće.

Ovo ispitivanje vrši se prema propisima JUS G.S2.023 metodom A.

4.2.3.2 Ispitivanje propustljivosti vodene pare

Ovo ispitivanje obavlja se prema metodi JUS G.S2.026, ali se za obračunavanje propustljivosti uzima srednja vrednost gustine mase za 24 časa.

4.2.4 Ocena rezultata ispitivanja. Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 2.6 ovog standarda utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobivenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobivene razlike primenjuju se, za svaki pojedini elemenat, tolerancije, odnosno bonifikacije iz tačke 2.7 ovog standarda.

GARANCIJA KVALITETA

Proizvođač je dužan da kupcu, za svoj proizvod, izda garanciju kvaliteta. Garantni rok za kožu vrat komerc i vrat obrađen protiv uticaja znoja iznosi 3 godine, pod propisanim uslovima skladištenja. U garantnom roku koža treba da zadrži tehnološke osobine, koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se ukllope najmanje u granice propisane bonifikacijom (bez naplate bonifikacije).

6 OZNAČAVANJE PROIZVODA

Svaka koža treba da ima oznaku vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, debljinu, kao i oznaku standarda, ukoliko koža odgovara zahtevima kvaliteta.

7 NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA**7.1 Pakovanje**

Vratovi se ne pakuju ukoliko to nije ugovorom drugačije propisano.

7.2 Skladištenje

7.2.1 Prostorije za skladištenje treba da budu suve, čiste i provetravane.

Obavezna oprema svakog skladišnog prostora je termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti. Temperatura skladišnih prostorija treba da se kreće od 10 do 25°C, a relativna vlažnost od 55 do 75%.

7.2.2 Kože sortirane prema vrstama i klasama stavljaju se na drvene police sa pregradama ili na palete.

Police treba da budu tako napravljene da kože sa dve strane budu odvojene letvama, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža. Sa druge dve strane, kože treba da budu dostupne radi manipulacije.

Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda.

Rastojanje naslaganih koža od tavanice treba da iznosi najmanje 50 cm.

Udaljenje police odnosno palete od zida treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između polica odnosno paleta oko 50 cm.

8 VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

JUS G.S2.006	— Uzimanje i priprema uzoraka za ispitivanje
JUS G.S2.010	— Određivanje vlage i pepela
JUS G.S2.014	— Određivanje nevezane i vezane masti
JUS G.S2.016	— Određivanje ukupnih rastvorljivih materija u vodi i organskih rastvorljivih materija u vodi
JUS G.S2.018	— Određivanje pH vodenog ekstrakta i pH razlike
JUS G.S2.021	— Određivanje vezanih štavni materija, mase ušavljene kože, randmana i broja proštavljenosti
JUS G.S2.023	— Određivanje prividne gustoće
JUS G.S2.024	— Određivanje upijanja vode (po Kubelki)
JUS G.S2.025	— Određivanje propustljivosti vazduha
JUS G.S2.026	— Određivanje propustljivosti vodene pare
JUS G.S2.028	— Određivanje zatezne čvrstoće i izduženja
JUS G.S2.032	— Ispitivanje savijanjem
JUS G.S2.035	— Ispitivanje proštavljenosti i postojanosti na kuvanje
SNO 1052/83	— Određivanje apsorpcije i propustljivosti vodene pare u ciklusu
SNO 1053/83	— Ispitivanje otpornosti donske kože na znoj
SNC 0001/80	— Izrada standarda narodne odbrane. Uobličavanje i redigovanje

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena od 1984-05-11	Gotova koža KOŽA ĐONSKA KRUPON: KOMERC ZA ĐON, ZA MEBUĐON I OBRADEN PROTIV UTICAJA ZNOJA	SNO 1045/84
	Rešenje br. 449-1 od 1984-04-11 „Sl. voj. list“ br. 11/84	4210
Deskriptori: namena, uslovi i proveravanje kvaliteta, sirovina, vrsta štave i dorade, skladištenje		Vojna tajna INTERNO

S A D R Ž A J

	Strana
1 OPĆTE ODREDBE	2
1.1 Predmet standarda	2
1.2 Namena	2
2 USLOVI KVALITETA	2
2.1 Klase kvaliteta	2
2.2 Definicije i objašnjenja	2
2.3 Odnos vrednosti između klasa	3
2.4 Osnov obračunavanja količine koža	3
2.5 Organoleptički uslovi kvaliteta	3
2.6 Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta	4
2.7 Tolerancije i bonifikacije	6
3 TEHNIČKE ODREDBE	9
3.1 Sirovina	9
3.2 Tehnologija štave i dorade	9
4 PROVERAVANJE KVALITETA	10
4.1 Organoleptička kontrola kvaliteta	10
4.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta	10
5 GARANCIJA KVALITETA	11
6 Označavanje proizvoda	11
7 NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA	11
7.1 Pakovanje	11
7.2 Skladištenje	11
8 VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	12

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SIU JNA

I izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	PS
-----------	--	----

OPŠTE ODREDBE

1.1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje postupak izrade, dorade, uslove kvaliteta i kontrolu kvaliteta za sledeće vrste gotovih koža:

- KRUPON KOMERC ZA ĐON;
- KRUPON ZA MEĐUĐON;
- KRUPON OBRAĐEN PROTIV UTICAJA ZNOJA, (KRUPON ZNO).

1.2 Namena

Navedene vrste gotovih koža namenjene su za izradu i opravku đona, odnosno međuđona obuće za pripadnike oružanih snaga SFRJ.

Primena ovih koža propisuje se standardima za gotove predmete.

Ove vrste koža mogu da se upotrebe i u druge svrhe, ako se drugačije propiše.

2 USLOVI KVALITETA

2.1 Klase kvaliteta

Sve vrste koža, koje su predmet ovog standarda nabavljaju se u I, II i III klasi kvaliteta. Razvrstavanje u klase kvaliteta vrši se prema korisnoj površini, koju uslovljavaju sva oštećenja, nastala za vreme života životinja, usleg lošeg konzervisanja ili tokom procesa prerade.

Klasa	I	II	III
Korisna površina %, najmanje	97	90	82
Oblik	pravilan	pravilan	pravilan
Oštećenja lica i mesne strane	najviše do 3% površine kože i to po ivicama. Oštećenja od ugrka i žiga nisu dozvoljena.	najviše do 10% površine kože, od čega najviše 0,6% zaraslih oštećenja od ugrka.	najviše do 18% površine kože, od čega najviše 1% oštećenja od ugrka (zarasla i otvorena).
Prirodni nabori	nisu dozvoljeni.	nisu dozvoljeni.	nisu dozvoljeni.
Boja	ujednačena po celoj koži.	ujednačena po celoj koži.	manja odstupanja po ivicama kože.

2.2 Definicije i objašnjenja

2.2.1 Pod korisnom površinom kože podrazumeva se, za prerađivačku industriju upotreb-
ljiva površina (površina bez grešaka), izražena u procentima ukupne površine kože.

Oštećenom površinom, površinom sa greškama, smatra se površina u obliku pravou-
gaonika, koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako dva ili više oštećenja nisu među-

sobno udaljena više od 3 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.

2.2.2 Pod pravilnim oblikom kože krupona podrazumeva se približno pravougaoni oblik uz odstranjenje repnog dela (slika 1).

2.2.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:

- ogrebotine, zarezi, ožiljci od žigosanja i dr., naprsila ili jako izbočena ledna linija, otvorena ili zarasla oštećenja od ugrka;
- oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, zarezi, ulegnuća i sl.);
- greške pri lošem skidanju mesine, lošem cepanju, struganju, brušenju i drugim loše izvedenim tehnološkim operacijama.

2.2.4 U oštećenja lica spadaju i greške nastale kao posledica:

- ujeda raznih insekata;
- bolesti (ekcemi, lišajevi, i sl.);
- truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
- lošeg konzervisanja.

2.2.5 Ove vrste koža se ne boje. Boje koža su uslovljene vrstom upotrebljenog biljnog štavnog sredstva i kreću se od svetle do tamno smeđe.

2.3 Odnos vrednosti između klasa

Vrednost kože II klase je 7%, a vrednost III klase je 15% niža od vrednosti kože I klase.

2.4 Osnov obračunavanja količine koža

Koža krupon prodaje se na osnovu mase.

2.5 Organoleptički uslovi kvaliteta

2.5.1 Spoljni izgled. Lice kože treba da je glatko i sjajno, a mesna strana potpuno očišćena od potkožnog tkiva.

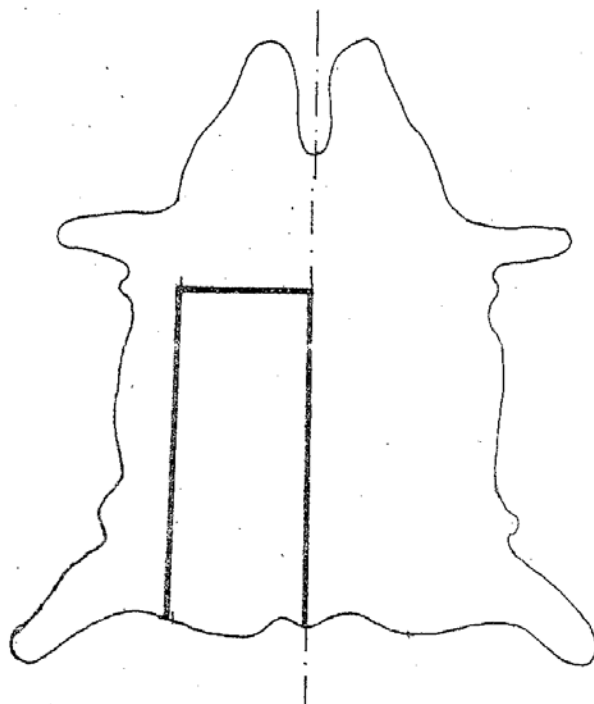
2.5.2 Oblik. Kože se proizvode kao kruponi. Rezanje se vrši linijama gde nastaju promene u debljini i građi srednjeg lednog dela kože prema vratnom, odnosno okrajinskom delu i duž ledne linije.

2.5.3 Debljina. Po celoj svojoj površini koža treba da bude ujednačene debljine, određene namenom. Merenje debljine vrši se na više mesta po celoj površini kože.

2.5.4 Opij i otpornost na savijanje. Koža treba da je čvrsta, zbijena i elastična, tako da se posle savijanja odmah vraća u prvobitan položaj.

Pri laganom savijanju oko valjka prečnika desetostruke minimalne debljine krupona, licem spolja, a pri normalnoj vlazi i na sobnoj temperaturi, koža ne sme da prsne na mestima koja su od ruba udaljena više od 5 cm.

Krupon za međudon i krupon obrađen protiv uticaja znoja treba, po svom opipu, da budu mekši od komerc krupona za đon i da čine prelaz ka ago kvalitetu.

Slika 1

2.5.5 Proštavljenost. Koža treba da bude dobro i potpuno proštavljena, a presek kože mora biti jednolične smeđe boje.

2.6) Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta

Red. br.	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta za krupon			Metoda ispitivanja
		komerc za đon	za međudon	ZNO	
1	2	3	4	5	6
1	Vlaga, %, najviše	16	16	16	JUS G.S2.010
2	Pepeo, %, najviše	3	3	3	JUS G.S2.010
3	Nevezana mast, %	2 do 4	2 do 4	2 do 4	JUS G.S2.014
4	Ukupni vodeni ekstrakt %, najviše	14	14	11	JUS G.S2.016
5	Masa uštavljene kože, %, najmanje	60	60	60	JUS G.S2.021
6	Broj proštavljenosti, najmanje	60	60	—	JUS G.S2.021

1	2	3	4	5	6
7	pH vodenog ekstrakta, najmanje	3,5	3,5	3,5	JUS G.S2.018
8	Razlika pH vrednosti, najviše	0,7	0,7	0,7	JUS G.S2.018
9	Prividna gustoća, g/cm ³ , najviše	1,2	1,15	1,15	JUS.G.S2.023 i tačka 4.231 ovog standarda
10	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	20	20	20	JUS G.S2.028
11	Prekidno izduženje, %, najviše	30	30	30	JUS G.S2.028
12	Ponašanje kože prema vodi na Bali-(Bally) permeometru				
	— vreme do prolaska vode, minuta, najmanje	120			JUS G.S2.037
	— upijanje vode za 1 čas, %, najviše	20	—	—	
	— upijanje vode za 2 časa, %, najviše	25	—	—	
13	Upijanje vode (po Kubelki)				JUS G.S2.024
	— za 30 minuta, %, najviše	—	20	—	
	— za 30 minuta, % najmanje	—	—	25	
	— za 24 časa, %, najviše	—	35	40	
14	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	15	15	20	JUS G.S2.025
15	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	200	200	200	JUS G.S2.026 i tačka 4.232 ovog standarda
16	Koeficijent habanja, najviše	5	—	—	JUS G.S2.031
17	Prskanje pri savijanju pod uglom ne manjim od 70°	ne sme da prska	ne sme da prska	ne sme da prska	JUS G.S2.032
18	Proštavljenost, najmanje	dovoljna	dovoljna	dovoljna	JUS G.S2.035

1	2	3	4	5	6
19	Otpornost na znoj				SNO 1053/83
	— zaostala zatezna čvrstoća, %, najmanje	—	—	75	
	— postojanost na prskanje pri savijanju oko valjka	—	—	ne sme da prska	
	— postojanost boje	—	—	ne sme jako da potamni	

Napomena: rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 16% vlage.

Tolerancije i bonifikacije

2.7.1 Podela hemijskih i fizičko-mehaničkih osobina na grupe

I grupa:

pepeo, nevezana mast, ukupni vodeni ekstrakt, broj proštavljenosti.

II grupa:

prividna gustoća, zatezna čvrstoća, prekidno izduženje, koeficijent propustljivosti vazduha, propustljivost vodene pare, koeficijent habanja.

III grupa:

ponašanje kože prema vodi (Bally permeometar), upijanje vode za 30 minuta i 24 časa (Kubelka), prskanje pri savijanju, otpornost na znoj.

2.7.2 Granične vrednosti za tolerancije

Grupa	Elementi kvaliteta	Krupon		
		komerc za don	za među-don	ZNO
1	2	3	4	5
I	Pepeo, % najviše	3,5	3,5	3,3
	Nevezana mast, % najviše	4,2	4,2	4,2
	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	16	16	16
	Broj proštavljenosti, najmanje	58	58	—
II	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	19	19	19
	Prekidno izduženje, %, najviše	32	32	32
	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	14	14	18

1	2	3	4	5
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	190	190	190
	Koeficijent habanja, najviše	5,3	—	—
III	Ponašanje prema vodi (Bali — permeometar)			
	— vreme do prolaska vode, minuta, najmanje	110	—	—
	— upijanje vode za 1 sat, %, najviše	22	—	—
	— upijanje vode za 2 sata, %, najviše	27	—	—
	Upijanje vode (po Kubelki)			
	— za 30 minuta, %, najviše	—	22	—
	— za 30 minuta, %, najmanje	—	—	23
	— za 24 sata, %, najviše	—	36	41
	Otpornost na znoj			
	— prskanje pri savijanju oko vajka	—	—	po ivici do 2 mm

Tolerancije za ispitivanje ponašanja prema vodi i otpornosti na znoj, ograničene su brojem uzoraka:

— u partiji do 6 uzoraka	1 uzorak
— u partiji od 7 do 11 uzoraka	2 uzorka
— u partiji od 12 do 15 uzoraka	3 uzorka

Ako partija sadrži više od 15 uzoraka, taj višak se smatra kao posebna partija i obračunavanje se vrši prema gornjoj tabeli.

2.7.2.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz svake grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.3 Granične vrednosti za bonifikacije

Grupa	Elementi kvaliteta	Krupon		
		komerc za don	za među-don	ZNO
1	2	3	4	5
I	Pepeo, %, najviše	3,8	3,8	4
	Nevezana mast, %, najviše	4,5	4,5	5
	najmanje	1,5	1,5	1,5

1	2	3	4	5
	Broj proštavljenosti, najmanje	55	55	—
II	Prividna gustoća, g/cm ³ , najviše	1,25	1,2	1,2
	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	17	17	17
	Prekidno izduženje, %, najviše	35	35	35
	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	12	12	15
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	150	150	150
	Koeficijent habanja, najviše	6	—	—

III Ponašanje prema vodi (Bali — Permeometar)

— vreme do prolaska vode, minuta, najmanje

90

—

—

— upijanje vode za 1 sat, %, najviše

25

—

—

— upijanje vode za 2 sata, %, najviše

30

—

—

Upijanje vode (po Kubelki),

— za 30 minuta, %, najviše

—

24

—

— za 30 minuta, %, najmanje

—

—

22

— za 24 sata, %, najviše

—

38

43

Otpornost na znoj

— zaostala zatezna čvrstoća, %, najmanje

—

—

70

Bonifikacije za ispitivanje ponašanja prema vodi i prskanja pri savijanju ograničene su brojem uzoraka:

Ponašanje prema vodi

— u partiji do 6 uzoraka

1 uzorak

— u partiji od 7 do 11 uzoraka

2 uzorka

— u partiji od 12 do 15 uzoraka

3 uzorka

Prskanje pri savijanju pod uglom ne manjim od 70°

— u partiji od 6 uzoraka

0 uzoraka

— u partiji od 7 do 11 uzoraka

1 uzorak do 2 mm po ivicama

— u partiji od 12 do 15 uzoraka

2 uzorka do 2 mm po ivicama

Ako partija sadrži više od 15 uzoraka, taj višak se smatra kao posebna partija i obračunavanje se vrši prema gornjoj tabeli.

2.7.3.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz svake grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.4 Visina bonifikacije

Bonifikacija se obračunava na celu partiju koža.

Za odstupanje svakog elementa iz:

	komerc za đon	KRUPON za međudon	ZNO
I grupe	1%	1% ugovorene cene partije	1%
II grupe	2%	2% ugovorene cene partije	2%
III grupe			
— za odstupanje:			
do 2 uzorka	2%	3%	3%
3 uzorka	3%	ugovorene cene partije	

3 TEHNIČKE ODREDBE

3.1 Sirovina

Kože krupon za đon, međudon i krupon ZNO izrađuju se od teških govedih, odnosno teških volovskih koža, propisno konzerviranih, sirovih, kao i polupreradenih, domaćeg ili uvoznog porekla.

Za ove vrste krupona upotrebljava se sirovina takve kategorije mase, čijom će se preradom dobiti gotova koža, kvaliteta propisanog ovim standardom i debljine određene namenom.

3.2 Tehnologija štave i dorade

Ove vrste koža štave se u jamama i buradima, i biljnim štavnim sredstvima (kesten, mimoza, kebračo).

Doštava se vrši u buradima, rastvorima jačih koncentracija istih štavnih sredstava.

Dozvoljava se dodatak sintetskih štavnih sredstava. Za mašćenje se upotrebljavaju sulfatirana ulja, uz dodatak sirovih ulja.

Krupon ZNO se dodatno obrađuje odgovarajućim sredstvima, radi postizanja otpornosti prema štetnom uticaju znoja.

Tokom postupka dorade, kože se podvrgavaju odgovarajućim mehaničkim operacijama.

Detaljan tehnološki proces proizvodnje određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- zahteve tačke 2.5 — organoleptički uslovi kvaliteta i tačke 2.6 — hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta;
- zahteve prerade u obuču postupkom lepljenja, kovanja i prošivanja;
- zahteve za očuvanjem kvaliteta tokom dugog vremenskog perioda skladištenja;
- zahteve za otpornost na dejstvo gljivica.

4 PROVERAVANJE KVALITETA

4.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta vrši se na celoj partiji koža određenoj za prijem, po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja i organoleptičkih uslova kvaliteta, navedenih u tačkama: 2.51 — spoljni izgled; 2.52 — oblik; 2.53 — debljina; 2.54 — opip i otpornost na savijanje i 2.55 — proštavljenost.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 3% ne odgovara deklarisanom klasi kvaliteta i debljini, vraća se cela partija koža proizvođaču na ponovnu pripremu — preklasiranje. Ovim se kontrolni organ ne obavezuje da prihvatiti kožu koja nije pravilno klasirana.

4.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

4.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka. Broj i mesto uzimanja uzoraka određuje se prema JUS G.S2.006.

Veličina laboratorijskih uzoraka za kožu krupon komerc za đon i kožu krupon za međuđon treba da iznosi 20 x 20 cm, a za kožu krupon ZNO za međuđon 20 x 30 cm.

Istovremeno se uzimaju uzorci za prvostepeno ispitivanje i uzorci za eventualno arbitražno — (drugostepeno) ispitivanje — kontra uzorci.

Kontra uzorci se uzimaju takođe prema JUS G.S2.006, ali od drugih koža iste isporuke.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci — uzorci za prvostepeno ispitivanje i kontra uzorci — sastave se i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za prvostepeno ispitivanje, a druga polovina ostaje za arbitražno ispitivanje.

4.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje

Odabran broj laboratorijskih uzoraka za prvostepeno ispitivanje, odnosno kontra uzorci vezuju se kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate. Uz ovako zapečaćene uzorke priključuje se karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i kupca, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se, u desni gornji ugao, oznaka „kontra“.

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci stavlja se u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vađenja pojedinih uzoraka, a da se ne ošteti pečat ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu imati neko značenje sa pošlne strane ili uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za prvostepeno ispitivanje se uz propisani broj naloga dostavljaju laboratoriji, a kontra uzorci ostaju kod proizvođača.

4.2.3 Metode ispitivanja. Priprema uzoraka za laboratorijsko ispitivanje obavlja se prema propisima JUS G.S2.006.

Ispitivanje hemijskih i fizičko-mehaničkih karakteristika kvaliteta vrši se po metodama označenim u tabeli 2.6 ovog standarda.

4.2.3.1 Određivanje prividne gustoće

Ovo ispitivanje obavlja se prema propisima JUS G.S2.023. metodom A.

4.2.3.2 Ispitivanje propustljivosti vodene pare

Ovo ispitivanje obavlja se prema metodi JUS G.S2.026, ali se za obračunavanje propustljivosti uzima srednja vrednost gubitka mase za 24 časa.

4.2.4 Ocena rezultata ispitivanja. Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 2.6 ovog standarda, utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobivenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobivene razlike primenjuju se, za svaki pojedini elemenat, tolerancije, odnosno bonifikacije iz tačke 2.7 ovog standarda.

5 GARANCIJA KVALITETA

Proizvođač je dužan da kupcu, za svoj proizvod, izda garanciju kvaliteta. Garantni rok za kožu krupon za đon i međudon i krupon ZNO iznosi 3 godine, pod propisanim uslovima skladištenja. U garantnom roku koža treba da zadrži tehnološke osobine, koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se uklope najmanje u granice propisane bonifikacijom (bez naplate bonifikacije).

6 OZNAČAVANJE PROIZVODA

Svaka koža treba da ima oznaku vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, debljinu, kao i oznaku standarda, ukoliko koža odgovara zahtevima kvaliteta.

7 NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA

7.1 Pakovanje

Kruponi se ne pakuju ukoliko to nije ugovorom drugačije propisano.

7.2 Skladištenje

7.2.1 Prostorije za skladištenje treba da budu suve, čiste i provetravane.

Obavezna oprema svakog skladišnog prostora je termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti.

Temperatura skladišnih prostorija treba da se kreće od 10 do 25°, a relativna vlažnost od 55 do 75%.

7.2.2 Kože sortirane prema vrstama i klasama postavljaju se na drvene police sa pregradama ili na palete.

Police treba da budu tako napravljene da kože sa dve strane budu odvojene letvama, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža. Sa druge dve strane, kože treba da budu dostupne radi manipulacije.

Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda.

Rastojanje naslaganih koža od tavanice treba da iznosi najmanje 50 cm.

Udaljenje police, odnosno palete od zida, treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između polica, odnosno paleta, oko 50 cm.

8 VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

JUS G.S2.006	— Uzimanje i priprema uzoraka za ispitivanje
JUS G.S2.010	— Određivanje vlage i pepela
JUS G.S2.014	— Određivanje nevezane i vezane masti
JUS G.S2.016	— Određivanje ukupnih rastvorljivih materija u vodi i organskih rastvorljivih materija u vodi
JUS G.S2.018	— Određivanje pH vodenog ekstrakta i pH razlike
JUS G.S2.021	— Određivanje vezanih štavni materija, mase ušavljene kože, randmana i broja proštavljenosti
JUS G.S2.023	— Određivanje prividne gustoće
JUS G.S2.024	— Određivanje upijanja vode (po Kubelki)
JUS G.S2.025	— Određivanje propustljivosti vazduha
JUS G.S2.026	— Određivanje propustljivosti vodene pare
JUS G.S2.028	— Određivanje zatezne čvrstoće i izduženja
JUS G.S2.031	— Određivanje otpornosti prema habanju
JUS G.S2.032	— Ispitivanje savijanjem
JUS G.S2.035	— Ispitivanje proštavljenosti i postojanosti na kuvanje
JUS G.S2.037	— Dinamičko ispitivanje propustljivosti vode za đonsku kožu
SNO 1053/83	— Ispitivanje otpornosti đonske kože na znoj
SNO 0001/80	— Izrada standarda narodne odbrane. Uobličavanje i redigovanje

Miller

STANDARD NARODNE ODBRANE Obavezna primena od 1984-05-11	Gotova koža KOŽA POSTAVNA	SNO 0472/84
	Rešenje br. 449-1 od 1984-04-11 „Sl. voj. list” br. 11/84	4210
Deskriptori: namena uslovi i proveravanje kvaliteta, sirovina, vrsta štave i dorade, skladištenje.		Vojna tajna INTERNO
SADRŽAJ		
		Strana
1	OPŠTE ODREDBE	2
1.1	Predmet standarda	2
1.2	Namena	2
2	USLOVI KVALITETA	2
2.1	Klase kvaliteta	2
2.2	Definicije i objašnjenja	2
2.3	Odnos vrednosti između klasa	3
2.4	Osnov obračunavanja količine koža	3
2.5	Organoleptički uslovi kvaliteta	3
2.6	Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta	4
2.7	Tolerancije i bonifikacije	5
3	TEHNIČKE ODREDBE	7
3.1	Sirovina	7
3.2	Tehnologija štave i dorade	7
4	PROVERAVANJE KVALITETA	7
4.1	Organoleptička kontrola kvaliteta	7
4.2	Laboratorijska kontrola kvaliteta	7
5	GARANCIJA KVALITETA	9
6	OZNAČAVANJE PROIZVODA	9
7	NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA	9
7.1	Pakovanje	9
7.2	Skladištenje	9
8	VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA	9
I izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	PS

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SIZ u JNA

1 OPŠTE ODREDBE**1.1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje postupak izrade, dorade, uslove kvaliteta i kontrolu kvaliteta za sledeću vrstu gotove kože:

KOŽA POSTAVNA**1.2 Namena**

Navedena vrsta gotove kože namenjena je za izradu postave za obuču pripadnika oružanih snaga SFRJ.

Primena ove kože propisuje se standardima za gotove predmete.

Ova vrsta kože može da se upotrebi i u druge svrhe, ako se drugačije propiše.

2 USLOVI KVALITETA**2.1 Klase kvaliteta**

Koža, koja je predmet ovog standarda, nabavlja se u I, II i III klasi kvaliteta.

Ona se razvrstava u klase kvaliteta prema korisnoj površini, koju uslovljavaju sva oštećenja, nastala za vreme života životinje, usled lošeg konzervisanja ili tokom procesa prerade.

Klasa	I	II	III
Korisna površina, % najmanje	95	88	80
Oblik	pravilan	pravilan	pravilan
Oštećenje lica i mesne strane	najviše do 5% površine kože, od čega najviše 0,6% zaraslih oštećenja od ugrka i to po ivicama.	najviše do 12% površine, od čega najviše 0,6% zaraslih oštećenja od ugrka.	najviše do 20% površine, od čega najviše 1% oštećenja od ugrka (zaraslih i otvorenih).
Prirodni nabori	plitki dobro obrađeni	znatnije izraženi nabori	duboki nabori
Boja	ujednačena po celoj koži	manja odstupanja po ivicama	znatnija odstupanja po celoj koži

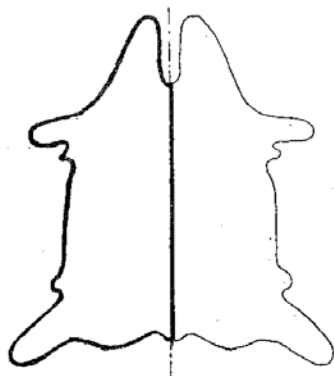
2.2 Definicije i objašnjenja

2.2.1 Pod korisnom površinom podrazumeva se, za prerađivačku industriju upotrebljiva površina (površina bez grešaka), izražena u procentima celokupne površine kože.

Oštećenom površinom, površinom sa greškama, smatra se površina u obliku pravougaonika, koji obuhvata sva oštećena mesta. Ako dva ili više oštećenja nisu među-

sobno udaljena više od 4 cm na najbližem mestu, uključuju se u jedan pravougaonik, te se i njihov međuprostor smatra oštećenom površinom.

- 2.2.2 Pravilan oblik ima polovica sa čijih su iviča odstranjeni trouglasti ostaci i drugi neiskoristljivi delovi kože (slika 1).
- 2.2.3 Pod oštećenjima na strani lica ili mesnoj strani podrazumevaju se:
- otvorene i jače vidljive ogrebotine, zarez, ožiljci od žigosanja i dr., otvorena i zarasla oštećenja od ugrka;
 - oštećenja do kojih je došlo usled isecanja dela korijuma pri skidanju kože (rupe, ulegnuća i sl.);
 - greške od lošeg skidanja mesine, lošeg cepanja, struganja, brušenja i drugih loše izvedenih tehnoloških operacija.
- 2.2.4 U oštećenja lica spadaju i greške, nastale kao posledica:
- ujeda raznih insekata;
 - bolesti (ekcemi, lišajevi i sl.);
 - truljenja od zaostale mokraće i drugih nečistoća;
 - lošeg konzervisanja.
- 2.2.5 Pod prirodnim naborima podrazumevaju se oštećenja, koja se javljaju na vratnim delovima kože, upravno na leđnu liniju. Pod dobro obrađenim naborima podrazumevaju se nabori, koji pri opipu ne pokazuju dubinu.
- 2.2.6 Postavna koža treba da bude žuto-smeđe boje, ili druge boje ako se drugačije propiše.
- 2.3 **Odnos vrednosti između klasa**
- Vrednost kože II klase je 7%, a III klase 15% niža od vrednosti kože I klase kvaliteta.
- 2.4 **Osnov obračunavanja količine kože**
- Postavna koža prodaje se na osnovu površine.
- 2.5 **Organoleptički uslovi kvaliteta**
- 2.5.1 **Spoljni izgled.** Lice kože treba da bude čisto, glatko i čvrsto priljubljeno. Može da se doteruje brušenjem i peglanjem. Mesna strana treba da je potpuno očišćena od potkožnog tkiva i dobro obrađena.
- 2.5.2 **Oblik.** Kože se proizvode u polovicama. Rezanje kože se vrši duž leđne linije. Linija reza treba da bude ravna.

Slika 1

2.5.3 **Debljina.** Debljina postavne kože treba da bude u propisanim granicama, određenim namenom.

Merenje debljine vrši se na više mesta po celoj površini kože.

2.5.4 **Opip i otpornost na savijanje.** Ova vrsta kože treba da bude mekana i elastična.

Pri oštrom savijanju kože na četvoro, licem spolja, između palca i kažiprsta, koža ne sme da prsne.

2.5.5 **Postojanost boje na trljanje.** Boja postavne kože treba da bude postojana na trljanje suvom i mokrom belom flanelskom krpom. Na krpi kojom je vršena proba ne sme da ostane trag boje.

2.6 Hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta

Red. br.	Elementi kvaliteta	Zahtevi kvaliteta za postavnu kožu	Metoda ispitivanja
1	2	3	4
1.	Vlaga, %, najviše	12	JUS G.S2.010
2.	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2	JUS G.S2.010
3.	Hromoksid, %, najviše	5 (s tim što preko 4% treba vršiti određivanje rastvornih hromnih jedinjenja)	JUS G.S2.011
4.	Kvalitativna proba na rastvorna hromna jedinjenja (kada je Cr_2O_3 iznad 4%)	negativna	tačka 4.2.3.1 ovog standarda

1	2	3	4
5.	Nevezana mast, %	7 do 12	JUS G.S2.014
6.	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	2	JUS G.S2.016
7.	Organski vodeni ekstrakt, %, najviše	1,5	JUS G.S2.016
8.	pH vodenog ekstrakta, najmanje	3,5	JUS G.S2.018
9.	Razlika pH vrednosti, najviše	07	JUS G.S2.018
10.	Zatezna čvrstoća, N/mm ² najmanje	13	JUS G.S2.028
11.	Prekidno izduženje, %, najviše	70	JUS G.S2.028
12.	Čvrstoća cepanja u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	39	JUS G.S2.029 i tačka 4.2.3.2 ovog standarda
13.	Upijanje vode za 30 minuta, %, najmanje	75	JUS G.S2.024
14.	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	500	JUS G.S2.025
15.	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	400	JUS G.S2.026 i tačka 4.2.3.3 ovog standarda

Napomena: rezultati hemijskih ispitivanja obračunavaju se na 15% vlage.

2.7 Tolerancije i bonifikacije

2.7.1 Podela hemijskih i fizičko-mehaničkih osobina na grupe

I grupa:

pepeo, nevezana mast, ukupni vodeni ekstrakt, organski vodeni ekstrakt.

II grupa:

zatezna čvrstoća, prekidno izduženje, čvrstoća cepanja u dva suprotna smera, upijanje vode, koeficijent propustljivosti vazduha, propustljivost vodene pare.

2.7.2 Granične vrednosti za tolerancije

Grupa Elementi kvaliteta

I	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	2,3
	Nevezana mast, %, najmanje	6,5
	najviše	12,5
	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	2,2
	Organski vodeni ekstrakt, %, najviše	1,7

II	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	12
	Prekidno izduženje, %, najviše	73
	Čvrstoća cepanja u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	37
	Upijanje vode za 30 minuta, %, najmanje	72
	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	480
	Propustljivost vodene pare, mg,	380

2.7.2.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz jedne grupe ili iz kombinacije grupa.

2.7.3 Granične vrednosti za bonifikacije

Grupa Elementi kvaliteta

I	Pepeo iznad sadržaja hromoksida, %, najviše	3,0
	Nevezana mast, %, najmanje	6,0
	Ukupni vodeni ekstrakt, %, najviše	2,5
	Organski vodeni ekstrakt, %, najviše	2,0
II	Zatezna čvrstoća, N/mm ² , najmanje	10
	Prekidno izduženje, %, najviše	80
	Čvrstoća cepanja u dva suprotna smera, N/mm, najmanje	29
	Upijanje vode za 30 minuta, %, najmanje	65
	Koeficijent propustljivosti vazduha, najmanje	400
	Propustljivost vodene pare, mg, najmanje	300

2.7.3.1 Broj dozvoljenih odstupanja

Dozvoljava se istovremeno odstupanje 3 elementa iz jedne grupe ili iz kombinacije grupa

2.7.4 Visina bonifikacije

Bonifikacija se obračunava na celu partiju kože.

Za odstupanje svakog elementa iz:

I grupe	1% ugovorene cene partije
II grupe	2% — „ —

3 TEHNIČKE ODREDBE

3.1 Sirovina

Postavna koža izrađuje se od govedih, odnosno junećih koža, propisno konzervisanih, sirovih, kao i polupreradenih, domaćeg ili uvoznog porekla.

Za proizvodnju postavne kože upotrebljava se sirovina takve kategorije mase, čijom će se preradom dobiti gotova koža kvaliteta propisanog ovim standardom i debljine određene namenom.

3.2 Tehnologija štave i dorade

Ova vrsta kože štavi se hromnim štavnim sredstvima. Kože mogu da se dostavljaju. Za dostavu se koriste biljna ili sintetička štavna sredstva.

Za mašćenje se upotrebljavaju prirodna sulfatirana ili sulfitirana ulja, sintetička ulja, uz dodatak sirovih ulja.

Osnovno bojenje vrši se kiselim i direktnim anilinskim bojama.

Tokom postupka dorade, kože se podvrgavaju odgovarajućim mehaničkim operacijama.

Detaljan postupak prerade određuje proizvođač, tako da gotova koža zadovolji:

- zahteve tačke 2.5 — organoleptički uslovi kvaliteta i tačke 2.6 — hemijski i fizičko-mehanički uslovi kvaliteta;
- zahteve prerade u obuču postupkom lepljenja i prošivanja;
- zahteve za očuvanjem kvaliteta tokom dugog vremenskog perioda skladištenja;
- zahteve za otpornost na dejstvo gljivica.

4 PROVERAVANJE KVALITETA

4.1 Organoleptička kontrola kvaliteta

Organoleptička kontrola kvaliteta vrši se na celoj partiji koža određenoj za prijem, po sistemu pregleda svakog komada kože. Kontrola obuhvata proveru ispravnosti klasiranja i organoleptičkih uslova kvaliteta, navedenih u tačkama: 2.5.1 — spoljni izgled; 2.5.2 — oblik; 2.5.3 — debljina; 2.5.4 — opip i otpornost na savijanje i 2.5.5 — postojanost boje na trljanje.

Kontrolni organ u svakoj partiji koža, pre pristupanja pregledu svakog komada, izdvaja reprezentativni uzorak od 100 koža. Ukoliko utvrdi da više od 5% ne odgovara deklarisanom klasi kvaliteta i debljini, vraća se cela partija koža proizvođaču na ponovnu pripremu — preklasiranje. Ovim se kontrolni organ ne obavezuje da prihvati kožu koja nije pravilno klasirana.

4.2 Laboratorijska kontrola kvaliteta

4.2.1 Uzimanje laboratorijskih uzoraka. Mesto, broj i veličina laboratorijskih uzoraka određuje se prema JUS G.S2.006.

Istovremeno se uzimaju uzorci za prvostepeno ispitivanje i uzorci za eventualno arbitražno (drugostepeno) ispitivanje — kontra uzorci.

Kontra uzorci se uzimaju, takođe, prema JUS G.S2.006, ali od drugih koža iste isporuke.

Ovako odabrani laboratorijski uzorci — uzorci za prvostepeno ispitivanje i kontra uzorci — sastave se i od cele količine se proizvoljno odabere 1/2 za prvostepeno ispitivanje, a druga polovina ostaje za arbitražno ispitivanje.

4.2.2 Slanje laboratorijskih uzoraka na ispitivanje

Odabran broj laboratorijskih uzoraka za prvostepeno ispitivanje, odnosno kontra uzorci vezuju se kanapom ili nekom odgovarajućom vrpcom i zapečate.

Uz ovako zapečaćene uzorke priključuje se karton sa sledećim podacima: broj uzoraka, vrsta kože, naziv proizvođača i kupca, količina, cena kože, mesto i datum uzimanja uzoraka.

Na karton kontra uzoraka stavlja se, desni gornji ugao, oznaka „kontra“.

Ovako pripremljeni laboratorijski uzorci stavljaju se u polietilenske vrećice, koje se pečate tako da je isključena mogućnost vađenja pojedinih uzoraka, a da se ne ošteti pečat ili kanap.

O uzimanju uzoraka i kvalitativnom prijemu sastavlja se komisijski zapisnik u propisanom broju primeraka. U zapisnik se unose i sve okolnosti koje mogu uticati na ishod ispitivanja.

Uzorci za prvostepeno ispitivanje se uz propisani broj naloga dostavljaju laboratoriji, a kontra uzorci ostaju kod proizvođača.

4.2.3 Metode ispitivanja. Priprema uzoraka za laboratorijsko ispitivanje vrši se prema propisima JUS G.S2.006.

Ispitivanje hemijskih i fizičko-mehaničkih karakteristika kvaliteta vrši se po metodama označenim u tabeli 2.6. ovog standarda.

4.2.3.1 Kvalitativna proba na rastvorna hromna jedinjenja vrši se na sledeći način:

sitno isečeni uzorci kože najpre se odmaste i u tikvici za jodni broj dobro iskuvaju sa vodom. Rastvor se odlije, eventualno filtrira, zatim zakiseli koncentrovanom so-nom kiselinom, doda malo etra i vodonik superoksida (3%) i dobro promućka. U prisustvu šestovalentnih hromnih jedinjenja, gornji sloj se oboji plavo, usled stvaranja perhromne kiseline. Ako je rezultat ovog ispitivanja negativan, mora se vršiti ispitivanje na rastvorna trovalentna hromna jedinjenja. U tu svrhu, u vodeni rastvor se najpre doda malo natrijum-peroksida, zatim kuva, zakiseli i obradi na isti način kao što je gore opisano. Nastalo plavo obojenje dokazuje prisustvo hromnih jedinjenja.

4.2.3.2 Ispitivanje čvrstoće cepanja u dva suprotna smeru.

Ovo ispitivanje obavlja se prema metodi JUS G.S2.029. Rezultati se izražavaju na jedinicu debljine.

4.2.3.3 Ispitivanje propustljivosti vodene pare

Ovo ispitivanje obavlja se prema metodi JUS G.S2.026, ali se za obračunavanje propustljivosti uzima srednja vrednost gubitka mase za 24 časa.

4.2.4 Ocena rezultata ispitivanja. Da li i koliko elementi kvaliteta odstupaju od zahteva iz tačke 2.6. ovog standarda utvrđuje se upoređivanjem vrednosti dobivenih laboratorijskim ispitivanjem sa propisanim vrednostima. Na dobivene razlike primenjuju se, za svaki pojedini elemenat, tolerancije, odnosno bonifikacije iz tačke 2.7 ovog standarda.

5 GARANCIJA KVALITETA

Proizvođač je dužan da kupcu, za svoj proizvod, izda garanciju kvaliteta. Garantni rok za postavnu kožu iznosi 3 godine, pod propisanim uslovima skladištenja. U garantnom roku koža treba da zadrži tehnološke osobine, koje zahteva proces dalje prerade, a elementi kvaliteta treba da se uklupe najmanje u granice propisane bonifikacijom (bez naplate bonifikacije).

6 OZNAČAVANJE PROIZVODA

Svaka koža treba da ima oznaku vrste kože i klase kvaliteta, žig proizvođača, godinu proizvodnje, oznaku debljine i površine, kao i oznaku standarda, ukoliko koža odgovara zahtevima kvaliteta.

7 NAČIN PAKOVANJA I SKLADIŠTENJA

7.1 Pakovanje

Kože se pakuju u bale, po 10 polovica u jednu balu. Jedna bala treba da sadrži kože iste klase. Postavne kože se pakuju licem spolja. Bale se umotavaju u hartiju, tako da strane kože ostaju slobodne i vezuju se kanapom ili lepljivom trakom. Na bale se stavljaju nalepnice sa oznakom vrste kože, klase kvaliteta, ukupne površine i datuma kvalitativnog prijema.

7.2 Skladištenje

7.2.1 Prostorije za skladištenje treba da budu suve, čiste i provetrene.

Obavezna oprema svakog skladišnog prostora je termometar i higrometar za kontrolu temperature i relativne vlažnosti. Temperatura skladišnih prostorija treba da se kreće od 10 do 25°C a relativna vlažnost od 55 do 75⁰/₀.

7.2.2 Kože sortirane prema vrstama i klasama stavljaju se na drvene police sa pregradama ili na palete.

Police treba da budu tako napravljene da kože sa dve strane budu odvojene letvama, kako ne bi došlo do mešanja naslaganih koža. Sa druge dve strane kože treba da budu dostupne radi manipulacije.

Najniža pregrada na koju se smeštaju kože treba da bude najmanje 10 cm udaljena od poda. Visina stoga može da iznosi najviše 1,5 m. Udaljenje polica-paleta od zida treba da iznosi najmanje 25 cm, a prostor između polica, odnosno paleta, da bude oko 50 cm.

8 VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA

JUS G.S2.006 — Uzimanje i priprema uzoraka za ispitivanje

JUS G.S2.010 — Određivanje vlage i pepela

JUS G.S2.011 — Određivanje hromnih jedinjenja

JUS G.S2.014 — Određivanje nevezane i vezane masti

- JUS G.S2.016 — Određivanje ukupnih rastvorljivih materija u vodi i organskih rastvorljivih materija u vodi.
- JUS G.S2.018 — Određivanje pH vodenog ekstrakta i pH razlike
- JUS G.S2.024 — Određivanje upijanja vode (po Kubelki)
- JUS G.S2.025 — Određivanje propustljivosti vazduha
- JUS G.S2.026 — Određivanje propustljivosti vodene pare
- JUS G.S2.028 — Određivanje zatezne čvrstoće i izduženja
- JUS G.S2.029 — Određivanje sile cepanja u dva suprotna smera
- SNO 0001/80 — Izrada standarda narodne odbrane. Opubličavanje i redigovanje

STANDARD NARODNE ODBRANE	KONCI ZA ŠIVENJE — Kvalitet materijala —	SNO 0214/88																
Obavezna primena od 1989-01-06	Rešenje In. br. 3-110 od 1988-12-16 »Sl. Voj. list«, br. 28/88	4150																
		Vojna tajna INTERNO																
<p>SADRŽAJ</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 80%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: right;">Strana</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 Predmet standarda — — — — —</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>2 Kvalitet materijala — — — — —</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>3 Način provere kvaliteta — — — — —</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>4 Označavanje — — — — —</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>5 Pakovanje, transport i smeštaj — — — — —</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>6 Tolerancije i bonifikacije — — — — —</td> <td style="text-align: right;">6</td> </tr> <tr> <td>7 Veza sa drugim standardima — — — — —</td> <td style="text-align: right;">7</td> </tr> </tbody> </table>				Strana	1 Predmet standarda — — — — —	2	2 Kvalitet materijala — — — — —	2	3 Način provere kvaliteta — — — — —	3	4 Označavanje — — — — —	6	5 Pakovanje, transport i smeštaj — — — — —	6	6 Tolerancije i bonifikacije — — — — —	6	7 Veza sa drugim standardima — — — — —	7
	Strana																	
1 Predmet standarda — — — — —	2																	
2 Kvalitet materijala — — — — —	2																	
3 Način provere kvaliteta — — — — —	3																	
4 Označavanje — — — — —	6																	
5 Pakovanje, transport i smeštaj — — — — —	6																	
6 Tolerancije i bonifikacije — — — — —	6																	
7 Veza sa drugim standardima — — — — —	7																	
I Izdanje	BIRO ZA STANDARDIZACIJU I METROLOGIJU U JNA	PS <table style="float: right; border: 1px solid black;"> <tr> <td style="text-align: center;">Izmena broj:</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> </table>	Izmena broj:															
Izmena broj:																		

Preštampavanje u celosti ili delovima samo uz odobrenje Biroa za SiM u JNA

1 PREDMET STANDARDA

- 1.1 Ovaj standard se odnosi na konce za mašinsko i ručno šivenje i održavanje odeće i opreme u JNA i propisuje kvalitet materijala, izradu, fizičko-mehaničke osobine konca, način proveravanja kvaliteta, označavanje proizvoda, način pakovanja, tolerancije i bonifikacije.
- 1.2 Konac se proizvodi u više boja: bela, sivomaslinasta, tamnoplava, olovnoplava, svetloplava, svetlodrap, maslinasta, crvena i crna.
- 1.3 Sastavni deo ovog standarda jesu i overeni uzroci konca.

2 KVALITET MATERIJALA

2.1 Elementi kvaliteta sirovina

- 2.1.1 Konci se izrađuju od: pamuka, poliestarskih vlakana i mešavine pamuka i poliestarskih vlakana.
 - 2.1.1.1 Karakteristike pamučnog vlakna.
 - 2.1.1.1.1 Finoća pamučnog vlakna je od 3,5 do 4,0 mikroner indeksa.
 - 2.1.1.1.2 Srednja dužina vlakna je preko 32 mm.
 - 2.1.1.1.3 Prekidna sila pamučnog vlakna je iznad 93 psi.
 - 2.1.1.1.4 Zrelost pamučnog vlakna je iznad 85^oo.
 - 2.1.1.2 Karakteristike poliestarskog vlakna pamučnog tipa.
 - 2.1.1.2.1 Poliestarsko vlakno je pamučnog tipa, dužine 38 mm do 40 mm.
 - 2.1.1.2.2 Poliestarsko vlakno je finoće 1,3 dtex.
 - 2.1.1.2.3 Prekidna sila poliestarskog vlakna u suvom stanju je minimum 30cN/dtex.
 - 2.1.1.2.4 Prekidno izduženje vlakna je 24^oo.
 - 2.1.1.2.5 Jačina na habanje vlakna je oko 6.000 prolaza diska do kidanja
 - 2.1.1.2.6 Skupljanje poliestarskog vlakna je najviše do 2^oo.
 - 2.1.1.3 Karakteristike poliestarskog filament-vlakna.
 - 2.1.1.3.1 Filament sa minimalnim brojem elementarnih beskonačnih vlakana je 16 i ovisno o konačnoj finoći sa 24, 32, 48, 64, 96 i tako dalje.
 - 2.1.1.3.2 Finoća elementarnog vlakna je minimum 3 dtex.
 - 2.1.1.3.3 Prekidna sila poliestarskog filameta u svom stanju je minimum 60 cN/dtex.
 - 2.1.1.3.4 Prekidno izduženje je 20^oo.
 - 2.1.1.3.5 Jačina vlakna na habanje je oko 6.000 prolaza diska do kidanja.
 - 2.1.1.3.6 Skupljanje poliestarskog filament-vlakna je najviše do 2^oo.

2.2 Elementi kvaliteta konca

- 2.2.1 Predivo za pamučne konce proizvodi se po češljanom postupku.
- 2.2.2 Za tekstilnu konfekciju upotrebljavaju se sintetički konci izrađeni od poliestarskih štapel-vlakana, a za logorsku opremu, galanteriju i obuću sintetički konci izrađeni od poliestarskih filament-vlakana.
- 2.2.3 Polusintetički konci mogu se izrađivati na dva načina:
 - a) poliestarsko filament-jezgro opredeno sa pamučnim vlaknima;
 - b) pamučna i poliestarska štapel-vlakna mešaju se u postupku predenja.
- 2.2.4 Konac mora biti ravnomerno urađen kako bi bez smetnji prolazio kroz ušice igle za mašinsko šivenje.

- 2.2.5 Konac mora da ima dobar balans — da se u slobodnom padu, uhvaćen za dva kraja dužine jednog metra, uvija oko sebe najviše pet puta.
- 2.2.6 Gotov konac mora biti ravnomerno obojen.
- 2.2.7 Prilikom prekidanja konca ne smeju se prekinuti pojedine niti ni strukovi konca.
- 2.2.8 Razvrstavanje konca
- 2.2.8.1 Prema nameni konci se dele na dve grupe:
I grupa — konci za tekstilnu konfekciju,
II grupa — konci za logorsku opremu, galanteriju i obuću.
- 2.2.8.2 Konci su razvrstani u dve grupe radi orijentacije primene konca. Međutim, svaki SNO predmeta intendantskih materijalnih sredstava od tekstila i kože propisaoe odgovarajući kvalitet konca, bez obzira na grupu u kojoj je konac razvrstan.
- 2.2.8.3 U tabelama 1 i 2 dati su osnovni elementi kvaliteta.
- 2.2.8.4 Zavoji jednožičnog konca su »S«, a zavoji končanja »Z«.
- 2.2.9 Tehnološki proces proizvodnje
- 2.2.9.1 Tehnološki proces proizvodnje primenjuje se po tehnologiji proizvođača.

3 NAČIN PROVERE KVALITETA

3.1 Kvalitet se proverava stalnom kontrolom prema zahtevima Uputstva za organoleptički prijem tekstilnih proizvoda za intendantska materijalna sredstva InU-224 iz 1982. godine.

3.1.1 Broj uzoraka za laboratorijsku kontrolu uzima se prema tabeli.

Celokupan broj transportnih jedinica serije (M)	Broj transportnih jedinica koje se izdvajaju kao uzorak serije (K)
do 100	3
od 101 do 150	4
od 151 do 200	6
od 201 do 300	10
od 301 do 500	16

Transportna jedinica je odvojeno ambalažirana najveća jedinica serije (kutija, paket).

3.1.2 Iz svake izdvojene transportne jedinice uzimaju se 3 kalema za laboratorijsko ispitivanje.

3.2 Metode laboratorijskog ispitivanja

3.2.1 Laboratorijska kontrola elemenata kvaliteta konca vrši se po Metodama kontrole kvaliteta tekstilnih proizvoda za potrebe intendantski službe u II i III stepnu (laboratorijskog ispitivanja).

3.2.2 Kontrolišu se sledeći elementi kvaliteta:

- 1) finoća konca,
- 2) sirovinski sastav,
- 3) prekidna sila i prekidno izduženje konca,
- 4) broj uvoja konca,
- 5) skupljanje konca,
- 6) postojanost boje na: pranje, hemijsko čišćenje, znoj i svetlost,
- 7) balans konca.

3.2.2.1 Balans konca određuje se na taj način što se namotaj položi vodoravno i iz njega se, na način kako je konac namotan, odmota pažljivo, bez istežanja, potrebna dužina konca. Nekoliko metara se odbaci, a onda se iseče 10 epruveta dužine 1 metra, pazeći da se ne poremeti broj uvoja. Svaka, epruveta uzme se za krajeve i približi se jedna drugoj do razdaljine od 10 cm. Tom prilikom konac se uvija oko središne ose. Ispitivanje se vrši pod standardnim uslovima. Rezultat je aritmetička vrednost svih proba.

Tabela 1

KONAC ZA TEKSTILNU KONFEKCIJU

Elementi kvaliteta	Grupa 1										
	PAM 100	PAM 100	PAM 100	PAM 100	PAM 100	PAM 40 PES 60	PAM 40 PES 60	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100
2.2.8.4	Sirovinski sastav, %										
2.2.8.4.1	12×3	14×3	10×2×3	20×3	12,5×2	12,5×3	10×3	12,5×3	10×3	12,5×3	20×3
2.2.8.4.2	Finoća konca, tex										
2.2.8.4.3	CV tex										
2.2.8.4.4	838	960	1.300	1.380	850	1.200	1.000	1.200	1.000	1.200	1.900
2.2.8.4.5	Prekidna sila epruvete 50 cm, cN										
2.2.8.4.5	CV prekidne sile, %										
2.2.8.4.6	Prekidno izduženje epruveta 30 cm, %										
2.2.8.4.7	800	750	630	650	1.000	780	750	800	750	800	650
2.2.8.4.8	Broj uvoja na 1 m končano										
2.2.8.4.8	CV broj uvoja										
2.2.8.4.9	Skupljanje (dipon test), maksimum %										
2.2.8.4.10	Postojanost boje na:										
---	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
---	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
---	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
---	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Tabela 2

KONAC ZA LOGORSKU OPREMU, GALANTERIJU I OBUĆU

Grupa II

Elementi kvaliteta

	PAM 100	PAM 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
	17×2×3	17×2×3	20×3	33×3	17×3	20×3	25×3	33×3	50×3	66×3	100×3	100×3	100×3	100×3	100×4	
2.2.8.5.1 Sirovinski sastav, %	PAM 100	PAM 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100	PES 100
2.2.8.5.2 Tex	4	4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
2.2.8.5.3 CV tex	4	4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
2.2.8.5.4 Prekidna sila epruvete 50 cm, cN	1.300	2.200	1.900	3.500	2.500	3.000	3.500	5.000	7.500	10.000	15.000	15.000	15.000	15.000	20.000	20.000
2.2.8.5.5 CV prekidne sile, %	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
2.2.8.5.6 Prekidno izduženje epruvete 50 cm, %	5	5	14	14	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
2.2.8.5.7 Broj uvoja na 1 m končano	630	560	570	420	480	430	410	360	260	230	200	200	200	200	220	220
2.2.8.5.8 CV uvoja, %	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
2.2.8.5.9 Skupljanje (dipon test) %	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2.2.8.5.10 Postojanost boje na:																
— svetlo	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
— pranje	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
— znoj	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
— hemijsko čišćenje	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

4 OZNAČAVANJE

- 4.1 Svaki pojedini namotaj (kalem) mora biti snabdeven etiketom na kojoj su sledeće oznake:
- 1) oznaka proizvođača,
 - 2) oznaka standarda,
 - 3) finoća konca (tex),
 - 4) sirovinski sastav,
 - 5) dužina konca u metrima.
- 4.2 Na papirnom omotu svakog paketa mora biti nalepljena štampana etiketa sa podacima kao u tački 4.1.

5 PAKOVANJE, TRANSPORT I SMEŠTAJ

5.1 Pakovanje

- 5.1.1 Konac se isporučuje u namotajima raznih vrsta i veličina, što se određuje ugovorom.
- 5.1.2 Paketi sa određenim brojem namotaja uvijaju se u papirni omot ili kutiju od po 10 ili 20 komada. Više takvih paketa isporučuje se u kartonskim paletnim kutijama, dimenzija 570 mm × 380 mm × 320 mm. Kutije su napravljene od petoslojnog kartona kvaliteta KZŠ.

5.2 Transport

- 5.2.1 Način transporta reguliše se ugovorom.

5.3 Smeštaj

- 5.3.1 Konci se čuvaju u prozračenim i suvim prostorijama, zaštićeni od vlage, prašine i direktnih dejstava suočenih zraka.

6 TOLERANCIJE I BONIFIKACIJE

6.1 Tolerancije

- 6.1.1 Dozvoljeno odstupanje od deklarisanе finoće je:

Finoća konca u tex	Dozvoljeno odstupanje \pm u % bez smanjenja cene
do 10	3
od 10 do 20	4
od 20 do 50	5
od 50 do 100	6

- 6.1.1.1 Dozvoljava se da koeficijent varijacije finoće konca prelazi propisani za +1%.
- 6.1.2 Prekidna sila može odstupati za -3%. Odstupanje naviše se ne ograničava.
- 6.1.2.1 Dozvoljava se da koeficijent varijacije prekidne sile odstupa za +1% od propisanog.
- 6.1.3 Prekidno izduženje može odstupati u odnosu na propisano:
- | Propisano izduženje
u % | Odstupanje naviše
u % | Odstupanje naniže
u % |
|----------------------------|--------------------------|--------------------------|
| do 10 | 3 | 2 |
| od 10 do 20 | 5 | 3 |
| preko 20 | 7 | 5 |
- 6.1.4 Uvoji konca mogu odstupati kod konca finoće do 20 tex 6%, a za svaki konac finoće od 20 tex do 100 tex 10%.
- 6.1.5 Sirovinski sastav sme odstupati za $\pm 3\%$.
- 6.1.6 Skupljanje konca ne sme odstupati.

- 6.1.7 Dozvoljeni broj čvorova na jednom namotaju određene dužine iznosi najviše:
do 1.000 m	1 čvor
od 1.000 m do 5.000 m	2 čvora
od 5.000 m do 10.000 m	4 čvora
preko 10.000 m	4 čvora i još 1 za svakih 2.000 m

6.1.8 Postojanost boje ne sme odstupati.

6.2 **Bonifikacije**

6.2.1 Kvalitet konca nije zadovoljavajući ako vrednosti parametara kvaliteta prelaze navedeno odstupanje, predviđeno tolerancijama, te se smatra neuslovnim.

7 **VEZA SA DRUGIM STANDARDIMA**

Uputstvo za organoleptički prijem tekstilnih proizvoda za intendantska materijalna sredstva.

Metode kontrole kvaliteta tekstilnih proizvoda za potrebe intendantske službe u II i III stepenu (laboratorijska ispitivanja).

КРАЈЊИ ПРИМАОЦИ

Р. бр.	Наименовање (врсте добара-услуга)	КРАЈЊИ ПРИМАОЦИ													
		ВП 2977 БЕОГРАД	ВП 9857 БЕОГРАД	ВП 2078-5 МЛАДЕНОВАЦ	ВП 2289 БЕОГРАД (Интендантски сервис Немањина 15)	ВП 2079-4 НИШ	ВТИ ЖАРКОВО	ВП 2289 БЕОГРАД	ВП 2895 ЛАЂЕВЦИ	ВМА БЕОГРАД	ВБ НИШ	ЦВМУ БЕОГРАД	ВМЦ НОВИ САД	ВП 2827 НОВИ САД	СКЛАД ИШТЕ КАЧАРЕВО
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Партија 1	КЛОМПЕ женске беле	130	2				24			1.000	100	200	100		
	КЛОМПЕ мушке беле	100					4			500	100	50	100		
Партија 2	ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке гумени ђон									33					1.000
	ЦИПЕЛЕ на шнир црне мушке кожни ђон														700
	ЦИПЕЛЕ на шнир црне гумени ђон женске														300

Р. бр.	Наименовање (врсте добара-услуга)	КРАЈЊИ ПРИМАОЦИ													
		ВП 2977 БЕОГРАД	ВП 9857 БЕОГРАД	ВП 2078-5 МЛАДЕНОВАЦ	ВП 2289 БЕОГРАД (Интендантски сервис Немањина 15)	ВП 2079-4 НИШ	ВТИ ЖАРКОВО	ВП 2289 БЕОГРАД	ВП 2895 ЛАЂЕВЦИ	ВМА БЕОГРАД	ВБ НИШ	ЦВМУ БЕОГРАД	ВМЦ НОВИ САД	ВП 2827 НОВИ САД	СКЛАДИ ШТЕ КАЧА РЕВО
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Партија 3	ЦИПЕЛЕ радне		4						6	4	30	80			
Партија 4	ЧИЗМЕ црне за ПЈ Гарде М-78							150							
Партија 5	ЦИПЕЛЕ војничке универзалне			250		250									
	ЧИЗМЕ војничке универзалне	1.200		1.500	539	1.500									

Р. бр.	Наименовање (врсте добара-услуга)	КРАЈЊИ ПРИМАОЦИ													
		ВП 2977 БЕОГРАД	ВП 9857 БЕОГРАД	ВП 2078-5 МЛАДЕНОВАЦ	ВП 2289 БЕОГРАД (Интендантски сервис Немањина 15)	ВП 2079-4 НИШ	ВТИ ЖАРКОВО	ВП 2289 БЕОГРАД	ВП 2895 ЛАЂЕВЦИ	ВМА БЕОГРАД	ВБ НИШ	ЦВМУ БЕОГРАД	ВМЦ НОВИ САД	ВП 2827 НОВИ САД	СКЛАДИ ШТЕ КАЧАРЕВО
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Партија 6	ЦИПЕЛЕ за посаде пловних објеката													300	
Партија 7	ЧИЗМЕ PVC кратке									24					
	ЧИЗМЕ PVC зимске са улошком									24					
	ЧИЗМЕ гумене									22					

Р. бр.	Наименовање (врсте добара-услуга)	КРАЈЊИ ПРИМАОЦИ													
		ВП 2977 БЕОГРАД	ВП 9857 БЕОГРАД	ВП 2078-5 МЛАДЕНОВАЦ	ВП 2289 БЕОГРАД (Интендантски сервис Немањина 15)	ВП 2079-4 НИШ	ВТИ ЖАРКОВО	ВП 2289 БЕОГРАД	ВП 2895 ЛАЂЕВЦИ	ВМА БЕОГРАД	ВБ НИШ	ЦВМУ БЕОГРАД	ВМЦ НОВИ САД	ВП 2827 НОВИ САД	СКЛАД ИШТЕ КАЧАРЕВО
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Партија 8	ПАТИКЕ спортске плитке	1.028													1.900
	ПАТИКЕ спортске плитке женске	412													100